

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΕ' - ΤΕΥΧΟΣ 10 - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2008
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίω. Γενναδίου 14 – 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 210-72.72.253. Fax 210-72.72.251
http://www.ecclesia.gr
e-mail: periodika@ecclesia.gr

Ἐκδίδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. **ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ**

Ἰδιοκτησία τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς
Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐκδότης:

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
Ἀρχιμ. **Κύριλλος Μισακούλης,**
Ίω. Γενναδίου 14
115 21 Ἀθήναι

Ἀρχισυντάκτης
Κωνσταντῖνος Χολέβας

Τμῆμα Συντάξεως
Ἐπιμέλεια ὕλης, διόρθωσις δοκιμῶν
Βασίλειος Δ. Τζέρπος, Δρ. Θ.

Φωτογραφίες
Χρήστος Μπόνης

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 210-7272.356 – Fax 210-7272.380
http://www.apostoliki-diakonia.gr

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου:
Νικόλαος Κάλτζιας
Πρωτομαγιάς 3, Κρουσινέρι Ἀττικῆς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ 755

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μήνυμα τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν..... 756

Εἰσήγησις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὴν σύναξιν
τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν 760

Πρόποσις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἱερωνύμου 767

Ἡ ὀλοκλήρωσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Παυλείου Θεολογικοῦ Συμποσίου 770

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

Προσφώνησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δράμας κ. Παύλου
ἐπὶ τῇ εὐλογητῇ ἐλεύσει τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου εἰς Δράμαν 771

Ὁμιλία τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
στὴ Θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς στὴ Δράμα..... 775

Προσφώνησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Χρυσόστομου
πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαίων..... 777

Ὁμιλία τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
στὴ Θεία Λειτουργία στὴν Πάτρα 780

Προσφώνησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου κ. Ἱεροθέου
πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαίων..... 783

Προσφώνησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Νικολάου
πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαίων..... 787

Χρονικὸ ἐπισκέψεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Φθιώτιδος 789

ΟΜΙΛΙΑΙ

Χαιρετισμὸς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἱερωνύμου στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν 793

ΜΕΛΕΤΑΙ

Παναγιώτη Κ. Μαντζάνα,

Συγγένεια καὶ ὁμοιότητες τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς
μὲ τὴ Δημοτικὴ μας μουσικὴ 796

Μ.Γ. Βαρβούνη,

Οἱ περὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπόψεις τοῦ Michael Baigent 806

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 812

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΑΛΗΘΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ 832

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ..... 838

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ 847

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ γεγονός για την Οικουμενική Ὁρθοδοξία ἀπετέλεσε ἡ Σύναξις τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἡ ὁποία συνεκλήθη στὴν Κωνσταντινούπολη (10-12 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ) κατόπιν προσκλήσεως ὑπὸ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου. Στὸ παρὸν τεύχος μπορείτε νὰ διαβάσετε τὸ Μήνυμα, τὸ ὁποῖο συνετάγη καὶ ὑπεγράφη ὁμοφώνως ἀπὸ τοὺς Προκαθημένους ἢ τοὺς ἐκπροσώπους των, τὴν Προσφώνηση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ τὴ Πρόποση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου κατὰ τὴ λήξη τοῦ Συνεδρίου γιὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο, τὸ ὁποῖο διοργανώθηκε ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο. Ἡ Σύναξις τῶν Προκαθημένων καὶ τὸ Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο σφυρηλάτησαν τὴν ἐνότητα μεταξὺ τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἔδωσαν τὴν εὐκαιρία νὰ ἀκουσθεῖ ἡ ἐνιαία ἄποψη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν κατὰ τόπους ἐκφραστῶν της γιὰ τὰ μείζονα πνευματικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα.

Στὴ Δράμα, στὴν Πάτρα, στὴ Ναύπακτο καὶ στὴ Λαμία πραγματοποιήσε ἐπίσημη ἐπίσκεψη ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος κατόπιν προσκλήσεως τῶν ἐπιχωρίων Μητροπολιτῶν. Δημοσιεύουμε τίς σχετικὲς Προσφωνήσεις καὶ Ἀντιφωνήσεις, οἱ ὁποῖες ἐξεφωνήθησαν ἐντὸς τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς κάθε πόλεως. Μέχρι τὴ στιγμή κατὰ τὴν ὁποία ἐστοιχειοθετεῖτο τὸ τεύχος, δὲν εἶχε φθάσει στὰ χέρια μας τὸ κείμενο τῆς Ἀντιφωνήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὸν Καθεδρικό Ναὸ τῆς Λαμίας καὶ στὸν Καθεδρικό Ναὸ τῆς Ναυπάκτου. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι στὴ Δράμα ὁ Παναγιώτατος ἀνέγνωσε τὴν Ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου γιὰ τὴν ἀγιοκατάταξη τοῦ Ὁσίου Γεωργίου Καρσλίδη, περὶ τοῦ ὁποίου παραθέσαμε σχετικὸ σχόλιο στὸ προηγούμενο τεύχος τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ. Σὲ ὅλες τίς ἐπισκέψεις του ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης συνοδευόταν ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο, ὁ ὁποῖος μάλιστα παρέθεσε στὴν Ἀθήνα γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Παναγιωτάτου.

Στὴ στήλη τῶν Ὁμιλιῶν θὰ διαβάσετε τίς σκέψεις καὶ παραινήσεις πού ἐξέφρασε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος πρὸς τοὺς πρωτοετείς φοιτητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐπίσης στὴν ἐνότητα «Μελέται» μπορείτε νὰ βρεῖτε χρήσιμες πληροφορίες γιὰ τίς ἀνιστόρητες καὶ κατασκευασμένες ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (ἄρθρο τοῦ Καθηγητοῦ Μανόλη Βαρθολομαίου) καὶ γιὰ τὴ στενὴ σχέση μεταξὺ Βυζαντινῆς καὶ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς (κείμενο Παν. Μαντζάνα).

Ἡ ὕλη τοῦ τεύχους συμπληρώνεται μὲ τίς καθιερωμένες στήλες τῶν Κανονισμῶν, τῶν Προκηρύξεων, τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰδήσεων καὶ τοῦ σχολιασμοῦ.

Στιγμιότυπο ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Παναγιωτάτου στὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν (6.11.2008).

**ΜΗΝΥΜΑ
ΤΩΝ
ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΩΝ
ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ**

Κωνσταντινούπολις,
11.10.2008

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

1. Διὰ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ οἱ Προκαθήμενοι καὶ οἱ Ἀντιπρόσωποι τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν συνήλθομεν ἀπὸ 10ης ἕως 12ης Ὀκτωβρίου 2008 εἰς Φανάριον τῇ προσκλήσει καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐν ἡμῖν Πρώτου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, ἐπὶ τῇ ἀνακηρύξει τοῦ ἔτους τούτου ὡς ἔτους τοῦ ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου. Μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης διεβουλευθήμεν ἐπὶ τῶν ἀπασχολούντων τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν θεμάτων, συμμετασχόντες δὲ εἰς τὰς ἐπὶ τῷ γεγονότι τούτῳ ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις, ἐτελέσαμεν ἀπὸ κοινοῦ τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, σήμερον, τὴν 12ην Ὀκτωβρίου 2008, Κυριακὴν τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἐνισχύθημεν διὰ τῆς ἀληθείας τῶν δωρεῶν τῆς θείας προνοίας πρὸς τὸν Ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν, διὰ τῶν ὁποίων οὗτος ἀνεδείχθη εἰς ὑπέροχον «σκεῦος ἐκλογῆς» (Πράξ. 9,15) τοῦ Θεοῦ καὶ λαμπρὸν πρότυπον ἀποστολικῆς διακονίας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος.

Τὸν Ἀπόστολον τοῦτον τιμῶσα κατὰ τὸ τρέχον σωτήριο ἐτος σύμπασα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, προβάλλει ὡς πρότυπον πρὸς τὸ πληρωμα αὐτῆς διὰ τὴν σύγχρονον μαρτυρίαν τῆς πίστεως ἡμῶν πρὸς «τοὺς ἐγγὺς καὶ τοὺς μακράν» (Ἐφ. 2,17).

2. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἔχουσα τὴν συνείδησιν τῆς αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν εἰς εἰρηνικοὺς καὶ χαλεποὺς καιροὺς τῆς δισχιλιετοῦς ἱστορικῆς πορείας αὐτῆς, δύναται καὶ ὀφείλει νὰ προβάλλῃ εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον τὴν διδασκαλίαν ὅχι μόνον περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος ὁλοκλήρου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς παγκοσμιότητος τοῦ λυτρωτικοῦ ἔργου Αὐτοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὑπερβαίνονται πᾶσαι αἱ διασπάσεις τοῦ κόσμου καὶ βεβαιοῦται ἡ κοινὴ φύσις πάντων τῶν ἀνθρώπων.

Ἐν τούτοις, ἡ ἀξιόπιστος προβολὴ τοῦ λυτρωτικοῦ αὐτοῦ μηνύματος προϋποθέτει τὴν ὑπέρβασιν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἀντιπαραθέσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἐκτωνώσεως τῶν ἐθνικιστικῶν, ἐθνοφυλετικῶν ἢ ιδεολογικῶν παροξυσμῶν, διότι μόνον οὕτως ὁ λόγος τῆς Ὁρθοδοξίας θὰ εὔρη τὴν δέουσαν ἀπήχησιν εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον.

3. Ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐπισημαίνομεν κατ' ἀρχὰς τὴν σπουδαιότητα, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας καί, εἰδικώτερον, διὰ τὴν διακονίαν πάντων ἡμῶν, τὸ χρέος τῆς Ἱεραποστολῆς, συμφώνως πρὸς τὴν τελευταίαν ἐντολήν τοῦ Κυρίου: «καὶ ἔσεσθε μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. 1, 8). Ὁ εὐαγγελισμὸς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν μὴ πιστευόντων εἰς Χριστόν, ἀποτελεῖ ὑπέρτατον χρέος τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο τὸ χρέος δὲν πρέπει νὰ ἐκπληροῦται ἐπιθετικῶς ἢ διὰ διαφορῶν μορφῶν προσηλυτισμοῦ, ἀλλ' ἐν ἀγάπῃ, ταπεινοφροσύνῃ καὶ σεβασμῷ πρὸς τὴν ταυτότητα ἐκάστου ἀνθρώπου καὶ τὴν πολιτι-

σμηκήν ιδιαιτερότητα εκάστου λαού. Εἰς τὴν ἱεραποστολικὴν αὐτὴν προσπάθειαν ὀφείλουν νὰ συμβάλουν πᾶσαι αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι μὲ σεβασμὸν εἰς τὴν κανονικὴν τάξιν.

4. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἀσκεῖ σήμερον τὴν διακονίαν αὐτῆς εἰς ἓνα ταχύτατα ἐξελισσόμενον κόσμον, ὁ ὅποιος καθίσταται πλέον ἀλληλένδετος χάρις εἰς τὰ μέσα ἐπικοινωνίας καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων καὶ τῆς τεχνολογίας. Παράλληλως, ὅμως, αὐξάνεται καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀποξενώσεως, τῶν διαιρέσεων καὶ τῶν συγκρούσεων. Οἱ χριστιανοὶ ἐπισημαίνουν ὅτι πηγὴ αὐτῆς τῆς καταστάσεως εἶναι ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεόν. Καμμία μετατροπὴ τῶν κοινωνικῶν δομῶν καὶ τῶν κανόνων συμπεριφορᾶς δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ θεραπεύσῃ τὴν κατάστασιν αὐτὴν. Ἡ Ἐκκλησία ὑποδεικνύει συνεχῶς ὅτι ἡ ἁμαρτία ἤμπορεῖ νὰ καταπολεμηθῇ μόνον διὰ τῆς συνεργίας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

5. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, ἡ σύγχρονος μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τὰ συνεχῶς διογκούμενα προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου καθίσταται ἐπιτακτικὴ, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἐπισήμανσιν τῶν προκαλούντων αὐτὰ αἰτίων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἄμεσον ἀντιμετώπισιν τῶν παρεπομένων τραγικῶν συνεπειῶν τῶν. Αἱ ποικίλαι ἐθνικιστικαί, φυλετικαί, ἰδεολογικαὶ καὶ θρησκευτικαὶ ἀντιθέσεις τροφοδοτοῦν συνεχῶς ἐπικινδύνους συγχύσεις ὅχι μόνον ὡς πρὸς τὴν ἀδιαμφισβήτητον ὀντολογικὴν ἐνότητα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν θεϊαν δημιουργίαν. Ἡ ἱερότης τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου συμπίεζεται εἰς ἐπὶ μέρους διεκδικήσεις τοῦ «ἀτόμου», ἐνῶ ἡ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὴν λοιπὴν θεϊαν δημιουργίαν ὑποτάσσεται εἰς τὴν χρηστικὴν ἢ καὶ καταχρηστικὴν αὐθαιρεσίαν του.

Αἱ διασπάσεις αὐταὶ τοῦ κόσμου εἰσάγουν ἄδικον ἀνισότητα συμμετοχῆς ἀνθρώπων ἢ καὶ λαῶν εἰς τὰ ἀγαθὰ τῆς Δημιουργίας· στεροῦν δισεκατομμύρια ἀνθρώπων τῶν βασικῶν ἀγαθῶν καὶ ὀδηγοῦν εἰς ἐξαθλίωσιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος· προκαλοῦν μαζικὰς μεταναστεύσεις πληθυσμῶν, διεγείρουν ἐθνικιστικάς, θρησκευτικάς καὶ κοινωνικάς διακρίσεις καὶ συγκρούσεις, καὶ ἀπειλοῦν τὴν παραδοσιακὴν ἐσωτερικὴν συνοχὴν τῶν κοινωνιῶν. Αἱ συνέ-

πειαι αὐταὶ εἶναι ἐπαχθέστεραι, διότι συνδέονται ἀρρήκτως πρὸς τὴν καταστροφὴν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τοῦ ὅλου οἰκοσυστήματος.

6. Οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ συμμερίζονται μετὰ τῶν ἄλλων, θρησκευομένων ἢ μὴ ἀνθρώπων τοῦ πλανήτου, τὴν εὐθύνην διὰ τὴν σύγχρονον κρίσιν, διότι ἠνέχθησαν ἢ συνεβιβάσθησαν ἀκρίτως καὶ πρὸς ἀκραΐας ἐπιλογὰς τοῦ ἀνθρώπου χωρὶς τὴν ἀξιόπιστον ἀντιπαράθεσιν πρὸς αὐτὰς τοῦ λόγου τῆς πίστεως. Ἔχουν, συνεπῶς, καὶ αὐτοὶ μείζονα ὑποχρέωσιν νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ὑπέρβασιν τῶν διασπάσεων τοῦ κόσμου.

Ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία διὰ τὴν ὀντολογικὴν ἐνότητα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τῆς θεΐας δημιουργίας, ὡς αὕτη ἐκφράζεται διὰ τοῦ ὅλου μυστηρίου τοῦ ἐν Χριστῷ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου, ἀποτελεῖ θεμελιώδη βάσιν διὰ τὴν ἐρμηνείαν τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν κόσμον.

7. Αἱ προσπάθειαι παραμερισμοῦ τῆς θρησκείας ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν ἀποτελοῦν κοινὴν τάσιν πολλῶν συγχρόνων κρατῶν. Ἡ ἀρχὴ τῆς κοσμικότητος τοῦ κράτους δύναται μὲν νὰ διατηρηθῆται, εἶναι ὅμως ἀνεπίτρεπτος ἡ ἐρμηνεία αὐτῆς ὡς ριζικῆς περιθωριοποιήσεως τῆς θρησκείας ἀπὸ ὅλας τὰς σφαίρας τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ.

8. Τὸ χάσμα μεταξὺ πλουσιῶν καὶ πτωχῶν διευρύνεται δραματικῶς ἐξ αἰτίας τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, ἡ ὁποία εἶναι συνήθως ἀποτέλεσμα μανιακῆς κερδοσκοπίας ἐκ μέρους οἰκονομικῶν παραγόντων καὶ στρεβλῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, ἡ ὁποία, στερουμένη ἀνθρωπολογικῆς διαστάσεως καὶ εὐαισθησίας, δὲν ἐξυπηρετεῖ, τελικῶς, τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τῆς ἀνθρωπότητος. Βιώσιμος οἰκονομία εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία συνδυάζει τὴν ἀποτελεσματικότητα μὲ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀλληλεγγύην.

9. Ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν σχέσεων τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει ἀποφύγει νὰ ἐπιζητῇ τὴν κηδεμονίαν τῆς ἐξελίξεως τῆς ἐπιστημονικῆς ἀναζητήσεως καὶ νὰ λαμβάνῃ θέσιν ἐπὶ παντὸς ἐπιστημονικοῦ ἐρωτήματος. Διὰ τὴν Ὁρθόδοξον ἀντίληψιν ἡ ἐλευθερία τῆς ἐρεῦνης ἀποτελεῖ θεόσδοτον δῶρον εἰς τὸν ἀνθρωπον. Συγχρόνως, ὅμως, πρὸς αὐτὴν τὴν κατάφασιν, ἡ Ὁρθοδοξία ἐπισημαίνει τοὺς κινδύνους, οἱ ὁποῖοι

υποκρύπτονται εἰς ὠρισμένα ἐπιστημονικά ἐπιτεύγματα, τὰ ὅρια τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσεως καὶ τὴν ὑπαρξιν μιᾶς ἄλλης «γνώσεως», ἡ ὁποία δὲν ὑπάγεται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν πεδίου. Ἡ γνώσις αὐτὴ ἀποδεικνύεται πολλαπλῶς ἀπαραίτητος διὰ τὴν ὀρθὴν ὀριοθέτησιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν καρπῶν τῆς ἐπιστήμης διὰ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἐγκεντριζομένου καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου.

10. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία φρονεῖ ὅτι ἡ τεχνολογικὴ καὶ οἰκονομικὴ πρόοδος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὀδηγοῦν εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ περιβάλλοντος καὶ τὴν ἐξάντλησιν τῶν φυσικῶν πόρων. Ἡ ἀπληστία διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ὑλικῶν ἐπιθυμιῶν ὀδηγεῖ εἰς τὴν πτώχευσιν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ περιβάλλοντος. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὅτι ὁ φυσικὸς πλοῦτος τῆς γῆς δὲν εἶναι μόνον περιουσία τοῦ ἀνθρώπου ἀλλὰ, πρωτίστως, δημιουργία τοῦ Θεοῦ: «τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ» (Ψαλ. 23, 1). Ὁφείλομεν νὰ ἐνθυμώμεθα ὅτι, ὄχι μόνον αἱ σημεριναί, ἀλλὰ καὶ αἱ μελλοντικαὶ γενεαὶ ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα μᾶς ἔδωσε ὁ Δημιουργός.

11. Ὑποστηρίζοντες σταθερῶς πᾶσαν εἰρηνικὴν προσπάθειαν δικαίας λύσεως τῶν ἀναφυομένων συγκρούσεων, χαιρετίζομεν τὴν στάσιν τῶν Ἐκκλησιῶν Ρωσίας καὶ Γεωργίας κατὰ τὴν περίοδον τῆς προσφάτου πολεμικῆς συρράξεως καὶ τὴν ἀδελφικὴν συνεργασίαν αὐτῶν. Αἱ δύο Ἐκκλησίαι ἐπετέλεσαν κατ' αὐτὸν τρόπον τὸ χρέος τῆς διακονίας τῆς καταλλαγῆς. Ἐλπίζομεν ὅτι αἱ ἀμοιβαῖαι ἐκκλησιαστικαὶ προσπάθειαι θὰ συμβάλουν εἰς τὴν ὑπέρβασιν τῶν τραγικῶν συνεπειῶν τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τὴν ταχύτεραν συμφιλίωσιν τῶν λαῶν.

12. Εἰς τὴν διογκουμένην σύγχυσιν τῆς ἐποχῆς μας ὁ θεσμὸς τῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ γάμου ἀντιμετωπίζει κρίσιν. Ἡ Ἐκκλησία ἐν πνεύματι κατανοήσεως τῶν νέων συνθέτων κοινωνικῶν συνθηκῶν ὀφείλει νὰ ἀναζητήσῃ τρόπους πνευματικῆς συμπαράστασης καὶ γενικωτέρας ἐνισχύσεως τῶν νέων καὶ πολυμελῶν οἰκογενειῶν.

Ἰδιαίτερος στρέφομεν τὴν σκέψιν ἡμῶν πρὸς τοὺς νέους, διὰ νὰ τοὺς καλέσωμεν νὰ μετέχουν ἐνεργῶς

τόσον εἰς τὴν λατρευτικὴν καὶ ἀγιαστικὴν ζωὴν, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἱεραποστολικὸν καὶ κοινωνικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, μεταφέροντες εἰς αὐτὴν τοὺς προβληματισμοὺς καὶ τὰς προσδοκίας αὐτῶν, δεδομένου ὅτι ἀποτελοῦν ὄχι μόνον τὸ μέλλον, ἀλλὰ καὶ τὸ παρὸν τῆς Ἐκκλησίας.

13. Οἱ Προκαθήμενοι καὶ οἱ Ἀντιπρόσωποι τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἔχοντες πλήρη ἐπίγνωσιν τῆς σοβαρότητος τῶν ἀνωτέρω προβλημάτων καὶ ἀγωνιζόμενοι διὰ τὴν ἄμεσον ἀντιμετώπισιν τῶν ὡς «ὑπηρεταὶ Χριστοῦ καὶ οἰκονόμοι μυστηρίων Θεοῦ» (Α΄ Κορ. 4, 1), διακηρύττομεν ἐξ αὐτῆς τῆς ἔδρας τῆς Πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας καὶ ἐπαναβεβαιοῦμεν:

α) Τὴν ἀταλάντευτον θέσιν καὶ ὑποχρέωσιν ἡμῶν πρὸς διασφάλισιν τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ «ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει» (Ἰούδα 3) τῶν Πατέρων ἡμῶν, τῇ αὐτῇ κοινῇ Θεῖα Εὐχαριστία, καὶ τῇ πιστῇ τηρήσει τοῦ κανονικοῦ συστήματος διακυβερνήσεως τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ εἰρήνης διευθετήσεως τῶν ἐκάστοτε τυχόν ἀναφυομένων προβλημάτων εἰς τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις ἡμῶν.

β) Τὴν βούλησιν ἡμῶν διὰ τὴν ταχεῖαν θεραπείαν πάσης κανονικῆς ἀνωμαλίας προελθούσης ἐξ ἱστορικῶν συγκυριῶν καὶ ποιμαντικῶν ἀναγκῶν, ὡς ἐν τῇ λεγομένῃ Ὁρθοδόξῳ Διασπορᾷ, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ὑπερβάσεως πάσης τυχόν ξένης πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον ἐκκλησιολογίαν ἐπιρροῆς. Πρὸς τοῦτο, χαιρετίζομεν τὴν πρότασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νὰ συγκαλέσῃ διὰ τὸ θέμα τοῦτο, ὡς καὶ διὰ τὴν συνέχισιν τῆς προετοιμασίας τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, Πανορθοδόξους Διασκέψεις ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς ἔτους 2009, εἰς τὰς ὁποίας, συμφώνως πρὸς τὴν ἰσχύσανσαν πρὸ τῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων τῆς Ρόδου τάξιν καὶ πρακτικὴν, θὰ προσκαλέσῃ ἀπάσας τὰς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας.

γ) Τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν ὅπως, παρὰ τὰς οἰαοδήποτε δυσκολίας, συνεχίσωμεν τοὺς θεολογικοὺς διαλόγους μετὰ τῶν λοιπῶν Χριστιανῶν, ὡς καὶ τοὺς διαθρησκειακοὺς διαλόγους, ἰδιαίτερος μετὰ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ Ἰσλάμ, δοθέντος ὅτι ὁ διάλογος ἀποτελεῖ τὸν μόνον τρόπον ἐπιλύσεως τῶν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων διαφορῶν, ἰδιαίτερος εἰς μίαν ἐποχὴν, ὡς ἡ σημερινή,

κατά την όποίαν αί παντοΐαι διαιρέσεις, περιλαμβανομένων και εκείνων έν όνόματι τής θρησκείας, άπειλοϋν την ειρήνην και ένότητα τών άνθρώπων.

δ) Την ύποστήριξιν ήμών προς τās πρωτοβουλίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, καθώς και άλλων Όρθοδόξων Έκκλησιών, δια την προστασίαν του φυσικού περιβάλλοντος. Η σημερινή οικολογική κρίσις, ως όφειλομένη και εις πνευματικούς και ήθικους λόγους, καθιστά έπιτακτικόν τó χρέος τής Έκκλησίας όπως συμβάλη δια τών εις την διάθεσιν αυτής πνευματικών μέσων, εις την προστασίαν τής δημιουργίας του Θεού εκ τών συνεπειών τής ανθρωπίνης άπληστίας. Πρός τούτο έπαναβεβαιοϋμεν τόν καθορισμόν τής 1ης Σεπτεμβρίου, πρώτης ήμέρας του εκκλησιαστικού έτους, ως ήμέρας ειδικών προσευχών δια την προστασίαν τής δημιουργίας του Θεού, και ύποστηρίζομεν την εισαγωγήν του θέματος του φυσικού περιβάλλοντος εις την κατηχητικήν, κηρυγματικήν και έν γένει ποιμαντικήν δρᾶσιν τών Έκκλησιών ήμών, ως τούτο ήδη συμβαίνει εις ώρισμένας έξ αυτών.

ε) Την άπόφασιν όπως προβᾶμεν εις τās αναγκαίαις ενεργείας, ίνα συσταθῆ Διορθόδοξος Έπιτροπή προς μελέτην τών θεμάτων βιοηθικής, επί τών όποιών ό κόσμος αναμένει και την τοποθέτησιν τής Όρθοδοξίας.

Ταῦτα άπευθύνοντες προς τόν άνά τόν κόσμον Όρθόδοξον λαόν και την οικουμένην, εϋχόμεθα «έτι και

έτι» ή ειρήνη, ή δικαιοσύνη και άγάπη του Θεού να επικρατήσουν τελικῶς εις την ζωήν τών άνθρώπων.

«Τῷ δε δυναμένῳ ύπερ πάντα ποιῆσαι ύπερεκπερισσοϋ ὧν αιτούμεθα ή νοοϋμεν, κατά την δύναμιν την ενεργουμένην έν ήμίν, αυτῷ ή δόξα έν τῇ Έκκλησία έν Χριστῷ Ίησοϋ» (Έφεσίους 3,20-21). Άμήν.

Έν Φαναρίῳ, τῇ 12ῃ Όκτωβρίου 2008.

† Ό Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαΐος

† Ό Άλεξανδρείας Θεόδωρος

† Ό Άντιοχείας Ίγνάτιος

† Ό Ίεροσολύμων Θεόφιλος

† Ό Μόσχας Άλέξιος

† Ό Μαυροβουνίου Άμφιλόχιος

(έν προσώπου τής Έκκλησίας Σεργίας)

† Ό Τρανσυλβανίας Λαυρέντιος

(έν προσώπου τής Έκκλησίας Ρουμανίας)

† Ό Βιδινίου Δομετιανός

(έν προσώπου τής Έκκλησίας Βουλγαρίας)

† Ό Ζουκνίδι Γεράσιμος

(έν προσώπου τής Έκκλησίας Γεωργίας)

† Ό Κύπρου Χρυσόστομος

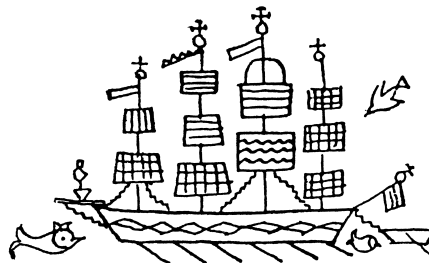
† Ό Άθηνών Ίερώνυμος

† Ό Βρότσλαβ Ίερεμίας

(έν προσώπου τής Έκκλησίας Πολωνίας)

† Ό Τιράνων Άναστάσιος

† Ό Τσεχίας και Σλοβακίας Χριστοφόρος

**Εἰσήγηση τοῦ
Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου
κ. Βαρθολομαίου
πρὸς τὴ σύναξη
τῶν Προκαθημένων
τῶν Ὁρθοδόξων
Ἐκκλησιῶν**

10.10.2008

1. Αἶνον καὶ δοξολογίαν ἀναπέμπομεν τῷ ἐν Τριάδι Ἁγίῳ Θεῷ, ὅτι ἤξιω-
σεν ἡμᾶς καὶ πάλιν ἵνα συνέλθωμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ πεπιστευμένοι ὑπὸ τοῦ
ἐλέους Αὐτοῦ τὴν διακονίαν τῆς προεδρίας τῶν κατὰ τόπους Ἁγιοτάτων
Αὐτοκεφάλων καὶ Αὐτονόμων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ
Κέντρῳ, πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἐν Χριστῷ ἀρρήκτου ἐνότητος ἡμῶν καὶ
διαβούλευσιν ἐπὶ τῶν ἀπασχολούντων τὴν Ἐκκλησίαν ζητημάτων ἐν τῇ
ἐκπληρώσει τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον.

Ἐν ἀγαλλιάσει πολλῇ καὶ χαρᾷ ἀνεκκλήτῳ ἢ καθ' ἡμᾶς Ἁγιοτάτῃ Ἐκ-
κλησία Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡμεῖς προσωπικῶς ὑποδεχόμεθα πάντας
ὑμᾶς τοὺς Μακαριωτάτους καὶ Σεβασμιωτάτους Προκαθημένους τῶν κατὰ
τόπους Ἁγιοτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν μὴ
δυναμένων ἵνα παρευρεθοῦν προσωπικῶς, μετὰ τῶν τιμίων συνοδειῶν ὑμῶν,
καὶ κατασπαζόμενοι ἕνα ἕκαστον ἐξ ὑμῶν φιλήματι ἀγίῳ ἀναφωνοῦμεν
μετὰ τοῦ ψαλμοῦ «Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν
ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό». Εὐχαριστίας ἐκφράζομεν πρὸς πάντας ὑμᾶς, διότι ἐν
προθυμίᾳ καὶ ἀγάπῃ ἀδελφικῇ ἀνταπεκρίθητε εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς ἡμε-
τέρας Μετριότητος ὅπως συνέλθωμεν ἐνταῦθα, ὑποβληθέντες εἰς τὴν θυσίαν
καὶ τὸν κόπον τοῦ ταξειδίου μέχρι τῆς Πόλεως ἡμῶν. Τὴν ἀνταπόκρισιν
ὑμῶν ταύτην βαθέως ἐκτιμῶμεν ὡς ἔνδειξιν ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ με-
ρίμνης διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἐπαναβεβαίωσιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἁγιοτάτης
Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας ἐνότητος ἐτάχθημεν ὑπὸ τῆς θείας Χά-
ριτος φρουροὶ καὶ φύλακες καὶ ἐγγυηταί.

2. Ἀφ' ἧς, ἐλέῳ Θεῷ, ἀνελάβομεν τοὺς οἴακας τῆς Πρωτοθρόνου ταύτης
Ἐκκλησίας χρέος ἱερὸν καὶ ἐπιτακτικὸν ἐθεωρήσαμεν τὴν σύσφιγξιν τῶν
δεσμῶν ἀγάπης καὶ ἐνότητος πάντων τῶν πεπιστευμένων τὴν ἡγεσίαν τῶν
κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Διὸ καὶ, ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὴν
ἐπιθυμίαν καὶ ἄλλων ἀδελφῶν Προκαθημένων, ἔσχομεν τὴν πρωτοβουλίαν
παρομοίων Συνάξεων τὸ πρῶτον ἐν τῇ Πόλει ταύτῃ κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς
Ὁρθοδοξίας τοῦ ἔτους 1992, μετὰ δὲ τοῦτο ἐν τῇ ἱερᾷ νήσῳ Πάτμῳ, ἐν ἔτει
1995, καὶ εἴχομεν τὴν εὐλογίαν ἀναλόγων συναντήσεων καὶ συλλειτουργιῶν
ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ Φαναρίῳ ἀρχομένου καὶ λήγοντος τοῦ ἔτους 2000 ἐπὶ
τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἰς τὴν τρίτην μ.Χ. χιλιετίαν.

Βεβαίως, αἱ Συνάξεις αὗται δὲν ἀποτελοῦν «θεσμόν» κατὰ κανονικὴν
ἀκριβολογίαν. Ὡς γνωστόν, οἱ Ἱεροὶ Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἀναθέ-
τουν τὴν ἀνωτάτην εὐθύνην καὶ ἐξουσίαν ἀποφάσεων ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν
θεμάτων εἰς τὸ Συνοδικὸν σύστημα, τοῦ ὁποίου μετέχουν ἅπαντες οἱ ἐν ἐνερ-
γείᾳ ἀρχιερεῖς εἴτε ἐκ περιτροπῆς εἴτε ἐν ὀλομελείᾳ. Τὴν κανονικὴν ταύτην
δομὴν οὐδὲν ὑποκαθιστᾷ ἡ Σύναξις τῶν Προκαθημένων. Κρίνεται ὁμως
ἀναγκαία καὶ λυσιτελής ἡ τοιαύτη κατὰ καιροὺς Σύναξις, καὶ δὴ καὶ εἰς και-
ροὺς, ὡς οἱ σημερινοί, ὅτε ἡ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον συνάντησις καὶ συν-
ομιλία τῶν ὑπευθύνων ἡγετῶν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ δημοσίου βίου τῶν
ἀνθρώπων καθίσταται διαρκῶς καὶ περισσότερον ἐφικτὴ καὶ χρήσιμος.
Οὕτω, καὶ ἐκ τῆς προσωπικῆς συναντήσεως τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθο-
δόξων Ἐκκλησιῶν τὸ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ὄφελος δὲν δύναται παρὰ νὰ εἶναι,
τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, μέγα.

3. Ἡ παροῦσα Σύναξις ἡμῶν, προσφιλεῖς ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί, πραγματοποιεῖται εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς μεγάλης ἐπετείου διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ σύμπαντα τὸν χριστιανικὸν κόσμον. Καίτοι ἡ χρονολογία τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου δὲν εἶναι ἐπακριβῶς γνωστή, συμβατικῶς τοποθετεῖται περὶ τὸ ἔτος 8 μ.Χ., ἥτοι πρὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν. Τοῦτο ἔχει ὀδηγήσει ἄλλας Χριστιανικὰς Ἐκκλησίας, ὡς ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ, εἰς τὴν καθιέρωσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ὡς ἔτους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, εἶναι δὲ προφανές ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ μὴ πράξῃ τοῦτο ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ὀφείλει τόσον πολλὰ εἰς τὸν κορυφαῖον τοῦτον Ἀπόστολον.

Πρώτη δὲ καὶ μεγίστη ὀφειλὴ εἶναι ἡ διὰ τοῦ κηρύγματος καὶ τοῦ ὅλου ἀποστολικοῦ ἔργου τοῦ «σκεύους τῆς ἐκλογῆς τοῦ Χριστοῦ» ἴδρυσις τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τοῖς κλίμασι τῶν σημερινῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὡς εἶναι αἱ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, Ἀντιοχείᾳ, Κύπρῳ καὶ Ἑλλάδι Ἐκκλησίαι. Ἀναλογιζόμενον τὴν ὀφειλὴν ταύτην τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως ὀργανώσῃ προσκυνηματικὴν ἐπίσκεψιν εἰς τινὰς τῶν ἐντὸς τοῦ κανονικοῦ αὐτοῦ κλίματος τόπων, ἔνθα ἐκήρυξεν ὁ Ἀπόστολος, καλέσῃ δὲ εἰς αὐτὴν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Προκαθημένους τῶν λοιπῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ τιμήσωμεν τοὺς ἀμετρήτους κόπους καὶ θυσίας καὶ πάντα ὅσα ὑπέμεινε καὶ ἔπραξεν ὁ θεσπέσιος Παῦλος «ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις ... ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις· ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι» (Β΄ Κορ. 11, 23-27) ταῦτα δὲ πάντα ἵνα ἰδρῶσῃ καὶ στερεώσῃ τὰς Ἐκκλησίας, τῶν ὁποίων τὴν μέριμναν καὶ διαποίμανσιν ἀνέθηκε καὶ ἡμῖν τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου.

Ἐτέρα ὀφειλὴ πρὸς τὸν «κόπον τῆς ἀγάπης» τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου εἶναι ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ, τὴν ἀποτυπωθεῖσαν εἰς τὰς ἐπιστολάς του καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ συνεργοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ

εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ συγγραφείσας «Πράξεις Ἀποστόλων». Ἡ διδασκαλία αὕτη, ἐκφράζουσα τὴν «ὑπερβολὴν τῶν ἀποκαλύψεων» (Β΄ Κορ. 12, 7), τῶν ὁποίων ἠξιώθη ὁ Παῦλος ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου, παραμένει ὀδηγὸς καὶ πυξὶς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ διὰ μέσου τῶν αἰώνων, θεμέλιον τῶν δογμάτων τῆς πίστεως ἡμῶν, ἀπαράβατος δὲ κανὼν πίστεως καὶ ζωῆς διὰ πάντας ἡμᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς. Ἐκ τοῦ ὕψους καὶ τοῦ βάθους τῶν νοημάτων τῆς διδασκαλίας ταύτης ἠντλησε διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ ἔξακολουθεῖ νὰ ἀντλή ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας.

4. Πρέπον, ὅθεν, ἐθεωρήσαμεν ὅπως ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν Παυλείων τούτων ἐορτασμῶν ὀργανώσωμεν διεθνὲς καὶ διαχριστιανικὸν ἐπιστημονικὸν συμπόσιον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐκλεκτοὶ εἰσηγηταὶ ἐκ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐξ ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν θὰ ἀναπτύξουν καὶ θέσουν πρὸς συζήτησιν θέματα ἀφορῶντα εἰς πτυχὰς τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν προσκυνηματικῶν ἡμῶν ἐπισκέψεων εἰς τοὺς ἱεροὺς τόπους ἔνθα ἐκήρυξε καὶ ἔδρασεν ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν. Τὰ κείμενα τῶν εἰσηγήσεων τούτων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν συζητήσεων ἀναμένεται νὰ ἐκδοθοῦν εἰς ἰδιαίτερον τόμον, ὁ ὁποῖος ἐλπίζεται ὅτι θὰ συμβάλῃ εἰς τὰς περὶ τὸν Παῦλον σπουδάς.

Ὡς θὰ καταφανῆ, ἀναμφιβόλως, καὶ ἐκ τῶν ἐργασιῶν τοῦ ὡς ἄνω συμποσίου, ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου δὲν ἀφορᾷ μόνον εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλ' ἔχει πάντοτε, καὶ σήμερον, σημασίαν καὶ ἐπικαιρότητα. Ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Σύναξιν ἡμῶν ἡ διδασκαλία αὕτη εἶναι ἄκρως σημαντικὴ, κυρίως ὡς πρὸς μίαν ἐκ τῶν βασικῶν αὐτῆς πτυχῶν, ἥτις ἀφορᾷ εἰς τὸ μέγα καὶ ἀείποτε ἐπικαιρὸν θέμα τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις καί, ὡς προείπομεν, ἀποτελεῖ μείζονα εὐθύνην καὶ μέριμναν πάντων τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας, μάλιστα δὲ τῶν Προκαθημένων τῶν Ἐκκλησιῶν.

5. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶναι ὁ πρῶτος, ἴσως, θεολόγος τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία ἀνέκαθεν, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς, ἐβίωνε τὴν ἐνότητα ὡς οὐσιῶδες αὐτῆς γνώρισμα. Τοῦτο, ἄλλωστε, ἀπετέλει ρητὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτῆς, τὴν

ὅποιαν ἐκφράζει μετὰ ἰδιαιτέρας ἐπιτάσεως εἰς τὴν πρὸς τὸν Πατέρα Του προσευχὴν ὀλίγον πρὸ τοῦ πάθους Του: «Ὁὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευ(σ)όντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, ἵνα πάντες ἔν ὧσι, καθὼς σὺ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ καὶ γὰρ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἔν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν, ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἔν καθὼς ἡμεῖς ἔν ἐσμεν, ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσι τετελειωμένοι εἰς ἓν» (Ἰωάν. 17, 20-23). Ὁ Παῦλος ὅμως εἶναι ὁ πρῶτος, ὁ ὁποῖος ἀναπτύσσει καὶ ἀναλύει ἐν λεπτομερεία τὴν ἐνότητα αὐτὴν, διὰ τὴν ὅποιαν καὶ ἠγωνίσθη ὅσον οὐδεὶς ἄλλος ἐκ τῶν Ἀποστόλων.

Ὅντως, ὅσον ζῆλον ἐπέδειξεν ὁ Παῦλος διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου τόσον, καὶ περισσότερον, ἠγωνίζετο καὶ ἠγωνία διὰ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ πάθος του διὰ τὴν «μέριμναν πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν» (Β΄ Κορ. 11, 28) καὶ διὰ τὴν ἐν Χριστῷ ἐνότητα αὐτῶν συνεῖχε τὴν ὑπαρξίν του. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, «ὁ οὐκ οἰκίας μιᾶς, ἀλλὰ καὶ πόλεων καὶ δήμων καὶ ἐθνῶν καὶ ὁλοκλήρου τῆς οἰκουμένης τὴν φροντίδα ἔχων, καὶ ὑπὲρ τηλικούτων πραγμάτων, καὶ τοσούτων ὄντων τῶν ἐπιρραζόντων, καὶ μόνος ὢν, καὶ τοσαῦτα πάσχων, καὶ οὕτω κηδόμενος ὡς οὐδὲ πατὴρ παιδῶν, ἐννόησον τί ὑπέμενε» (Migne, PG 61, 571B).

Οὐδὲν ἐλπίζει τόσον πολὺ τὴν καρδίαν τοῦ Ἀποστόλου ὅσον ἡ ἔλλειψις ἐνότητος καὶ ἀγάπης μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας: «εἰ γὰρ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε», γράφει μὲ πόνον ψυχῆς πρὸς τοὺς Γαλάτας (Γαλ. 5, 15). Διὸ καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Κορινθίους παρακαλεῖ «διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοί καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ» (Α΄ Κορ. 1, 10). Καὶ διαπιστῶν ὅτι οἱ πιστοὶ τῆς Κορίνθου ἦσαν διηρημένοι εἰς ὁμάδας ἀναφωνεῖ μετὰ πόνου: «μεμέρισται ὁ Χριστός;» (Α΄ Κορ. 1, 13).

Ὅντως, διὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον τὸ σχίσμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι τόσον φοβερόν καὶ ἀποτρόπαιον ὅσον ὁ μερισμὸς τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ. Διότι, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ἡ Ἐκκλησία εἶναι «σῶμα Χριστοῦ», εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ Χριστός. «Ἕμεῖς δὲ ἐστε σῶμα

Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους», γράφει πρὸς τοὺς Κορινθίους (Α΄ Κορ. 12, 27). Εἶναι γνωστὴ ἡ ἐμμονὴ τοῦ Παύλου εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς Ἐκκλησίας ὡς «σώματος τοῦ Χριστοῦ», τὴν ὅποιαν διασαφηνίζει διὰ μακρῶν εἰς τὸ δωδέκατον κεφάλαιον τῆς Α΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς. Ἡ εἰκὼν αὐτὴ δὲν ἔχει μεταφορικόν, ἀλλ' ὄντολογικὸν περιεχόμενον. Τὸ σχίσμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ σχίζει αὐτὸν τὸν Χριστόν, καὶ εἶναι τόσον ἀπεχθὲς καὶ φοβερόν ὥστε, κατὰ τὸν ἱερόν Χρυσόστομον (Migne, PG 62, 85) ἐρμηνεύοντα τὸν Παῦλον, οὐδὲ αὐτὸ τὸ μαρτύριον νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξαλείψῃ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ προκαλοῦντος αὐτὸ καὶ ἐμμένοντος εἰς αὐτὸ (P.G.62,85).

Δυνάμεθα, συνεπῶς, νὰ διερωτηθῶμεν τί θὰ ἔλεγε σήμερον ὁ Παῦλος, ἐὰν συνήντα τὴν ἀδιαφορίαν πολλῶν ἐκ τῶν συγχρόνων ἡμῶν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας. Ἀσφαλῶς θὰ ἔψεγεν αὐτοὺς δριμύτατα, ὡς θὰ ἔπραπεν ἴσως καὶ πρὸς πάντας ἡμᾶς ἀνεχομένους καὶ ὀλιγορῶντας ἐνώπιον τῶν ποικίλων σχισμάτων καὶ διαιρέσεων τῶν ἐπικαλουμένων τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἢ καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Ὁρθοδοξίας. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τιμᾶ τις δεόντως τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ἐὰν δὲν ἀγωνίζεται διὰ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας.

6. Τοιοῦτον ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας διεξήγαγεν ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος προκειμένου νὰ γεφυρώσῃ τὸ χάσμα μεταξὺ τῶν ἰουδαϊζόντων ἐξ Ἰουδαίων χριστιανῶν καὶ τῶν ἐξ ἐθνῶν τοιούτων. Μεταξὺ τῶν ἐκκλησιῶν, τὰς ὁποίας ἴδρυσεν ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ ἐθνικοῦ κόσμου καὶ ἐκείνης τῆς Ἱερουσαλήμ ὑπῆρχον, ὡς γνωστόν, διαφοραὶ, αἱ ὁποιαὶ ἠπέλησαν σοβαρῶς τὴν ἀρχικὴν Ἐκκλησίαν. Αἱ διαφοραὶ αὗται συνεδέοντο πρὸς τὴν τήρησιν ἢ μὴ διατάξεων τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, μὲ αἰχμὴν κυρίως τὴν τήρησιν ἢ μὴ τῆς περιτομῆς καὶ διὰ τοὺς ἐξ ἐθνικῶν χριστιανούς. Ἡ στάσις τοῦ Παύλου ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο εἶναι ἰδιαιτέρως διδακτικὴ. Εἰς τὴν στάσιν ταύτην θὰ ἠδυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰ πρῶτα σπέρματα τῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀργότερον ἔγινε γνωστὴ εἰς τὸ κανονικὸν δίκαιον τῆς ἡμετέρας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς οἰκονομία. Ὁ Νόμος, ὡς καὶ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες ἀργότερον, δεόν νὰ εἶναι σεβαστοί, δὲν δύναται ὅμως νὰ μὴ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν

των τὸν ἄνθρωπον, διὰ τὸν ὁποῖον, ἄλλωστε, καὶ ἐγένετο τὸ Σάββατον (δηλονότι ὁ Νόμος), κατὰ τὴν γνωστὴν φράσιν τοῦ Κυρίου (Μάρκ. 2, 27). Εἰς τὴν θέσιν ταύτην, ἀπηχῶν τὸ πνεῦμα τοῦ Κυρίου, ἐπέμενεν ὁ Παῦλος, δεικνύων κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν ὁδὸν τῆς «οἰκονομίας», ἵνα μὴ διαταράσσεται ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἐπιθέσεως ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν ἀσθενῶν δυσβαστάκτων φορτίων.

Ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπεδίωξεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος νὰ διατηρηθῇ ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν κρισιμωτάτην περίπτωσιν ἐκείνην, εἶναι λίαν διδακτικός. Ἡ λύσις ἐδόθη τῇ πρωτοβουλία τοῦ Παύλου διὰ τῆς συγκλήσεως Συνόδου ἐν Ἱεροσολύμοις, τῆς καλουμένης Ἀποστολικῆς Συνόδου, διὰ τῆς ὁποίας, τῇ χάριτι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διετηρήθη τελικῶς ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας (Πράξ. 15). Οὕτω, ἐνῶ ὁ Παῦλος ἦτο πεπεισμένος περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν ἀπόψεών του, δὲν ἠρκέσθη εἰς τὴν ἐμμονὴν του εἰς τὴν ἀλήθειαν. Τὸ πάθος του διὰ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας τὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν μόνην δυνατὴν καὶ ἔγκυρον κατοχύρωσιν τῶν θέσεών του, ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὴν συνοδικὴν ἀπόφασιν. Τοῦτο ἐτήρησεν ἡ Ἐκκλησία διὰ μέσου τῶν αἰῶνων καθορίζουσα διὰ Συνόδων καὶ μόνον τί εἶναι ἀληθές καὶ τί αἰρετικόν. Μόνον εἰς τὰς ἡμέρας μας παρατηρεῖται παρὰ τοῖς Ὁρθοδόξοις τὸ φαινόμενον ἄτομα ἢ ὁμάδες νὰ φωνασκοῦν ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τῶν εἰς πείσμα ἐνίοτε συνοδικῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Παύλου, ὡς καὶ διαχρονικῶς ὅλης τῆς Ἐκκλησίας, τόσον ἡ ἀλήθεια ὅσον καὶ ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας, μόνον συνοδικῶς διασφαλιζονται.

7. Ἀλλὰ διὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον ἡ ἐνότης δὲν εἶναι ἀπλῶς θέμα ἐσωτερικὸν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐὰν ἐπιμένη τόσον πολὺ εἰς τὴν διατήρησίν της, εἶναι διότι ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας συνδέεται ἀρρήκτως πρὸς τὴν ἐνότητα ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ὑπάρχει διὰ τὸν ἑαυτὸν της, ἀλλὰ διὰ τὸν ἄνθρωπον καί, ἔτι εὐρύτερον, διὰ τὴν κτίσιν ὁλόκληρον.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος περιγράφει τὸν Χριστὸν ὡς τὸν «δεύτερον» ἢ «ἔσχατον» Ἀδάμ, δηλαδὴ τὴν ἀνθρωπότητα ἐν τῷ συνόλω της (Α΄ Κορ. 15, 14 καὶ Ρωμ. 5, 14). Καί «ὥσπερ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθῶσονται» (Α΄ Κορ. 15, 22. Πρβλ. Ρωμ. 5, 19). Ὅπως εἰς

τὸν Ἀδὰμ ὑπάρχει ἐνότης τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, οὕτω καὶ εἰς τὸν Χριστὸν, ἐν τῷ ὁποίῳ «ἀνακεφαλαιοῦνται» τὰ πάντα, «τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἐφ. 1, 10). Ὡς παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, τὸ «ἀνακεφαλαιώσασθαι» σημαίνει ὅτι «μίαν κεφαλὴν ἅπασιν ἐπέθηκε τὸ κατὰ σάρκα Χριστὸν, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις» [...] τοῖς μὲν τὸ κατὰ σάρκα, τοῖς δὲ τὸν Θεὸν Λόγον [...] πάντας ὑπὸ μίαν ἡγαγε κεφαλὴν. Οὕτω γὰρ ἂν γένοιτο ἔνωσις [...] ἀκριβῆς καὶ συνάφεια» (Migne, PG 62, 16D).

Ἄλλ' ἡ «ἀνακεφαλαιώσεις» αὕτη σύμπαντος τοῦ κόσμου ἐν Χριστῷ δὲν νοεῖται διὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ὅπως ἐξηγεῖ εἰς τὴν πρὸς Κολοσσαεῖς ἐπιστολήν του (1, 16-18), ἐν τῷ Χριστῷ «ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ... καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε», διότι ἀκριβῶς «αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς Ἐκκλησίας». «Καὶ αὐτὸν ἔδωκεν (ὁ Θεός) κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἣτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμά του τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου» (Ἐφ. 1, 22-23). Ὁ Χριστός, λοιπόν, εἶναι διὰ τὸν Παῦλον κεφαλὴ τῶν πάντων, ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὅλης τῆς κτίσεως, διότι εἶναι συγχρόνως κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ἐκκλησία, δὲν «πληροῦται», ἐὰν δὲν περιλάβῃ ἐν ἑαυτῷ ὅλον τὸν κόσμον.

Πολλὰ χρήσιμα δι' ἡμᾶς συμπεράσματα δύναται νὰ συναχθοῦν ἐκ τῆς ἐκκλησιολογίας ταύτης τοῦ Ἀποστόλου. Περιοριζόμεθα εἰς τὸ νὰ ἐπισημάνωμεν πρῶτον τὴν σπουδαιότητα, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἰδικότερον διὰ τὴν διακονίαν πάντων ἡμῶν, τὸ χρέος τῆς ἱεραποστολῆς. Ὁ εὐαγγελισμὸς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν μὴ πιστευόντων εἰς Χριστὸν, ἀποτελεῖ ὑπέροχον χρέος τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ χρέος τοῦτο, ὅταν δὲν ἐκπληροῦται ἐπιθετικῶς, ὡς συνέβαινε ἄλλοτε κυρίως ἐν τῷ δυτικῷ Χριστιανισμῷ, ἢ διὰ δολίων μέσων, ὡς συμβαίνει διὰ τῶν διαφορῶν μορφῶν τοῦ προσηλυτισμοῦ, ἀλλ' ἐν ἀγάπῃ, ταπεινοφροσύνῃ καὶ σεβασμῷ πρὸς τὴν πολιτισμικὴν ἰδιαιτερότητα κάθε ἀνθρώπου, ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Κυρίου ὅπως διὰ τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας «ὁ κόσμος πιστεύσῃ» εἰς Αὐτόν (Ἰωάν. 17, 21). Ὁφείλομεν, ὅθεν, νὰ ἐνθαρρύνωμεν καὶ στηριξώμεν διὰ παντὸς

μέσου τὴν πρὸς τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας ἱεραποστολήν, ὅπου αὕτη ἀσκεῖται, ὡς συμβαίνει ἰδιαίτερος ἐν τῷ κλίματι τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ἐν τῇ ἀπεράντῳ ἡπείρῳ τῆς Ἀφρικής.

Ἄλλὰ καὶ ἐντὸς τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν ἡ ἀνάγκη καὶ τὸ χρέος τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ἀνθρώπων καθίσταται σήμερον ἐπιτακτική. Ὀφείλομεν νὰ συνειδητοποιήσωμεν ὅτι εἰς τὰς συγχρόνους κοινωνίας, μάλιστα δὲ εἰς τὰ πλαίσια τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ἢ εἰς Χριστὸν πίστις πᾶν ἄλλο ἢ δεδομένη πλέον δέον νὰ θεωρῆται. Ἡ Ὁρθόδοξος θεολογία δὲν δύναται σήμερον νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ ἐπιτελεσθῇ τὸ ἔργον τῆς ἄνευ διαλόγου μετὰ τῶν συγχρόνων ρευμάτων φιλοσοφικοῦ καὶ κοινωνικοῦ στοχασμοῦ καὶ προβληματισμοῦ, ὡς καὶ τῶν διαφόρων μορφῶν τέχνης καὶ πολιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς μας. Πρὸς τοῦτο, τὸ κήρυγμα καὶ ὁ πάσης μορφῆς λόγος τῆς Ὁρθοδοξίας δέον νὰ μὴ εἶναι ἐπιθετικός, ὡς ἀτυχῶς κατὰ κανόνα συμβαίνει, διότι εἰς οὐδὲν τοῦτο ὠφελεῖ, ἀλλὰ διαλεκτικός, διαλογικὸς καὶ διαλλακτικός. Ὀφείλομεν πρῶτον νὰ κατανοήσωμεν τοὺς ἄλλους καὶ νὰ ἀνεύρωμεν τὰς βαθυτέρας ἀνησυχίας των, διότι ὀπισθεν καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἀπιστίας κρύπτεται ἡ ἀναζήτησις τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Τέλος, ἡ σύνδεσις τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν ἐνότητα τοῦ κόσμου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπιμένει ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν, ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς νὰ διαδραματίσωμεν ρόλον εἰρηνοποιῶν εἰς τὸν σπαρασσόμενον ἀπὸ ἀντιθέσεις κόσμον. Ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται, δὲν ἐπιτρέπεται, νὰ τροφοδοτῇ καθ' οἰονδήποτε τρόπον, συνειδητῶς ἢ ἀσυνειδήτως, τὸν θρησκευτικὸν φανατισμὸν. Ὄταν ὁ ζηλωτισμὸς καθίσταται φανατισμὸς, ἐκτρέπεται τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα τῆς Ὁρθοδόξου. Ἀντιθέτως, δέον νὰ ἀναπτύξωμεν πρωτοβουλίας καταλλαγῆς ἐκεῖ ὅπου σοβοῦν ἢ ἐκσποῦν συγκρούσεις μετὰ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ διαχριστιανικὸς καὶ διαθρησκευτικὸς διάλογος εἶναι τὸ ἐλάχιστον τοῦ χρέους ἡμῶν, καὶ δέον νὰ τὸ ἐκπληρώσωμεν.

Ἄλλ' ὁ σύγχρονος κόσμος μαστίζεται ἀτυχῶς καὶ ἀπὸ κρίσιν, ἢ ὁποία δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰς μετὰ τῶν ἀνθρώπων σχέσεις, ἀλλὰ ἐκτείνεται καὶ εἰς τὴν σχέσηιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ φυσικὸν του περιβάλλον. Κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ὡς ἤδη παρατηρήσαμεν, ὁ Χριστὸς ἀποτελεῖ κεφαλὴν τῶν πά-

των, ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων, ἧτοι πάσης τῆς κτίσεως, ἢ δὲ Ἐκκλησία, ὡς τὸ σῶμα Αὐτοῦ, δὲν ἐνοποιεῖ μόνον τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ καὶ ὅλην τὴν κτίσιν. Προδήλον, συνεπῶς, τυγχάνει τὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ παραμένῃ ἀδιάφορος ἔναντι τῆς κρίσεως, τὴν ὁποίαν διέρχεται σήμερον ἢ σχέσις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ φυσικὸν του περιβάλλον. Χρέος ἡμῶν ἀποτελεῖ ἡ ἀνάπτυξις πάσης δυνατῆς πρωτοβουλίας, πρῶτον μὲν πρὸς συνειδητοποίησιν ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἡμῶν ποιμνίου τῆς ἀνάγκης σεβασμοῦ τῆς κτίσεως διὰ τῆς ἀποφυγῆς καταχρήσεως ἢ ἀλογίστου χρήσεως τῶν φυσικῶν πόρων, ὕστερον δὲ πρὸς ἐνθάρρυνσιν πάσης προσπαθείας ἀποβλεπούσης εἰς τὴν προστασίαν τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ. Διότι, ὡς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ πάντων, τὰ αἷτια τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως εἶναι βαθύτατα πνευματικά, ὀφειλόμενα κυρίως εἰς τὴν ἀπληστίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν εὐδαιμονισμὸν, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζει τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μὲ τὴν μακρὰν ἀσκητικὴν παράδοσιν καὶ τὸ λειτουργικὸν τῆς ἡθους δύναται νὰ συνεισφέρῃ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀπειλητικῆς πλέον διὰ τὸν πλανήτην μας οἰκολογικῆς κρίσεως. Τοῦτο συναισθανόμενον τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἤδη ἀπὸ τοῦ 1989, ἧτοι πρῶτον αὐτὸ ἐκ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, διὰ Μηνύματος τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου ἡμῶν Πατριάρχου Δημητρίου ὤρισε τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους ὡς ἡμέραν προσευχῶν διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, καὶ προέβη ἔκτοτε εἰς σειρὰν ἐνεργειῶν, ὡς ἡ διοργάνωσις διεθνῶν συμποσίων μετὰξὺ ἐπιστημόνων καὶ θρησκευτικῶν ἡγετῶν, πρὸς ἐξεύρεσιν τρόπων διαφυλάξεως τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ἐπαπειλουμένην καταστροφὴν τῆς. Εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην τοῦ ἡμετέρου Πατριαρχείου καλοῦμεν καὶ παρακαλοῦμεν πάσας τὰς ἀδελφὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας νὰ συστρατευθοῦν, διότι κοινὸν τὸ χρέος καὶ ἡ εὐθύνη κοινὴ ἔναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἱστορίας.

8. Καὶ τὰ νῦν, ἀγαπητοὶ ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί, στρέψωμεν τὴν σκέψιν ἡμῶν πρὸς τὰ ἐσώτερα τῆς καθ' ἡμᾶς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας τὴν ἡγεσίαν ἐνεπιστεύθη εἰς ἡμᾶς τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου. Ἠλεήθημεν ὑπὸ τοῦ Κυρίου νὰ ἀνήκωμεν εἰς τὴν Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, τῆς

όποιας πιστὸς συνεχιστῆς καὶ ἐκφραστῆς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ εἶναι ἡ Ἁγία Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία. Παρελάβομεν καὶ διατηροῦμεν τὴν ἀληθινὴν πίστιν, ὡς τὴν παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς οἱ ἅγιοι Πατέρες διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῆς μιᾶς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας. Κοινωνοῦμεν τοῦ αὐτοῦ Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου ἐν τῇ μία Θεῖα Εὐχαριστία, καὶ μετέχομεν τῶν αὐτῶν Ἱερῶν Μυστηρίων. Τηροῦμεν κατὰ βάσιν τὸ αὐτὸ λειτουργικὸν τυπικόν, καὶ διοικούμεθα ὑπὸ τῶν αὐτῶν Ἱερῶν Κανόνων. Ταῦτα πάντα διασφαλίζουν τὴν ἐνότητα ἡμῶν, καὶ παρέχουν θεμελιώδεις προϋποθέσεις διὰ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ.

Παρὰ ταῦτα, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ἐν εὐλικρινείᾳ ὅτι ἐνίστε παρέχομεν τὴν εἰκόνα ἐλλιποῦς ἐνότητος ὡς νὰ μὴ εἴμεθα μία Ἐκκλησία, ἀλλὰ συνομοσπονδία ἢ ὁμοσπονδία Ἐκκλησιῶν. Τοῦτο ὀφείλεται ἐν πολλοῖς εἰς τὸν θεσμὸν τῆς αὐτοκεφαλίας, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζει τὴν δομὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ θεσμὸς οὗτος ἀνάγεται, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν, ὅτε ἴσχυεν ἡ λεγομένη «Πενταρχία» τῶν παλαιφάτων Ἀποστολικῶν ἐδρῶν καὶ Ἐκκλησιῶν, ἥτοι τῆς Ρώμης, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῶν Ἱεροσολύμων, ἡ κοινωνία καὶ «συμφωνία» τῶν ὁποίων ἐξέφραζε τὴν ἐνότητα τῆς καθόλου Ἐκκλησίας ἐν τῇ οἰκουμένῃ. Ἡ Πενταρχία αὕτη διεσπάσθη μετὰ τὸ τραγικὸν Σχίσμα τοῦ 1054 μ.Χ. μεταξύ Ρώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως ἀρχικῶς, καὶ κατ' ἐπέκτασιν μεταξύ Ρώμης καὶ τῶν λοιπῶν Πατριαρχείων. Εἰς τὰ ἐναπομείναντα μετὰ τὸ Σχίσμα τέσσαρα Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα προστεθήσαν ἀπὸ τῶν μέσων τῆς δευτέρας χιλιετίας μέχρι σήμερον καὶ ἄλλαι αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι μέχρι τῆς κρατούσης σήμερον διαρθρώσεως τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἄλλ' ἐνῶ τὸ ἀρχικὸν σύστημα τῆς Πενταρχίας ἐπῆγαγεν ἐκ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀποστολικότητα καὶ τὴν ἰδιαιτερότητα τῶν παραδόσεων τῶν παλαιφάτων Πατριαρχείων, τὸ δὲ αὐτοκέφαλον τῶν μετὰ ταῦτα Ἐκκλησιῶν ἐκ τοῦ σεβασμοῦ τῆς πολιτισμικῆς ταυτότητος τῶν λαῶν, εἰς τὸ ὅλον σύστημα τῆς αὐτοκεφαλίας παρεισέφρυσεν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, ἐκ κοσμικῶν ἐπιρροῶν, τὸ πνεῦμα τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ,

ἢ καὶ ἔτι χειρόν, τοῦ πολιτειακοῦ κρατισμοῦ, εἰς τρόπον ὥστε βάσιν τῆς αὐτοκεφαλίας νὰ ἀποτελῇ πλέον τὸ ἐκάστοτε κοσμικὸν κράτος, τοῦ ὁποίου τὰ ὄρια, ὡς γνωστόν, δὲν παραμένουν σταθερά, ἀλλ' ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ἱστορικῆς συγκυρίας. Ἐφθάσαμεν οὕτως εἰς τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία ἀποτελεῖ ὁμοσπονδία ἐθνικῶν Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι οὐχὶ σπανίως δίδουν προτεραιότητα εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα εἰς τὰς μεταξὺ ἀλλήλων σχέσεις. Πρὸ τῆς εἰκόνης ταύτης, ἡ ὁποία ἐνθυμίζει πῶς τὴν ἐν Κορίνθῳ κατάστασιν, ὅτε ἐγράφη ἡ Α΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος θὰ ἠρώτα: μεμέρισται ἡ Ὁρθοδοξία; Τὸ ἐρώτημα τοῦτο τίθεται ὑπὸ πολλῶν παρατηρητῶν τῶν Ὁρθοδόξων πραγμάτων εἰς τὰς ἡμέρας μας.

Βεβαίως, ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, ἡ ὁποία συνήθως δίδεται, εἶναι ὅτι παρὰ τὴν διοικητικὴν κατάτησιν ἡ Ὁρθοδοξία παραμένει ἡνωμένη ἐν τῇ πίστει, τοῖς Μυστηρίοις κ.λπ. Ἄλλ' εἶναι τοῦτο ἀρκετόν; Ὅταν ἐνώπιον τῶν μὴ Ὁρθοδόξων ἐμφανίζομεθα ἐνίστε διηρημένοι εἰς τοὺς θεολογικοὺς διαλόγους καὶ ἀλλαχοῦ ἢ ὅταν ἀδυνατῶμεν νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς πρὸ πολλοῦ ἀναγγελθείσης Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας· ἢ στερῶμεθα μιᾶς ἐνιαίας φωνῆς ἔναντι τῶν συγχρόνων προβλημάτων καὶ, ἀντ' αὐτοῦ, συγκροτῶμεν διμερεῖς διαλόγους ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων μετὰ τῶν μὴ Ὁρθοδόξων· ἢ ὅταν ἀδυνατῶμεν νὰ συγκροτήσωμεν ἐνιαίαν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐν τῇ λεγομένῃ Διασπορᾷ συμφώνως πρὸς τὰς ἐκκλησιολογικὰς καὶ κανονικὰς ἀρχὰς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν· πῶς δυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν τὴν εἰκόνα τοῦ μερισμοῦ τῆς Ὁρθοδόξιας, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει μὴ θεολογικῶν, κοσμικῶν κριτηρίων;

Ἔχομεν, ὅθεν, ἀνάγκην περισσοτέρας ἐνότητος, ὥστε νὰ ἐμφανίζομεθα πρὸς τοὺς ἔξω οὐχὶ ὡς ὁμοσπονδία Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ὡς μία καὶ ἐνιαία Ἐκκλησία. Ὁ Θρόνος οὗτος διὰ μέσου τῶν αἰώνων, καὶ δὴ καὶ μετὰ τὸ Σχίσμα, ὅτε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης ἔπαυσε νὰ εὐρίσκειται ἐν κοινωνίᾳ μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων, ἐκλήθη ἐκ τῆς κανονικῆς τάξεως νὰ διακονήσῃ τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς πρωτόθρονος αὐτῆς, ὅπερ καὶ ἔπραξε διαχρονικῶς συγκαλέσας σειρὰν ὄλην πανορθόδοξων Συνόδων ἐπὶ κρισίμων

ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων, ἔτοιμος δὲ πάντοτε νὰ παρᾶσχῃ τὴν βοήθειαν καὶ συμπαράστασιν αὐτοῦ πρὸς ἔμπεριστάτους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας, ὡσὰκις τοῦτο ἐζητήθη ἀπ' αὐτοῦ. Διευρυνθῆσα οὕτω μία κανονικὴ τάξις, διὰ τῆς ὁποίας ὁ συντονιστικὸς ρόλος τοῦ Πατριαρχείου τούτου ἐξησφάλιζε τὸ ἐνιαῖον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ παραβλάπτηται ἢ μειῶται ἢ αὐτοτέλεια τῶν κατὰ τόπους αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν διὰ τινος ἐπεμβάσεως εἰς τὰ ἐσωτερικὰ αὐτῶν. Τοῦτο, ἄλλωστε, εἶναι τὸ ὑγιὲς νόημα τοῦ θεσμοῦ τῆς αὐτοκεφαλίας, ὅτι, ἐνῶ διασφαλίζει τὸ αὐτοδιοικητὸν ἐκάστης Ἐκκλησίας ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς ζωὴν καὶ ὀργάνωσιν, ἐπὶ θεμάτων ἀποτέμνων τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν πρὸς τοὺς ἐκτὸς αὐτῆς σχέσεών τῆς ἐκάστη αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία, δὲν ἐνεργεῖ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἐν συντονισμῷ μετὰ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἐὰν ὁ συντονισμὸς οὗτος ἐκλείψῃ ἢ ἀτονίσῃ, ἢ αὐτοκεφαλία καθίσταται «αὐτοκεφαλισμὸς», τουτέστι παράγων διαιρέσεως καὶ οὐχὶ ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Καλούμεθα, λοιπόν, προσφιλέστατοι ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί, νὰ συμβάλωμεν διὰ παντὸς μέσου εἰς τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὑπερβαίνοντες πάντα τοπικισμὸν ἢ ἐθνικοφυλετικὸν πειρασμὸν ὥστε νὰ ἐνεργῶμεν ὡς ἐνιαῖα Ἐκκλησία, ὡς ἐν κανονικῶς συγκεκροτημένον σῶμα. Τοῦτο δὲν εἶναι βεβαίως εὐχερὲς. Δὲν διαθέτομεν, ὡς συνέβαινε κατὰ τὴν Βυζαντινὴν περίοδον, πολιτειακὸν παράγοντα ἐγγυώμενον – ἢ ἐνίοτε καὶ ἐπιβάλλοντα – τὴν ἐνότητα ἡμῶν. Οὐδὲ ἐπιτρέπει ἡ ἐκκλησιολογία ἡμῶν συγκεντρωτικὴν ἐξουσίαν δυναμένην νὰ ἐπιβάλλῃ ἄνωθεν τὴν ἐνότητα. Ἡ ἐνότης ἡμῶν ἐναπόκειται εἰς τὴν συνειδησὶν ἡμῶν. Ἡ συναίσθησις τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ χρέους ἡμῶν ὅπως ἀποτελῶμεν ἐν συγκεκροτημένον κανονικῶς σῶμα, μίαν Ἐκκλησίαν, εἶναι ἰκανὴ νὰ διασφαλίσῃ τὴν ἐνότητα ἡμῶν, ἄνευ οἰασδήτινος ἔξωθεν ἐπεμβάσεως.

Ταῦτα ἀναλογιζόμενοι, καὶ συναισθανόμενοι τὸ χρέος τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἱστορίας εἰς ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἡνωμένη μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας κρίνεται ἀναγκαία καὶ ἀναμένεται ὑπὸ πάντων, καλοῦμεν καὶ παρακαλοῦμεν ἀδελφικῶς ὅπως τῇ ἐγκρίσει καὶ τῶν περι-

ἡμᾶς Ἱερῶν Συνόδων, προβῶμεν εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐνεργείας, ἵνα:

α) Προωθηθῇ ἡ ἀρξαμένη διὰ Πανορθοδόξων προσνοδικῶν Διασκέψεων προετοιμασία τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

β) Ἐνεργοποιηθῇ ἡ ὑπὸ τῆς Διορθοδόξου Προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τοῦ ἔτους 1993 συμφωνία διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἐκκρεμοῦντος θέματος τῆς Ὁρθοδόξου Διασπορᾶς.

γ) Ἐνισχυθῇ διὰ περαιτέρω Θεολογικῶν δυνάμεων ἢ πανορθοδόξως ἀποφασισθεῖσα συμμετοχὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τοὺς διεξαγομένους θεολογικοὺς διαλόγους μετὰ τῶν μὴ Ὁρθοδόξων.

δ) Διακηρυχθῇ καὶ αὐθις τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον συνόλου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ τὸ φλέγον καὶ ἐπεῖγον θέμα τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, καὶ ὑποστηριχθῇ πανορθοδόξως ἢ σχετικῇ πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

ε) Συσταθῇ Διορθόδοξος Ἐπιτροπὴ πρὸς μελέτην τῶν ἀναφυομένων σήμερον ζητημάτων βιοηθικῆς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ κόσμος ἀναμένει δεδικαιολογημένως καὶ τὴν τοποθέτησιν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὰς προτάσεις ταύτας ἐκρίναμε καλὸν νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ ἡμῶν ὅπως ἡ παρούσα Σύναξις, σὺν τῇ ἀνταλλαγῇ γενικωτέρων σκέψεων, καταλήξῃ καὶ εἰς συγκεκριμένας ἀποφάσεις, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐκφρασθῇ καὶ ἐν τῇ πράξει ἡ ἐνότης τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. Τοῦτο, ἄλλωστε, ἀναμένει ἐξ ἡμῶν καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, τόσον τῶν ἡμετέρων ποιμνίων, ὅσον καὶ τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς κόσμου. Εἰς τὰς προτάσεις ταύτας δύνασθε, βεβαίως, νὰ προσθέσητε καὶ ἄλλας, ἐὰν κρίνητε τοῦτο ἀναγκαῖον, Μακαριώτατοι καὶ Ἱερώτατοι ἀδελφοί.

Κατακλείοντες τὴν εἰσήγησιν ἡμῶν ἐκφράζομεν καὶ αὐθις δοξολογίαν τῷ Παναγᾷ Θεῷ, διότι ἠξίωσεν ἡμᾶς νὰ συνέλθωμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν Παυλείων ἐορτασμῶν, εὐχόμενοι ὅπως ἡ ἐν Κυρίῳ ἀδελφικὴ ἀναστροφή ἡμῶν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐνώσῃ ἡμᾶς ἔτι μᾶλλον ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης.

«Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἢ δόξα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Ἐφ. 3, 20-21). Ἀμήν.

**Πρόποσις
τοῦ Μακαριωτάτου
Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος
κ. Ἱερωνύμου**

(Ἡράκλειον Κρήτης,
16.10.2008)

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχα κ.κ. Βαρθολομαῖε,

Ἀποπειρόμενος νὰ περιγράψω συνοπτικῶς τὰ προσωπικά μου συναισθήματα, ἀλλὰ - πιστεύω - καὶ τὰ συναισθήματα ὄλων ὅσοι εἴχαμε τὴν εὐλογία νὰ συμμετάσχουμε στὴν πραγματοποιηθεῖσα ἐξόχως σημαντικὴ σύναξη τῶν προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, στὸ λίκν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου Παύλειο ἐπιστημονικὸ Συμπόσιο καὶ στὴν πνευματικῶς ἀναζωογονητικὴ περιήγηση σὲ τόπους ποὺ ἀγίασε ἡ φυσικὴ παρουσία τοῦ κορυφαίου Ἀποστόλου Παύλου θὰ ἤθελα νὰ μοιρασθῶ μαζί σας μερικὲς σκέψεις, οἱ ὁποῖες ἀπασχόλησαν τὸν νοῦ μου τὶς τελευταῖες ἡμέρες.

Ἡ σύναξις τῶν Ὁρθοδόξων προκαθημένων ἐπὶ τὸ αὐτὸ, στὴν ἔδρα τῆς πρωτοθρόνου Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τὸ μαρτυρικὸ Φανάρι, καὶ ἡ συμμετοχὴ μας στὸ κοινὸ ποτήριο τῆς ζωῆς ἀνέδειξε ὁρατῶς, βιωματικῶς καὶ μὲ σαφήνεια ὅτι ἡ Ἐκκλησία - Σῶμα Χριστοῦ πορεύεται δυναμικὰ μέσα στὴν ἱστορία καὶ ἐκφράζει ἀενάως τὴν ἀποκεκαλυμμένη ἀλήθειά Της μὲ τὴν ἐπιγνώση ὅτι «σύμφωνος ἡμῶν ἡ γνώμη τῆ εὐχαριστία καὶ ἡ εὐχαριστία βεβαιοῖ τὴν γνώμην» καὶ διαλέγεται μὲ τὸν κόσμον ἐκφραζόμενη μὲ τὸ ἦθος ποὺ συνεπάγεται αὐτὴ ἡ ἐπίγνωση.

Τὸ κοινὸ ἀνακοινωθὲν τῶν ὀρθοδόξων προκαθημένων ἀποτελεῖ ὁρατὸ καὶ χειροπιαστὸ καρπὸ τοῦ συνοδικοῦ ἠθους τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐνότητος ἡμῶν ἐν τῆ εὐχαριστία καὶ σκιαγραφεῖ μὲ ἐνάργεια τοὺς ἄξονες ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίες καλούμαστε νὰ πορευθοῦμε στὸν σύγχρονο κόσμον κατὰ τὴν ὀφειλομένη ἀκάματο προσπάθεια διακονίας τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ οὗ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσταυρώθη, ἀπέθανε καὶ ἀνεστήθη, καὶ τοῦ ὁποίου περιουσίον λαοῦ ἐκλήθημεν τιμητικῶς νὰ ὑπηρετοῦμε ταπεινὰ τὸν ἀγιασμὸ καὶ τὴν σωτηρία.

Δὲν νομίζω ὅτι θὰ ὑπερέβαλλα χαρακτηρίζοντας τὸν συνδυασμὸ τῆς συνάξεως τῶν προκαθημένων μὲ τὴν προσκυνηματικὴ μας πορεία ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου, δῶρο Θεοῦ.

Κάθε φορὰ πού, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Οἰκουμενικὸν μας Πατριάρχη, ὀδηγήσαμε ἀπὸ κοινοῦ τὰ βήματα μας ἐκεῖ ποὺ περπάτησε κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου ὁ Μέγας Παῦλος, ἦταν ἔντονη ἡ αἴσθησις ἀναβαπτισμοῦ στὴν ὀρθόδοξη αὐτοσυνειδησία μας καὶ ἡ ἐν τοῖς πράγμασιν βίωσις τῆς ἐκκλησιολογικῆς μας δομῆς ὡς μίας ἀγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας.

Καὶ βέβαια, τὴ συναίσθησις καὶ ἐπίγνωση τῶν εὐθυνῶν μας ὡς εἰς τύπον καὶ τόπον Χριστοῦ ἱσταμένων διακόνων τῆς Ἐκκλησίας διαφώτισε ἐναργῶς ἡ ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ ἐν τῷ βάθει τῆς Παύλειας θεολογίας κατάδυσις μας μὲ τὴν βοήθεια ὧσων ἀνεπτύχθησαν ἀπὸ τοὺς διεθνoὺς ἀναγνωρίσεως καταξιωμένους καινοδιαθηκολόγους ἐπιστήμονες καὶ ὧσων διεξοδικῶς συζητήθηκαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὄντως ὑψηλοτάτων προδιαγραφῶν ἐπιστημονικοῦ συμποσίου. Δὲν πρέπει, ἐπίσης, νὰ διαφύγει τῆς προσοχῆς μας πόσον καθοριστικῆς σημασίας ἦταν ἡ διεξαγωγή τοῦ ἐν λόγω συμποσίου ἐν πορείᾳ ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν, ἐπισκεπτόμενοι τόπους ὅπου πρωτοθεμελιώθηκε ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἐγράφησαν οἱ πρῶτες χρυσῆς σελίδες στὴ

λαμπρή και συνάμα πλήρη ὀδυνῶν, στή χρυσοποίκιλτη και αίματοβαμμένη ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Παναγιώτατε Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα,

Ὅφείλουμε ἐγκάρδιες και εὐγνώμονες εὐχαριστίες στοῦ πρόσωπό σας, καθὼς μὲ πλήρη συνείδηση τοῦ ρόλου και τῆς εὐθύνης σας ὡς προκαθημένου τῆς πρωτοθρόνου Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, συγκαλέσατε ὡς πρόεδρος τῶν προέδρων τῆ συνάξει τῶν προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Πρόκειται πραγματικὰ για γεγονὸς ὑψίστης σημασίας, διότι καταδεικνύει τὴν ὁρατὴ και ἐπὶ σαφῶν ἐκκλησιολογικῶν ἀρχῶν συγκροτημένη ἐνότητα τοῦ ὀρθοδόξου κόσμου και τὴν ἀέναη και διαρκῶς ἐπαναβεβαιούμενη δυνατότητα τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀντιμετωπίζει μὲ τὴν ἐν ἀσθενείᾳ τελειομένη δύνάμη της τὰ μείζονα ἐκκλησιαστικὰ και κοινωνικὰ προβλήματα κάθε ἐποχῆς.

Σήμερα, ἴσως ὅσο ποτὲ ἄλλοτε, ἡ Ὁρθοδοξία χρειάζεται νὰ φέρει στοῦ προσκήνιο τῶν παγκοσμίων ἐξελίξεων τὴ σημασία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τῆς ρόλου. Τοῦτο συνεπάγεται τὴν ἀδήριτη ἀνάγκη συνεργασίας ὄλων τῶν τοπικῶν ἐκκλησιῶν, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς παραδεδομένης ἐκκλησιολογικῆς μας δομῆς, ὥστε νὰ καταστῆ σαφῆς ἡ σημασία αὐτῆς τῆς ἐνότητας για τὴν ἐπίλυση ὄλων τῶν γαιοπολιτικῶν προκλήσεων καί, κυρίως, νὰ καταστῆ ὁρατὴ και αἰσθητὴ ἡ δυναμικὴ τῆς Ὁρθόδοξης θεολογίας και τῆς πνευματικῆς μας παραδόσεως.

Σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο καθίσταται προφανῆς ἡ οὐσιώδης ἀρμοδιότητα και ἡ καίρια εὐθύνη τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου. Τὰ ἐκάστοτε τοπικῶς ἀναφερόμενα κοινωνικὰ προβλήματα ἀντιμετωπίζονται μὲν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς ποιμαντικῆς μέριμνας κάθε Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὅμως ὁ συντονισμὸς και ἡ ἐξασφάλιση τῆς ἐνότητας τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὥστε νὰ διατυπώνονται κοινὲς θέσεις, στάσεις και ἀπόψεις για τὰ μείζονα θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὴ σύγχρονη λίαν ἀπαιτητικὴ και ὀδυνοποιὸ πραγματικότητα ἀνήκει στοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖο. Καί για τὴν ἐπιτυχῆ ἀνταπόκρισή του σὲ αὐτὴν τὴν ὑψηλὴ διακονία ἔχουμε χρέος ὅλοι οἱ προκαθημένοι ἀλλὰ και σύμπας ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ, τὸ πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκ-

κλησίας νὰ σταθοῦμε στοῦ πλευρὸ τοῦ χαρισματικοῦ Πατριάρχου ποὺ εὐεργετικῶς μᾶς δώρισε ὁ ἅγιος Θεὸς σὲ καιροὺς ὑπὲρ ἄγαν ἀπαιτητικούς.

Θὰ ἦταν, λοιπόν, ἀγενῆς παράλειψη νὰ μὴν σᾶς εὐχαριστήσουμε Παναγιώτατε ἐκ μέσης καρδίας για τὴν ἀβραμμαία φιλοξενία,

– για τὴν εὐκαιρία νὰ συναχθοῦμε ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὀρθοδόξως και ἐκκλησιοπρεπῶς,

– για τὴν ἰδιαίτερη εὐλογία νὰ βαδίσουμε δίπλα σας σὲ τόπους μυριπνόους, χαριτόβρυτους και ἁγιασμένους ἀπὸ τὸν ἰδρώτα και τὸ αἶμα τοσοῦτου νέφους μαρτύρων, παλαιῶν και νεοφανῶν,

– για τὴν εὐκαιρία νὰ μοιραστοῦμε δάκρυα κατανύξεως ἐνώπιον τῶν ἐρειπίων τοῦ βήματος ὅπου ἡ Γ' ἐν Ἐφέσῳ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀνεγνώρισε ὡς Θεοτόκον και ὄχι ἀπλῶς χριστοτόκον τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν,

– για τὴν ἀναψηλάφηση τῶν ὁρατῶν σημείων τῆς πορείας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στή Μικρὰ Ἀσία, τὴ Ρόδο και τὴν Κρήτη και τὴν πολύπλευρη και ἐμπνευσμένη ἐμβάθυνση στὴν Παύλεια θεολογία.

Πρωτίστως, ὅμως, θὰ ἤθελα νὰ σᾶς εὐχαριστήσω για τὴν μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ γίνουμε κοινωνοὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον ἀνταποκρίνεσθε στὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἔμπρονης διακονίας σᾶς, ἱστάμενος στὴν καθέδρα τῆς πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, στοῦ μαρτυρικὸ θρόνο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Για μία ἀκόμη φορὰ γίναμε μάρτυρες τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον ἐκκλησιολογικῶς δόκιμα, θεολογικῶς κατὰ ἀκρίβειαν και ποιμαντικῶς μὲ διάκριση και ἀγάπη ἐν ἀγίῳ Πνεύματι διδάσκετε ἐμπράκτως ἐν ἡμέρᾳ και νυκτὶ τί σημαίνει ὄντως Πατριάρχης Οἰκουμενικός, τί σημαίνει στὴν πράξει τὸ Οἰκουμενικῶς Ὁρθοδοξεῖν και ὀρθοτομεῖν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Θὰ ἤθελα ἀκόμη, πρὶν ὀλοκληρώσω τὸν λόγο, νὰ ἐκφράσω τὴ χαρὰ και τὴν πνευματικὴ ἀγαλλίαση ποὺ μὲ διακατέχει καθὼς ἡ κατακλεῖδα τῆς πορείας μας ὀλοκληρώνεται στὴν Κρήτη, ἀπολαμβάνοντας τὴν ἀγάπη και τὴ φιλοξενία τοῦ ἐμπνευσμένου Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εἰρηναίου και τῶν ἐξαίρετικῶν συν-επισκόπων του τῶν συγκροτούντων τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς κατὰ Κρήτην Ἐκκλησίας. Ἰδιαίτερος δὲ θὰ ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω για τὴν πλουσιοπάροχη φιλοξενία

τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριο, ὁ ὁποῖος μᾶς προσφέρει τὴν ἀρχοντική αὐτὴ συνεστίαση.

Παναγιώτατε,
Ἀγαπητοὶ Ἀδελφοί,

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ κατακλείσω τὴ σύντομη αὐτὴ προσλαλιὰ ἀναπέμπων ὕμνους καὶ δοξολογία πρὸς τὸν Πανάγαθο Τριαδικὸ Θεὸ γιὰ ὅσα μεγαλοθύμως μᾶς δώρισε στὸ σύντομο ἀλλὰ μεστὸ βιωμάτων,

ἐμπειριῶν καὶ πνευματικῆς καρποφορίας χρονικὸ διάστημα τῆς συνάξεως μας, τῶν ἐργασιῶν τοῦ Παύλειου Συμποσίου καὶ τοῦ περιηγητικοῦ προσκυνήματος σὲ τόπους ποὺ ἀγίασε μὲ τὴν παρουσία του ὁ κορυφαῖος Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος.

Ἄς ἐγείρουμε, λοιπόν, τὸ ποτήριο τοῦτο εἰς ὑγίαν τοῦ Παναγιωτάτου Παριάρχου μας, ὅλων τῶν συνδαιτημόνων καὶ τῶν εὐλογημένων μελῶν τῆς τοπικῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας.

**Ἡ ὀλοκλήρωσις
τῶν ἐργασιῶν
τοῦ Παυλείου
Θεολογικοῦ
Συμποσίου**

16.10.2008

Ὡλοκληρώθησαν μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας αἱ ἐργασίαι τοῦ Διεθνοῦς Παυλείου Θεολογικοῦ Συμποσίου, τὸ ὁποῖον διωργανώθη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μεταξὺ 11ης καὶ 16ης Ὀκτωβρίου ἐν τοῖς πλαισίοις τῶν ἐορτασμῶν τοῦ ἔτους 2008 ὡς ἔτους ἀφιερωμένου εἰς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον.

Εἰς τὸ Παύλειον Βιβλικὸν Συμπόσιον, τὸ ὁποῖον διωργανώθη ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν συγκληθεῖσαν μεταξὺ 9ης καὶ 12ης Ὀκτωβρίου ἐν Φαναρίῳ Σύναξιν τῶν Προκαθημένων τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, προσεκλήθησαν καὶ ἔλαβον μέρος τόσον Προκαθήμενοι καὶ Ἀντιπροσωπεῖαι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὅσον καὶ εἰδήμονες βιβλικοὶ θεολόγοι καὶ καθηγηταί, οἱ ὅποιοι ἀνέγνωσαν ἐπιστημονικὰς εἰσηγήσεις ἐπὶ τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς θεολογίας τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν.

Τὴν ἑναρξιν τοῦ Συμποσίου ἐκήρυξεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου, 11ης Ὀκτωβρίου, ὁμιλήσας καταλλήλως καὶ διανείμας πρὸς τοὺς Μακ. Προκαθημένους, τοὺς συνοδοὺς αὐτῶν καὶ λοιποὺς ἐκπροσώπους τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ εἰς τοὺς συνέδρους τοῦ Συμποσίου ἀναμνηστικὰ δῶρα.

Τὴν ἐπομένην, Κυριακὴν, 12ην τ.μ., μετὰ τὴν τέλεσιν τῆς Διορθοδόξου Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ ἐν Φαναρίῳ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, ἀνεχώρησε μετὰ τῶν ὡς ἄνω ὑψηλῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δι' εἰδικοῦ ἀεροσκάφους τῶν Τουρκικῶν Ἀερογραμμῶν εἰς Σμύρνην πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν δευτέραν φάσιν τοῦ Συμποσίου, εἰς τὰ βήματα τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ἐν ταῖς νήσοις Ρόδῳ καὶ Κρήτῃ.

Τὸν Πατριάρχην ἡμῶν συνώδευον ἐντεῦθεν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γέρων Χαλκηδόνος κ. Ἀθανάσιος καὶ Πριγκηποννήσων κ. Ἰάκωβος καὶ οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιερατῆς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐλπιδοφόρος, Μ. Ἀρχιδιάκονος κ. Μάξιμος καὶ Κωδικογράφος κ. Ἰωακείμ.

Ἡ περιοδεία-προσκύνημα πάντων τῶν συμμετασχόντων εἰς τὸ Συμπόσιον συνεχίσθη εἰς τὰς πόλεις Ἐφεσον, Ἀττάλειαν, Πέργην, Λίνδον Ρόδου καὶ Καλοὺς Λιμένας Κρήτης, τὰς ὁποίας, ὡς γνωστόν, ἐπεσκέφθη ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἰδρῦσας ἐν αὐταῖς τοπικὰς Ἐκκλησίας.

Ἡ κατακλείς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Βιβλικοῦ Συμποσίου ἐγένετο τὴν 16ην Ὀκτωβρίου, ἐν τῷ ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Τίτου, διὰ καταλλήλου ὁμιλίας τοῦ Πατριάρχου, τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Δημητρίου ἐκθέσαντος τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Συμποσίου, ἐνῶ προηγήθη ἡ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου θεμελίωσις τοῦ Βήματος τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν ἐν Γορτύνῃ Ἡρακλείου, ἔνθα οὗτος ἐκήρυξε τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν λαὸν τῆς Κρήτης καὶ ὤρισεν ὡς πρῶτον Ἐπίσκοπον αὐτῆς τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Τίτον.

Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας, ὁ Πατριάρχης ἐπέστρεψεν ἀεροπορικῶς εἰς τὰ ἴδια.

Κατὰ τὰς ἐπισκέψεις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου, εἰς Ρόδον καὶ Κρήτην, ἐγένετο Οὗτος ἐνθουσιωδῶς καὶ τιμητικῶς δεκτὸς ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ἐκκλησιαστικῶν, πολιτικῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ ἄλλων ἐπισήμων καὶ πλήθους συγκεντρωθέντων πιστῶν.

(Ἀνακοινωθὲν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου)

**Προσφώνησις
τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου
Δράμας κ. Παύλου
ἐπὶ τῇ εὐλογητῇ
ἐλεύσει τῆς Α.Θ.Π.
τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου
εἰς Δράμαν**

(Ἱερός Μητροπολιτικὸς
Ναὸς Εἰσοδίων
τῆς Θεοτόκου 2.11.2008)

Παναγιώτατε πάτερ καὶ Δέσποτα.

Σήμερον ἢ κατὰ Δράμαν ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐνδεδυμένη λαμπρὰν στολὴν καὶ κρατοῦσα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ τοὺς κλάδους τῶν δένδρων ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ἀναφωνεῖ: Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Σήμερον ὁ τῶν Ἀρχιθυτῶν τῆς οἰκουμένης Πρῶτος καὶ Ὑπέρτερος ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν, μετὰ τῆς τιμίας Αὐτοῦ συνοδείας.

Σήμερον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἶδον τὴν ἱερὰν κορυφὴν τοῦ Δεσπότη τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, τὴν βαστάζουσαν καὶ φέρουσαν τὰ στίγματα τῆς ὁμολογίας, τοῦ μαρτυρίου, τῆς μνήμης, τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης, τῆς ἐλπίδος, τοῦ Σταυροῦ, τῆς Ἀναστάσεως.

Σήμερον ἀτενίζομεν ἐκεῖνον, ὃν ἡ Τρισήλιος Θεότης ἔθηκεν ἐν τῷ αἰγλή-εντι στερεώματι τῆς Ὁρθοδοξίας φωτοβόλον καὶ θερμογόνον ἥλιον, ἵνα διὰ μὲν τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ φωτίζη καὶ ὀδηγῇ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας πάντας τοὺς θέλοντας σωθῆναι καὶ διὰ τῆς θερμότητος Αὐτοῦ θερμαίνῃ τὰς καρδίας τῶν ἐν Χριστῷ πειθηρίων τέκνων Του.

Ἄλλ' ὅμως καὶ Σὺ, ὦ Θεία Κορυφή προσῆλθες ἐν οἰκείοις τόποις, ἐν τῇ ἐνδοχώρᾳ τῆς κανονικῆς δεσποτείας τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου. Εὐρίσκεις ἐνταῦθα τοὺς ἀπογόνους τῶν γηγενῶν Μακεδόνων. Οἱ πατέρες αὐτῶν διὰ μαρτυρίου καὶ αἵματος καὶ κακώσεων καὶ θλίψεων πολλῶν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, παρέμειναν πιστοὶ εἰς τὴν εὐσεβῆ πηγὴν τοῦ ἡμετέρου Γένους, τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν. Ὡς πρὸς τε τὴν ὁμολογίαν καὶ τὰ παθήματα ὁμοιάζουσι τοὺς ἀγίους τεσσαράκοντα μάρτυρας. Οἱ μὲν ἐρρίφθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ ψυχροῦ ὕδατος, οἱ δὲ εἰς τὴν λίμνην τῶν στερήσεων καὶ τοῦ αἵματος. Κατέναντι τῶν πρώτων ὡς δέλεαρ ἐλκυστικώτατον ἐτέθη τὸ ζωογόνον λουτρόν, εἰς δὲ τῶν δευτέρων αἱ ζωογόνοι παροχαὶ τῆς ἐπιλύσεως τῶν βιοτικῶν ἀναγκῶν. Οἱ μὲν πρώτοι προετίμησαν, πλὴν ἑνός, τὸν ἐπάδυνον θάνατον, φέροντες τὸν ὄνειδισμόν τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, οἱ δὲ δεύτεροι, πλὴν ἐλαχίστων, τὸν αὐτὸν θάνατον, φέροντες ὡς καύχημα τὸν ὄνειδισμόν τοῦ ὀνόματος «Γραικομάνος - Πατριαρχικός».

Πρώτη τῶν πρώτων ἡ ἀκριτικὴ αὕτη μητρόπολις εἰς θυσίας καὶ αἵματα καὶ πιστότητα ἀλλὰ καὶ δύναμις πολυποίκιλος καὶ ἰσχύος ἀπόθεμα, ἀποτελεῖ ἐν ταυτῷ καὶ ἀδάμαντα μοναδικῶς κοσμοῦντα τὸν στέφανον τῆς Ὑμετέρας πανσεβάστου ἡμῖν Κορυφῆς. Εἰς τὸν τόπον αὐτὸν εὐρίσκετε καὶ τοὺς ἀπογόνους ἐκεῖνων, οὓς ἡ μελανίστιος Ἀργὼ διεπόρθμευσεν ἐνταῦθα, κατὰ τὸν ἐπάρατον ἐκπατρισμόν ἐκ τῶν ἐστιῶν αὐτῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ.

Διό, εὐλόγος τυγχάνει ἡ χαρὰ καὶ ἡ συγκίνησις ἡμῶν τῶν προσφύγων διὰ τὴν ἐνταῦθα Ὑμετέραν παρουσίαν. Ἐν τῷ προσώπῳ Ὑμῶν ἡμεῖς οἱ ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, Θράκης τε καὶ Καππαδοκίας καὶ Πόντου ὀρμώμενοι συνδέομεν τὸ χθὲς μετὰ τοῦ αὐρίου. Εἴσθε ὁ φύλαξ τῶν μνημείων, τῶν ναῶν, τῶν μονῶν, ὁ φρυκτωρὸς ἐπὶ τῶν ἀδαμαντίνων ἐπάλξεων τῶν - κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος - σβεσθεισῶν λυχνιῶν, τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐκκλησιῶν. Ἀποτελεῖτε σύμβολον ζωῆς. Συμβολίζετε, Παναγιώτατε, τὴν ἰκανότητα τῆς ζωῆς τοῦ

‘Ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος με τὸν Ὑπουργὸ Μακεδονίας - Θράκης κ. Μ. Τζίμα στὸν Καθεδρικό Ναὸ τῆς Δράμας.

ὑπερβαίνειν χαλασμοὺς καὶ καταποντισμοὺς, ἱκανοὺς καθιστᾶτε ἡμᾶς εἰς τὸ ἐξάγειν ἐκ τῶν χειρίστων δεδομένων τὸ ἄριστον δυνατόν.

Εἰ καὶ οἱ κλάδοι ὅμως οὗτοι τῆς Ὑμετέρας δικαιοδοσίας παρέμενον πιστοί, καὶ ἡ μήτηρ Ἐκκλησία, ἔσασι μεριμνῶσα, ἔπεμπεν ἡμῖν ἐμπειροτέχνους οἰακοστροφούς εἰς τὴν κληρουχίαν αὐτῆς, ἐπιδεικνύουσα οὕτω τὴν στοργὴν αὐτῆς. Μεταξὺ τῶν πολλῶν τὴν ὥραν ταύτην μνημονεύομεν τὸν αἰοίδιμον Ὑμῶν προκάτοχον Γερμανὸν Δ΄ τὸν ἀπὸ Δράμας καὶ Δέρκων Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, τὸν ἰδρυτὴν τῆς κατὰ Χάλκην γεραρᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Γονυκλινῶς καταθέτομεν τὴν εὐγνωμοσύνην, δι’ ὅσα ἡ φιλόστοργος Μήτηρ ἡμῶν καὶ τροφός, ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία κατὰ καιροὺς ὑπὲρ ἡμῶν ἔπραξεν. Διαβεβαιοῦμεν τὸν ἀνυπόκριτον σεβασμὸν καὶ τὴν υἱϊκὴν πρὸς αὐτὴν ἀφοσίωσιν. Τοὺς

δεσμοὺς τούτους οὔτε τόμοι, οὔτε πράξεις, οὔτε νόμοι, οὔτε συγκυρίαὶ δύνανται ἀλλοιοῦσαι, διότι δεσμοὶ εἰσιν αἵματος, ἄρα ἀκατάλυτοι - ἀνεξάλειπτοι.

Παναγιώτατε.

Ἐστιάτωρ τῆς παρουσίας ἡμέρας τυγχάνει ὁ ἐν ὁσίοις ἄρτι συγκαταριθμηθεὶς ὁσῖος Γεώργιος ὁ ὁμολογητής. Ἐκ τῆς πρωτευούσης τῆς Χαλδίας, τῆς περιφήμου Ἀργυρουπόλεως καταγόμενος, γῆς, ἥτις ἀνέκαθεν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἐν αὐτῇ σπορέως τοῦ Θεοῦ λόγου ἀποστόλου Ἀνδρέου ἐφάνη εὐφορος καὶ καρποφόρος καὶ ἐπληνέθη ἐπὶ ἀωμότητῳ εὐσεβείᾳ, μετεφυτεύθη ἐν Γεωργία καὶ ἐκεῖθεν διεπορθμεύθη μετὰ τῶν προσφύγων ἐνταῦθα.

Πνευματικῶς, ὁ ὁσῖος ἠνθήσεν ἐντὸς τοῦ νοητοῦ παραδείσου ὡς ῥόδον ἐρυθρὸν καὶ εὖσομον, διότι ὁ Νυμφίος Χριστός, ζῆ καὶ εὕρισκεται καὶ ὑπάρχει ἠνωμένος μετὰ τῆς Νύμφης αὐτοῦ Ἐκκλησίας ὡς ἔχει

ύποσχεθη: «Ίδου ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμὶ πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». Ἐὰν λοιπὸν ὁ Νυμφαγωγὸς αὐτῆς, «τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μένη μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα», τίς δύναται ἀμφιβάλλειν ὅτι ἔσαεί, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, θέλουσι τίκτεσθαι πνευματικῶς νέοι Ἀντώνιοι, Θεοδοῖοι, Εὐθύμιοι, Ἀθανάσιοι; «Ὅταν γὰρ ὁ τῆς εὐσεβείας ἔρως τὴν ψυχὴν προκατάσχη, ἅπαν αὐτῇ πολέμων καταγάλαστον εἶδος», διακηρύττει ὁ φωστὴρ τῆς Καισαρείας Μέγας Βασίλειος.

Κατὰ τὸν ἐπὶ γῆς βίον αὐτοῦ ἠξιώθη προσφέρειν ἀξίως τὴν ἀναίμακτον ἱεουργίαν «κατὰ δύναμιν Θεοῦ, τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγία». Ὡς ἀντίδωρον τῆς ὑψηλῆς ταύτης τιμῆς ἀντιπροσέφερον ὅλην τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ εἰς τὸν Δεσπότην Χριστόν. Καταφλεγόμενος ὑπὸ τῆς Θείας ἀγάπης, ἀνεφώνει τὸ Παύλειον: «Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ: θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ λιμὸς ἢ διωγμὸς ἢ γυμνότης ἢ μάχαιρα»; Χαρακτηριστικὴ ἦτο καὶ ἡ εὐλάβεια αὐτοῦ πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον. Τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ἐξόδου τῆς ἁγίας αὐτοῦ ψυχῆς ἐκ τοῦ ματαιοῦ τούτου κόσμου, τὴν ἱερὰν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος ἐνατένιζον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, τὰ δὲ χεῖλη ἐψιθύριζον «Τῆς εὐσπλαχνίας τὴν πύλην ἀνοιξὸν ἡμῖν εὐλογημένη Θεοτόκε».

Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ νεοφανοῦς Ὁσίου πᾶσα σαρκίνη γλῶσσα ὁμολογεῖ τὴν ἦταν αὐτῆς. Καὶ τοῦτο, διότι ὁ ἐγκωμιαζόμενος ἀπολαμβάνει τὰ ὑπερκόσμια βραβεῖα. Εὐρίσκεται ἐκεῖ, ὅπου ὁ λόγος ἀργεῖ, μὴ δυνάμενος λεπτομερῶς περιγράψαι τὴν ὑπερκόσμιον δόξαν. Κοινωνὸς τυγχάνει τῆς καθαρᾶς ἡδονῆς τῶν ἀσυλλήπτων ἐκ τοῦ χοϊκοῦ νοὸς ἀγαθῶν, ὅπου ὁ θεωθεὶς νοῦς ἐφορμᾷ εἰς τὰ αἰώνια καὶ ὑπὲρ φύσιν. Ἀπολαμβάνει τὰ βραβεῖα τῆς νίκης καὶ τὰς ὑπερλάμπρους τιμὰς καὶ τὰ ἔπαθλα. Ἀπολαμβάνει τὴν ἀνάλογον ἀναψυχὴν καὶ ἀνάπαυσιν ἐκ τῶν ἀσκητικῶν καμάτων καὶ τὴν χαρὰν τοῦ πνευματικοῦ τοκετοῦ. Ἀληθῶς, δυνάμεθα ἀποκαλεῖν τοῦτον Ἄγγελον, διότι ἀπεστράφη τὸ χοϊκὸν αὐτοῦ σκεῦος, νικήσας κατὰ κράτος τὸν ἀντίδικον, δεικνύων ὅτι «Ἄγγελοι καὶ Ὅσιοι μόνοις τοῖς ὀνόμασι διαφέρουσι».

Καὶ φωστῆρα δυνάμεθα ἀποκαλεῖσαι τοῦτον, διότι ἐντὸς τοῦ ἐρεβώδους σκότους τῆς ἀθείας, τῆς ψυχρότητος τῶν διωγμῶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος καὶ τῆς

αἰχμαλωσίας, διὰ τῶν ἀκτίνων τῆς καθαρᾶς αὐτοῦ ὁμολογίας, ἔλαμψεν ἐν ταῖς διανοίαις τῶν διωκομένων ὀρθοδόξων τὸ τῆς Θεογνωσίας φῶς, θερμαίνων τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἀγάπην. Ἡ ἐν θλίψεσιν καὶ ἀφανείᾳ βιοτῆ τοῦ ὀσίου πατρὸς σήμερον διασαλπίζεται ἐν τοῖς πέρασιν. Οὕτως ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τοὺς δοξάζοντας Αὐτὸν δοξάζει, καὶ τοὺς δουλεύοντας αὐτῷ μέχρι τέλους οὐ μόνον εἰς τὴν βασιλείαν ἄγει τῶν οὐρανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα κρυπτομένους καὶ σπουδάζοντας ἀναχωρεῖν, φανερούς καὶ διαβοήτους διὰ τε τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὠφέλειαν πανταχοῦ ποιεῖ.

Ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία καυχᾶται καὶ ἀνακαινίζεται διὰ τῶν νεοφανῶν ἁγίων αὐτῆς. Καθὼς οὗτοι εὐηρέστησαν τῷ Θεῷ, οὕτω καὶ ἡ πνευματικῶς γεννήσασα αὐτοὺς Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τυγχάνει Ἁγία καὶ εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ ταμιοῦχος τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ἐπομένως καὶ τὰ δόγματα ἀσφαλῆ καὶ ὀρθόδοξά εἰσι· οἶοι οἱ υἱοί, τοιαύτη καὶ ἡ μήτηρ· οἶος ὁ καρπός, τοιοῦτο καὶ τὸ δένδρον· καὶ οἷα τὰ αἰτιατά, τοιαῦτα καὶ τὰ αἷτια.

Κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ἡμέραν ἐπιτρέψατέ μοι, ὅπως ἐκ βάθους καρδίας εὐχαριστήσω ἅπαντας τοὺς κοπιάσαντας ἐπὶ τῇ ἀρτίᾳ διοργανώσει τῶν ἑορτῶν τοῦ Ὁσίου· ἰδιαιτέρως δὲ τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον, ὅστις διὰ τῆς σεμνῆς αὐτοῦ παρουσίας ἐλάμπρυνε τὸν ἑορτασμὸν καὶ ἐπλήρωσε χαρᾶς τὰς καρδίας ἡμῶν· τοὺς σεβασμιωτάτους μητροπολίτας Καρυστίας καὶ Σκύρου κ.κ. Σεραφεῖμ, Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου Προκόπιον καὶ Ἡλείας καὶ Ὠλένης Γερμανόν, μέλη τῆς ἐπὶ τῶν δογματικῶν καὶ νομοκανονικῶν ζητημάτων ἐπιτροπῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον θετικὴν εἰσηγήσιν αὐτῶν· τοὺς σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας, τοὺς προσελθόντας σήμερον ἐν τῇ ἐριβόλῳ Δρᾶμα καὶ κυκλώσαντας τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον, καταδεικνύοντας τρόπῳ πανηγυρικῷ πέριξ τοῦ παναχράντου Κυριακοῦ σώματος καὶ αἵματος τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, γενομένους κοινωνοὺς τῆς χαρᾶς τῆς τοπικῆς ταύτης Ἐκκλησίας· τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους Ἄθω καὶ τοὺς πανοσιολογιωτάτους καθηγουμένους τοὺς σπεύ-

σαντας πλησίον ἡμῶν κατὰ τὴν εὐφρόσυνον ταύτην ἡμέραν, κομίζοντας τὴν εὐλογίαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἐφόρου καὶ προστάτιδος τοῦ ἱεροῦ τόπου, τοῦ καυχήματος τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας· τοὺς εὐσεβεῖς ἄρχοντας τῆς πόλεως καὶ τοῦ νομοῦ, τὰς στρατιωτικὰς καὶ ἀστυνομικὰς ἀρχάς· ἰδιαιτέρως δὲ τοὺς ἐντιμοτάτους Κωνσταντῖνον Εὐμοιριδίην νομάρχην Δράμας καὶ Θωμᾶν Μαργαρίτην δήμαρχον Δράμας καὶ τὰ μέλη τοῦ νομαρχιακοῦ καὶ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Δι' Ὑμᾶς, Παναγιώτατε, τὸν κοσμήσαντα τὴν παροῦσαν εὐφρόσυνον ἡμέραν μετὰ τῶν μελῶν τῆς τιμίας Ὑμῶν Συνοδείας τί πρῶτον καὶ τί ὕστερον εἵπωμεν; ὅτι ἐτονώσατε, ἐστηρίξατε καὶ ἐνισχύσατε τὴν εὐσέβειαν τοῦ λαοῦ, ἣτις συχνάκις δοκιμάζεται; ὅτι ἀνεκαινίσσατε τὴν προσήλωσιν κλήρου καὶ λαοῦ πρὸς τὰ πάτρια καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ Γένους; ὅτι ἔσχομεν τὴν δυνατότητα τοῦ λαμβάνειν τὴν εὐλογίαν τοῦ Πατριάρχου τοῦ Γένους καὶ μιμνήσκεσθαι ὁποίας παρακαταθήκης ἐσμέν κληρονόμοι; Ἡμεῖς Παναγιώτατε, οἱ σχόντες τὴν εὐλογίαν ἵνα ἔχωμεν Ὑμᾶς σήμερον ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν, ἡμέραν καθ' ἣν ἀνήλθετε πρὸ δέκα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν εἰς τὸν θρόνον τῶν Ἁγίων Χρυσοστόμου, Γρηγορίου, Φωτίου καὶ πλειάδος ἁγίων καὶ ἐπιφανῶν Πατριαρχῶν, τῶν κοσμησάντων τὸν Πάνσεπτον Οἰκουμενικὸν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις αὐτόχρομα τυγχάνει καὶ Γολγοθᾶς προσωπικὸς τοῦ πρώτου τοῦ Γένους, ἐν δυνάμεθα υἱοπρεπῶς καὶ πατροποθῆτως ὑπισχνεῖσθαι Ὑμῖν:

Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἡ καρδιά ἡμῶν ἐστραμμένοι ἔσονται πρὸς τὰς αὐλὰς τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, τὴν μήτραν τοῦ Γένους καὶ τὸν ὀμφαλὸν τῆς πατρῴας εὐσεβείας·

πρὸς τὴν ὑπεράνω ἔθνῶν καὶ φυλῶν οὐρανοδρόμον Ὑμετέραν πορείαν·

πρὸς τοὺς δακρύνοντας, πρὸ τῆς ἱερᾶς τῆς Παμμακαρίστου εἰκόνας ὀφθαλμοὺς Ὑμῶν·

πρὸς τὰς ὑπὲρ πάντων ἡμῶν κλίσεις τῶν Ὑμετέρων γονάτων·

πρὸς τὴν ἀδαμάντινον Ὑμετέραν ὀρθοδοξίαν·

πρὸς τὴν εὐγένειαν τῶν τρόπων Ὑμῶν·

πρὸς τὴν γενναιότητα τῶν λόγων Ὑμῶν·

πρὸς τὴν ἀκλόνητον καὶ σταθερὰν ἐμπιστοσύνην Ὑμῶν εἰς τὸν Θεόν, ἐξ ἧς ἀντλεῖτε δύναμιν ἔτι περαιτέρω καὶ «ὅταν ἐγκαταλειπόμενος ὑπὸ τῶν οἰκείων τῆς πίστεως καὶ βαλλόμενος ἀδίκως καὶ συνεχῶς ὑπὸ τῆς προκαταλήψεως, τῆς παραπληροφορήσεως καὶ τοῦ φανατισμοῦ», θαυμασίως ἐκ τῶν δυσχερεστέρων ἐξάγετε τὰ ἄριστα.

Καὶ πρὸς τὴν πολυτάλαντον, χαρισματικὴν καὶ ἀπαστράπτουσαν προσωπικότητα Ὑμῶν, ἣν ὁ ἱερὸς κληρὸς καὶ ὁ εὐσεβὴς λαὸς τῆς μαρτυρικῆς μητροπόλεως Δράμας καὶ ὁ ἐν ἐπισκόποις ἔσχατος ποιμενάρχης αὐτῆς, ὡς πολυτιμώτατον ἐγκόλπιον καὶ γλυκντάτην ἀνάμνησιν θέλει κρατεῖν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

Παναγιώτατε.

Εἰς εὐλογίαν καὶ ἀνάμνησιν τῆς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Δράμας εὐλογητῆς ἐλεύσεως Ὑμῶν, δέξασθε, παρακαλῶ, τὸ ἱερὸν τοῦτο Εὐαγγέλιον διὰ τὸν Πάνσεπτον Πατριαρχικὸν ἐν Φαναρίῳ ἱερὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου καὶ δι' Ὑμᾶς, ὡς προσωπικὴν εὐλογίαν, τὴν ἱεράν εἰκόνα τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ ἀπότμημα ἐκ τῶν χαριτοβρύτων ἱερῶν αὐτοῦ λειψάνων μετὰ τῆς διαπύρου εὐχῆς ἡμῶν, ὅπως ὁ ὀσιος μετὰ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ πάντες οἱ ἅγιοι, προπορεύωνται τῶν διαβημάτων Ὑμῶν σκέποντες καὶ φρουροῦντες Ὑμᾶς.

ΑΜΗΝ

**Ὁμιλία τῆς Α.Θ.
Παναγιότητος
τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου
στὴ Θεία Λειτουργία
τῆς Κυριακῆς
στὴ Δράμα**

(2.11.2008)

*«Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ
κοιλίας μητρὸς μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος Αὐτοῦ...»*

Μὲ τὰ λόγια αὐτά, τὰ ὁποῖα ἀκούσαμε πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὸ Ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα τῆς πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς, Ἱερώτατοι Ἀδελφοὶ καὶ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος φανερῶνει ὅτι ἦταν ἐκ κοιλίας μητρὸς του ἐκλελεγμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ κεκλημένος ὑπὸ τῆς χάριτος διὰ τὸ μέγα ἀποστολικὸν ἔργον.

Πράγματι, ὁ Θεὸς ἐκλέγει συχνὰ ἀπὸ κοιλίας μητρὸς των ὠρισμένας ὠραίας ψυχάς, καὶ ἐμπιστεύεται εἰς αὐτάς μεγάλα χαρίσματα καὶ ἐπτάκτους δωρεάς, προκειμένου νὰ ἐργασθοῦν καρποφόρος εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, νὰ γίνουν φωστῆρες ἐν τῷ κόσμῳ, ὁδηγοὶ πολλῶν εἰς τὴν χριστιανικὴν ζωὴν καὶ πολιτείαν, ἀλείπτει πλήθους ἀγωνιστῶν τῆς εὐσεβείας. Χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἓνας ἐξ αὐτῶν εἶναι ὁ προσφάτως ἐπισήμως ὡς Ἅγιος ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας μακάριος Ἱερομόναχος Γεώργιος Καρσλίδης.

Γόνος εὐσεβῶν γονέων ἐκ τοῦ ἁγιοτόκου καὶ ἁγιοτρόφου Πόντου, καὶ μάλιστα τῆς Ἀργυρουπόλεως, τῆς ἔδρας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλδίας, ἔμεινε ἀπὸ βρέφους ὀρφανὸς καὶ ἀπὸ πατέρα καὶ ἀπὸ μητέρα πού ἀπέθαναν τὴν ἰδίαν ἡμέραν. Ὅμως, ἀμέσως ἐφανερώθησαν τὰ σημεῖα τῆς κλήσεως καὶ τῆς χάριτος. Γαλουχημένος ἀπὸ τὴν εὐσεβεστάτην μάμμην του μὲ τὴν παραδειγματικὴν ποντιακὴν εὐσέβειαν, μόλις ἐστάθη εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ ἔδειξεν ὅτι διέφερε τῶν πολλῶν, ὅτι ἦτο ὅλως ἐξηρημένος ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἀφωσιωμένος εἰς Αὐτόν. Παιδάριον ἀκόμη, ὁ κατὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα Ἀθανάσιος, ἐδίδετο εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν νηστείαν καὶ ἐσφράγισε τὰ πρῶτα χριστιανικὰ βήματά του, ἑπταετῆς μόλις, μὲ ἓν προσκύνημα εἰς τὸ μέγα σέβασμα τῆς Παναγίας τοῦ Σουμελαῖ. Ἐκτοτε, ἡ ζωὴ του ἦτο μία ἀνυποχώρητος ὑπακοὴ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἐφόρσε τὸ ράσον εἰς ἡλικίαν μόλις ἑννέα ἐτῶν!

Δεκαοκταετῆς ὄν ἐπισημοποίησε τὴν ἀφιέρωσίν του διὰ τῆς κουρᾶς εἰς τὸν Μοναχισμὸν καὶ ἐβίωσε τὰ ιδεώδη του εἰς τὸ ἔπακρον. Ἐκαλλιέργησε μὲ σπανίαν ἐπιμέλειαν ὅλας τὰς μοναχικὰς ἀρετὰς καὶ ἐτρύγησε πλουσίως τοὺς γλυκεῖς καρπούς των. Ἔθεσε τὸν τράχηλον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἱερωσύνης καὶ ἐχειροτονήθη Διάκονος. Εἰς τὰς τραγικὰς ἡμέρας τοῦ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας κομμουνιστικοῦ διωγμοῦ ἐν Γεωργία, ὁ νεαρὸς Ἱεροδιάκονος συλληφθεὶς ὡς «ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ» ὑπέστη φυλακίσεις, ταπεινώσεις, εὐτελισμούς, δημοσίας διαπομπεύσεις καὶ ἀνηκούστους βασάνους. Κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐτυφεκίσθη μαζὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους, ἀλλὰ χάριτι θείᾳ διεσώθη θαυματουργικῶς. Τὸ 1925 ἐχειροτονήθη Πρεσβύτερος καὶ Πνευματικὸς, ἐνῶ τὸ 1929 ἦλθεν ἐπιτέλους μετὰ ἀπὸ πολλὰς περιπετειάς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἔζησε τὰ τελευταῖα τριάντα ἀπὸ τὰ πενήν-

Ὁ Ὅσιος Γεώργιος Καρσλίδης, τοῦ ὁποίου τὴν ἐπίσημη Ἁγιοκατάταξη ἀνέγνωσε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης στὴν Δράμα. Ἡ μνήμη του τιμᾶται στίς 4 Νοεμβρίου.

ταοκτώ ἔτη τῆς ζωῆς του. Ἐδῶ, ἡ Σίψα, ὁ σημερινὸς Ταξιάρχης, ἐδέχθη τὸν Ὁμολογητὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἠγιάσθη ἀπὸ τὰς προσευχὰς του, τοὺς κόπους του διὰ τὸν Χριστὸν καὶ διὰ τὸν ἄνθρωπον, τὰς νηστείας του, τὰς ἀγρυπνίας του, τὰς ἐλεημοσύνας του, τὰς διδαχὰς του, τὴν θεόσοφον πνευματικὴν καθοδήγησίν του, τὰ θαύματά του. Πατὴρ γνήσιος, αὐστηρὸς εἰς τὸν ἑαυτὸν του μέχρις ἄκρων, ἀλλ' ἐπεικὴς καὶ μειλίχιος, ἀμνησικακὸς καὶ συγχωρητικὸς πρὸς ὄλους τοὺς ἄλλους, συνεκακουχεῖτο καὶ συνέπασχε θυσιαστικῶς μὲ τὸν λαὸν τῆς περιοχῆς. Κατεδικάσθη καὶ πάλιν εἰς θάνατον τὸ 1941 ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ βορρᾶ ὁμοδόξων εἰσβολέων καὶ διεσώθη καὶ πάλιν θαυματουργικῶς, διὰ νὰ συνεχίσῃ νὰ διέρχεται εὐεργετῶν καὶ φανερῶν τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μέχρι τῆς ὁσιακῆς κοιμήσεώς του τὸ 1959.

Ποίαν ἀρετὴν δὲν εἶδομεν βιουμένην ὑπὸ τοῦ Γέροντος Γεωργίου; Ποίαν χάριν δὲν εἶδομεν ἀνάγλυφον εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τὴν πολιτείαν του; Ποίαν δωρεάν τοῦ Θεοῦ δὲν ἐπολλαπλασίασεν ὡς ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν φιλότιμος ἐκεῖνος δοῦλος τῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς; Ὑπῆρξεν ὁ «μακάριος ἀνὴρ, ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον». Ὁ καλὸς ἐργάτης τῆς πρώτης ὥρας. Ὁ πιστὸς οἰκονόμος τῶν θείων μυστηρίων. Ὁ μὴ ἐπαισχυνθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου καὶ βαστάσας ἀγογγύστως καὶ μετὰ χαρᾶς τὸν Σταυρὸν Του καὶ τὸν ὀνειδισμόν Του μέχρι τέλους! Ὁ γενναῖος ἀθλητὴς τοῦ καλοῦ ἀγῶνος, ὁ τελειώσας τὸν δρόμον του καὶ κρατήσας τῆς ὁμολογίας! Ὁντως, ἀγαπητοί, ὁ εἰκοστὸς αἰὼν ἔδωκε πολλοὺς Ἁγίους εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, πρὸς στηριγμὸν τῆς Πίστεως εἰς τὰς δυσκόλους συστροφὰς τῆς ἱστορίας του. Μερικῶν ἐξ αὐτῶν εἶχομεν προσωπικῶς τὴν μεγάλην τιμὴν καὶ εὐλογίαν νὰ ἀναγνωρίσωμεν καὶ ἀνακηρύξωμεν πανηγυρικῶς τὴν ἀγιότητα διὰ Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως, καὶ νὰ ὀρίσωμεν ἐπίσημον ἑορτασμόν τῆς μνήμης των. Ἐκ τῶν πλέον διακεκριμένων, νομιζομεν, εἶναι ὁ ἰδικὸς σας Ἅγιος, ὁ Ἅγιος Γεώργιος ὁ Καρσλίδης, ὁ Πόντιος, ὁ Δραμινός, ὁ Ὄσιος, ὁ Ὁμολογητὴς, ὁ γνήσιος φίλος τοῦ Χριστοῦ! Λέγοντες μετὰ τοῦ Προφητάνακτος: «Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι Σου, ὁ Θεός» (Ψαλμ. 138: 17), σεμνυνόμεθα ἐν Κυρίῳ ὅτι ἐδώκαμεν καὶ δίδομεν τὴν πρέπουσαν τιμὴν καὶ ἀναγνωρίσιν εἰς τὸν νεώτερον φίλον Του Γεώργιον. Καὶ εἴμεθα ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι διὰ τῶν πρεσβειῶν του

ὁ Κύριος ἀποστέλλει πλουσίαν τὴν Χάριν Του ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστοὺς καὶ Ὁρθοδόξους Χριστιανούς. Εἴσθε μακάριοι ποὺ ἔχετε ἐν τῷ προσώπῳ του ἕναν ἀκόμη οὐράνιον προστάτην τῆς Δράμας καὶ τῆς Μακεδονίας. Ἀπομένει νὰ εἴσθε –νὰ εἴμεθα ὅλοι!– συντονισμένοι εἰς τοὺς ρυθμοὺς τῆς εὐσεβείας του. Νὰ ἀναλογιζώμεθα τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰς συμβουλὰς του καὶ νὰ ἀκολουθῶμεν κατὰ δύναμιν τὸ θαυμαστὸν παράδειγμά του. Ὁ Ὄσιος Γεώργιος εἶναι φάρος τηλαυγῆς τῆς ζωῆς τοῦ εὐαγγελίου καὶ ὁδοδείκτης ἀκριβῆς τῆς ἀσφαλοῦς πορείας πρὸς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ!

Δεχόμενοι διὰ τῶν χειρῶν σας, Ἱερώτατε Μητροπολίτα Δράμας κ. Παῦλε, τὸ προσφερόμενον ἐκ μέρους τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸν πάνσεπτον Πατριαρχικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὸ τεμάχιον τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ ὁμωνύμου τοῦ Μεγαλομάρτυρος νέου Ἁγίου καὶ τὴν σεβασμίαν εἰκόνα του, δεχόμεθα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ὄχι μόνον εἰς χάρτην καὶ μελάνην, ἀλλὰ βεβιωμένον πρακτικῶς καὶ μεμαρτυρημένον εἰς τὴν σύγχρονον ἡμῶν ἐποχὴν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου. Τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἐφαρμογὴν του! Θαυμάσιος ὁ συμβολισμὸς, μέγα τὸ δῶρημα. Ἐκφράζομεν ὀλόθυμον τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐαρέσκειαν καὶ ἐγκάρδιον τὴν Πατρικὴν καὶ ἀδελφικὴν ἡμῶν εὐχαριστίαν! Δεχθῆτε καὶ σεῖς, παρακαλοῦμεν, «εἰς ἀγάπης ἀντέκτισιν» καὶ εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐπισκέψεως ἡμῶν τὸ ἱερὸν τοῦτο ἐγκόλπιον μὲ τὴν ἀπεικόνισιν τοῦ προστάτου σας Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου καὶ τοῦ ἑτέρου κορυφαίου Πέτρου καὶ εὐχεσθε μετὰ τοῦ εὐαγοῦς ἱεροῦ Κλήρου σας, τῶν Μοναχῶν καὶ παντὸς τοῦ χριστιανύμου πληρώματος τῆς Θεοσώστου Ἐπαρχίας σας, ὑπὲρ τῆς ἐσταυρωμένης Μητρὸς Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον τέκνων τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου Ἀποστολικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εἰκοσιφοινίσσης καὶ Σουμελιωτίσσης, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Καρσλίδου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, χαίρετε, ὑγιαίνετε, μακροημερεύετε, εὐοδοῦσθε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, εἰς πᾶσαν ἀρετὴν καὶ πάντα ἔπαινον, πληροῦσθε χάριτος, ἀγιάζεσθε, σώζεσθε! Ἡ ἀγάπη καὶ εὐλογία τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Πατριάρχου σας σᾶς συνοδεύουν!

**Προσφώνησις
τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου
Πατρῶν
κ. Χρυσοστόμου
πρὸς τὴν Α.Θ.Π.
τὸν Οἰκουμενικὸν
Πατριάρχην
κ.κ. Βαρθολομαῖον**

(4.11.2008)

Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια τὰ ὅποια δανειζόμεθα ἀπὸ τὴν Ἱερὰν ὑμνολογίαν τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας, δυνάμεθα νὰ περιγράψωμεν, ὅσον εἶναι δυνατὸν τὰ μύχια τῆς καρδίας ἡμῶν αἰσθήματα, διὰ τὸ γεγονὸς τὸ ὁποῖον ζῶμεν ἀπὸ χθές, ὅτε οἱ ἅγιοι πόδες Ἑμῶν, Παναγιώτατε, ἔστησαν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἐπάγη ὁ Χιαστός Σταυρὸς τοῦ Μαρτυρίου τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, τοῦ Πρωτοκλήτου, τοῦ τῆς Πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἰδρυτοῦ καὶ τῶν Πατρῶν Θείου Πολιούχου.

Ἱερὸς ἐσωτερικὸς συγκλονισμὸς κατακλύζει τὰς τῶν Πατρῶν ψυχὰς ἐπὶ τῇ ἐλεύσει ὑμῶν ἐνταῦθα, τίμει Πάτερ καὶ Δέσποτα, καὶ ἐπὶ τῇ τελέσει διὰ πρῶτην φορὰν εἰς τὰ χρονικὰ τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, εἰς τὸν πανσεβάσμιον αὐτὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Πρωτοκλήτου, Πατριαρχικῆς Θείας Λειτουργίας.

Παναγιώτατε,

Πρὶν ἀκριβῶς ἀπὸ ἑκατὸν ἔτη, σύσσωμος ὁ εὐλογημένος Πατραϊκὸς Λαὸς κατέκλυε τὸν χῶρον αὐτὸν προκειμένου προσευχητικῶς νὰ συμμετάσχη εἰς τὴν λαμπρὰν τελετὴν τῆς θεμελιώσεως τοῦ Ἱεροῦ τούτου Ἀποστολείου καὶ ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει μετὰ τοῦ τότε Μητροπολίτου Πατρῶν Ἀντωνίου τοῦ Παράσχη, τοῦ τότε Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α΄, τοῦ μακαριστοῦ Δημάρχου τῆς πόλεως ταύτης Δημητρίου Βότση καὶ συμπάσης τῆς πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἐξουσίας, τὴν ὥραν πού ἐτίθετο ὁ θεμέλιος λίθος, ἔψαλε τό «Ὡς τῶν Ἀποστόλων Πρωτόκλητος καὶ τοῦ Κορυφαίου Αὐτάδελφος...». Τὸ Ἀπολυτίκιον αὐτὸ εἶναι ὁ Ἱερὸς ὕμνος τῶν Πατρῶν, τὸν ὁποῖον ἀκούουν τὰ τέκνα των ἀπὸ κοιλίας μητρὸς αὐτῶν, κατὰ τὰς συγκινητικὰς στιγμὰς, ὅτε αἱ μητέρες προσέρχονται καὶ μετὰ δακρῶν παρακλήσεως καὶ χαρᾶς κλίνουν γόνυ ἐνώπιον τῆς Τιμίας καὶ χαριτοβρύτου Κάρας καὶ τοῦ Σταυροῦ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Πρωτοκλήτου.

Τὰς συγκλονιστικὰς ἐκείνας στιγμὰς διέσωσεν ὁ Τύπος τῆς ἐποχῆς καὶ τὰς διεφύλαξεν ἕως τῶν ἡμερῶν ἡμῶν.

Ἐκατὸν ἔτη ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς ἐκείνης ὥρας, Παναγιώτατε, καὶ σήμερον λαμπρὰ ἡ πανήγυρις εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν, ὁ ὁποῖος μέσῳ δυσκολιῶν, ἐμποδίων πολλάκις, δεινῶν τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τῆς πόλεως ταύτης συμφορῶν, ἀνηγέρθη, πρὸς δόξαν τοῦ Παναγίου Ὀνόματος τοῦ Κυρίου, εὐκλειαν τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου καὶ ἔπαινον τῆς τῶν Πατρῶν εὐσεβείας.

Ἀπὸ τὰ Οὐράνια δώματα, χαίρουσιν ἀσφαλῶς αἱ μακάριαι ψυχὰι τῶν πρωτεργατῶν τῆς Ἀνεγέρσεως τοῦ παγκάλλου τούτου καὶ Ἱεροῦ τῆς εὐσεβείας τεμένους καὶ τοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας συμπάσης ὠραΐσματος καὶ κλέους, Κληρικῶν τὲ καὶ Λαϊκῶν, αἱ ψυχὰι ἀπάντων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι παντὶ τρόπῳ εἰργάσθησαν καὶ συνεισέφερον ὥστε νὰ ἀπολαμβάνωμεν ἡμεῖς σήμερον τοιαύτης δωρεᾶς καὶ χάριτος. Ἀγάλονται τὰ πνεύματα αὐτῶν ὀρῶντα ἔμπροσθεν τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου τὸν τῆς Ὁρθοδοξίας Πρῶτον, τὸν Παναγιώτατον καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, προσφέροντα τὴν ἀναίμακτον καὶ φρικτὴν Θυσίαν, ὑπὲρ ἀναπαύσεως αὐτῶν καὶ ὑγείας καὶ σωτηρίας τῶν εὐσεβῶν κατοίκων τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ σύμπαντος κόσμου.

ᾧ τῆς μεγάλης χάριτος. Ὅντως ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν γῆ ἀγαλλίαμα σήμερον. ᾧ, οἶον δώρημα πᾶσιν ἡμῖν κεχάρισται.

Τὰ ἐπὶ γῆς τέκνα τῶν αἰοιδίμων καὶ μακαρίων Κτιτόρων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τούτου, μὲ πηγαῖα καὶ αὐθόρμητα αἰσθήματα ἀληθοῦς σεβασμοῦ καὶ υἱικῆς ἀγάπης, δοξάζοντα τὸν Θεὸν Λειτουργικῶς σήμερον, Σᾶς ὑποδεχόμεθα κραυγάζοντες καὶ αὖθις: «Εὐλογημένος ὁ Ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Ὁ ὥραϊος Λαὸς μας, Παναγιώτατε, διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν ἀποδεικνύει, ὅτι γνωρίζει νὰ σέβεται θεσμούς καὶ νὰ ἀποδίδῃ τιμὴν εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα τὰ ὅποια, αἴρουν Σταυρὸν καὶ ἡρωικῶς ἀγωνίζονται, ὥστε τὸ φῶς νὰ λάμπῃ ἐπὶ τὴν λυχνίαν τῆς τοῦ Κυρίου Φωτοφόρου καθέδρας, ἣτις ἐστὶν Ἐκκλησία, ἐξαστράπτοντα φωτισμὸν καὶ δογματῶν καὶ πράξεων, ὡς θὰ ἔλεγε χαρακτηριστικῶς, ὁ Ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης.

Ὑπὸ τὸ πρῶσιμα αὐτὸ ἐνατενίζομεν εἰς τὸ Ὑμέτερον Σεπτὸν Πρόσωπον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ὁποία κατέστη ἐκ τῶν πραγμάτων «εἰδήμων τοῦ Γολγοθᾶ», ἐνῶ παραλλήλως ἐξεπλήρωσεν τὴν ἱστορικὴν τῆς ἀποστολῆς ἡ ὁποία ἦτο καὶ εἶναι μία διαρκῆς ἐμπειρικὴ βίωσις τῶν καρπῶν τῆς πίστεως, μία ἀδιάκοπος μέριμνα διὰ τὴν πνευματικὴν αὐτοδυναμίαν τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν καὶ μία ἄοκνος προσπάθεια διὰ τὴν προβολὴν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος ἐν τῇ κοινῇ πίστει καὶ ἀγάπῃ (Ἀρχιεπ. Χριστόδουλος).

Ὅθεν ἐν εὐλαβείᾳ πολλῇ προσβλέπομεν πρὸς τὸν Πατριάρχην τοῦ Γένους, ὅστις πολλάκις, ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τῇ ἐμπειρίᾳ θεσμοῦ τόσων αἰῶνων, ἀπεξεδύθη τῶν Ἱερῶν συμβόλων τῆς Πατριαρχικῆς τιμῆς καὶ ἐνεδύθη τὴν τοῦ μαρτυρίου Ἁγίαν Πορφύραν, προσφερθεὶς ὡς ἐθελόθυτον θῦμα εἰς τὸν Ἱερὸν βωμὸν τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγίας καὶ ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως καὶ τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸ Γένος ἀγάπης, ἵνα περισωθῇ «ὁ πανευσεβῆς Θεῖος θρόνος τῆς μεγάλης Ἱερωσύνης», κατὰ τὸν Ἅγιον Συμεὼν Θεσσαλονίκης καὶ ἡ τῆς πατρίδος ἡμῶν καὶ τοῦ Ἔθνους τιμὴ καὶ τὸ κλέος, ταπεινῶς προσθέτομεν.

Ἀναγνωρίζομεν ὅτι οἱ φρυνκωροὶ τοῦ Ἱεροῦ Φαναρίου, «δὲν εἶναι ἀπλῶς θεαταὶ οὔτε ἱστορικοὶ Ἐρμηνευταὶ τοῦ Πάθους καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ὑπαρξιακῶς συμπορευόμενοι μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ

πάθει καὶ τῇ Ἀναστάσει», ὡς ἔλεγεν ποτε ὁ αἰοιδίμος Μητροπολίτης Χαλκηδόνος Μελίτων. (Ὁμιλία εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Μόσχας, Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων 1976, «Στάχυς», τ. 40-51, σελ. 117).

Ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν Τίμει Πάτερ καὶ Δέσποτα, ὑποδεχόμεθα τὸν Κυρηναῖον, ὅστις αἴρει τὸν Σταυρὸν τῆς Ἀγιωτάτης Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ἀναβαίνει ἡρωικῶς τὸν Γολγοθᾶν καὶ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος ἐν τῷ προσώπῳ Αὐτοῦ. Εἰς τὸν ἀνάντη αὐτοῦ δρόμον, ὑπάρχουν εὐτυχῶς πολλοὶ συνοδοιπόροι καὶ συγκληροναῖοι οἱ ὅποιοι, ἐν τῷ τιμίῳ προσώπῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, θεῶνται τὸ τῆς Ἀναστάσεως ἀνέσπερον φῶς.

Ἡμεῖς ταῖς προσευχαῖς συναγωνιζόμεθα καὶ τὰ στίγματα τοῦ μαρτυρίου καταφιλοῦμεν καὶ τὰς πληγὰς τοῦ Τιμίου σώματος τῆς Μητρὸς Ἁγίας μαρτυρικῆς Ἐκκλησίας, προσκνητῶς κατασπαζόμεθα.

Παναγιώτατε Δέσποτα.

Ἡ γῆ ἐπὶ τῆς ὁποίας οἱ Ἅγιοι πόδες Ὑμῶν ἴστανται σήμερον εἶναι εὐλογημένη ἀπὸ τὸν Πανάγιον Θεὸν καὶ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν κατηξιωμένη. Τὴν ἐπότισαν μὲ τὰ τίμα αἱματὰ των καὶ τὴν καθηγίασαν ἥρωες καὶ Μάρτυρες τῆς Ἁγίας καὶ ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως ἀκολουθοῦντες εἰς τὸ Μαρτύριον τὸν Πρωτόκλητον καὶ Μαθητὴν καὶ μιμητὴν τοῦ πάθους τοῦ Σωτῆρος, Ἀνδρέαν τὸν τρισμακάριστον, ὡς ὁ Μεγαλομάρτυς Ἅγιος Ἀρτέμιος, ὁ Νεομάρτυς Ζαχαρίας, οἱ Παιδομάρτυρες Χριστόδουλος καὶ Ἀναστασία, ὁ Ὅσιος Ἰωακεῖμ ὁ Ἠγούμενος τῆς Ἱερᾶς καὶ σεβασμίας τῶν Νοτενῶν Μονῆς καὶ τόσοι ἄλλοι.

Ἡ γῆ Αὕτη ἐγέννησεν μεγάλα τῆς πατρίδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀναστήματα, ὡς τὸν Ἐθνομάρτυρα Μητροπολίτην Δέρκων Γρηγόριον, τὸν ἐκ Ζουμπάτας τῶν Πατρῶν, ὁ ὁποῖος μόνος του ἐπέρασε τὴν ἀγχόνην εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἐν ἔτει 1821, προστεθεὶς ἐνδόξως εἰς τὰ ὑπὲρ τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως καὶ τῆς γλυκνυτάτης Πατρίδος, Ἱερὰ Σφάγια. Τὴν Ἱερὰν Ἐπαρχίαν ταύτην ἐποίμαναν προσωπικότητες ἀναπτύξασαι κατὰ θαυμαστὸν τρόπον, ποικίλην δραστηριότητα καὶ διαδραματήσασαι καιρῖον ρόλον εἰς τὰ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας πράγματα, ὡς ὁ Ἐθνεγέρτης Ἱεράρχης Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, ὁ συμπολίτης τοῦ Ἁγίου Ἐθνοῖερομάρτυρος Γρηγορίου τοῦ Ε΄ Πατριάρχου Κων/λεως, ὁ πολὺς Ἱερόθεος

Μητροπόυλος καὶ ἄλλοι Σεβάσμιοι καὶ λαμπροὶ Ἀρχιερεῖς μέχρι καὶ τοῦ ἀμέσου προκατόχου ἡμῶν Σεβασμιωτάτου κ. Νικοδήμου. Τὸν ἀγρὸν αὐτὸν ἐκαλλιέργησαν σπουδαῖοι Ἱεροκέρυκες, ὡς ὁ ἀοίδιμος τῶν Πατρῶν διδάσκαλος Γερβάσιος ὁ Παρασκευόπουλος, Χαρίτων ὁ Πνευματικᾶκις ὁ φλογερὸς τῆς Ἀφρικῆς Ἱεραπόστολος καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐργάται.

Ἐδῶ, σήμερον, ὁ περιούσιος Λαὸς τοῦ Θεοῦ προσηλωμένος εἰς τὰς Ἑλληνορθοδόξους παραδόσεις καὶ Θεοπαραδότους ἀρχὰς τῆς πίστεως, ζεῖ εἰς μίαν πολυπολιτισμικὴν πλέον πόλιν, ἣτις εἶναι ἡ πύλη πρὸς τὴν Δύσιν, πρὸς τὴν ὁποίαν ἐκπέμπει τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς μὲ κέντρον τὸν Πανίερον Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

Αὐτὸς ὁ Χριστεπώνυμος Λαὸς τῆς περιωνύμου πόλεως καὶ Μητροπόλεως τῶν Πατρῶν, ἐργάζεται φιλοτίμως ἐν πνεύματι προόδου κατὰ Θεὸν καὶ κατ' ἀνθρώπον, μὲ λαμπρὰς ἐπιτυχίας ἐπεκτεινομένης ἀπὸ τοῦ ἀκραιφνῶς πνευματικοῦ καὶ εἰς τὸν κοινωνικὸν τομέα μὲ ἔργα τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης καὶ φιλαλληλίας, ὡς ἐκείνο τοῦ ὁποίου τῶν ἐργασιῶν σήμερον ἀρξόμεθα διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ, τὸν ὁποῖον ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης θὰ τελέσῃ, τῆς Φοιτητικῆς δηλ. Ἑστίας τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως. Σημειώνομεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ Πόλις ἡμῶν φιλοξενεῖ περὶ τὰς τεσσαράκοντα καὶ πέντε χιλιάδας Φοιτητῶν. Αὐτὸς ὁ Λαὸς ἐπιδίδεται καὶ εἰς ἔργα πρακτικῆς ἀσκήσεως τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ ἐφαρμογῆς τῆς πίστεως ἐν ὑπομονῇ πολλῇ καὶ εὐχαριστίᾳ πρὸς τὸν Παντοδύναμον Θεόν. Τοῦτο περιτράνω ἐφάνη κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον, ὅτε ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις ἡμῶν ἐδοκιμάσθη, κρίμασιν, οἷς εἶδεν ὁ Θεός, ὑπὸ τοῦ φοβεροῦ σεισμοῦ ὁ ὁποῖος ἐπληξεν περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα Ἱερούς Ναοὺς καὶ ἀφῆκεν ἐκτὸς οἰκιῶν πολλοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν. Τὴν τοιαύτην δοκιμασίαν μεθ' ὑπομονῆς καὶ πίστεως εἰς τὸν Θεὸν καὶ προσευχῆς ἤρην καὶ αἶρει τὸ Πλήρωμα τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, Παναγιώτατε, ἐπιτρέψατέ μοι, ὅπως διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν εὐχαριστήσω Ὑμᾶς, διότι χθὲς πρὶν ἢ σᾶς ὑποδεχθῶμεν ἐνταῦθα, ἠθελήσατε νὰ ἐπισκεφθῆτε τὴν πληγεῖσαν ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ πόλιν τῆς Κάτω Ἀχαΐας, ἵνα καὶ διὰ λόγων καὶ διὰ πράξεων ἀγάπης, στηρίξητε καὶ ἐνθαρρύνετε τοὺς ἐμπεριστάτους ἀδελφοὺς ἡμῶν.

Παρακαλῶ Ὑμᾶς, θερμοῶς, καὶ αὐθις τίμιε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ὅπως ὑψώσητε τὰς Ἁγίας χεῖρας ὑμῶν καὶ εὐλογήσητε ἅπαν τὸ ποίμνιον τῆς Ἱερᾶς ταύτης κατὰ τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν Νηός, τὸν εὐαγῆ Ἱερόν κληρὸν καὶ τὸν Χριστώνυμον λαόν.

Ἄπαντες εἶναι ἄξιοι τῆς Πατριαρχικῆς σας ἀγάπης καὶ τῆς πατρικῆς σας στοργῆς καὶ τῆς Ἁγίας εὐλογίας σας. Ἄς ἐπιτραπῆ εἰς τὴν ἡμετέραν ἐλαχιστότητα, ὅπως τοὺς ἐπαινέσω καὶ εὐχαριστήσω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης, διὰ τὰ πηγαῖα, πρὸς τὸ Σεπτὸν Πρόσωπον τοῦ Πατριάρχου τοῦ Γένους, αἰσθήματα καὶ τὴν ἀθρόαν συμμετοχὴν των τόσοσιν κατὰ τὰς χθεσινὰς Ἱερὰς τελετὰς καὶ ἐκδηλώσεις ὅσων καὶ κατὰ τὴν σημερινὴν εὐχαριστιακὴν σὺναξιν.

Ἐπίσης εὐχαριστῶ τοὺς τιμίους Ἀρχοντας, ἅπαντας, οἱ ὁποῖοι συνειργάσθησαν μεθ' ἡμῶν διὰ τὴν Πατριαρχικὴν ὑποδοχὴν καὶ τὰς λοιπὰς τελετὰς, ἐκφράζοντες οὕτω τὸν βαθύτατον σεβασμὸν των πρὸς τὴν Μητέρα Ἁγίαν Μεγάλην του Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Τίμιον Πρόσωπον τοῦ σεπτοῦ οἰακοστροφου Αὐτῆς, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Καὶ νῦν Παναγιώτατε, ἐπιτρέψατέ μοι, ἵνα ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Μητροπόλεως Πατρῶν, προσφέρω πρὸς Ὑμᾶς δῶρον ταπεινόν, εἰς ἔνδειξιν βαθυτάτου σεβασμοῦ, ἀγάπης υἱικῆς καὶ τιμῆς, Ἱερόν Ἐπιτραχίλιον μετὰ Ἱεροῦ Ὁμοφορίου, τὰ ὁποῖα ἐν εὐλαβείᾳ πολλῇ ἐτεχνούργησαν χεῖρες ἅγιοι, τῶν εὐλαβῶν Μοναζουσῶν τῆς σεβασμίας Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Μπάλα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως, ὧν παρακαλῶ ὅπως ἐν ταῖς πατριαρχικαῖς ὑμῶν εὐχαῖς μνημονεύητε, ὑπὲρ εὐοδώσεως τοῦ Ἱεροῦ αὐτῶν ἀγῶνος.

Κατακλείων τὴν προσλαλίαν μου ταύτην ὑψώνω ὄμματα ψυχῆς καὶ καρδίας πρὸς τὸν τῶν ἀπάντων Δεσπότην καὶ Κύριον καὶ παρακαλῶ καὶ δέομαι καὶ καθικετεύω τὴν συμπαθεστάτην Αὐτοῦ ἀγαθότητα, ἐπιναλαμβάνων τὸν λιτόν, ὅμως συγκλονιστικὸν πολυχρονισμόν, τὸν ὁποῖον σύμπασα ἡ Ὁρθόδοξος Οἰκουμένη ἀπευθύνει πρὸς τὸν ἐν Τριάδι προσκυνούμενον Θεόν, ὑπὲρ Ὑμῶν.

«Βαρθολομαίου τοῦ Παναγιωτάτου
καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου,
πολλὰ τὰ ἔτη»

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ λίαν ἀγαπητὲ Ἀδελφὲ καὶ Συλλειτουργὲ κύριε Ἱερώνυμε,
Ἱερώτατε Ποιμενάρχα τῆς Ἐκκλησίας τῶν Πατρῶν κύριε Χρυσόστομε,
Ἱερώτατοι Ἀδελφοί,
Ἐξοχώτατοι καὶ Ἐντιμότατοι Ἄρχοντες καὶ ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν,
Εὐλογημένα καὶ ἐπιπόθητα λοιπὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας,

**Ὁμιλία τῆς Α.Θ.
Παναγιότητος τοῦ
Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου
στὴ Θεία Λειτουργία
στὴν Πάτρα**

(4.11.2008)

«Σάλπιγξ ἡμᾶς ἱερατικὴ πρὸς πανήγυριν ἤθροισεν, Ἀνδρέας ὁ τοῦ χοροῦ τῶν Ἀποστόλων πρωτότοκος, ὁ πρωτοπαγῆς τῆς Ἐκκλησίας στυλος, ὁ πρὸ Πέτρου Πέτρος, ὁ τοῦ θεμελίου θεμέλιος, ἡ τῆς ἀρχῆς ἀρχή, ὁ πρὶν κληθῆναι καλῶν, ὁ πρὶν προσαχθῆναι προσάγων»¹

Μὲ κατάνυξιν πολλὴν καὶ συγκίνησιν βαθυτάτην ἐτελέσαμε τὴν Θεϊαν Εὐχαριστίαν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν «Πρωτοκλητείων», εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ πανσεβάστου Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου καὶ εἰς πανηγυρικὴν σημείωσιν τῆς συμπληρώσεως ἑνὸς ὀλοκλήρου αἰῶνος ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως τοῦ σεβασμίου τούτου καὶ καλλίστου τὴν εἰδὴν Καθεδρικοῦ Ναοῦ, ὁ ὁποῖος στεγάζει τὴν τιμίαν τοῦ Ἀποστόλου κάραν καὶ τμήμα τοῦ μαρτυρικοῦ αὐτοῦ σταυροῦ.

Τόσον ἡ Ἐπτάλοφος Βασιλεύουσα, ὅσον καὶ ἡ κλεινὴ Ἀχαϊκὴ πρωτεύουσα, σεμνύνονται διὰ τοὺς χριστιανικοὺς θεμελίους των, οἱ ὁποῖοι κατετέθησαν ὑπὸ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ «πρωτοτόκου τοῦ χοροῦ τῶν Ἀποστόλων» τοῦ Χριστοῦ. Ὑπ' ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἤξιώθη, μονοήμερος μόλις Μαθητῆς ὑπάρχων, νὰ γίνῃ «Ἀπόστολος εἰς τοὺς Ἀποστόλους, κῆρυξ εἰς τοὺς κήρυκας, νυμφοστόλος καὶ νυμφαγωγὸς τῶν πρώτων ψυχῶν, τὰς ὁποίας ἐνυμφεύθη ὁ Νυμφίος τῆς χάριτος, μεσίτης καὶ προσαγωγεὺς τῶν ἐγκρίτων καὶ λογάδων φίλων τοῦ Βασιλέως τῆς Δόξης»².

Ἐρχόμενοι, λοιπόν, ἐκ τῆς Βυζαντίδος, καὶ τελοῦντες σήμερον τὴν πρώτην εἰς τὴν ἱστορίαν Θεϊαν Λειτουργίαν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἰς τὰς Πάτρας καὶ εἰς τὸν σεβάσμιον τοῦτον Οἶκον τοῦ «πρωτοπαγοῦς τῆς Ἐκκλησίας στύλου» καὶ κοινοῦ ἡμῶν προστάτου καὶ Πατρός, χρεωστικῶς δαψιλεύομεν εἰς τὸν Ἱερώτατον Ποιμενάρχη καὶ εἰς τὸ ἀξιονόμαστον ποιμνιον αὐτοῦ, κληρὸν καὶ λαόν, καὶ εἰς τὴν ἀποστολαιματοπότιστον καὶ ἀγιοτόκον Ἀχαϊκὴν γῆν, θερμὴν τὴν ἀγάπην, πλουσίαν τὴν στοργήν, ὀλόθυμον τὴν εὐλογία, ἐγκάρδιον τὸν ἀσπασμὸν καὶ ὀλόψυχον τὴν εὐχὴν τῆς ποτνίας Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς πάντοτε ἐν σταυρῷ καὶ δοκιμασίᾳ πορευομένης, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως ἡχηρῶς καταγγελλούσης, κοινῆς πάντων ἡμῶν Μητρὸς καὶ Τιθηνοῦ.

Παρὰ τὸν ἀπὸ τοῦ 1850 καὶ ἐντεῦθεν διοικητικὸν χωρισμὸν διὰ τῆς κανονικῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὅμαιμον, ὄχι μόνον τὸ ἐν Χριστῷ ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ Γένους, καὶ τὸ ὁμόγλωσσ-

1. Ἡουχίου Πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων, *Ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν*, P.G. 104, 197.

2. Εὐγένιος Βούλγαρης, Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἐπὶ τῇ ἐπανακαθιερώσει τοῦ ἐπισήμου ἑορτασμοῦ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἐπὶ Πατριάρχου Σεραφεῖμ Β', τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1759.

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Χρυσόστομος κατὰ τὴν ἐπίσημη ὑποδοχὴ τοῦ Πατριάρχου ἀπὸ τὸν Δήμαρχο Πατραίων κ. Α. Φούρα.

σον, καὶ τὰ κοινὰ τῶν Πατέρων ἦθη, ἡ κοινὴ Πίστις καὶ πνευματικότης καὶ λειτουργικὴ προᾶξις, τὸ ὁμόψυχον καὶ ὁμοκάρδιον καὶ ὁμόφωνον τῆς γνώμης καὶ τοῦ φρονήματος, καὶ ὁ ἀρχαῖος ἀδελφικὸς σύνδεσμος τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, οὐδέποτε ἐπέτρεψαν νὰ μακρυνθῆ τὸ παράπαν ἡ καρδιά τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἀφ' ὑμῶν, ἀλλ' εὐρίσκεσθε πάντοτε κυριολεκτικῶς εἰς τὸ κέντρον τῆς, ὅπως εὐρίσκεσθε καὶ εἰς τὸ κέντρον τῶν προσευχῶν μας. Ἡ δόξα σας εἶναι δόξα μας “ἡ χαρὰ σας εἶναι χαρὰ μας” ἡ πρόοδος σας εἶναι καὶ ἰδική μας, ὅπως, ἐξ ἀντιθέτου καὶ ὁ πόνος σας εἶναι πόνος μας καὶ τὰ προβλήματα σας εἶναι προβλήματα μας. Οὕτω καὶ ὁ σεισμὸς ποὺ σᾶς ἐπληξεν, ἐδόνησε καὶ ἡμῶν τὰς καρδίας, καὶ αἱ πυρκαϊαί, αἱ ὁποῖαι ἔκαυσαν ἐνωρίτερον τὰς περιουσίας σας, ἐνεπύρισαν καὶ ἡμῶν τὴν ψυχὴν, καὶ εἴμεθα συμπάσχοντες, συνοδυνώμενοι, ἀλλὰ καὶ συμπροσευχόμενοι

πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ ἐλέους καὶ Πατέρα πάσης παρακλήσεως. Εἴμεθα ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι τὰ αὐτὰ ἀκριβῶς ἰσχύουν ἀντιστοίχως καὶ ἐνταῦθα δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ὅλην ἐν τῷ κόσμῳ σταυροαναστάσιμον πορείαν καὶ παρουσίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Ἀναμφιβόλως, σπουδαῖος θερμαστής τῶν ἀμοιβαίων ἀγαθῶν αἰσθημάτων τυγχάνει ὁ κοινὸς ἡμῶν προστάτης Ἄνδρας, «ὁ σεβασμιώτατος Ἀπόστολος, τὸ ἀξιόθεον προᾶγμα, τὸ τῆς ἀληθινῆς ἀνδρείας, ὁ τῆς καρτερίας ἀδάμας, ὁ τῆς ὑπομονῆς ἀνδριάς, ἡ μετὰ τὴν Πέτρον πέτρα, ἡ μετὰ τὸν Χριστὸν εὐθύς ἀρραγῆς τῆς Ἐκκλησίας κρηπίς»³, - διὰ νὰ εἴπωμεν κατὰ Νικήταν τὸν Παφλαγῶνα.

3. Νικήτα τοῦ Παφλαγῶνος, *Τῶν πάντων Ἀποστόλων ἐγκωμιαστικοὶ λόγοι...* P.G. 105, 64-65.

Ἐν μία καρδίᾳ, λοιπόν, προσευχηθέντες σήμερον, καὶ ἐν ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ ὁμολογήσαντες «Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον», ἐκοινωνήσαμεν τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τόσον διὰ τοῦ εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος, ὅσον καί, κυρίως, διὰ τῆς μετοχῆς εἰς τὸ Ποτήριον τῆς Ζωῆς καὶ τῆς μεταλήψεως τοῦ Ἀχράντου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου Του Αἵματος. Δυνάμεθα ἤδη νὰ λέγωμεν καὶ ἡμεῖς γεγονυῖα τῇ φωνῇ τὸν λόγον τοῦ Ἀνδρέου: «Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν!», καὶ νὰ προσκαλοῦμεν τοὺς ἀκόμη ἀμυήτους νὰ δοκιμάσουν: «Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος!» «Ἔρχου καὶ ἴδε»!

Ὁ κόσμος, ἀγαπητοί, εὐρίσκεται κατ' αὐτὰς ἐν θορύβῳ καὶ ταραχῇ καὶ ἀγωνίᾳ πολλῇ, ἐξ αἰτίας τῆς ἐκσπασάσης ἀπεριγράπτου οἰκονομικῆς κρίσεως. Ἐφυγαδέυθη ἡ εἰρήνη ἀπὸ τὰς καρδίας. Πολλοὺς ἡ ἀπογοήτευσις ὠδήγησεν εἰς ἀψυχολογήτους καὶ βεβιασμένας ἐνεργείας, μερικοὺς δὲ καὶ εἰς ἀπονενωμένα ἀκόμη διαβήματα. Καὶ ταῦτα πάντα διότι εἰς τὴν θέσιν τοῦ Θεοῦ οἱ περισσότεροι συνάνθρωποι μας ἔχουν τοποθετήσει τὸ εἶδωλον τῆς οἰκονομίας, τοῦ ὁποίου καταρρεύσαντος, ἀτηλίπισθησαν καὶ ἔχουν τὴν αἴσθησιν ὅτι τὸ πᾶν ἀπώλετο! Οἱ πιστοί, χωρὶς νὰ παραγνωρίζωμεν τὰς πολλὰς δυσκολίας καὶ τὰς καταστάσεις ἀνάγκης αἱ ὁποῖαι ἐνέσκηψαν, καὶ χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ἀδιαφοροῦμεν διὰ τὴν στοιχειώδη ἐξασφάλισιν τοῦ προνομίου τῆς ἐργασίας καὶ τῆς καλύψεως τῶν καθημερινῶν ἀναγκῶν παντὸς ἀνθρώπου, οὐδόλως ἀπωλέσαμεν τὴν ἐλπίδα, διότι «εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν», ὁ Ὅποιος μας ἐδίδαξε: «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν Δικαιοσύνην Αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν» (Ματ. 6: 33). «Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν», ὁ Ὅποιος μας εἶπεν: «Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ Οὐράνιος τρέφει αὐτὰ· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;» (Ματ. 6:26). «Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν», ὁ Ὅποιος ἐκ πέντε ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων ἐχόρτασε πεντακισχιλίους ἄνδρας -ἐκτὸς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν- ὅταν ὁ Ἀνδρέας Τοῦ ὑπέδειξεν ὅτι ὑπῆρχον μόνον αὐτοὶ οἱ πέντε ἄρτοι καὶ οἱ δύο ἰχθεῖς διὰ τόσον μεγάλο πλῆθος. Καὶ μάλιστα, διὰ νὰ φανῇ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ πε-

ρίσσεια τῆς ἀγαθοδορίας Του, ἀφοῦ ὅλοι ἔφαγον καὶ ἐχόρτασαν, δώδεκα κόφινοι ἐπληρώθησαν ἀπὸ τὰ περισσεύματα τῶν κλασμάτων! «Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν», ὁ Ὅποιος τοὺς «διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος» διερχομένους, ἐν τέλει ἐξάγει εἰς ἀναψυχὴν, καὶ ἀνοίγει τὰς χεῖρας Του καὶ πληροῖ τὰ σύμπαντα εὐδοκίας· ὄχι μόνον ἐπιγείων, ἀλλὰ καὶ οὐρανίων ἀγαθῶν.

Αὐτὸν τὸν ἕνα καὶ μοναδικὸν Μεσσίαν, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Ναζωραῖον, τοῦ ὁποίου ἔχομεν γνῶσιν καὶ πείραν, διότι ἐγεύθημεν ὑπερπερισσῶς τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητός Του, εὐαγγελιζόμεθα μετὰ τοῦ Ἀνδρέου καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὸν ἐν ταραχῇ καὶ ἀγωνίᾳ εὐρισκόμενον κόσμον. Καθ' ὅσον γνωρίζομεν καὶ πιστεύομεν ὅτι «οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία» οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. 4: 12).

Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα διὰ τὰς πρὸς τὴν Μετριότητα ἡμῶν καὶ τὸν ἅγιον Ἀποστολικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν Θρόνον εὐλαβεῖς ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ Κλήρου καὶ λαοῦ τῶν Πατρῶν, ὅπως ἰδιαίτερος δὲ ὑμῶν, Ἱερώτατε Μητροπολίτα κύριε Χρυσόστομε. Εὐχόμεθα εἰς πολλὰ ἔτη νὰ συνέρχεσθε ἀξίως καὶ ἐν εἰρήνῃ πολλῇ εἰς τὸν περίπυστον τοῦτον Ναὸν καὶ νὰ κοινωνήτε τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου. Νὰ ἀξιωθῆτε νὰ ἐορτάσητε πολλὰς ἀκόμη εὐχαρίστους ἐπετείους ὡς ἡ σημερινή. Πλεῖστα εὐχαριστοῦμεν τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριον Ἱερώνυμον διὰ τὴν πάντοτε ἐπιδεικνυομένην εἰς ἡμᾶς φιλάδελφον γνώμην του καὶ τὴν δλόψυχον ἐν ἐκτενεῖ καὶ ἀνυποκρίτῳ ἀγάπῃ συμπαράστασίν του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡμᾶς. Εἶθε ὁ Κύριος νὰ ἀποδίδῃ αὐτῷ καὶ τῇ ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος πλουσιωτέραν τὴν Χάριν.

Ἔρρωσθε, Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, καὶ κραταιοῦσθε ὑγιαίνοντες ἀμφιλαφῶς, διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ φωτιστοῦ ἡμῶν μεγάλου καὶ θεσπεσίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, «ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρῶσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου» (Ρωμ. 15: 13). Ἀμήν.

**Προσφώνησις
τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου
Ναυπάκτου
κ. Ἱεροθέου πρὸς
τὴν Α.Θ.Π.
τὸν Οἰκουμενικὸν
Πατριάρχη
κ.κ. Βαρθολομαῖον**

(Ἱερός Μητροπολιτικὸς
Ναὸς Ἁγίου Δημητρίου
Ναυπάκτου, 4.11.2008)

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ἡ ἐπίσκεψή Σας στὴ Ναύπακτο μαζί με τὴν τίμια Συνοδεία Σας προσδίδει ιδιαίτερη χαρὰ τόσο στὸν Μητροπολίτη καὶ τὸν Ἱερόν Κληρο ὅσο καὶ στὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἱερᾶ αὐτῆς Μητροπόλεως, γιατί εἶναι ἡ πρώτη φορὰ τὰ τελευταῖα πεντακόσια χρόνια ποὺ ἐπισκέπτεται τὴ Ναύπακτο Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Διασώζεται μία πληροφορία ὅτι περὶ τὸ 1550 πέρασε ἀπὸ τὴ Ναύπακτο με προορισμὸ τὴν Μητρόπολη τῶν Παλαιῶν Πατρῶν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Διονύσιος ὁ Β΄ (17 Ἀπριλίου 1546 - Αὐγούστος 1555). Πάντως ἐμεῖς σήμερα ἔχουμε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπικοινωνήσουμε προσωπικῶς μαζί Σας καὶ νὰ λάβουμε τὴν Πατριαρχική Σας εὐλογία.

Ἡ χαρὰ μας αὐξάνεται, γιατί σήμερα μαζί Σας ὑποδεχόμαστε καὶ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο, ποὺ εἶναι πολὺ ἀγαπητὸς σὲ ὅλους μας καὶ πολὺ γνωρίμος ἀπὸ πολλὰ χρόνια στοὺς Ναυπακτίους γιὰ τὶς πνευματικὲς του σχέσεις με τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου καὶ με τὸν Ἐπίσκοπό της προσωπικά. Χαιρόμαστε δὲ ιδιαίτερα γιατί, Παναγιώτατε, εἶναι ἀγαπητὸς καὶ σὲ Σᾶς καὶ συμπαραστάτης Σας ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν στὴν καλὴ πορεία τῶν Διορθόδοξων πραγμάτων, με σεβασμὸ στὸν κανονικὸ θεσμὸ διαρθρώσεως τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο στὴ συνείδηση ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων ἀποτελεῖ εὐλογημένο καὶ ἱερὸ θεσμὸ, ὁ ὁποῖος καθιερώθηκε ἀπὸ τὶς Οἰκουμενικὲς Συνόδους, λαμπρύνθηκε ἀπὸ ἐξέχουσες Πατριαρχικὲς μορφές καὶ καθαγιασθηκε ἀπὸ τοὺς ἰδρωτὲς ὁσίων Πατριαρχῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ αἵματα Ὁμολογητῶν καὶ Μαρτύρων Πατριαρχῶν καὶ Ἐπισκόπων. Ἐπομένως, δὲν εἶναι ἕνας χῶρος ἐξουσιαστικὸς καὶ κοσμικὸς, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν ἐκκλησιαστικὸς καὶ αἱματοβαμμένος.

Εἶναι γνωστὰ τὰ γραφόμενα στὴ νομολογία τῶν «Βασιλικῶν» καὶ τὴ λεγομένη «Ἐπαναγωγή», κείμενο τοῦ 9ου αἰῶνος, περὶ τοῦ τί εἶναι Πατριάρχης καὶ ποιά εἶναι τὰ γνωρίσματά του: «*Πατριάρχης ἐστὶν εἰκὼν ζῶσα Χριστοῦ καὶ ἔμφυχος, δ' ἔργων καὶ λόγων χαρακτηρίζουσα τὴν ἀλήθειαν... Ἴδια Πατριάρχου τὸ εἶναι διδακτικόν, τὸ πρὸς πάντας ὑψηλοῦς τε καὶ ταπεινοῦς ἀστενοχωρήτως ἐξισουῖσθαι, καὶ πρᾶον μὲν εἶναι ἐν δικαιοσύνῃ, ἐλεγκτικὸν δὲ πρὸς τοὺς ἀπειθοῦντας, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐκδικήσεως τῶν δογμάτων λαλεῖν ἐνώπιον βασιλέως καὶ μὴ αἰσχύνεσθαι*».

Ἀπὸ τοὺς Πατριάρχες ποὺ ἐλάμπρυναν τὸν θρόνον αὐτὸ ἐξαίρουμε τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Θεολόγο, τὸν ὑψιπέτη τῆς θεολογίας ἀετό, τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, τὸ καλλικέλαδο αὐτὸ ἀηδόνι τοῦ ἄμβωνος, ἀκόμη δὲ τὸν ἱερὸ Φώτιο, τὸν Μέγα καὶ θαυμαστὸ στὸ πνεῦμα, τὴν ἔμπνευση καὶ τὴ ζωὴ, τὸν ἅγιο Φιλόθεο τὸν Κόκκινο, τὸν μεγάλο αὐτὸν ἡσυχαστὴ Πατριάρχη. Στους νεωτέρους χρόνους τῆς πονεμένης Ρωμηοσύνης ἐξέχουσα μορφή εἶναι ὁ Γεννάδιος Σχολάριος, ὁ πρῶτος Πατριάρχης τῆς ἀλώσεως, ἀπὸ τὸν ὁποῖον προήλθε μία ὀλόκληρη σειρά μαρτύρων Πατριαρχῶν ποὺ ἐκράτησαν ἄσβεστη τὴ δάδα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος στὸ ὑπόδουλο Γένος.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, προκατόχος Σας στὸ θρόνο, ἐξύμνησε τὴ Νέα Ρώμη μὲ ωραίους λόγους. Αὐτὴν τὴν ὥρα θὰ χρησιμοποιήσω μερικούς στίχους τοῦ ἀπὸ τρία ποιήματά του, σὲ μετάφραση, ἐπειδὴ ἡ γραφὴ τους εἶναι ἀρχαιοπρεπής, πὺ δειχνουν τὴ δόξα τῆς Κωνσταντινουπόλεως-Νέας Ρώμης. Σὲ ἓνα ποίημά του χαρακτηρίζει τὴν Κωνσταντινούπολη-Νέα Ρώμη ὡς ἕναστρο οὐρανὸ πὺ εἶναι λαμπρότερος ἀπὸ τὴ γῆ. Γράφει:

*«Κλεινὴ καθέδρα τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου,
Ρώμη νεότερη πὺ τόσο ξεπερνᾷς τίς πόλεις
ὅσο τὴ γῆ ὁ ἀστροστολισμένος οὐρανός».*

Σὲ ἄλλο ποίημά του, ἀναφερόμενος στὴ Νέα Ρώμη, τὴ χαρακτηρίζει ὡς τὸν δεῦτερο ὀφθαλμὸ τῆς οἰκουμένης. Γράφει:

*«Τῆς οἰκουμένης τὸ ἔνδοξο, ὦ ἄνδρες μάτι,
τὸ δεῦτερο πὺ ὡς βλέπω κόσμο κατοικεῖτε,
γῆινα στολίδια καὶ θαλασσινὰ φορᾶτε,
νέα Ρώμη, νέων εὐγενῶν πατρίδα,
πόλη τοῦ Κωνσταντίνου, στήριγμα τοῦ Κράτους».*

Σὲ τρίτο ποίημά του, μιλώντας γιὰ τίς δύο Ρῶμες, τὴν Παλαιὰ καὶ τὴ Νέα Ρώμη τίς χαρακτηρίζει ὡς δύο ἡλίους τῆς οἰκουμένης. Γράφει:

*«Δυὸ ἡ φύσις ἡλίους δὲν μᾶς ἔχει δώσει,
ἀλλὰ δυὸ Ρῶμες πὺ τὴν οἰκουμένη ὅλη
φωτίζουν, τὴν παλιὰ καὶ νέα αὐτοκρατορία,
κι εἶναι τόσο ἡ μιὰ ἀπ' τὴν ἄλλη ἀλλιότητες,
ὅσο ἡ μιὰ προβάλλει ἀπ' τὴν ἀνατολή, ἡ ἄλλη στὴ
δύση
κι ἰσοζυγίζει ἡ ὁμορφιὰ τῆς μιᾶς τὴν ὁμορφιὰ τῆς
ἄλλης».*

Αὐτὰ γιὰ τὴ Νέα Ρώμη, τὴν Κωνσταντινούπολη. Ἄλλα καὶ ἡ Ἐπισκοπὴ κατ' ἀρχὰς καὶ Μητρόπολη στὴ συνέχεια τῆς Ναυπάκτου εἶναι μεγαλώνυμος ἀρχαία Ἐπισκοπὴ καὶ σημαντικὴ Μητρόπολη, ἀφοῦ ἀπὸ τοὺς Ἐπισκόπους-Μητροπολίτες τῆς ὁ Μαρτύριος ὑπογράφει τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνόδου τῆς Σαρδικῆς, ὁ Καλλικράτης ὑπογράφει τὰ Πρακτικὰ τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ὁ Εἰρηναῖος ὑπογράφει τὰ Πρακτικὰ τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, πὺ καθιέρωσε τὸν 28ο Κανόνα, βάσει τοῦ ὁποῦ ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης ἔχει τὰ ἴσα πρεσβεῖα

τιμῆς μὲ αὐτὴν τῆς Παλαιᾶς Ρώμης. Ἐξέχοντες Ἱεράρχες ἐλάμπρυναν τὸν θρόνο τῆς Ναυπάκτου, μετὰξὺ τῶν ὁποῦ ὁ μεγάλονος Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ἰωάννης ὁ Ἀπόκαυκος, τοῦ ὁποῦ ἡ λιπαρὰ γνώση, ἡ εὐαισθησία του καὶ τὰ πάμπολλα χαρίσματα του φαίνονται ἀνάγλυφα στὰ κείμενα τὰ ὁποῦ διεσώθηκαν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Ὁ Μητροπολίτης Ἰωάννης Ἀπόκαυκος ἦταν Κωνσταντινουπολίτης, ἔτυχε ἰδιαίτερης παιδείας στὴν Πόλη, ἦταν νοτάριος στὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἀναμιμνησκόταν συχνὰ στὰ κείμενά του τὴ Βασιλεύουσα. Σὲ μία ἐπιστολὴ του σὲ φίλο του πὺ ἦταν χαρτοφύλακας στὴ Νίκαια, μετὰ τὴν πώση τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ 1204 στοὺς σταυροφόρους, κάνει λόγο γιὰ τὴν ἀγάπη τους «ὅτε ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἡῦγει λύχνος καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς πατριαρχεῖον εἶχεν ἡμᾶς· ἐπεὶ δ' ἐκεῖνος ἐσβέσθη καὶ ἡμεῖς ὡς ἐν τῷ σκότῳ ἄλλος ἄλλη πλαζόμεθα». Γενικῶς, ὅπως γνωρίζετε, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Ναυπάκτου ἀνεδείχθη ἐξέχουσα Μητρόπολη στὸ θέμα τῆς Ἡπείρου, καὶ μέχρι τὸν 13ο αἰῶνα ἐπεκτεινόταν μέχρι τὴν Χιμάρρα καὶ εἶχε δεκατρεῖς (13) ἐπισκοπές.

Ἀπὸ τὸ ἔτος 732 ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Ναυπάκτου ὑπήχθη στὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνο, λαμπρύνθηκε καὶ δοκιμάσθηκε μαζί του καὶ θεωρεῖ μεγάλη τιμὴ πὺ συμμετεῖχε στὴ δόξα καὶ τὴν ἀτιμία του, στὴ χαρὰ καὶ τὴ λύπη του, στὴν εὐφημία καὶ τὴν δυσφημία του. Καίτοι μετὰ τὴν ἀπευλευθέρωση τῆς Ἑλλάδος ἡ Ἐπισκοπὴ Ναυπάκτου συμπεριλήφθηκε στὶς Ἐπισκοπές καὶ Μητροπόλεις τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δὲν παύει νὰ σέβεται τὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνο καὶ τὸν Προκαθήμενό του, νὰ ἀναγνωρίζῃ τίς θυσίες του καὶ τοὺς ἀγῶνας του καὶ νὰ συμμετέχη στὸ μαρτύριό του, πὺ ἀποτελεῖ τὴ δόξα καὶ τὸν στέφανό του, κατὰ τὸν λόγο τοῦ Μητροπολίτου Ναυπάκτου Ἰωάννου Ἀποκαύκου πὺ γράφει σὲ κάποιον Ἐπίσκοπο: «σοῦ καὶ τῶν ὑπὸ σὲ καὶ ἡμῶν ὑπερέχουσα ἐξουσία ἡ πατριαρχικὴ ἐστίν».

Αὐτὸν τὸν σεβασμὸ στὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνο καὶ τὸν ἐκάστοτε Προκαθήμενό του, ἰδιαίτερος πρὸς τὸν εὐρισκόμενο ἐν μέσῳ ἡμῶν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχῃ Κύριο Βαρθολομαῖο τρέφει καὶ ἡ ἐλάχιστοτητά μου. Γεννημένος βιολογικὰ στὰ Ἰωάννινα καὶ γεννημένος ἱερατικὰ στὴν Ἔδεσσα, πὺ καὶ οἱ δυὸ αὐτὲς ἐκκλη-

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος κατὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Πατριάρχου ἀπὸ τὸν Δήμαρχο Ναυπάκτου κ. Ἀθ. Παπαθανάση.

σιαστικές Ἐπαρχίες εἶναι Μητροπόλεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐν Ἑλλάδι, ἀγάπησα τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, σεβάσθηκα τὸ ἔργο πού ἐπιτελεῖ, σεβόμεναι καὶ σέβομαι ἀπεριόριστα τὸν Προκαθήμενο αὐτοῦ. Ἰδιαίτερος αὐτὸ ἔγινε ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Σας, διότι ἐξετίμησα τὰ ιδιαίτερα χαρίσματα μὲ τὰ ὁποῖα Σᾶς ἐπροίκισε ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐαισθησία καὶ τὴν ιδιαίτερη ἀγάπη μὲ τὴν ὁποία περιέβαλε καὶ περιβάλλει καὶ τὴν ἐλαχιστότητά μου. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλεῖο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν ὁποία οἱ μεγάλοι δέχονται καὶ ἐπαινοῦν καὶ τοὺς μικροὺς. Ἐκφράζω δημοσίως τὶς εὐχαριστίες μου καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τὸ τίμο πρόσωπό Σας.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ρουμελιώτικος λαὸς σέβεται τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ τὸν θεσμό καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα τὸ ὑπηρετοῦν. Πράγματι, μὲ τὴ σημερινὴ ἔλευσή Σας ἐδῶ συναντᾶτε ἓναν λαό, Κληρικούς καὶ λαϊκούς, ἄρχοντες καὶ ἀρχομένους, ἓναν λαὸ πού ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν παράδοσή της, σέβεται

τοὺς Ἐπισκόπους καὶ τὴ λατρευτικὴ καὶ μυστηριακὴ ζωὴ. Ἄλλωστε, αὐτὰ τὰ γνωρίζετε καὶ ὁ ἴδιος, γιατί πολλοὶ Ναυπάκτιοι ζοῦν στὴν Ἀμερική, εἶναι ποιμνιό Σας καὶ διαπρέπουν στὶς ἑλληνικὲς ἐκεῖ Κοινότητες τῆς Ν. Ἰερσέης, τοῦ Σικάγου καὶ ἀλλοῦ καὶ ἀγαποῦν τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἀμερικῆς πού ὑπάγεται στὴ δική σας ποιμαντικὴ καθοδήγηση.

Γνωρίζουμε καλῶς, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ὅτι ἡ πορεία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν τέκνων της εἶναι σταυρανάστασιμη. Ἡ γεύση τοῦ ποτηρίου τοῦ μαρτυρίου εἶναι προοίμιο τῆς ἀναστάσεως, ὀδηγεῖ σὲ αὐτήν, ἀλλὰ καὶ εἶναι ἔκφραση καὶ ζωὴ τῆς ἀναστάσεως. Οἱ δύο Μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης ζητοῦσαν πρωτοκαθεδρίες καὶ δόξες, ἀλλὰ ὁ Χριστὸς τοὺς ὑπέδειξε τὸ βάπτισμα τοῦ μαρτυρίου. «*Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι.*» (Μκ. ι', 38). Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ «*δύνασθε*» εἶναι ἔργο τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς συνεργείας τοῦ ἀνθρώ-

που. Ποιός μπορεί με τις ανθρώπινες δυνάμεις του να συμμετάσχει στο μαρτύριο του Χριστού, ἂν δὲν τὸν ἐνδυναμώσει ἡ θεία Χάρις «*ἢ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα*»; Ἐπειδὴ γνωρίζουμε καλῶς ὅτι κατὰ τὴν Πατριαρχική σας διακονία πίνετε αὐτὸ τὸ ποτήριο τῆς Γεθσημανῆ καὶ τοῦ Γολγοθᾶ, γι' αὐτὸ ἀφ' ἑνὸς μὲν στεκόμαστε δίπλα σας ὡς συγκυρηναῖοι, ἀφ' ἑτέρου δὲ εὐχόμαστε ὁ Θεὸς νὰ Σᾶς δίνη πολλές δυνάμεις γιὰ νὰ ἀνταποκρίνεσθε σὲ αὐτὸ μὲ ἔμπνευση καὶ ὀρθόδοξη μαρτυρία. Ἄλλωστε, ἡ μαρτυρία προηγεῖται τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ μαρτύριο ἐπικυρώνει τὴν καλὴ μαρτυρία.

Πρὶν δύο ἡμέρες, ἦτοι τὴν 2α Νοεμβρίου, ἐορτάσαμε τὴν ἐπέτειο τῆς ἐνθρονίσεώς Σας στὸν θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως-Νέας Ρώμης καὶ τῆς ἐνάρξεως μιᾶς σημαντικῆς Πατριαρχείας. Τὰ χαρίσματα μὲ τὰ ὁποῖα Σᾶς προίκισε ὁ Θεὸς Σᾶς κατέστησαν ἕναν μεγαλόπνοο Πατριάρχη. Τὴν ἡμέρα αὐτή, κατὰ τὸ Συνάξιο τῆς Ἐκκλησίας, ἐορτάζει ὁ ἅγιος μάρτυς Ἐλπιδοφόρος. Καὶ ἐμεῖς ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἀναδείξεώς Σας σὲ Πατριάρχη Σᾶς θεωρήσαμε ἐλπιδοφόρον γιὰ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ τὴ σύνολη Ὁρθοδοξία. Ἀπὸ τότε, γιὰ δεκαεπτὰ χρόνια, παρακολουθοῦμε τὴν ἐλπιδοφόρα διακονία Σας· τὶς Συνάξεις τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Θρόνου· τὴ στερέωση καὶ ἀναδιάρθρωση τῆς συνοδικότητος τῆς Ἐκκλησίας· τὶς Πανορθόδοξες Συνάξεις μὲ τὶς ὁποῖες κατοχυρώνεται ὁ θεσμὸς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς πρώτου στὴ σύνολη Ὁρθοδοξία καὶ ὡς ἐγγυητοῦ τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας· τὶς διακριτικὲς παρεμβάσεις Σας, κατὰ τὶς ἀνάγκες τῶν καιρῶν, ὅπως στὴν Ἀλβανία, τὴ Βουλγαρία, τὴ Σερβία, τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν Κύπρο, τὴν Ἑσθονία, τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐσχάτως στὴν Οὐκρανία· τὴν εἰρηνικὴ πορεία σας σὲ ὅλο τὸν κόσμον γιὰ νὰ κηρύξετε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εἰρήνη, τὸν σεβασμὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς κτίσεως· τὴν ὁμολογία τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, ὅπως καὶ πρόσφατα ἐπράξατε στὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ τόσα ἄλλα.

Μαζὶ μὲ τὸν ἅγιο Ἐλπιδοφόρο, ὁμως, τὴν ἡμέρα τῆς ἐνθρονίσεώς Σας ἐορτάζουν καὶ οἱ ἅγιοι μάρτυρες Πηγάσιος καὶ Ἀφθόνιος, πού φανερώνουν μαζὶ μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀφθονία τῶν οὐρανίων χαρίτων πού ἐμπνέουν τὸ ἔργο Σας, ἀλλὰ ἐορτάζουν καὶ οἱ ἅγιοι μάρτυρες Ἀνεμπόδιος καὶ Ἀκίνδυνος, καὶ γι' αὐτὸ

εὐχόμαστε ἡ μαρτυρικὴ Σας διακονία νὰ συνεχίσει νὰ εἶναι ἀνεμπόδιος καὶ ἀκίνδυνος, δηλαδὴ χωρὶς κινδύνους, ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης νὰ συντριψῆ «*τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει*» (Ρωμ. ις', 20).

Ὡς ἔκφραση αὐτῆς τῆς εὐχῆς καὶ τῆς ἀγάπης μας θὰ θέλαμε σήμερα, αὐτὴν τὴν ἐπίσημη στιγμή, νὰ Σᾶς προσφέρουμε ἕναν Σταυρὸ ἀγιασμοῦ καὶ εὐλογίας, γιὰ νὰ εὐλογῆτε συνεχῶς τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἐνθυμησθε ὅτι «*ἀεὶ ἔπεται τῇ θυσίᾳ ἡ νίκη καὶ τῷ Σταυρῷ ἀκολουθεῖ ἡ ἀνάστασις*» καὶ ἕνα ζευγὸς κορδέλλες, περὶτεχνα κατασκευασμένες, γιὰ τὰ δικηροτρύκηρα καὶ πάλι γιὰ νὰ μᾶς εὐλογῆτε. Ἐπίσης, Σᾶς προσφέρουμε, ὡς ἔκφραση ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ, μιὰ πέτρα ἐπάνω στὴν ὁποία ζωγραφίζονται δύο προστάτες Σας Ἀπόστολοι, ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Ἀνδρέας, ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Βυζαντίου καὶ ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Βαρθολομαῖος, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα φέρετε, δύο πραγματικὰ μεγάλοι Ἀπόστολοι, μὲ φόντο τὴν Ἁγία-Σοφία. Ἡ ὅλη παράσταση, ζωγραφισμένη ἐπάνω στὴν ἄγωνα πέτρα, ἡ ὁποία δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου λαμβάνει ζωὴ, δείχνει ὅτι ἡ ἄγνος καὶ πετρώδης γῆ, μπορεῖ νὰ εὐλογηθῆ καὶ νὰ γίνῃ ἱερὸς τόπος, ὁ φρικτὸς Γολγοθᾶς μπορεῖ νὰ μεταβληθῆ σὲ ἔνδοξο τάφο πού διαλαλεῖ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁ σύγχρονος ἄλογος κόσμος μπορεῖ νὰ λογοποιηθῆ, ὅποτε καὶ τὸ περιβάλλον πού μολύνεται ἀπὸ τὸν ἐμπαθῆ ἄνθρωπο μπορεῖ νὰ μεταμορφωθῆ.

Καὶ σὲ Σᾶς Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριε Ἱερώνυμε, προσφέρουμε ἕναν Σταυρὸ εὐλογίας, κορδέλλες γιὰ τὰ δικηροτρύκηρα καὶ τὸν προστάτη Σας ἅγιο Ἱερώνυμο, ἀγιογραφημένο πάνω στὴν πέτρα, γιὰ νὰ Σᾶς προστατεύῃ ἀπὸ κάθε κακὸ καὶ νὰ Σᾶς στηρίξει στὶς δύσκολες στιγμὲς τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Σας διακονίας.

Καλῶς ἤλθατε, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ἀπὸ τὴ Νέα Σιών, τὴ Νέα Ἱερουσαλήμ, πού εἶναι ἡ ἔνδοξη καὶ πονεμένη Μεγάλῃ του Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἡ καλλιτέκνη Μητέρα μας, στὴν πόλη τῆς Ναυπάκτου, πού εἶναι καὶ ἡ ἔδρα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου. Εὐλογήσατε τὸν λαὸ τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς καὶ δεχθῆτε τὸν εἰλικρινῆ σεβασμὸ καὶ τὴν ἀνιδιοτελεῖ ἀγάπη μας.

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,
πολλὰ τὰ ἔτη Σας.

**Προσφώνησις
τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου
Φθιώτιδος
κ.κ. Νικολάου πρὸς
τὴν Α.Θ.Π.
Οἰκουμενικὸν
Πατριάρχη
κ.κ. Βαρθολομαῖον.**

(Ἰ. Μητροπολιτικὸς
Ναὸς Εὐαγγελισμοῦ
τῆς Θεοτόκου Λαμίας,
7.11.2008)

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκου-
μενικῆ Πατριάρχᾳ κ.κ. Βαρθολομαῖε.

Πάλλουν γηθοσύνως αἱ καρδίαι ἡμῶν σήμερον ἐπὶ τῇ ἀφίξει εἰς τὴν δαφ-
νοστεφῆ Φθιώτιδα τῆς Ὑμετέρας Θεοφρουρήτου καὶ Πανσεβάστου Πανα-
γιότητος καὶ γεγνονυῖα τῇ φωνῇ ἅπαντες κληρὸς καὶ λαὸς ἀναβοῶμεν: «Εὖ
παρέστητε Παναγιώτατε τῆς Ὁρθοδοξίας Πατριάρχᾳ».

Ἡ Φθία, ἡ εὐδαίμων καὶ μακαρία χώρα, ἡ ποτισμένη μὲ τὸ αἷμα τοῦ Λεω-
νίδα, τοῦ Ἀποστόλου Ἡρωδίωνος, τοῦ Νικηφόρου Οὐρανοῦ, τοῦ Ἀθανασί-
ου Διάκου καὶ ἄλλων πολλῶν μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος πάλαι
τε καὶ ἐπ' ἐσχάτων, σᾶς ὑποδέχεται ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλίασει. Ὁ γενναῖος καὶ
ὑπερήφανος λαὸς, ὅστις ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἠρωϊκῶς ἀντετάχθη εἰς τὰς
ἀλλεπαλλήλους ἐπιδρομὰς τῶν βαρβάρων καὶ ἐβάδισε ἀδελφωμένος μὲ τὴν
ἐλευθερίαν καὶ τὴν θυσίαν, ἀνοίγει σήμερον τὴν ψυχὴν του καὶ ὑποδέχεται
Ὑμᾶς, τὸν ἐνσαρκωτὴν τῆς ἱστορίας, τῆς παραδόσεως, τῶν θρύλων καὶ ὄρα-
μάτων τοῦ Γένους καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ εὐλογητὴ ἐπίσκεψίς Σας ἡ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ἀναμενομένη εἶναι καὶ
ἐπίσκεψις τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τὴν ὁποῖαν ἐνσαρ-
κώνει ἡ μορφὴ Σας καὶ εἰς τὴν ὁποῖαν διακρίνομεν τῆς μεγάλης ἀγιοπατε-
ρικῆς παραδόσεως τὰ στίγματα, τὸ ἄλγος τῆς καθημερινῆς σταυρώσεως καὶ
τὸ λάμπον φῶς τῆς ἐλπιδοφόρου ἀναστάσεως.

Εἰς τὴν χαρισματικὴν καὶ πολυτάλαντον μορφήν Σας ζωγραφοῦται τῶν
Ἀποστόλων τὸ χάρισμα, τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου τὸ μαχητικόν, τοῦ Θεολό-
γου Γρηγορίου τὸ φιλόσοφον, τοῦ πάνυ Φωτίου ἡ εὐρυμάθεια, τοῦ Γενναδί-
ου Σχολαρίου τὸ πένθυμον, τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' τὸ θυσιαστικόν, τοῦ Με-
γάλου Ἀθηναγόρου ἡ ἀνυπόκριτος ἀγάπη καὶ τοῦ ταπεινοῦ Δημητρίου ἡ σε-
μνότης.

Καυχώμεθα δι' Ὑμᾶς καὶ προσευχόμεθα ὁ Φωτοκράτωρ Τριαδικὸς Θεὸς
νὰ ἐνισχύῃ Ὑμᾶς καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Θρόνον, τὴν καιομένην ταύτην λα-
μπάδα τοῦ Φαναρίου εἰς τὸ διηνεκές.

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος διετήρει καὶ διατηρεῖ στενοὺς πνευματι-
κοὺς δεσμοὺς μὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ σέβεται καὶ τιμᾷ Ὑμᾶς, τὸν πα-
τέρα τῶν πατέρων πάντων τῶν Ὁρθοδόξων, τὸν ὑπὸ πάντων ὡς χαλκέντε-
ρον ἀναγνωριζόμενον, τὸν ταχὺν εἰς ἀντίληψιν τῶν περιστάσεων καὶ ὀραμα-
τιστὴν τῶν μεγάλων στιγμῶν τῆς ἀνθρωπότητος.

Οἱ δεσμοὶ αὐτοὶ ἀνάγονται εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Βυζαντίου, ὅτε εὐσεβεῖς Βα-
σιλεῖς ἴδρυσαν Ἱερὰς Μονὰς καὶ Σταυροπήγια ὡς ὁ Ἰουστινιανός, ὁ Ἀλέ-
ξιος Κομνηνὸς καὶ ἄλλοι, ἐπιφανεῖς κληρικοὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου
ἀνεδείχθησαν Ἐπίσκοποι καὶ Μητροπολίται ἡμετέρων ἐπισκοπῶν, ὡς ὁ μέ-
γας ἐν λόγοις καὶ ἔργοις Εὐθύμιος Μαλάκης καὶ ὁ Γερμανὸς ὁ Μελωδός,
Μητροπολίται Νέων Πατρῶν καὶ ἐπιφανεῖς Φθιώτες κληρικοὶ διηκόνησαν
καὶ σήμερον διακονοῦν τὸν Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ὧν ἐπιφανέστε-
ρος ὑπῆρξε ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἰάκωβος ὁ Βατοπαιδινός.

Ἡ βαρεῖα αὕτη κληρονομία ἐνισχυθεῖσα καὶ ὑπὸ τῶν δύο πρὸ ἡμῶν ἀει-
μνήστων Μητροπολιτῶν τοῦ ἐκ Προύσεως Ἀμβροσίου καὶ τοῦ Δαμασκηνοῦ,

ἀμφοτέρων ἀποφοίτων τῆς παλαιφάτου Πατριαρχικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, ἀποτελεῖ διὰ τὴν ἐλαχιστότητα μου καύχησιν καὶ πνευματικὴν περιουσίαν, ἥτις διατρέφει τὸ ἡμέτερον ποίμνιον καὶ κατευθύνει αὐτὸ εἰς τὴν βεβαίαν καὶ ἀκλινῆ ὁδὸν τῆς ἐνθέου ζωῆς.

Αἱ ἐντυπωσιακαὶ πρωτοβουλίαι Ὑμῶν διὰ τὴν ἐνότητα τῶν ὅπου γῆς Ὁρθοδόξων, διὰ τὴν ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης συνεργασίαν πάντων τῶν λαῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν καιρίων προβλημάτων, ὡς ἡ προστασία τοῦ περιβάλλοντος, ἡ πείνα, ἡ ἀνεργία, ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς, αἱ πρᾶθησκείαι, ἡ ἀποφυγὴ μιᾶς παγκοσμίου συρράξεως, πλήρως ἐναρμονισμένοι πρὸς τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῆς βάσεως τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς ἐκφράζουν, μᾶς ἱκανοποιοῦν καὶ μᾶς βοηθοῦν νὰ συνειδητοποιήσωμεν τὴν θέσιν καὶ ἀποστολὴν μας εἰς τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡμεῖς εἰς τὰ μετόπισθεν εὐρισκόμενοι τῆς παρατάξεως Κυρίου ἠσυχάζομεν, ὅτι ἔχομεν γενναῖον καὶ μεγαλόψυχον ἀρχιστράτηγον, ἱκανὸν νὰ ὀδηγήσῃ τὴν στρατευομένην Ἐκκλησίαν εἰς πνευματικὰς νίκας καὶ ἱκανὸν οἰακοστρόφον, ὅστις μὲ τὰ πυξία τοῦ πνεύματος ὀδηγεῖ ἀκλινῶς ἐν μέσῳ συμπληγᾶδων τὴν Ἱερὰν Ναῦν εἰς τὴν σταθερὰν πορείαν, ἣν οἱ πατέρες ἐχάραξαν καὶ οἱ καιροὶ ἀπαιτοῦν.

Γνωρίζομεν, ὅτι λατρεύετε τῷ Θεῷ «ἐν καθαρᾷ συνειδήσει» καὶ ὅτι σύνθημα τῆς ζωῆς σας εἶναι «στέργειν τὰ παρόντα καὶ ζητεῖν τὰ βελτίω» καὶ πιστεύομεν ὅτι «ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν τὴν ψυχὴν Σας καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἄρνιον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας.

Τελευτῶν κλείω τὴν σύντομον καὶ υἱϊκὴν προσλαλίαν μου μὲ τοὺς κάτωθι λόγους τοῦ Νικήτα Παφλαγόνος εἰς τὸν ἅγιον καὶ Πανεύφημον Ἀπόστολον Ἄνδρέαν, τὸν ἰδρυτὴν τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως:

«Μεγαλύννον σου τὸ ποίμνιον ἀγαθὲ
Κραταίωσον τὴν ποίμνην ἰσχυρὲ
Σθένωσον, πολλαπλασίασον, ὥστε πᾶσαν

ψυχὴν ἀνθρώπου τῆς ἀπάτης ἐλευθερουμένην τοῦ δυσμενοῦς, πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου καθορμισθῆναι».

Παναγιώτατε.

Ἡ παρουσία τοῦ γεραροῦ Πρωθιεράρχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου, πλειάδος Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, τοῦ Ἐξοχωτάτου Ὑπουργοῦ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Εὐρυπίδου Στυλιανίδη, σύμπαντος τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Φθιώτιδος, τῶν Πολιτικῶν, Στρατιωτικῶν, Δικαστικῶν, Πνευματικῶν ἀρχῶν τῆς Περιφερείας Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Νομοῦ καὶ σύμπαντος τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀγάπην, τὴν προσήλωσιν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν· συναισθήματα, τὰ ὅποια εὐλαβῶς προσφέρομεν ὡς ταπεινὸν ἀντίδωρον τῆς μεγάλης τιμῆς, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπεφυλάξατε μὲ τὴν ἐπίσκεψίν Σας.

Θεῖα καὶ ὀρατὴ Κεφαλὴ τοῦ Ἀοράτου Χριστοῦ, πορεύεσθε τὸν δρόμον τοῦ χρέους ὡς ὁ Χριστὸς πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἣν Ἐκεῖνος περιεποίησατο τῷ Τιμίῳ Αὐτοῦ Αἵματι καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μεθ' Ὑμῶν.

Εἰς ἀνάμνησιν ἱερὰν τῆς ἐνταῦθα εὐλογητῆς ἐπισκέψεως Ὑμῶν δεχθεῖτε τὸ Ἱερὸν τοῦτο Εὐαγγέλιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφομεν τὸ ἐξῆς ἀφιερωματικὸν ἐπίγραμμα:

«Βαρθολομαίῳ τῷ Σεπτῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχει
τῷ τὴν εἰρήνην Χριστοῦ εὐαγγελιζομένῳ
καὶ τὴν οἰκουμένην πᾶσαν
τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης ἐγκομβωσαμένῳ
τῷ ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένῳ διὰ πίστεως
εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας
τὸ Ἱερὸν τοῦτο Εὐαγγέλιον
ἐξ ὀνόματος κλήρου καὶ λαοῦ εὐλαβῶς ἀφιερῶ
εἰς ἀνάμνησιν τῆς εὐλογητῆς ἐν Φθιώτιδι ἐπισκέψεως Αὐτοῦ».

**Χρονικό
ἐπισκέψεως
τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου στήν
Ἱερὰ Μητρόπολη
Φθιώτιδος**

Με μεγάλη χαρὰ καὶ συγκίνηση ὁ πιστὸς λαὸς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος ὑποδέχθηκε τὴν Παρασκευὴ 7 Νοεμβρίου τὸν Παναγιώτατο Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ, ὁ ὁποῖος πραγματοποίησε ἐπίσημη ἐπίσκεψη, προσκεκλημένος τοῦ Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ.κ. Νικολάου. Πρόκειται γιὰ τὴν πρώτη ἐπίσκεψη Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στήν Ἱστορία τῆς Φθιώτιδος.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπισκέψεως ἄρχισε στὶς 10.30 τὸ πρωί, ὅπου τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη καὶ τὴ συνοδεία Του, ἡ ὁποία ἀποτελεῖτο ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Μύρων κ. Χρυσόστομο, Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλίας κ. Πολύκαρπο καὶ Χόνγκ Κόνγκ κ. Νεκτάριο, ἀπὸ τὸν Μέγα Ἀρχιμανδρίτη κ. Ἀθηναγόρα, τὸν Δευτερεύοντα Διάκονο κ. Μάξιμο, τὸν Τριτεύοντα κ. Ἀνδρέα καὶ ἐκπρόσωπο τῆς νεολαίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑποδέχθηκαν μὲ κάθε ἐπισημότητα στὰ ὄρια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, κοντὰ στὸ Μαρτίνο, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, ὁ οἰκείος Ποιμέναρχης Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος, ὁ Ἱερὸς Κληρὸς τῆς περιοχῆς, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Περιφέρειας κ. Ἀθανάσιος Σκορδάς, ὁ Πρόεδρος τοῦ ΛΑ.Ο.Σ. κ. Γεώργιος Καρατζαφέρης, οἱ Βουλευτὲς Φθιώτιδος κ. Ἡλίας Καλιώρας, κ. Νικόλαος Σταυρογιάννης καὶ κ. Χρῆστος Σταϊκούρας, ὁ Νομάρχης Φθιώτιδος κ. Ἀθανάσιος Χειμάρης, ὁ Ἀρχηγὸς ΑΣΔΥΣ κ. Ἰωάννης Κωλέτσος, ὁ Στρατηγὸς τῆς ΜΕΡ.ΥΠ. κ. Γεώργιος Παραπανήσιος, ὁ κ. Δήμαρχος Ὀπουντίων κ. Θεόδωρος Καραμέρης, ὁ Δήμαρχος Ἀταλάντης κ. Σκαμπερόδουπος, ὁ Δήμαρχος Μαλεσίνης κ. Φουρλεμάδης, ὁ Δήμαρχος Ἁγίου Κωνσταντίνου κ. Ψαθᾶς, ὁ Δήμαρχος Δαφνουσίων κ. Μαυροειδῆς, Ἀντινομάρχες, Ἀντιδήμαρχοι, Δημοτικοὶ Σύμβουλοι, Προϊστάμενοι Ὑπηρεσιῶν, μαθητὲς καὶ μαθήτριες τῶν σχολείων καὶ πλῆθος λαοῦ. Στὴν προσφώνησή του ὁ Δήμαρχος Ὀπουντίων κ. Καραμέρης ἀναφέρθηκε μὲ θερμὰ λόγια στὴ μεγάλη προσωπικότητα τοῦ Πατριάρχου καὶ στὸ ρόλο ποὺ διαδραματίζει στὸν σύγχρονο κόσμο τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο. Ὁ Παναγιώτατος εὐχαρίστησε γιὰ τὴν ὡραία ὑποδοχή, εὐλόγησε τὸ λαό, δέχθηκε ἀνθοδέσμες ἀπὸ παιδιὰ τῶν σχολείων καὶ φωτογραφήθηκε μαζί τους. Στὴ συνέχεια ἐπιβιβάστηκαν μαζί μὲ τὸν Παναγιώτατο στὸ αὐτοκίνητό του ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἱερώνυμος καὶ ὁ Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος, μὲ κατεύθυνση πρὸς τὴν πόλη τῆς Λαμίας. Σχηματίστηκε μεγάλη πομπὴ ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ μὲ κατεύθυνση πρὸς τὴ Λαμία μὲ προπομποὺς μοτοσυκλετιστὲς καὶ αὐτοκίνητα τῆς Ἀστυνομίας. Ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῆς πόλεως φάνηκε ὅτι ἡ ἐπίσημη ὑποδοχὴ στὴν πλατεία Πάρκου θὰ ἦταν παλλαϊκὴ, καθὼς πολὺς κόσμος εἶχε βγεῖ στὸν δρόμο, χειροκροτοῦσε καὶ ἐπευφημοῦσε τὸν πνευματικὸ ἡγέτη τῆς Ὁρθοδοξίας. Μὲ τὴν ἄφιξη τοῦ Παναγιωτάτου στὴν πλατεία Πάρκου τοῦ ἀπεδόθησαν οἱ πρέπουσες τιμές, ἀπὸ ἄγλημα τοῦ Στρατοῦ, καὶ στὴ συνέχεια ὁ Πατριάρχης ἀφοῦ ἀντάλλαξε ἀσπασμὸ μὲ τοὺς παρισταμένους Μητροπολίτες ἀνέβηκε στὴν ἐξέδρα. Ἐκεῖ τὸν προσφώνησε ὁ Δήμαρχος Λαμιέων κ. Γεώργιος Κοτρωνιάς, τοῦ παρέδωσε τὸ Χρυσὸ Κλειδί τῆς πόλεως καὶ ἀνέγνωσε τὴν ὁμόφωνη ἀπόφαση τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου,

σύμφωνα με την οποία ο Παναγιώτατος ανακηρύσσετο Ἐπίτιμος Δημότης τῆς πόλεως Λαμίας. Συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴ τοῦ λαοῦ καὶ τὶς ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸ πρόσωπό Του, ὁ Παναγιώτατος ἐξέφρασε τὴν χαρὰ του τόσο γιὰ τὴν ἔλευσή του στὴ Μητρόπολη Φθιώτιδος καὶ τὴν πρωτεύουσα τῆς εὐλογημένης Ρούμελης, ὅσο καὶ γιὰ τὴν τιμητικὴ ὑποδοχὴ πού τοῦ ἐπιφυλάχθηκε. Ἀναφέρθηκε στὰ διάφορα προβλήματα, πού βασανίζουν τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο, τονίζοντας ἰδιαίτερος τὸ οἰκολογικὸ πρόβλημα. Κατόπιν σχηματίστηκε ἐκκλησιαστικὴ πομπὴ πρὸς τὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ μέσῳ τῆς ὁδοῦ Ρήγα Φεραίου καὶ τῆς πλατείας Ἐλευθερίας. Τῆς πομπῆς προηγεῖτο ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς πόλεως, ὁ τίμιος Σταυρὸς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία καὶ ἀκολουθοῦσαν λάβαρα καὶ ἐξαπτέρυγα, τὰ ὁποῖα κρατοῦσαν ἱερόπαιδες, οἱ ἱεροσπουδαστὲς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου καὶ Γυμνασίου Λαμίας, τὸ Λύκειο Ἑλληνίδων καὶ ὁ Σύλλογος Μικρασιατῶν, ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, μοναχοὶ καὶ μοναχές, ὁ Ἱερὸς Κλῆρος, καθὼς καὶ οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες μετὰ τοὺς ὁποῖους ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος καὶ ἀκολουθοῦσαν οἱ πολιτικὲς καὶ στρατιωτικὲς ἀρχὲς καὶ ὁ κόσμος. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς πομπῆς μικρὰ παιδιὰ προσέφεραν στὸν Παναγιώτατο λουλούδια καὶ ὁ Πατριάρχης εὐλογοῦσε μικροὺς καὶ μεγάλους καὶ μὲ πολὺ συγκίνηση ἄκουγε τὸν λαό, πού ἀναφωνοῦσε «Ἄξιος» καὶ τὸ «Καλωσῆρθατε». Ἡ πομπὴ κατέληξε στὸν ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Λαμίας, στὴν εἴσοδο τοῦ ὁποῖου εἶχαν παραταχθεῖ νέοι καὶ νέες μὲ παραδοσιακὲς στολὲς καὶ ἔραναν τὸν Παναγιώτατο μὲ λουλούδια. Ἐκεῖ τελέστηκε πανηγυρικὴ Δοξολογία, στὸ τέλος τῆς ὁποίας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος προσφώνησε, μέσα σὲ συγκινητικὸ ἀλλὰ καὶ χαρμόσυνο κλίμα, ἐπισήμως τὸν Παναγιώτατο. Ἐκανε ἰδιαίτερη ἀναφορὰ στὶς ἀρετὲς Του καὶ ὑπογράμμισε τὴν ἐμπιστοσύνη πού τρέφει πρὸς τὸ πρόσωπό Του ἀλλὰ καὶ τὶς προσδοκίες πού ἔχει ἀπὸ τὸν ἴδιο ὀλόκληρη ἡ Ἐκκλησία. Στὸ τέλος ὁ Σεβασμιώτατος προσέφερε στὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχῃ ἓνα ἱερὸ Εὐαγγέλιο μὲ ἀσῆμι καὶ βελούδο, ἐκ μέρους κλήρου καὶ λαοῦ, καὶ δια-

τύπωσε τὴν εὐχὴ ὅλων νὰ ἔχει μακρὰ πατριαρχεῖα πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Ὁ Παναγιώτατος ἀντιφωνῶν ἀναφέρθηκε στοὺς παραδοσιακοὺς δεσμοὺς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μὲ τὴ Μητρόπολη Φθιώτιδος καὶ ἔκανε εἰδικὴ μνεῖα στοὺς Ἁγίους τῆς Φθιώτιδος, σὲ ἐκκλησιαστικὲς προσωπικότητες ἀλλὰ καὶ τὴν ἱστορία τοῦ τόπου. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης προσέφερε ὡς δῶρο στὸν Σεβασμιώτατο Φθιώτιδος μία ἀσημένια Ποιμαντορικὴ Ράβδο, καθὼς καὶ δύο ἀσημένια κηροπήγια γιὰ τὴν Ἁγία Τράπεζα τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ. Ἡ Δοξολογία τελείωσε μὲ τὸν πολυχρονισμό τοῦ Πατριάρχου κάτω ἀπὸ τὶς ζητωκραυγὲς καὶ τὰ χειροκροτήματα τοῦ πλήθους.

Ἀκολούθησε δεξίωση στὸ Νομαρχιακὸ Κατάστημα πρὸς τιμὴν τοῦ Παναγιωτάτου, παρουσία καὶ ὅλων τῶν φορέων τοῦ Νομοῦ. Ἐκεῖ ὁ κ. Νομάρχης Φθιώτιδος καὶ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Περιφέρειας Στερεᾶς Ἑλλάδος προσεφώνησαν μὲ λόγια ἐγκάρδια τὸν Παναγιώτατο Οἰκουμενικὸ Πατριάρχῃ καὶ προσέφεραν ἀναμνηστικὰ δῶρα. Στὴν ἀντιφώνησή Του ὁ Παναγιώτατος εὐχαρίστησε γιὰ ἄλλη μία φορὰ γιὰ τὴν θερμὴ ὑποδοχὴ καὶ τὰ καλὰ λόγια, εὐχήθηκε νὰ ἔχουν ἔργα προόδου, καλὴ συνεργασία καὶ ἐξέφρασε τὸν θαυμασμό του γιὰ τὴν πολιτιστικὴ πρόοδο τοῦ Νομοῦ. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς δεξιώσεως πού παρέθεσε ὁ κύριος Νομάρχης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Τ.Ε.Ι. Λαμίας κ. Σταῦρος Καρκάνης ἐπέδωσε στὸν Παναγιώτατο ἓνα περίτεχνο ἐπίχρυσο Στεφάνι μὲ φύλλα δάφνης καὶ ἐλιᾶς. Στὴ Νομαρχία ὑπέβαλαν τὰ σέβη τους πολλοὶ δήμαρχοι καὶ φορεῖς τοῦ Νομοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς Περιφέρειας.

Στὴ συνέχεια ὁ Παναγιώτατος καὶ ἡ συνοδεία Του μετέβησαν στὴν περιοχὴ τῆς Στυλίδος γιὰ τὴν τέλεση τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου Γηροκομείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως «Στέγη Γερόντων - Ἴδρυμα Ἁ. Πετροῦ». Ἀφοῦ τέλεσε τὸν καθιερωμένο ἀγιασμό ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἀκολούθησε ἡ προσφώνηση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Νικολάου, ὁ ὁποῖος ὑπογράμμισε τὴν προσφορὰ τοῦ κυρίου Ἀργύρη Πετροῦ στὴν τοπικὴ Ἐκκλησία, καθὼς καὶ τὴ σπουδαιότητα τοῦ νέου αὐτοῦ Ἰδρύματος τῆς Μητροπόλεως στὴ στήριξη τῶν ἡλικιωμένων συνανθρώπων μας. Στὸ τέλος τῆς προσφω-

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος κατὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Πατριάρχου ἀπὸ τὸν λαὸ τῆς Λαμίας.

νήσεώς του ὁ Σεβασμιώτατος προσέφερε στὸν Πατριάρχη ὡς δῶρο ἐκ μέρους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος ἕναν ἀσημένιο Σταυρὸ εὐλογίας. Τὸν Παναγιώτατο προσεφώνησε καὶ ἡ Δήμαρχος Στυλίδος κ. Ἀλεξάνδρα Καραγεώργου-Σχορετσανίτου, ἡ ὁποία ἀνακοίνωσε τὴν ἀπόφαση τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν ἀνακήρυξη τοῦ Παναγιωτάτου ὡς Ἐπίτιμου Δημότη τοῦ Δήμου Στυλίδος καὶ τοῦ προσέφερε ὡς συμβολικὸ δῶρο ἕνα στεφάνι ἐλιᾶς. Ἀκολούθησε ἡ ἀντιφώνηση τοῦ Παναγιωτάτου καὶ ἡ ἀποκάλυψη τῆς ἀναμνηστικῆς πλάκας. Στὴ συνέχεια ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς, οἱ ἐπίσημοι ἀλλὰ καὶ ὁ κόσμος ποὺ εἶχε συγκεντρωθεῖ γιὰ νὰ ἐπευφημήσει τὸν Πατριάρχη

καὶ νὰ παρακολουθήσει τὴν τελετὴ τῶν ἐγκαινίων, ξεναγήθηκαν στοὺς χώρους τοῦ νέου Γηροκομείου τῆς Μητροπόλεως, δυναμικότητας 80 κλινῶν.

Τὸ μεσημέρι ἐγίνε ὑποδοχὴ στὴν Ἱερὰ Μονὴ Δαμάστας. Ἐκεῖ ἡ μοναστικὴ Ἀδελφότητα ὑποδέχθηκε μὲ συναισθήματα σεβασμοῦ, χαρᾶς καὶ βαθειᾶς συγκινησεως τὸν Πατριάρχη καὶ τὴ συνοδεία Του. Ἀκολούθησε δέηση στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Στὴ συνέχεια παρατέθηκε ἐπίσημο γεῦμα στὴν τράπεζα τῆς ἱ. Μονῆς. Ἐκεῖ ὁ Παναγιώτατος μετὰ τὴν προσφώνηση τῆς ἡγουμένης Ἰωάννας δέχθηκε ὡς δῶρο μία τρίπτυχη βυζαντινὴ εἰκόνα μὲ κεντρικὴ παράσταση τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο. Ἐπίσης δῶρα προσέφεραν ὁ Εὐεργέτης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς κ. Δημήτριος Καραγκούνης καὶ ὁ Δήμαρχος Γοργοποτάμου κύριος

Παναγιώτης Σπαθούλας. Ὁ Παναγιώτατος δώρησε στὴν ἱερὰ Μονὴ ἓνα ἀσημένιο θυμιατό, στὴν Ἡγουμένη ἓναν ἀσημένιο ἐπιστήθιο Ἡγουμενικὸ Σταυρό, ἐνῶ στοὺς ἄλλους δύο ἓναν ἀσημένιο δίσκο μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ Πατριάρχου.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ γιὰ ὁλόκληρη τὴ Φθιώτιδα ἡμέρα ἔκλεισε μὲ τὴν πανηγυρικὴ τελετὴ στὸ Πανεπιστήμιο Στερεᾶς Ἑλλάδος, πρὸς τιμὴν τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, παρουσία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ.κ. Ἱερωνύμου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ.κ. Νικολάου, τῆς ἱερᾶς συνοδείας τοῦ Πατριάρχου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κυρίλλου, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Εὐριπίδη Στυλιανίδη καὶ ὄλων τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, τοῦ Προέδρου τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Πανεπιστημίου Στερεᾶς Ἑλλάδος κ. Γρηγορίου Σκαλκέα, πολλῶν Καθηγητῶν καὶ φοιτητῶν, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀνακηρύχθηκε ἐπίτιμος Διδάκτορας τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐκφώνησε μία βαθυστόχαστη ὁμιλία.

Συνολικῶς οἱ Ἀρχιερεῖς πού παρέστησαν στὶς ἐκδηλώσεις ἐκτὸς τῆς τριμελοῦς συνοδείας τοῦ Παναγιωτάτου, τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου εἶναι: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ, Φαράν καὶ Ραϊθῶ κ. Δαμιανός, ὁ Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος, ὁ Καρπενησίου κ. Νικόλαος, ὁ Φωκίδος κ. Ἀθηναγόρας, ὁ Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνάτιος, ὁ Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος, ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κύριλλος, ὁ Σύρου κ. Δωρόθεος, ὁ Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ, ὁ

Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, ὁ Νέας Σμύρνης κ. Συμεών, ὁ Ἐδέσσης κ. Ἰωήλ, ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Ἱερόθεος, ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθιμος, ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παῦλος, ὁ Κορίνθου κ. Διονύσιος, ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Γεώργιος καὶ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀβύδου κ. Κύριλλος. Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς παρέστησαν οἱ ἐξῆς: ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Εὐριπίδης Στυλιανίδης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Λαϊκοῦ Ὁρθοδόξου Συναγερμοῦ κ. Γεώργιος Καρατσαφέρης, ὁ Νομάρχης Φθιώτιδος κ. Ἀθανάσιος Χειμάρης, ὁ Ἀρχηγὸς ΑΣΔΥΣ κ. Ἰωάννης Κωλέτσος, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας κ. Ἀθανάσιος Κοντοκώστας, ὁ Στρατηγὸς Διοικητῆς τῆς ΜΕΡ.ΥΠ. κ. Γεώργιος Παραπανήσιος, ὁ Στρατηγὸς τῆς Ἀστυνομίας κ. Ἰωάννης Ραχωβίτσας, ὁ Περιφερειακὸς Διοικητῆς τῆς Πυροσβεστικῆς κ. Ἰωάννης Φλώρος, ὁ Διοικητῆς Κ.Ε.Υ.Π. κ. Νικόλαος Βασιλάκης, ὁ Διοικητῆς τῆς Ἀγροφυλακῆς κ. Κωνσταντῖνος Δούκας, ὁ Διευθυντῆς τοῦ πολιτικοῦ γραφείου τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Κωνσταντῖνος Σταϊκούρας, ὁ Γ.Γ. Περιφέρειας Στερεᾶς Ἑλλάδος κ. Ἀθανάσιος Σκορδᾶς, οἱ Βουλευτὲς Φθιώτιδος κ. Χρῆστος Σταϊκούρας, κ. Ἡλίας Καλλιώρας, κ. Νικόλαος Σταυρογιάννης, κ. Ἀθανάσιος Γιαννόπουλος, κα. Τόνια Ἀντωνίου, ὁ κ. Κωνσταντῖνος Τσαμαδιᾶς, Γ.Γ. τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ὁ κ. Βασίλειος Κόκκινος, τ. Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ Πρόεδρος Ἐφετῶν Λαμίας κ. Παναγιώτης Χατζηπαναγιώτης, ὁ Περιφερειακὸς Διευθυντῆς Ἐκπαίδευσης κ. Βάιος Ζαμπεθάνης, ὁ Δήμαρχος Λαμιέων κ. Γεώργιος Κοτρωνιάς καὶ ὄλοι οἱ δήμαρχοι τῆς Φθιώτιδος.

**Χαιρετισμός
τοῦ Μακαριωτάτου
Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ
πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἱερωνύμου
στή Θεολογική
Σχολή τοῦ
Παν/μίου Ἀθηνῶν**

11.11.2008

Κατὰ τὴν τελετὴ ὑποδοχῆς τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὁ Μακαριώτατος χαιρέτισε τοὺς νέους πρωτοετεῖς φοιτητές, λέγοντας τὰ ἑξῆς:

Εἶναι μεγάλη ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐλογία, μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ πατέρα καὶ ποιμενάρχου, νὰ καλωσορίζω τοὺς νέους φοιτητὲς τῆς Θεολογίας στὸ καινούργιο τους ἀκαδημαϊκὸ σπίτι καὶ νὰ συναντῶ ἀπὸ κοντὰ τὴ νέα γενιὰ τῶν διακόνων τῆς ἱερᾶς ἐπιστήμης.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὸ σημεῖο πού κατέκαιγε πάντοτε καὶ συνεχίζει νὰ κατακαίει τὴν καρδιά μου εἶναι ἡ μέριμνα γιὰ τὰ νιάτα τοῦ τόπου μας, γιὰ τὰ παιδιά μας πού αἰσθάνονται προδομένα ἀπὸ τὴν ἀσυνέπεια ἔργων καὶ λόγων, πού ἀσφυκτιοῦν ἀπὸ τὴν ἔλλειψη πνευματικοῦ ὀξυγόνου, πού γίνονται πολλὲς φορὲς ἔρμια τῆς ιδιοτέλειας τῶν μεγαλυτέρων, πού πεινοῦν γιὰ ἀλήθεια καὶ ζωὴ καὶ διψοῦν γιὰ ὄραμα καὶ ἐλπίδα. Ἄν αὐτὴ ἡ εὐαισθησία ἰσχύει γιὰ ὅλους τοὺς νέους, δὲν μπορεῖ παρὰ ὅσα αἰσθάνομαι γιὰ ἐκείνους πού καλοῦνται νὰ σπουδάσουν σὲ βάθος τὰ τῆς πίστεώς μας καὶ νὰ πάρουν τὴ σκυτάλη τοῦ ἀγῶνα στὴ διακονία τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ εἶναι ἐντονότερα.

Βρίσκομαι σήμερα ἀνάμεσα σὲ νέους οἱ ὅποιοι καλοῦνται νὰ συναντήσουν στὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ ἀγωνιστικοῦ μετώπου τὴν πρόκληση τοῦ διαλόγου τῆς Θεολογίας μὲ τοὺς ἀνθρώπους, μὲ τὴν ἱστορία καὶ μὲ τὴ σύγχρονη πραγματικότητα. Νέους πού θὰ κληθοῦν σύντομα νὰ ἀξιολογήσουν καὶ νὰ ἐφαρμόσουν τὶς γνώσεις, τὶς ὁποῖες θὰ κατακτήσουν φοιτώντας ἐδῶ, γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ διακονήσουν τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ συμπαρασταθοῦν ἀδελφικὰ σὲ κάθε ἄνθρωπο, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου ὁ Χριστὸς ἀπέθανε. Γνωρίζω ὅτι κάποιοι ἀπὸ ἐσᾶς ἐπέλεξαν συνειδητὰ νὰ σπουδάσουν τὴ Θεολογία, ἀλλὰ ἐπίσης ὅτι κάποιοι ἄλλοι ὀδηγήθηκαν ἐδῶ χωρὶς πραγματικὰ νὰ τὸ ἐπιθυμοῦν ἢ καὶ αἰσθάνονται ἀπογοητευμένοι πού βρέθηκαν σ' αὐτὴν καὶ ὄχι σὲ κάποια ἄλλη σχολή. Θέλω νὰ σᾶς προσκαλέσω καὶ νὰ σᾶς προκαλέσω ὅλους ἀνεξαιρέτως νὰ ξεπεράσετε τὰ αὐτονόητα καὶ νὰ κάνετε τὴν ἐπανάστασή σας. Ἐκεῖνοι πού ἐπιλέξατε συνειδητὰ νὰ σπουδάσετε τὴ Θεολογία πρέπει νὰ ἀναρωτηθεῖτε εἰλικρινὰ ἂν εἴστε διατεθειμένοι νὰ ἀνοίξετε τὸ μυαλὸ καὶ τὴν καρδιά σας σὲ ὅσα οἱ δάσκαλοί σας θὰ προσπαθήσουν νὰ σᾶς μεταδώσουν, ἢ θὰ μείνετε ἀγκυλωμένοι σὲ νοοτροπίες διχαστικὲς σ' ὅ,τι ἀφορᾷ τὴ σχέση τῆς Θεολογίας τοῦ σπουδαστηρίου καὶ τῆς καθημερινῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ τὸ τονίσω αὐτό, διότι τὰ τελευταῖα χρόνια μερικοὶ ἐξ ἡμῶν φαινόμαστε νὰ ὑποτιμοῦμε τὶς Θεολογικὲς σπουδές, ὑπερτονίζοντας ἢ ἀπολυτοποιώντας τὸ χαρισματικὸ σκέλος τῆς θεολογικῆς γνώσης. Πρέπει νὰ θυμᾶστε ὅτι οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν ἦταν ποτὲ ἐναντίον τῆς γνώσης. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς λέει μὲ τρόπο σαφῆ καὶ κατηγορηματικὸ ὥστε νὰ μὴν χωροῦν παρερμηνεῖες ὅτι: «οὐδὲν τῆς γνώσεως ἔστι τιμιότερον. Ἡ γὰρ γνώση φῶς ἐστὶ τῆς ψυχῆς τοῦμπαλιν ἢ ἄγνοια σκότος». Δηλ. τίποτα πολυτιμότερο δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὴ γνώση, ἢ ὁποῖα εἶναι φῶς τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ἀντίθετο, ἢ ἄγνοια εἶναι σκότος. Πρέπει ἐπίσης νὰ θυμόμαστε ὅτι ἡ πατερικὴ μας παράδοση δὲν θεώρησε ποτὲ ὅτι ἡ γνώση ἦταν κάτι ἀποκομμένο ἀπὸ τὴν

πράξη και την έμπειρία. Ένας άλλος μεγάλος Άγιος της Έκκλησίας μας, ο Άγιος Μάξιμος ο Όμολογητής διευκρινίζει: «σοφίας κάλλος έστι γνώσις έμπρακτος ή πράξις ένσοφος, δηλαδή ή όμορφιά της σοφίας είναι ή έμπρακτη γνώση, ή με σοφία πράξη. Δέν πρέπει ποτέ να λησμονιέται ή να παραγνωρίζεται τó γεγονός ότι ή όρθόδοξη θεολογία έκτός από την επιστημονική γνώση στηρίζεται επίσης στη χαρισματική γνώση, στην όντως γνώση, την όποια συνεπάγεται ή κάθαρση του νοϋ και ό φωτισμός από τó Άγιο Πνεϋμα εκείνων που άσκούνται πνευματικά και άγωνίζονται για την κατάκτηση της άγιότητας.

Γιά την όρθόδοξη παράδοση ή ιδεώδης πραγματικότητα είναι τó κλίμα της Πατερικής θεολογίας, ό συνδυασμός με άρμονικό τρόπο της λόγιας και χαρισματικής θεολογίας. Τί σημαίνει αυτό για σάς του νέους της Θεολογίας; Σημαίνει την πρόσκληση να τολμήσετε να βουτήξετε στα βαθιά, καθαρά νερά της Όρθόδοξης Θεολογίας με όλη τη δύναμη της ψυχής σας.

Θέλω να σάς καλέσω να ζήσετε τó μυστήριο της Έκκλησίας με όλο τó είναι σας και να δώσετε τó ζήλο και τó σθένος της νιότης σας ώστε οί σπουδές σας να είναι καρποφόρες και γόνιμες. Έμεις οί πατέρες και άδελφοί σας, οί δάσκαλοι σας, αλλά και ό κόσμος που σάς περιβάλλει, περιμένει από έσας να του μεταφέρετε τó χαρμόσυνο μήνυμα της Άναστάσεως μετά λόγου γνώσεως. Περιμένει να γίνετε οί άγγελιοφόροι μηνύματος ζωής και άλήθειας σ' ένα κόσμο που άσφυκτιά από έλλειψη νοήματος και στραγγαλίζεται από την καταρράκωση της έλπίδας και την άπαξίωση της άγάπης.

Αυτά όλα άφορούν και έσας που βρεθήκατε εδώ μέσα και άκόμη αναρωτιέστε τί θα σημαίνει αυτό για τη ζωή σας και ίσως άμφιταλαντεύεστε για την έπιλογή σας αυτή.

Έγώ θέλω να πω άποκλειστικά σε σάς ότι είστε για μās, για την Έκκλησία, μιá μεγάλη έλπίδα. Μιá από τις σημαντικότερες φυσιογνωμίες της παγκόσμιας ιστορίας, ό Μέγας Άπόστολος Παϋλος, ξεκίνησε ως διώκτης του Χριστιανισμού και κατέληξε να είναι ένας εκ των κορυφαίων προσωποποιήτων της Έκκλησίας και της Οικουμένης. Δεχθείτε λοιπόν τόν έρχομό σας εδώ, όχι ως τυχαίο γεγονός ή ως συγκυριακή άτυχία, αλλά ως προσωπική πρόσκληση από τόν ίδιο τόν

Ίησού Χριστό. Ξεχάστε όσα έχετε άκούσει, ή πιστεύατε έως τώρα για την Έκκλησία και τη Θεολογία, τολμήστε να άμφισβητήσετε τά τετριμμένα και τά αυτόνομητα. Έπιστρατεύστε την κρίση, την έξυπνάδα, την τόλμη σας και τη νεανική σας ειλικρίνεια και άντιπαρθέστε στις διαστρεβλώσεις της άλήθειας, που κάνουν την καθημερινότητα της ζωής μας μίζερη και στενόκαρδη. Άνοιξτε την καρδιά σας στο κάλεσμα του Θεού που έγινε άνθρωπος γιατί μās άγάπησε πρώτος. Ό ιερός Φώτιος περιγράφει αυτή τη σχέση με τρόπο δυναμικό και ευαίσθητο: «Αυτός μās άγάπησε πρώτος έμās, που υπήρξαμε έχθροι και πολέμοι δικοί του. Καταλαβαίνετε την ύπερβολική άγάπη, τó χρέος μας άπέναντί του; Προσθέστε λοιπόν τó σπουδαιότερο ότι όχι μόνο μās άγάπησε αλλά και άτιμιάστηκε για χάρη μας και χαστουκίστηκε και σταυρώθηκε και κατανεμήθηκε μεταξύ τών νεκρών και μ' όλα αυτά έδειξε έμπρακτα την άγάπη Του για μās.

Τώρα αυτός ό Θεός της άγάπης και της θυσίας κάλεσε έσας να σπουδάσετε την Ίερά επιστήμη και να άνοιχτείτε αύριο σαν καινούριοι Άπόστολοι Παϋλοι στον κόσμο που έξακολουθεί να διψά για άλήθεια και να πεινά για ζωή και ούσιαστική έλευθερία, την έλευθερία που μās χάρισε ό Άναστημένος Κύριός μας. Μή διατάζετε λοιπόν, ή Έκκλησία και ή Οικουμένη περιμένει από έσας να γίνεται οί νέοι άγγελιοφόροι της έλπίδας. Έλάτε να έργαστούμε μαζί για έναν κόσμο καλύτερο και δικαιότερο. Έλάτε να μās βοηθήσετε να άρθρώσουμε λόγο ούσιαστικό και έδραιωμένο σε στέρεες και έπιστημονικά δόκιμες γνώσεις για όλα τά μείζονα προβλήματα που ταλανίζουν τόν σύγχρονο κόσμο.

Οί έπιστημονικές εξελίξεις, ή βιοηθική, οί νέες τεχνολογίες, αλλά και τά κοινωνικά και πολιτικοοικονομικά προβλήματα της σημερινής πραγματικότητας περιμένουν και έχουν ανάγκη τόν λόγο της Θεολογίας. Σεις καλείστε τώρα να σπουδάσετε αυτόν τόν λόγο και αύριο να τόν διατυπώσετε και να τόν διακηρύξετε φρέσκο, ούσιώδη και δυναμικό.

Δέν μου διαφεύγουν και δέν βρίσκονται έξω από τις άνησυχίες και άγωνίες μου όσα άφορούν τά λεγόμενα έπαγγελματικά προβλήματα τών Θεολόγων. Ζητήματα όπως ή άνεργία του κλάδου, οί προσπάθειες κάποιων να ύποβαθμιστεί τó μάθημα τών Θρησκευ-

τικῶν, ἡ ἀπαξίωση τῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν τῆς πρωτοβάθμιας ἐκπαίδευσης, ἡ ἐπιθυμία κάποιων νὰ ἐξοστρακίσουν τὴ θρησκεία ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων κ.ἄ. μὲ ἀπασχολοῦν καὶ εἶναι ἔντονη ἡ ἐπιθυμία μου νὰ βρεθοῦν λύσεις καὶ ἀπαντήσεις. Ὅμως ἡ ἡμέρα εἶναι γιορτινὴ καὶ δὲν θὰ ἤθελα νὰ σταθῶ σὲ ἐπιμέρους πρακτικὰ προβλήματα, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνει ὅτι ὑποβαθμίζω τὴ σημασία τους.

Σήμερα θέλω νὰ σταθῶ στὴ χαρὰ τῆς συνάντησής μας καὶ τὴν εὐκαιρία ποὺ μοῦ δίνετε νὰ δώσουμε τὰ χέρια νὰ ἀγωνιστοῦμε μαζὶ γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν δικαιοσύνη. Νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ δεχθεῖτε ὡς δῶρο Θεοῦ τὴν πρόσκληση νὰ εἶστε οἱ θεολόγοι τοῦ αὔριο, νὰ πάρετε σοβαρὰ τὴν ἀποστολὴ σας, νὰ σᾶς ἀπευθύνω ἔκκληση νὰ δώσετε στὶς σπουδές σας νόημα καὶ περιεχόμενο, ὥστε αὔριο ὁ λόγος σας νὰ νοη-

ματίζει τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Θέλω ἀκόμα νὰ σᾶς προσκαλέσω νὰ κάνετε ἔντονη τὴν παρουσία σας καὶ φανερὸ τὸν λόγο σας στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ νὰ μὴν ξεχνᾶτε ποτὲ ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ σπίτι σας καὶ ὅταν τὸ βλέπετε νὰ φλέγεται ἀπὸ δικές μας ἀμέλειες ἢ ἀναξιότητες, μὴ στέκεστε ἀπέναντι ἀσκών-τας κριτικὴ, μπεῖτε μέσα γιὰ νὰ σώσετε ὅ,τι μποροῦμε ἀπὸ τὸν θησαυρὸ τῆς πνευματικῆς μας κληρονομιάς. Ἐλᾶτε στὸ σπίτι σας γιὰ νὰ τὸ ἀνανεώσουμε καὶ νὰ τὸ ἀνακαινήσουμε μαζὶ, ἐλᾶτε καταρτισμένοι καὶ ἀγωνιστικοί, γνωρίζοντας τοὺς δασκάλους σας καὶ τὴν ποιότητά τους. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ σταθοῦν στὸ πλευρὸ σας καὶ θέλω νὰ τοὺς παρακαλέσω νὰ σᾶς προσφέρουν τὸν καλύτερο ἑαυτό τους καὶ ἐσεῖς ἐκμεταλλευτεῖτε τους, ἀξιοποιήστε τὶς γνώσεις καὶ τὴ σοφία τους καὶ τὸ ὄφελος θὰ εἶναι ἀνυπολόγιστο.

**ΣΥΓΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ
ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ
ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΜΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ**

Άπό τὰ πιὸ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα πού ἔχουμε ὡς λαὸς εἶναι ἡ πολιτιστικὴ μας παράδοση. Κι ἀπ' αὐτὴ ἓνα ἰδιαίτερο στοιχεῖο πού ξεχωρίζει εἶναι ἡ μουσικὴ μας κληρονομιά - πολὺτιμο κειμήλιο τοῦ ἔθνικοῦ μας θησαυροφυλακίου.

Αὐτὴ ἡ ἔθνικὴ μας μουσικὴ παράδοση, ὑφαίνοντας ἀδιάκοπα ἐπὶ αἰῶνες –παράλληλα μὲ τὴν πίστη καὶ τὴ γλώσσα μας– τὶς σπουδαιότερες ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς μας¹, παραδίδεται ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ ὡς ἰδιότυπη ἑλληνικὴ τέχνη² καὶ διακλαδίζεται ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἴσα μὲ σήμερα:

- α. Στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ μουσικὴ
- β. Στὴ Βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, καὶ
- γ. Στὴ Δημοτικὴ μας μουσικὴ παράδοση.

Ἐμεῖς ὅμως στὴν παρούσα ἐργασία μας θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τοὺς δύο νεότερους κλάδους:

- α) τὴ βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ³ καὶ
- β) τὴ Δημοτικὴ μας μουσικὴ,

οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τοὺς δύο ὁμόχυμους καὶ ὁμόριζους βλαστοὺς τοῦ ἴδιου αἰωνόβιου καὶ βαθύριζου δένδρου «τῆς μᾶς καὶ ἀδιαίρετης ἑλληνικῆς μουσικῆς»⁴. Ἰδιαίτερα μάλιστα, ἀπὸ τὸ τεράστιο, πολὺπτυχο καὶ πολυδιάστατο αὐτὸ θέμα, θὰ μᾶς ἀπασχολήσει μία ἐνδιαφέρουσα πτυχή του: ἡ συγγένεια καὶ οἱ ὁμοιότητες πού παρουσιάζουν οἱ δύο αὐτοὶ ὁμογενεῖς κλάδοι τῆς.

Κατὰ καιροὺς ἔρχονται στὸ φῶς τῆς δημοσιότητας διάφορες ἀπόψεις, σύμφωνα μὲ τὶς ὁποῖες ἀμφισβητεῖται ἡ γνησιότητα, ἡ συνέχεια καὶ ἡ ὁμοιογένεια τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς.

Σ' αὐτὲς θὰ μποροῦσε κανεῖς, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀντιπαραθέσει κάποιες γενικὲς, πλὴν ὅμως σημαντικὲς ἐπισημάνσεις, πού δείχνουν ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο, τὴν αὐτοτέλεια δηλαδὴ καὶ τὴν ἰδιαιτερότητα τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ καταδείξει συγκεκριμένα στοιχεῖα συγγένειας καὶ ὁμοιότητας τῶν ἐν λόγω δύο κλάδων τῆς.

A. Γενικὲς ἐπισημάνσεις

1. Ἄν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες - πρόγονοὶ μας κατόρθωσαν νὰ διαφυλάξουν ἀλώβητη τὴ γλώσσα τους, ἐδῶ καὶ τρεῖς χιλιάδες χρόνια, καὶ ἀνεπηρέαστα

1. Γρ. Στάθης, «Ἐπισημάνσεις περὶ Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς καὶ ἔθνικῆς μουσικῆς παιδείας γενικότερα», «Ἐκκλησία» 58 (1981), σ. 243.

2. Σ. Καρᾶς, «Γιὰ νὰ ἀγαπήσωμε τὴν ἑλληνικὴ μουσικὴ». Ἐκδ. «Ἀστὴρ», Ἀθήνα [1973], σ. 16.

3. Περισσότερα γιὰ τὴν καταγωγή καὶ προέλευση τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς βλ. Π.Κ. Μαντζάνας, «Ἡ Ἐθνικὴ μας μουσικὴ παράδοση, (Ἱστορικο-μουσικολογικὴ μελέτη)», Ἐκδ. «ΤΗΝΟΣ», Ἀθήνα 2005, σ. 93.

4. Γρ. Στάθης, «Ἡ Ψαλτικὴ καὶ ἡ Δημοτικὴ μουσικὴ καὶ ἡ σχέση ἀνάμεσά τους», στό: «Τιμὴ πρὸς τὸν διδάσκαλον». [Ἐκφραση ἀγάπης στὸ πρόσωπο τοῦ καθηγητοῦ Γρηγορίου Θ. Στάθης (ἀφιέρωμα στὰ ἐξηντάρχρονα τῆς ἡλικίας καὶ στὰ τριαντάρχρονα τῆς καλλιτεχνικῆς προσφορᾶς του)], Ἀθήνα 2001, σ. 641.

Τοῦ

Παναγιώτη Κ. Μαντζάνα,
Θεολόγου - Φιλολόγου

τά ἦθη καὶ τὰ ἔθιμά τους ἀπὸ ξενικὲς ἐπιδράσεις, καὶ μάλιστα κάτω ἀπὸ πολὺ σκληρὲς καὶ ἀντίξοες συνθήκες, θὰ ἄφηναν τὴ μουσικὴ τους νὰ νοθευτεῖ ἢ νὰ ἀλλοιωθεῖ; Τὴ στιγμή μάλιστα πού ἡ μουσικὴ στὴν ἀρχαιότητα ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς θεμελιώδεις πυλῶνες τῆς Παιδείας τους. Ἀποτελοῦσε δηλαδή σημαντικό καὶ σπουδαῖο παιδευτικὸ παράγοντα διαμόρφωσης τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου τοῦ ἀνθρώπου⁵ καὶ πρωταρχικὸ μέσο ἀνάπτυξης τοῦ ἥθους καὶ τῆς ψυχῆς του⁶.

Ὅπως ἡ γλῶσσα μας ἔμεινε ἀκέραιη καὶ ἀπαραχάρακτη ἀπὸ τὴν Ὀμηρικὴ ἐποχὴ ἴσα μὲ σήμερα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν γένει πολιτιστικὴ μας παράδοση δὲν νοθεύτηκε, ἔτσι καὶ ἡ μουσικὴ μας διατήρησε τὴν ὁμοιογένεια καὶ τὴν καθαρότητά της. Ἔμεινε ἀμιγῆς καὶ αὐτόνομη. Δὲν ἀφελληνίστηκε, οὔτε ἀλλοιώθηκε. Διατήρησε τὴν αὐτοτέλειά της καὶ τὴν ἰδιαιτερότητα τοῦ χαρακτήρα της. Καὶ τοῦτο, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ τὴν ἀρχαιότητα διακλαδίστηκε σὲ δύο κλάδους: στὴ Βυζαντινὴ Ἐκκλησιαστικὴ, ἢ, ὀρθότερα: Ψαλτικὴ Τέχνη, καὶ τὴ Δημοτικὴ μας μουσικὴ.

2. Αὐτοὶ οἱ δύο κλάδοι, παρ' ὅλο πὺ εἶναι αὐτόνομοι καὶ αὐτετελεῖς, μὲ ἰδιαίτερους ἐπιμέρους στόχους καὶ σκοποὺς, ἐντούτοις ὅμως εἶναι τὰ μοναδικὰ καὶ δίδυμα παιδιὰ τῆς ἴδιας μάνας, τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς μουσικῆς. Εἶναι τὰ ὁμογάλακτα, ἀγαπημένα καὶ ὁμόφρονα ἀδέλφια. Γιατὶ ἡ παράλληλη πορεία τους, μέσα στοὺς κατοπινοὺς αἰῶνες, αὐτὸ δείχνει: πὺς οἱ δύο αὐτοὶ κλάδοι τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς πορεύτηκαν συνταιριασμένοι καὶ ὁμόφρονες, ἐξυπηρετώντας ἀπὸ κοινοῦ ἕναν ἀπώτερο στόχο καὶ σκοπὸ. Τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ψυχικῶν ἀναγκῶν, τῶν ἰδίων ἀνθρώπων. Ἔτσι, ἀπὸ τὴ μία, ἡ Ψαλτικὴ Τέχνη τῆς Ἐκκλησίας μας ἀνέλαβε νὰ ὑπηρετήσῃ μὲ εὐλάβεια τὶς λατρευτικὲς ἀνάγκες τῆς πίστεώς μας καὶ ὅλα τὰ θρησκευτικὰ μας βιώματα πὺ ἀπορρέουν ἀπ' αὐτὴ, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἡ Δημοτικὴ μας μουσικὴ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰ ποικίλα συναισθήματά μας, πὺ προέρχονται ἀπὸ περιστατικὰ καὶ γεγονότα πὺ βιώνουμε κα-

θημερινά, στὶς οἰκογενειακὲς καὶ κοινωνικὲς μας ἐκδηλώσεις.

3. Τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὴ διάρκεια αὐτῶν τῶν αἰῶνων πὺ πέρασαν, ἀναπότρεπτα, ἔχουν παρεισφρήσει κάποια στοιχεῖα ἀπὸ μουσικὲς ἄλλων λαῶν, αὐτὸ δὲν ἀλλοίωσε τὴν μουσικὴ μας παράδοση, οὔτε διαφοροποίησε τὴν ἰδιαιτερότητα τοῦ χαρακτήρα της. Καὶ τοῦτο, διότι αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἀντὶ νὰ βλάψουν ἢ νὰ ἀλλοιώσουν τὴν ἑλληνικὴ μουσικὴ, μπολιάστηκαν σ' αὐτὴν καὶ μετουσιώθηκαν: στὸ χαρακτήρα, στὸ εἶδος καὶ τὸ ἦθος τῆς κάθε μελωδίας της⁷.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἄλλωστε, τῆς παρεμβολῆς δηλαδὴ ξένων στοιχείων, δὲν ἀποτελεῖ ἀποκλειστικὸ φαινόμενο τῆς μουσικῆς. Μπορεῖ νὰ τὸ παρατηρήσῃ κανεὶς σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς μορφὲς τέχνης ἢ καὶ σὲ ἄλλους τομείς τῆς πολιτιστικῆς ἀνάπτυξης καὶ ἐξέλιξης τοῦ λαοῦ μας. Ἄλλωστε ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, ὅπως εἶχε ἐπισημάνει ὁ Πλάτων, οἱ Ἕλληνες ὅτι καὶ ἂν ἔπαιρναν ἀπὸ τοὺς ἄλλους λαοὺς, δὲν τὸ χρησιμοποιοῦσαν αὐτούσιο, ἀλλὰ τὸ ἐπεξαργάζονταν κατάλληλα, μὲ τὴ δικὴ τους τεχνοτροπία καὶ τὸ προσάρμοζαν στὴ δικὴ τους αἰσθητικὴ καὶ φιλοσοφικὴ ἀντίληψη, κἀνοντάς το πολὺ καλύτερο ἀπ' ὅτι τὸ παρέλαβαν⁸.

Καὶ τώρα ἂς δοῦμε, εἰδικότερα, τὶς ὁμοιότητες πὺ χαρακτηρίζουν τὶς δύο ἀδελφὲς Τέχνες.

B. Ὅμοιότητες

1. Ἐξωτερικὲς

1) Κοινὴ πηγὴ προέλευσης

Ἡ Βυζαντινὴ Ἐκκλησιαστικὴ μας μουσικὴ, ἢ ἡ Ψαλτικὴ Τέχνη τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας μας, καὶ ἡ Δημοτικὴ μας παράδοση, ὅχι μόνον τράφηκαν ἀπὸ τὶς ρίζες καὶ ἐκβλάστησαν ἀπὸ τὸν κορμὸ τοῦ ἴδιου δένδρου, τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ μουσικὴ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνες μὲ τὴ σειρά τους τρέφουν καὶ θεραπεύουν τὶς ψυχικὲς ἀνάγκες τῶν, ἄμεσων ἀρχικὰ καὶ ἀπώτερων ἀργότερα, ἀπογόνων ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων.

7. Πρβλ. Γ. Ἀγγελινάρας, «Συνέχεια καὶ ὁμοιογένεια τῆς Ἑλληνικῆς Παραδόσεως», Ἀνάπτυκον ἀπὸ τὸ περιοδ. «Ἐκκλησία», Ἀθήνα 1988, σ. 7.

8. «Ὅ,τι περ' ἂν Ἕλληνες βαρβάρων παραλάβωσι, κάλλιον τοῦτο εἰς τέλος ἀπεργάζονται», Πλάτων, Ἐπινομίς 987D, βλ. Γ. Ἀγγελινάρας, ὅ.π.π., σ. 7.

5. Πλάτων, Πολιτεία 3, 411 C-E.

6. Ἀριστοτέλης, Πολιτικά θ' 1340b. Πρβλ. Π.Κ. Μαντζάνα, «Ἡ Ἑθνικὴ μας μουσικὴ παράδοση, ὅ.π.π.», Ἐκδ. «ΤΗΝΟΣ», Ἀθήνα 2005, σ. 54-56.

2) Κοινός στόχος και προορισμός

Σ' έναν κοινό στόχο και προορισμό αποβλέπουν κι οί δύο κλάδοι. Στην αφύπνιση και ικανοποίηση ταυτόχρονα τῶν διαφόρων ψυχικῶν συναισθημάτων τῶν ἀνθρώπων. Εἴτε ὅταν αὐτοὶ βρίσκονται στὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, συμμετέχοντας στὶς ἱερὲς ἀκολουθίες καὶ τὰ μυστήρια, καὶ ψέλνουν ἢ ψελλίζουν ἐκκλησιαστικούς ὕμνους, εἴτε ὅταν εἶναι ἐκτὸς τοῦ χώρου αὐτοῦ, σὲ διάφορες οἰκογενειακὲς καὶ κοινωνικὲς ἐκδηλώσεις, τραγουδώντας ἢ χορεύοντας δημοτικὰ τραγούδια καὶ χορούς.

Αὐτό, λοιπόν, τὸ πετυχαίνουν μὲ τὴν κοινὴ λειτουργικότητά τους, τὴ μουσικὴ Τέχνη· τὴν Ψαλτικὴ ἀπὸ τὴ μιά, καὶ τὸ τραγούδι ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἔτσι εὐασητοποιοῦνται καὶ ικανοποιοῦνται οἱ ψυχικὲς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων. Τόσο ἐκείνες πού (προερχόμενες ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τους) ὑφαίνουν τὰ συναισθήματα σεβασμοῦ καὶ εὐλάβειας πρὸς τὸν Θεό, ὅσο καὶ οἱ ἄλλες, πού (ἐξωτερικευόμενες) πλέκουν καὶ κεντοῦν (μὲ τὸ τραγούδι καὶ τὸ χορὸ ἢ τὰ μοιρολόγια, σὲ ἀντίστοιχες περιπτώσεις) τὶς χαρὲς ἢ τὶς λύπες τῶν διαφόρων οἰκογενειακῶν καὶ κοινωνικῶν τους ἐκδηλώσεων⁹.

Ἔτσι, ἡ μὲν Ψαλτικὴ Τέχνη, στὸν ἱερὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὴ διάρκειά τῶν πολυποικίλων λατρευτικῶν τῆς συνάξεων (ὅπως π.χ. τὴ Θ. Λειτουργία, τὰ Μυστήρια καὶ λοιπὲς ἱερὲς ἀκολουθίες), μὲ τὴν ὀκταηχία τῆς, τὰ ἦθη τῶν ἡχῶν τῆς καὶ τὰ ἡχοχρώματά τους, πλημμυρίζει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μὲ συναισθήματα καὶ βιώματα εὐλαβείας, ψυχικῆς εὐφορίας καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν συνάνθρωπό του. Ἡ δὲ Δημοτικὴ μουσικὴ, μὲ τὴν ποικιλία τῶν τραγουδιῶν¹⁰, τὴν παράλληλη χρῆση τῶν ὀργάνων, τῶν ρυθμῶν καὶ τῶν χορῶν δίνει τὴν εὐκαιρία στοὺς ἴδιους ἀνθρώπους νὰ διατρανώουν, στὶς διάφορες οἰκογενειακὲς καὶ κοινωνικὲς ἐκδηλώσεις τὰ εὐχάρι-

στα ἢ δυσάρεστα συναισθήματά τους καὶ νὰ συμμετέχουν βιωματικά (τραγουδώντας ἢ χορεύοντας ἢ καὶ θρηνώντας) στὰ συντελούμενα σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις γεγονότα.

3) Κοινὴ καὶ παράλληλη συμπόρευση τῶν κλάδων

Ἡ παράλληλη συμπόρευση τῶν δύο αὐτῶν κλάδων, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, πιστοποιεῖται καὶ ἀπὸ τὶς διάφορες εἰκονογραφικὲς παραστάσεις λαϊκῶν μουσικῶν ὀργάνων καὶ χορῶν, σὲ ἱερὸς χώρους. Τέτοιου εἴδους παραστάσεις ἔχουν ἀποτυπωθεῖ σὲ χειρόγραφους κώδικες, ἀλλὰ καὶ σὲ ναοὺς, καὶ περισσότερο σὲ νάρθηκες ναῶν¹¹.

Θὰ μπορούσε μάλιστα νὰ παρατηρήσει κανεὶς ὅτι οἱ εἰκονογραφικὲς αὐτὲς παραστάσεις τῶν ἀγιογράφων ἢ καὶ ἄλλων φιλότεχνων δημιουργῶν δὲν εἶναι ἀποκυήματα τῆς φαντασίας τους ἢ σκηνὲς γιὰ νὰ καλύψουν κάποια κενὰ τοῦ χώρου, ἀλλὰ εἰκονικὲς ἀποτυπώσεις μιᾶς πραγματικότητας. Παρμένες δηλαδὴ ἀπὸ γεγονότα καὶ περιστατικὰ τοῦ κοινωνικοῦ τους περιγύρου, πού ὄχι μόνον ἦταν πολὺ οἰκεία καὶ γνώριμα, τόσο στοὺς ἴδιους τοὺς δημιουργοὺς τους, ὅσο καὶ στοὺς ἐκάστοτε θεατὲς αὐτῶν τῶν παραστάσεων¹², ἀλλὰ ἀποτελοῦσαν κι ἕνα εἶδος συνταιριάσματος τῆς μιᾶς τέχνης μὲ τὴν ἄλλη.

4) Παρόμοια μουσικά - μελικὰ εἶδη

Τόσο στὴν Ἐκκλησιαστικὴ, ὅσο καὶ στὴ Δημοτικὴ μουσικὴ χρησιμοποιοῦνται, καὶ κατὰ συνέπεια διακρίνονται, καὶ τὰ τρία εἶδη μελωδικῆς ἔκφρασης τοῦ ποιητικοῦ λόγου. Πρῶγμα πού εἶναι εὐδιάκριτο στὴν ἐξωτερικὴ αἰσθητικὴ μορφή καὶ σχετίζονται μὲ τὴ χρονικὴ διάρκειά τοῦ μέλους πού χαρακτηρίζεται καὶ στὶς δυὸ περιπτώσεις ὡς σύντομο, ἀργοσύντομο καὶ ἀργό.

Ἔτσι διακρίνουμε σύντομους, ἀργοσύντομους καὶ ἀργούς ὕμνους, καθὼς καὶ σύντομα, γοργὰ χορευτικά, ὅπως καὶ ἀργοσύντομα καὶ ἀργά, καθιστικά, τῆς τάβλας ἢ ἐπιτραπέζια λεγόμενα τραγούδια.

9. Πρὸβλ. Π. Μαντζάνας, ὄπ.π., σ. 245.

10. Ἐδῶ τὰ Δημοτικὰ Τραγούδια θεωροῦνται δεδομένα καὶ ἐννοοῦνται στὸ σύνολό τους, διαχρονικά. Ἐὰν κάποιος θέλει νὰ μάθει γιὰ τὶς ἀπαρχὲς καὶ τὶς ἱστορικὲς συνθήκες ἀνάπτυξής τους, τὴ διαμόρφωση, τὰ εἶδη τους κ.λπ. θὰ πρέπει ν' ἀνατρέξει σὲ εἰδικὲς μελέτες. Περισσότερα βλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὄπ.π., σ. 219-266.

11. Σὲ διάφορες περιοχὲς τῆς πατρίδας μας, καθὼς καὶ σὲ διάφορα μοναστήρια, ὅπως τοῦ Ἁγίου Ὁρους κ.ἄ.

12. Πρὸβλ. Γρ. Στάθης, «Τιμὴ πρὸς τὸν διδάσκαλον...», ὄπ.π., σ. 642.

Ἡ διαμόρφωση καὶ χρῆση αὐτῶν τῶν εἰδῶν ὀφείλονται στοὺς ἀνάλογο συναίσθημα ἢ ἦθος ποὺ θέλουν νὰ προκαλέσουν στοὺς ἀκροατῆς οἱ μελωδίες αὐτές, προκειμένου νὰ πετύχουν τὸ σκοπὸ τους. Ἔτσι ἀνάλογα μὲ τὴ μελικὴ ἔκταση ποὺ δίνουν στὶς συλλαβὲς τῶν ὕμνων ἢ τῶν τραγουδιῶν καὶ τὴν ἔντεχνη διαπλοκὴ τοῦ νοήματος ποὺ μεταφέρει ὁ ποιητικὸς λόγος, μὲ τὴ μελωδικὴ ἀπόχρωση τῆς μουσικῆς ποὺ τὸν ἐπενδύει, δημιουργοῦν ἢ ἱκανοποιοῦν ἀνάλογες ψυχικὲς ἢ συναισθηματικὲς βιωματικὲς ἐμπειρίες στοὺς ἀκροατῆς.

5) Οἱ μουσικοποιητικὲς φόρμες καὶ τὰ μελικὰ πρότυπα

Παρόμοια ποιητικὰ μετρικὰ σχήματα καὶ κυρίως ἴδιους μουσικοὺς τρόπους –ἦχους καὶ δρόμους, ἐκτέλεσεως τῆς μελωδίας– διακρίνουμε καὶ στὰ δύο εἶδη μουσικῆς.

Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἐκκλησιαστικὴ μας Ὑμνογραφία ἀποστασιοποιήθηκε κατὰ κανόνα ἀπὸ τὴν ἀρχαῖα προσωδιακὴ ποίηση, πάνω στὴν ὁποία εἶναι γραμμένες οἱ ἀρχαῖες τραγωδίες (καὶ πολλὰ ἴχνη ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀνιχνεύουν οἱ ἐρευνητῆς στὰ δημοτικὰ μας τραγούδια), ἐντούτοις καὶ ἡ Ὑμνογραφία τῆς Ἐκκλησίας μας ἔκανε χρῆση τοῦ ἱαμβικοῦ δεκαπεντασύλλαβου¹³, πάνω στὸν ὁποῖο εἶναι τονισμένη κατὰ κύριο λόγο ἡ δημοτικὴ μας ποίηση καὶ μουσικὴ.

Ἐπάρχει ἐπίσης μιὰ μεγάλη ἀντιστοιχία καὶ ὁμοιογένεια ὅσον ἀφορᾷ στοὺς ἦχους καὶ τὰ γένη τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς καὶ στοὺς μουσικοὺς τρόπους ἢ δρόμους, ὅπως οἱ λαϊκοὶ μουσικοὶ (ὄργανοπαῖχτες κυρίως) τοὺς ἀποκαλοῦν.

Τόση εἶναι μάλιστα ἡ ὁμοιότητα τῶν ἦχων καὶ στοὺς δύο κλάδους, ὥστε οἱ μουσικὲς κλίμακες τῶν ἦχων ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὰ δημοτικὰ μας τραγούδια

νὰ ταυτίζονται μὲ ἐκείνες τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, ὅπως χαρακτηριστικὰ τονίζει ὁ ἀείμνηστος Σπῦρος Περιστέρης, μουσικολόγος καὶ ἐρευνητῆς τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν¹⁴. Κι αὐτὴ ἡ ὁμοιότητα καὶ ταύτιση δὲν ἀφορᾷ μόνο στὴν τεχνοτροπία, ὅπως ἡ διάταξη τῶν φθόγγων, τὰ εἶδη τῶν καταλήξεων κ.λπ., ἀλλὰ καὶ στὴν οὐσία καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ἠχοῦ, ποὺ ἐκφράζεται μέσα ἀπὸ τὶς λεπτὲς ἀποχρώσεις τῶν ἠχοχρωμάτων ποὺ ἀναδύουν τὰ ποικίλα καὶ διάφορα διαστήματα μεταξὺ τῶν φθόγγων, τῶν διαφόρων κλιμάκων τῶν ἦχων¹⁵.

Τέλος, καὶ στὰ δύο εἶδη μουσικῆς, ὀρισμένες δομικὲς φόρμες ἢ μελικὰ καλούπια, αὐτούσια ἢ πανομοιότυπα, ἐπαναλαμβάνονται. Ἔτσι, γιὰ παράδειγμα, στὸ εἶδος τῶν «Κανόνων» τῆς ὕμνολογίας μας, διακρίνουμε τοὺς «Εἰρμούς», πάνω στὴ μελωδία τῶν ὁποίων προσαρμύζονται ἀκριβῶς τὰ τροπάρια ποὺ τοὺς ἀκολουθοῦν. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ σὲ ἄλλους ὕμνους. Στὰ πρότυπα τροπάρια, τὰ (ὀνομαζόμενα) «Αὐτόμελα», πάνω στὴ μελωδία τῶν ὁποίων ψάλλονται πανομοιότυπα ἄλλα τροπάρια, τὰ γνωστὰ ὡς «προσόμοια».

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει καὶ στὴ δημοτικὴ μας μουσικὴ. Ἐπάρχουν, δηλαδή, σὲ διάφορα δημοτικὰ τραγούδια ὀρισμένες μουσικὲς στροφές, ποὺ ἐπαναλαμβάνονται. Αὐτὲς εἶναι οἱ λεγόμενες «ἐπωδοί», (τὰ γνωστότερα σὲ πολλοὺς μὲ τὴν ξενικὴ τους ὀνομασία ὡς «ρεφραῖν»), ἢ καὶ κάποιες ἄλλες μουσικὲς γραμμές, οἱ ὁποῖες κατὰ παράδοση ἀκολουθοῦν κατὰ πανομοιότυπο τρόπο τὸ μουσικὸ πρότυπο κάποιας συγκεκριμένης προηγούμενης μελωδίας¹⁶.

6) Κοινὸς δημιουργὸς καὶ τρόπος ἀπόδοσης (ἢ ἐρμηνείας)

Κατὰ πρῶτον, ὁ ἴδιος ὁ ποιητῆς τοῦ λόγου, εἶναι ταυτόχρονα καὶ δημιουργὸς τῆς μελωδίας: «μελοποι-

13. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα ὕμνογραφικοῦ ἱαμβικοῦ δεκαπεντασύλλαβου ἀποτελοῦν τὰ ἔνδεκα ἀναστάσιμα Ἐξαποσειλάρια. Ποιήματα, ὅπως πιστεύεται, τοῦ αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντινοῦ Κωνσταντίνου Ζ΄ Πορφυρογέννητου (905-959). Εἰδικὴ μελέτη (διδακτορικὴ διατριβή) γιὰ τὸ θέμα τοῦ δεκαπεντασύλλαβου στὴν Ὑμνογραφία ἔχει γράψει ὁ Ὀμότιμος Καθηγητῆς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν Γρ. Θ. Στάθης, μὲ τίτλο: «Ἡ δεκαπεντασύλλαβος ὕμνογραφία ἐν τῇ Βυζαντινῇ μελοποιῇ», Ἀθήναι 1977.

14. Σπ. Περιστέρης, «Εἰσαγωγή», στο: Ἀκαδημία Ἀθηνῶν (Δημοσιεύματα τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, ἀρ. 10), Ἑλληνικὰ Δημοτικὰ τραγούδια, τ. Γ΄ (Μουσικὴ συλλογή), Ἐν Ἀθήναις 1968, σ. 15΄.

15. Πρὸβλ. Σπ. Περιστέρης, ὅ.π.π., σ. 15΄.

16. Πρὸβλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὅ.π.π., σ. 246.

ός», είτε πρόκειται για έκκλησιαστικό ύμνο, είτε για δημοτικό τραγούδι. Και για μὲν τοὺς ἐκκλησιαστικούς ὕμνους ὑπάρχουν συγκεκριμένοι καὶ γνωστοί, πεπαιδευμένοι ὑμνογράφοι καὶ μελοποιοί. Γιὰ τὰ δημοτικά μας τραγούδια δὲ «ὁ μόνος πραγματικός ποιητὴς ποὺ ἔχει τὸ Γένος [μας] εἶναι ὁ ἀνώνυμος καὶ ἀναλφάβητος λαός... Καὶ τί πιὸ παράξενο εἶναι ὅτι αὐτοὶ οἱ ἀγράμματοι συνεχίζουν πολὺ πιὸ πιστὰ τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πνεῦμα ἀπὸ τὴν ἀπέραντη ρητορία τῶν καθαρολόγων¹⁷, ὅπως ἐπισήμανε ὁ Γεώργιος Σεφέρης (1900-1971), ὁ πρῶτος Ἑλληνας λογοτέχνης ποὺ τιμήθηκε μὲ τὸ βραβεῖο Νόμπελ Λογοτεχνίας τὸ 1963.

Αὐτὸ καταδεικνύει περίτρανα τόσο τὴ συνοχή καὶ ἀδιάρρηκτη ἐνότητα λόγου καὶ μέλους, ὅσο καὶ τὴν ἀδιάφραστη μαρτυρία γιὰ τὴ σχέση καὶ ἀλληλεξάρτηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς μὲ τὴ δημοτικὴ μουσικὴ μας.

Κατὰ δεύτερον, ὁ τρόπος μελωδικῆς ἐκτέλεσης ἢ ἀπόδοσης καὶ ἐρμηνείας τοῦ μουσικοῦ μέλους, εἴτε τῶν ὕμνων, εἴτε τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν ἦταν καὶ παραμένει ὁ ἴδιος: *φωνητικός*. Κι αὐτὸ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ γεγονὸς ἂν ψάλλει ἢ τραγουδάει ἓνας ἢ πολλοὶ μαζί. Καὶ στίς δυὸ περιπτώσεις ἢ μελωδία εἶναι μονοφωνικὴ ἢ ὁμοφωνικὴ. Δὲν ὑπάρχει, δηλαδή, ἐναρμόνιση καὶ πολυφωνία, ὅπως παρατηρεῖται στὴ Δυτικὴ, ἢ Εὐρωπαϊκὴ, λεγόμενη, μουσικὴ.

Ἡ χρῆση τῶν ὀργάνων στὴ δημοτικὴ μουσικὴ, διότι στὴν Ἐκκλησία οὐδέποτε χρησιμοποιήθηκαν ὄργανα, δὲν διαφοροποιεῖ τὸ χαρακτῆρα τῆς μονοφωνίας. Καὶ τοῦτο διότι τὰ ὄργανα χρησιμοποιοῦνται, στὴν προκειμένη περίπτωσι, ὡς ὑπηρετικά ἢ συνοδευτικά τῆς κυρίαρχης ἀνθρώπινης φωνῆς, πλουτίζοντας αἰσθητικὰ τὸ ἄκουσμα καὶ διανθίζοντας τὴ μελωδία μὲ τοὺς ρυθμούς καὶ τὰ ἠχοχρώματά τους¹⁸.

7) Φωνητικὴ καὶ ὀργανικὴ συνήχηση

Σύμφωνα μὲ τὸν τρόπο καὶ τὸ σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖο λειτουργοῦν τὰ ἰσοκρατήματα στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ, ὡς ἰδιότυπο δηλαδή εἶδος ἀρμονικῆς συνή-

χησης, κατὰ παρόμοιο τρόπο χρησιμοποιοῦνται καὶ τὶς ἴδιες ἀνάγκες ἱκανοποιοῦν καὶ τὰ βοηθητικά καὶ ρυθμικὰ ὄργανα στὴ δημοτικὴ μουσικὴ. Παρακολουθοῦν δηλαδή καὶ συνοδεύουν ἀπὸ κοντὰ τὴ μελωδία, ὁμόρρυθμα καὶ συνηχητικά, κατὰ τρόπο ποὺ ὁλόκληρο τὸ μουσικὸ ἄκουσμα νὰ εἶναι ἀρμονικὸ κι εὐχάριστο.

8) Ὁ χῶρος

Ἰδανικὸς χῶρος, ὅπου κατ' ἐξοχὴν ἀναπτύχθηκε καὶ ἀκούγεται μέχρι σήμερα ἢ Βυζαντινὴ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ ὡς ἀναπόσπαστο στοιχεῖο τῆς λατρευτικῆς πράξης τῆς Ἐκκλησίας μας, εἶναι ὁ καθαγιασμένος χῶρος τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ. Ὁ ἐπίγειος οἶκος τοῦ Θεοῦ, ὅπου μποροῦμε ὡς ὀρθόδοξοι πιστοί, συμμετέχοντας βιωματικά, νὰ ἐκφράζουμε μέσῳ αὐτῆς τῆς τέχνης, τὰ συναισθήματα πίστεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τοὺς συνανθρώπους μας.

Ἐξω, δίπλα ἢ κοντὰ στὸ Ναό, συνήθως, ὅπου ὑπῆρχε κάποια εὐρυχωρία ἢ καὶ ἡ πλατεία τοῦ χωριοῦ, ὅπως συμβαίνει στὰ περισσότερα χωριά τῆς πατρίδας μας, στὸ χοροστάσι¹⁹ ὅπως τὸ λένε σὲ πολλὰ χωριά τῆς Ρούμελης, εὑρισκαν οἱ πρόγονοί μας (καὶ βρίσκουμε πολλὰς φορὲς κι ἐμεῖς σήμερα) τὴν εὐκαιρία μετὰ ἀπὸ τὴν τέλεση κάποιων μυστηρίων, θρησκευτικῶν τελετῶν ἢ ἄλλου εἴδους γιορτῶν καὶ γεγονότων, νὰ διατρανώσουμε τὰ συναισθήματα χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης μὲ τὴν πατροπαράδοτη δημοτικὴ μας μουσικὴ, μὲ τὸ τραγούδι, τὸ χορὸ καὶ τὸ γλέντι²⁰.

9) Ἡ χρῆση τοῦ ἴδιου μουσικοῦ συστήματος γραφῆς καὶ ἴδιας μελωδίας

Γιὰ τὴ γραπτὴ ἀποτύπωση τῆς μουσικῆς μελωδίας, τόσο τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων, ὅσο καὶ τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, χρησιμοποιήθηκε ἀρχικά, ἀλλὰ καὶ μεταγενέστερα, τὸ ἴδιο μουσικὸ σύστημα γραφῆς: ἢ λεγόμενη Παρασημαντικὴ ἢ Βυζαντινὴ σημειογρα-

17. Γ. Σεφέρης, *Δοκιμές*, Δ' Ἔκδοση, Πρῶτος τόμος (1936-1947), [Φιλολογικὴ ἐπιμέλεια Γ. Π. Σαββίδη], «Ἰκαρος», [Ἀθήνα 1981], σ. 217.

18. Πρβλ. Π.Κ. Μαντζάνας, *ὅπ.π.*, σ. 247.

19. Ἡ παρουσία τῆς λέξης στὴ νεοελληνικὴ γλῶσσα μαρτυρεῖται ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰ. καὶ συγκεκριμένα ἀπὸ τὸ 1863. Βλ. Γ. Μπαμπινιώτης, *Λεξικὸ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς γλώσσας* [Ἐπανεκτύπωση γιὰ «Τὸ Βῆμα»] Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε., Ἀθήνα 1998, σ. 1984.

20. Πρβλ. Π. Μαντζάνας, *ὅπ.π.*, σ. 248.

φία, ἂν καὶ στὴν ἐποχὴ μας ἔχουν καταγραφεῖ πάρα πολλά δημοτικά τραγούδια καὶ λιγότερα ἐκκλησιαστικά ἄσματα στὴν Εὐρωπαϊκὴ λεγόμενη σημειογραφία. Ὡστόσο, ἀποτελεῖ κοινὴ πίστη τῶν ἐρευνητῶν τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς ὅτι ὄχι μόνο τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων, ἀλλὰ καὶ τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν μποροῦν καλύτερα ν' ἀποδοθοῦν οἱ λεπτὲς καὶ ιδιαίτερες ἀποχρώσεις ἔκφρασης τοῦ ὕφους καὶ τοῦ ἤθους τῶν μελωδιῶν τους μὲ τὴ βυζαντινὴ σημειογραφία²¹.

10) Ὁμοιότητα στὴν ποικιλία τοῦ ὕφους τῆς μελωδίας

Στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ μπορεῖ κανεὶς νὰ διακρίνει τὸ ὕφος κάποιου μέλους καὶ νὰ τὸ χαρακτηρίσει (ἐξαιτίας τῆς ἐπήρειας τοῦ τρόπου ψαλσίματος, δηλαδὴ τῆς τεχνοτροπίας ἐκφορᾶς τοῦ λόγου καὶ ἀκουστικῆς χροιάς τοῦ ἤχου (=ὕφους) πού ἔχει δεχθεῖ ὁ ψάλτης, ἀπὸ τὸ δάσκαλό του ἢ τοὺς προκατόχους του ἢ τῆς ἐπίδρασης τοῦ γλωσσικοῦ ιδιώματος τοῦ γεωγραφικοῦ χώρου προέλευσής του) ὡς (μέλος): «Πατριαρχικό», «Πολίτικο», «Ἄγιορείτικο», «Θεσσαλονικαῖο»²².

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴ διάκριση καὶ κατάταξη πού γίνεται σὲ διάφορα δημοτικά τραγούδια, χαρακτηριζόμενα ὡς «Ρουμελιώτικα», «Ἡπειρώτικα», «Θρακιώτικα», «νησιώτικα», «Κρητικά» κ.ἄ.²³.

2. Ἐσωτερικὲς

1) Ἡ Εἰσαγωγή ἢ τὸ προοίμιο

Πρὶν ἀρχίσει ἡ μουσικὴ ἐκτέλεση τοῦ καθ' αὐτοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ὕμνου ἢ τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ προηγεῖται ἓνα μουσικὸ προοίμιο. Αὐτὴ ἢ εἰσαγω-

γικὴ μουσικὴ φράση, στὴ μὲν Βυζαντινὴ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ ὀνομάζεται: «ἀπήχημα», στὰ δὲ Δημοτικά μας τραγούδια, «μουσικὴ εἰσαγωγή». Ὁ σκοπὸς τῆς εἶναι, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ προῖδεάσει τὸν ἐρμηνευτὴ, ψάλτη, τραγουδιστὴ, ἢ καὶ ὄργανοπαίκτη, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ προετοιμάσει τὸν ἀκροατὴ γιὰ τὴν εἰσόδου του στὸ ιδιαίτερο ἐκεῖνο ἡχοχρωματικὸ περιβάλλον τοῦ μουσικοῦ γένους καὶ τοῦ ἤχου ὅπου ἀνήκει ὁ ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος, ἢ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον ἐκτελεῖται τὸ δημοτικὸ τραγούδι, πού πρόκειται ν' ἀκολουθήσει, εὐθύς ἀμέσως, μετὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ μουσικὸ προοίμιο²⁴.

2. Τὰ κοινὰ μουσικο-ποιητικὰ στοιχεῖα

Καὶ τὰ τρία, γνωστὰ ἀπὸ τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, συστατικὰ στοιχεῖα τῆς μελωδίας: ὁ **λόγος**, τὸ **μέλος** καὶ ὁ **ρυθμὸς** ὑπάρχουν καὶ στὰ δύο μουσικὰ εἶδη.

Ὁ μὲν λόγος εἶναι ἔντεχνος ποιητικὸς - ὕμνογραφικὸς ἢ δημῶδης, κατὰ περίπτωσιν. Τὸ δὲ μέλος ἀκολουθεῖ τὰ ἴδια μουσικὰ συστήματα, κλίμακες καὶ τρόπους καὶ στὰ δύο εἶδη. Ὁ ρυθμὸς ἐπίσης ἀποτελεῖ συνακόλουθο καὶ συνοδευτικὸ στοιχεῖο κάθε μέλους, εἴτε ἐκκλησιαστικοῦ ὕμνου, εἴτε δημοτικοῦ τραγουδιοῦ. Καὶ δὲν εἶναι μόνο εὐκόλο νὰ τὰ διακρίνει κανεὶς, ἀλλὰ ἀποτελοῦν ὄργανικά, οὐσιώδη καὶ ἀναπόσπαστα στοιχεῖα, τόσο τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας μουσικῆς, ὅσο καὶ τοῦ Δημοτικοῦ μας τραγουδιοῦ.

Ἐξάλλου ἡ οὐσιαστικὴ ἀλληλεξάρτησή τους, ἡ δυναμικὴ διαπλοκὴ τους καὶ ἡ ἔντεχνη συνύφανσή τους, παρέχουν ἓνα ἀξιοθαύμαστο μελωδικὸ ἀποτέλεσμα, τόσο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἄματος, ὅσο καὶ τοῦ Δημοτικοῦ τραγουδιοῦ, ἀντίστοιχα. Καὶ ἡ ἡχοδυναμικὴ αὐτὴ λειτουργία, τὴν ὥρα πού τελεσιουργεῖται, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς ἐκπεμπόμενο ἡχητικὸ ἄκουσμα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ψάλτη ἢ τραγουδιστῆ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς προσλαμβάνόμενο μουσικὸ ἐρέθισμα ἀπὸ τὸ αἰσθητήριον ὄργανο τῆς ἀκοῆς τοῦ κάθε ἀκροατῆ, ὑποκινεῖ καὶ ἐκφράζει (μ' ἓναν ιδιότυπο βιωματικὸ τρόπο) τὰ ἐνδόμυχα προσωπικὰ συναισθήματα, τόσο τοῦ ψάλτη ἢ τραγουδιστῆ, ὡς πομποῦ, ὅσο καὶ τοῦ κάθε ἀκροατῆ, ὡς δέκτη²⁵.

21. Πρβλ. Π. Μαντζάνας, ὁπ.π., σ. 246.

22. Σὲ παλαιότερες ἐποχὲς αὐτὴ ἢ διάκριση ἦταν κάπως πιὸ εὐδιάκριτη. Καὶ κυρίως ὅταν ἡ διάδοσις τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης ὀφειλόταν περισσότερο στὴν προφορικὴ, παρὰ στὴ γραπτὴ παράδοσις. Μὲ τὴν ἐφεύρεση καὶ ἀνάπτυξη ὁμως τῆς τυπογραφίας καὶ τὴ διάδοσις τῆς γραπτῆς παράδοσις τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης, ἔχει ἀτονήσει καὶ ἐκλείπει σχεδὸν τὸ φαινόμενο αὐτό. Πρβλ. Γρ. Στάθης, «Τιμὴ πρὸς τὸν διδάσκαλον...», ὁπ.π., σ. 643.

23. Πρβλ. Γρ. Στάθης, «Τιμὴ πρὸς τὸν διδάσκαλον...», ὁπ.π., σ. 643.

24. Πρβλ. Π. Μαντζάνας, ὁπ.π., σ. 248-249.

25. Πρβλ. Π. Μαντζάνας, ὁπ.π., σ. 249.

3. Οἱ ἤχοι ἢ μουσικοὶ τρόποι καὶ ὁ χαρακτήρας τοῦ μέλους γενικότερα

Ἡ πολυηχία εἶναι κοινὸ φαινόμενο καὶ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα καὶ τῶν δύο κλάδων.

Εἶναι γνωστοὶ βεβαίως οἱ ὀκτῶ ἤχοι, πὺν διακρίνονται σὲ κύριους καὶ σὲ πλάγιους. Καλὸ εἶναι νὰ γνωρίζουμε ἐπίσης ὅτι ἀπὸ διάφορους μουσικολόγους καὶ ἐρευνητὲς δίδονται καὶ ἄλλοι χαρακτηρισμοὶ στοὺς ἤχους. Ἀνάλογα μὲν μὲ τὴ σχέση πὺν μπορεῖ νὰ ἔχουν μεταξύ τους χαρακτηρίζονται ὡς μέσοι, παράμεσοι καὶ παραπάγιοι. Ἀνάλογα δὲ μὲ τὸ πόσες (μία, δύο ἢ περισσότερες) φωνὲς πάνω ἀπὸ τὴν πραγματικὴ (φυσικὴ) βάση τοῦ ἤχου τοποθετεῖται ὁ φθόγγος πὺν ἀποτελεῖ τὴν ἐναρκτήρια βάση ἀνάπτυξης τοῦ μέλους τοῦ ἤχου, οἱ ἤχοι αὐτοὶ ὀνομάζονται: δίφωνοι, τρίφωνοι, τετράφωνοι κ.λπ., πὺν ὁ καθένας τους ἔχει κὶ ἕνα ἰδιότυπο ἄκουσμα²⁶.

Ἐπίσης ἀκολουθεῖται καὶ στοὺς δύο κλάδους ἡ ἴδια τροπικὴ δομὴ τοῦ μέλους. Τὰ στέρεα μουσικὰ θεμέλιά τους ἀποτελοῦν τὰ τετράχορδα καὶ πεντάχορδα τοῦ διατονικοῦ, χρωματικοῦ καὶ ἐναρμόνιου γένους.

Ἄλλωστε, τόσο ἡ παράθεση, ἡ ἐπέκταση ἢ ἡ ἐναλλαγὴ αὐτῶν τῶν τετραχόρδων ἢ πενταχόρδων, καθὼς καὶ ἡ τεχνοτροπία μετάβασης τῆς μελωδίας τους σὲ ψηλότερες (ἀπ' αὐτά) ἢ καὶ χαμηλότερες ἡχητικὲς περιοχὲς, ὅσο καὶ ἡ τεχνικὴ πισωγυρίσματος τῆς μελωδίας σὲ συγκεκριμένους μελικοὺς τόπους καὶ κοινοὺς τύπους, τοὺς δεσπίζοντες δηλαδὴ φθόγγους καὶ τὶς συνηθισμένες γιὰ κάθε ἤχο καταλήξεις²⁷, φανερῶνουν τὴν ὁμοιογένεια καὶ τὴ στενὴ σχέση τῶν δύο αὐτῶν μουσικῶν κλάδων²⁸.

26. Πρβλ. Γρ. Στάθης, «Οἱ Ἀναγραμματισμοὶ καὶ τὰ μαθήματα τῆς Βυζαντινῆς μελοποιίας», Ἀθήνα 1998⁴, σ. 35. Ὁ ἴδιος, «Τιμὴ πρὸς τὸν διδάσκαλον...», ὅπ.π., σ. 645.

27. Οἱ μουσικὲς αὐτὲς καταλήξεις διακρίνονται σὲ τρία εἶδη: ἀτελεῖς, ἐντελεῖς καὶ τελικὲς. Ὁ σκοπὸς τους εἶναι διπλός. Ἄφ' ἑνὸς μὲν χωρίζουν τὴ μελωδία τοῦ ὕμνου ἢ τοῦ τραγουδιοῦ σὲ μικρότερα μέρη, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπαναφέρουν τὸ μέλος στοὺς δεσπίζοντες φθόγγους τῆς κλίμακος τοῦ ἤχου σπὸν ὁποῖον ἀνήκει ὁ ὕμνος ἢ τὸ τραγούδι. Πρβλ. Δ.Γ. Παναγιωτόπουλος, «Θεωρία καὶ πράξις τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς», Ἐκδ. «Ὁ Σωτήρ», Ἀθήνα 1981², σ. 127-128.

28. Πρβλ. Γρ. Στάθης, «Τιμὴ πρὸς τὸν διδάσκαλον...», ὅπ.π., σ. 646.

Ὅσον ἀφορᾷ στὸ χαρακτήρα τοῦ μέλους, αὐτὸς καὶ στὶς δύο περιπτώσεις εἶναι συνοδευτικὸς καὶ ἐρμηνευτικὸς τοῦ λόγου, τὸν ὁποῖον ὑπηρετεῖ καὶ ἐπενδύει μελωδικά. Ἔτσι τὸ μέλος ἐνισχύει τὸ λόγο καὶ τὸν ἀναδεικνύει καλύτερα, ὡς προεξάρχοντα τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον καὶ τὰ δύο εἶδη συνυπηρετοῦν. Τὸν ἐνδυναμώνει ἐπίσης καὶ τὸν προασπίζει κατὰ κάποιον τρόπο προφυλάσσοντάς τον ἀπὸ παραχαράξεις ἢ ἀλλοιώσεις πὺν ἐνδεχομένως θὰ μπορούσε νὰ ὑποστῆ, μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου²⁹.

Διαφορὲς καὶ δυσκολίες σύγκρισης

Ἐκτὸς βεβαίως ἀπὸ αὐτὲς τὶς ὁμοιότητες ὑπάρχουν κὶ ὀρισμένες διαφορὲς καὶ κάποιες δυσκολίες σύγκρισης τῶν δύο κλάδων.

Ἐδῶ θὰ περιοριστοῦμε σὲ μερικὰ μόνο σημεία ἀναφορᾷ σ' αὐτὲς τὶς διαφορὲς καὶ τὶς δυσκολίες σύγκρισης. Κὶ αὐτὸ γιὰ δύο λόγους. Πρῶτον, γιὰτὶ ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ ξεπερνᾷ τὰ ὄρια τῆς ἀρχικῆς ὀριοθέτησης τοῦ θέματός μας. Καὶ δεύτερον, γιὰ νὰ διαμορφώσουμε μιὰ ἀμυδρὰ εἰκόνα ἀπὸ τὶς ἰδιαιτερότητες τῶν φυσιογνωμιῶν τῶν δύο αὐτῶν ἀδελφῶν κλάδων, ἀλλὰ καὶ τὶς ἱστορικὲς συγκυρίες πὺν συνέβαλαν στὴ δημιουργία κάποιων δυσκολιῶν γιὰ τὴ σύγκρισή τους.

α) Βασικὲς διαφορὲς

Οἱ δύο πὺν βασικὲς, κατὰ τὴ γνώμη μας, διαφορὲς εἶναι: 1) τὸ ἦθος καὶ τὸ ὕφος καὶ 2) ὁ ρυθμὸς καὶ ὁ σκοπὸς τους.

1) Τὸ ἦθος καὶ τὸ ὕφος

Καὶ οἱ δύο ἐξεταζόμενες μουσικὲς τέχνες εἶναι ἀδελφές, ὅπως εἴπαμε. Κάθε μία ὁμως ἔχει καὶ τὴ δική της φυσιογνωμία. Τὸ δικὸ της ἦθος καὶ ὕφος.

Κὶ αὐτὸ σχετίζεται ἄμεσα μὲ τὸ στόχο καὶ τὸ σκοπὸ, τὸν ὁποῖο κάθε μιὰ τους ὑπηρετεῖ καὶ ἐπιδιώκει.

α. Τὸ ἦθος. Στὰ ἐκκλησιαστικὰ μέλη διακρίνουμε τρία εἶδη ἦθους: α. Τὸ διασταλτικὸ, πὺν ἐμπνέει ἐνθουσιασμὸ καὶ ἐκφράζει κάθε τι μεγάλο, β. τὸ συσταλτικὸ, πὺν ἐκφράζει συναισθήματα συμπάθειας, ταπείνωσης, μετάνοιας κ.λπ., καὶ γ. τὸ ἡσυχαστικὸ,

29. Πρβλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὅπ.π., σ. 250.

πού θεωρείται ως ένδιάμεσο τῶν δύο ἄλλων καὶ διερμηνεύει συναισθήματα ἡρεμίας καὶ γαλήνης³⁰.

Στὰ δημοτικά μας τραγούδια τὸ ἦθος πού ἐκφράζεται κατὰ κανόνα θὰ μποροῦσε νὰ χαρακτηριστεῖ ὡς διασταλτικό, δηλαδή χαρμόσυνο καὶ εὐχάριστο. Λίγα εἶναι τὰ τραγούδια, πού διερμηνεύοντας κάποια δυσάρεστα γεγονότα ἢ περιστατικά, τὸ ἦθος τους εἶναι λυπηρὸ καὶ πένθιμο, ὅπως π.χ. οἱ θρηνοὶ καὶ τὰ μοιρολόγια³¹.

Ἐδῶ θὰ πρέπει νὰ ἐπισημάνουμε ὅτι αὐτὴ ἡ διαφορὰ ὀφείλεται στοῦ γεγονότος ὅτι τὸ ἐκκλησιαστικὸ μέλος ἐξυπηρετεῖ ἓνα βαθύτερο καὶ ἱερότερο σκοπὸ, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω, πού δὲν ἀφορᾷ μόνο τὴν παροῦσα, ἐπίγεια, ἀλλὰ καὶ τὴ μέλλουσα ζωή.

Μὲ τὴν ἠθοπλαστική, λοιπόν, ἰκανότητα τοῦ ἦθους τῆς, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ προσπαθεῖ καὶ ἐπιδιώκει νὰ ὑποκινεῖ, νὰ ὑποβοηθεῖ καὶ νὰ συνεγείρει κάθε φορὰ σύνολη τὴν ψυχοπνευματικὴ ὑπόσταση τοῦ πιστοῦ. Καὶ μάλιστα κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε μαζὶ μὲ τοὺς συμπροσευχομένους ἀδελφούς του νὰ ἀνεβαίνουν τὰ νοερὰ σκαλοπάτια τῆς κατάνυξης καὶ «ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μῦθῳ καρδίας» νὰ ἐνώνουν τὴ φωνὴ καὶ τὴν ψυχὴ τους σὲ μιὰ παναρμόνια εὐχαριστιακὴ δοξολογία πρὸς τὸ Θεό. Κι ἔτσι, ξεφεύγοντας ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα καὶ τὰ γήινα ν' ἀνοίγουν τὰ φτερὰ τῆς ψυχῆς τους καὶ νὰ φτερουγίζουν ψηλά. Νὰ φτάνουν στὰ ἐπουράνια σκηνώματα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὅπου «ἦχος καθαρὸς ἑορταζόντων»³².

Ἀντίθετα ὁ σκοπὸς τὸν ὁποῖον ὑπηρετοῦν τὰ μέλη τῶν Δημοτικῶν μας τραγουδιῶν εἶναι νὰ ἰκανοποιήσουν τὰ ποικίλα χαρμόσυνα συναισθήματα πού ἀπορρέουν ἀπὸ διάφορα εὐχάριστα καὶ χαροποῖα γεγονότα τῆς οἰκογενειακῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, στὴν παροῦσα ἐγκόσμια καὶ ἐπίγεια φάση τῆς ζωῆς τους.

β. Τὸ ὕφος. Ὅπως στοῦ ἦθος ἔτσι καὶ στοῦ ὕφους ὑπάρχουν παρόμοιες διαφορὲς μεταξὺ τῶν δύο κλάδων. Αὐτὲς ὀφείλονται τόσο στοὺς ἰδιαίτερους παράγοντες πού συμβάλλουν στὴ διαμόρφωσή του, ὅσο καὶ

κυρίως στοὺν ξεχωριστὸ σκοπὸ καὶ στόχο πού ἐπιδιώκει ὁ καθένας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κλάδους.

2. Ρυθμὸς - σκοπὸς

α. Ρυθμὸς. Στὰ δημοτικά τραγούδια παρατηρεῖται, εἰδικότερα μὲν μιὰ αὐστηρὴ τήρηση ἑνὸς συγκεκριμένου κατὰ κανόνα ρυθμοῦ, σὲ κάθε τραγούδι, γενικότερα δὲ μιὰ μεγάλη ποικιλομορφία ρυθμῶν σὲ ὅλα τὰ εἶδη τῶν τραγουδιῶν. Αὐτὸ ὀφείλεται κατὰ κύριο λόγο στὰ πολυποίκιλα κατὰ τόπους χορευτικὰ ἰδιώματα.

Ἀντίθετα, στὴν Ψαλτικὴ Τέχνη δὲν ἀκολουθοῦνται τέτοιου εἴδους αὐστηροὶ κανόνες ἀπόλυτης ὑποταγῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὕμνου στοῦ ρυθμοῦ τοῦ μέλους. Ἔτσι, οὔτε ὁμάδες ὕμνων, οὔτε μεμονωμένα τροπάρια ἀκολουθοῦν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μέχρι τὸ τέλος τὸν ἴδιο ρυθμό³³.

β. Σκοπὸς. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ μας μουσικὴ μὲ τὰ διάφορα μέλη τῆς, μὲ τὴν ποικιλία τῶν ἤχων, τὸν πλοῦτο τῶν ἠχοχρωμάτων τους καὶ τοῦ κατάλληλου ἦθους τους (πού σχετίζεται μὲ τὸ ἐννοιολογικὸ περιεχόμενο τῶν ὕμνων, τοὺς ὁποίους ἐπενδύουν μελωδικά) ἐπιδιώκει καὶ ἀποσκοπεῖ νὰ ὑποβοηθήσει τοὺς πιστούς, ὥστε νὰ βιώσουν ὅσο γίνεται καλύτερα τὸ μυστήριο τῆς σωτηρίας τους. Πρᾶγμα πού ἀποτελεῖ καὶ τὸν κεντρικὸ ἄξονα ὅχι μόνο τῆς λατρευτικῆς πράξης, πού ὑπηρετεῖ ἡ μελωδία, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπίγειας ζωῆς τῶν μελῶν, ὅλου τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας μας, γενικότερα.

Ἐνῶ, ἀντίθετα, τὰ Δημοτικά μας τραγούδια μὲ τὶς μελωδίες τους ἀποσκοποῦν στοῦ νὰ τέρψουν τὴν ἀκοή καὶ νὰ προκαλέσουν συναισθήματα χαρᾶς καὶ εὐθυμίας στοὺς ἀκροατές. Ἔτσι, μὲ τὸν ὑποβλητικὸ ἦχο καὶ ρυθμὸ τῶν ὀργάνων πού συνοδεύουν τὰ τραγούδια, ἀποστρέφεται ἡ σκέψη τους ἀπὸ τὰ προβλήματα καὶ τὶς σκοτοῦρες τῆς καθημερινῆς τους βιοπάλης, ἐξάπτεται ὁ ἐνθουσιασμός τους καὶ μποροῦν νὰ χαροῦν, γενικότερα, μὲ τὸ χορὸ καὶ τὸ γλέντι³⁴.

β) Δυσκολίες σύγκρισης

Εἶναι γνωστὸ ὅτι γιὰ τὰ ζητήματα πού σχετίζονται μὲ τὴν Ψαλτικὴ Τέχνη, ὅπως π.χ. ἡ Ὑμνογραφία καὶ

30. Βλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὅπ.π., σ. 152 (ὑποσ. 279) καὶ 262-263.

31. Πρβλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὅπ.π., σ. 262-263.

32. Πρβλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὅπ.π., σ. 206-209.

33. Πρβλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὅπ.π., σ. 258.

34. Βλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὅπ.π., σ. 257.

ή Μελοποιία, και τὰ συναφή μ' αὐτές, ὑπῆρξε κι ἕξα-κολουθεῖ νὰ ὑπάρχει μεγάλη και διαχρονική ἔρευνα. Καὶ μάλιστα ἀσχολήθηκαν μ' αὐτὴν ἐρευνητὲς διαφόρων κλάδων και εἰδικότητων, ὅπως λ.χ. θεολόγοι, φιλόλογοι, ἱστορικοί, μουσικολόγοι κ.ἄ. Ἀντίθετα ἡ μελέτη γιὰ τὰ Δημοτικά μας τραγούδια ἦταν περιορισμένη, ἀποσπασματική και ἑλλιπής. Αὐτὸ ὀφείλεται σὲ πολλοὺς και διαφόρους λόγους.

Κατ' ἀρχὴν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐρευνητῶν ἐκδηλώθηκε πολὺ ὀψιμα. Μόλις στὶς ἀρχές τοῦ 19ου αἰ. ἔχουμε τὶς πρῶτες ἐπίσημες συλλογές και ἐκδόσεις δημοτικῶν τραγουδιῶν, ὅπως τοῦ Κάρουλου Φωριέλ κ.ἄ.³⁵ Ἐπίσης, οἱ πρῶτοι ἐρευνητὲς, πὺ ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ εἶδος αὐτὸ ἦταν κυρίως ἱστορικοί και φιλόλογοι. Ἐτσι τὸ ἐνδιαφέρον τους ἐστίαστηκε μονομερῶς στὸ λόγο, δηλαδή μόνο στὴν ποίηση κι ὄχι και τὴ μουσική. Γι' αὐτὸ και οἱ σχετικὲς μελέτες τῶν ἐρευνητῶν αὐτῶν περιστρέφονται γύρω ἀπὸ ἱστορικά, γλωσσικά και λαογραφικά στοιχεῖα πὺ σχετίζονται μὲ τὰ δημοτικά τραγούδια μας. Δὲν ὑποψιάστηκαν, δηλαδή, οἱ πρῶτοι ἐκεῖνοι ἐρευνητὲς, ἡ δὲν κατόρθωσαν νὰ συλλάβουν τὸ μέγεθος και τὴν τεράστια σημασία πὺ εἶχε ἡ μουσική ἐπένδυση αὐτῶν τῶν τραγουδιῶν³⁶ γιὰ τὴν ψυχοπνευματική ὠρίμανση και τὴν πολιτιστική ἀνάπτυξη τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἐνας ἄλλος σοβαρὸς λόγος ἦταν ἡ δυσχέρεια μουσικῆς ἀποτύπωσης αὐτῶν τῶν τραγουδιῶν, λόγῳ ἑλλειψῆς σχετικοῦ συστήματος καταγραφῆς τῆς μουσικῆς. Καὶ οἱ ἴδιοι οἱ μελοποιοὶ τῶν τραγουδιῶν δὲν κατέγραφαν, ἀλλὰ προφορικὰ μετέδιδαν τὴ μουσική τους. Οἱ μουσικὲς καταγραφές τῶν τραγουδιῶν ἔγιναν ἀργότερα, ἀπὸ ἄλλους –γνώστες τῆς μουσικῆς–, συνήθως ψάλτες. Ἄλλωστε δὲν ὑπῆρχε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τρόπος ἡ μέθοδος –εὐρέως γνωστή– γραπτῆς ἀποτύπωσης τῆς μουσικῆς, οὔτε κατάλληλα τεχνικά μέσα καταγραφῆς τοῦ ἤχου εἶχαν ἐφευρεθεῖ ἀκόμη. Κι ὅλα αὐτὰ μέχρι τὸ τέλος τοῦ 18ου αἰ.

35. Ὁ Cl. Fauriel (1772-1844), γάλλος ποιητὴς και λόγιος, ἐξέδωσε στὸ Παρίσι τὸ 1824 τὴν πρώτη συλλογὴ Ἑλληνικῶν Δημοτικῶν τραγουδιῶν. Γιὰ τὰ Δημοτικά Τραγούδια γενικότερα βλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὄπ.π., σ. 219-266.

36. Πρὸβλ. Γρ. Στάθης, «Τιμὴ πρὸς τὸν διδάσκαλον...», ὄπ.π., σ. 643.

Στὶς ἀρχές τοῦ 19ου αἰ., και συγκεκριμένα τὸ 1814, ἐφευρέθηκε και καθιερώθηκε ἡ λεγόμενη Νέα Μέθοδος ἀναλυτικῆς (μουσικῆς) σημειογραφίας. Ἐκτοτε οἱ γνώστες αὐτῆς τῆς μεθόδου εἶχαν τὴ δυνατότητα ν' ἀποτυπώσουν ἐγγράφως και μὲ κάθε λεπτομέρεια ὁποιοδήποτε εἶδος ἄσματος, εἴτε τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας μουσικῆς, εἴτε Δημοτικοῦ τραγουδιοῦ. Ἐτσι ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰ. και μετὰ μπορούμε νὰ μιλάμε γιὰ συστηματικὲς καταγραφές τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν.

Ἡ ἐμφάνιση, και εὐρεία διάδοση ἀργότερα, τῶν τεχνικῶν μέσων ἠχογράφησης πρόσφερε τεράστιες και πολύτιμες ὑπηρεσίες στὴν πιστὴ καταγραφή τοῦ ἤχου πολλῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν. Ἐτσι μεμονωμένοι ἐρευνητὲς, ἀλλὰ και διάφορα κέντρα ἐρεύνης, ἀσχολήθηκαν μὲ ἐπιτόπιες ζωντανὲς ἠχογραφήσεις δεκάδων χιλιάδων δημοτικῶν τραγουδιῶν³⁷ ἀπὸ διάφορα γεωγραφικά διαμερίσματα τῆς πατρίδας μας. Αὐτὲς οἱ αὐθεντικὲς ἠχογραφήσεις ἀποτελοῦν τὶς ἀδιάψευστες μαρτυρίες γιὰ τὴν αὐθεντικότητα τοῦ ἤχου και γιὰ τὴν τεράστια ποικιλομορφία τῶν κατὰ τόπους ἰδιαιτεροτήτων τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν. Αὐτὴ ὅμως ἡ ἠχητικὴ μουσικὴ καταγραφή τοῦ ἀπαράμιλλου ἑθνικοῦ μας θησαυροῦ δὲν ἔχει ταξινομηθεῖ και ἀξιολογηθεῖ κατάλληλα, οὔτως ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ γίνει μιὰ ὀργανωμένη, ἐπιστημονική, ὑπεύθυνη και συστηματικὴ σύγκριση μεταξὺ τῶν δύο κλάδων τῆς ἑθνικῆς μας μουσικῆς, ὥστε νὰ ἔχουμε περὶσσότερο ἀξιόπιστα και ἀσφαλῆ συμπεράσματα³⁸.

Ἐτσι λοιπὸν, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀνέκαθεν χρησιμοποιώντας ὡς ὑφάδι τὴν Ψαλτικὴ Τέχνη τῆς Ἐκκλησίας μας στὶς διαφορὲς λατρευτικὲς του συνάξεις και ὡς στημόνι τὸ Δημοτικὸ τραγούδι στὶς οἰκογενειακὲς και κοινωνικὲς ἐκδηλώσεις του, ὕφανε στὸν ἀργαλειὸ

37. Γιὰ τὴ μέθοδο αὐτὴ βλ. Π.Κ. Μαντζάνας, ὄπ.π., σ. 131 κ.ἑξ. Καὶ εἰδικότερα Δημ. Χρ. Βερούκιος, Δ' Περίοδος τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς Σημειογραφίας. Μεταρρύθμιση τοῦ 1814-15. Ἱστορικο-μουσικολογικὸ Δοκίμιο, Ἀθήνα 2000.

38. Γύρω στὶς τριάντα χιλιάδες ἠχογραφημένων τραγουδιῶν ὑπάρχουν συγκεντρωμένα στὸ Κέντρο Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ἀνάλογες καταγραφές ἔχουν κάνει και ἄλλα Κέντρα ἐρεύνης, ὅπως τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Ἐρευνῶν και ὁ Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῆς Ἑθνικῆς μας μουσικῆς. Βλ. Γρ. Στάθης, «Τιμὴ πρὸς τὸν διδάσκαλον...», ὄπ.π., σ. 644.

του πολιτιστικού του βίου αυτή τη θαυμάσια και άπαράμιλλη μουσική του παράδοση.

Αυτή ή Έθνική μας μουσική παράδοση, που αδιάκοπα επί αιώνες μεταδίδεται από το στόμα στο άφτι κι από τ' άφτι στο στόμα κάθε Έλληνα, ως νανούρισμα της μάνας στο παιδί, ως τραγούδι της χαρᾶς ή της λύπης, ως ήρωικός παιάνας, ως μοιρολόι και θρήνος, ως παράκληση και ίκεσία, ως μεγαλυνάρι και δοξολογία, αποτελεί τον άδαπάνητο και άνεκτίμητο έθνικό μας θησαυρό.

Έπί έκατονταετίες, αυτή ή πατρογονική μας κληρονομιά, τρέφει και γαλουχεί άσματικά όλους έμᾶς τους Έλληνες. Έπαιξε κι έξακολουθεϊ νά παίξει σημαντικό ρόλο στη διάπλαση του ήθους και του χαρακτήρα μας. Μ' αυτήν ανατράφηκαν και μεγάλωσαν γενιές και γενιές των προγόνων μας.

Αυτή μαζί με την πίστη και τη γλώσσα, μᾶς κράτησε όλους δεμένους με τις ρίζες και τις παραδόσεις της φυλής μας.

Χρέος ιερό και έθνική ύποχρέωση έχουμε όλοι μας, άπλοι πιστοί - μέλη της Έκκλησίας μας, ψάλτες και ιερείς, δάσκαλοι και υπεύθυνοι της μουσικής, ώδεια, Μουσικά και Έκκλησιαστικά Σχολεία - Λύκεια και Γυμνάσια- άρμόδιοι φορείς της Πολιτείας και της

Έκκλησίας, αλλά και των Μέσων Μαζικής Ένημέρωσης, νά διαφυλάξουμε μακριά από κάθε ξενική επίδραση, άλλοίωση ή παραχάραξη, τόν άνεκτίμητο αυτό πλούτο της πατρογονικής, Έκκλησιαστικής και δημοτικής, μουσικής μας παράδοσης.

Και όχι μόνο νά ενδιαφεροϋμε άπλως για τη διαφύλαξή της -ώς μουσικού είδους έν άνεπαρκεία- αλλά με ένθερμο ζήλο και περισσό μεράκι νά φροντίσουμε για την προώθηση, την καλλιέργεια και την ανάπτυξή της. Για την άναξωγογήνηση και άνατροφοδότησή της. Και κυρίως για τη μεταλαμπάδευσή της στις έπερχόμενες γενιές των παιδιών και των έγγονων μας.

Και τοϋτο, διότι αυτή ή μουσική παράδοση της *Ψαλτικής Τέχνης* της Έκκλησίας μας και του *Δημοτικού Τραγουδιού* του λαού μας, μοιάζει, κατά την έμπνευσμένη εικόνα της παρομοίωσης του όμοτίμου καθηγητού της Μουσικολογίας και της *Ψαλτικής Τέχνης* στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γρ. Στάθη μέ «έννα καταστάφυλλο άμπέλι», «και μακάριοι», τονίζει -και μαζί του βροντοφωνάζουμε κι έμεις- «όσοι εργάζονται σ' αυτό, και τρισμακάριοι όσοι ξέρουν και μποροϋν νά τραγοϋν και νά μεθοϋν άπ' τὰ γεννήματα της άμπέλου ταύτης»³⁹.

39. Πρβλ. Γρ. Στάθης, *Τιμή προς τόν διδάσκαλον*, όπ.π., σ. 644.

**Οί περι
Ίησοῦ Χριστοῦ
ἀπόψεις
τοῦ Michael
Baigent**

Τὰ τελευταῖα χρόνια εἶναι συχνές οἱ βιβλιογραφικές ἀναφορές στοῦ προ-σωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού γίνονται κάτω ἀπό τὸ πρῖσμα τῆς ἀμφισβή-τησης τῶν Εὐαγγελίων καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας. Τὰ σχετικὰ μά-λιστα βιβλία ἔχουν κυρίως δύο μορφές: πρόκειται γιὰ ψευδοεπιστημονικά ἔργα, μὲ βιβλιογραφικές ἀναφορές καὶ κριτική τῶν πηγῶν, τὰ ὁποῖα δῆθεν ἔχουν συνταχθεῖ ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς «ἀμερόληπτης» ἱστορικής ἐπιστήμης καὶ ἀπευθύνονται στοῦ εὐρὸ ἐνδιαφερόμενο ἀναγνωστικό κοινό, ἀλλὰ καὶ γιὰ λο-γοτεχνικά ἔργα, πρωτίστως μυθιστορήματα, πού ἐκμεταλλεύονται καὶ ἀνα-δεικνύουν συγγραφικά τίς «ἀνακαλύψεις» καὶ τὰ πορίσματα τῶν πρώτων, διαδίδοντάς τα ἔτσι περισσότερο, ὑπὸ τὸν εὐπεπτο μανδύα ἐνὸς λογοτεχνή-ματος.

Ἡ συστηματικὴ ἀναίρεση αὐτῆς τῆς φιλολογίας εἶναι ἔργο ἐπίπονο, καὶ ὅπωςδήποτε δὲν ἀνήκει στοὺς στόχους τῆς παρούσας δημοσίευσης. Εἶναι ἄλλωστε καὶ ἔργο ἑτεροβαρές, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπιμέρους τμήματά του, ἀφοῦ διαφορετικῆς ἀντιμετώπισης χρήζουν τὰ λογοτεχνικά ἔργα, στὰ ὁποῖα ὁ συγγραφέας προσφεύγει στὶς λύσεις τῆς ἐπιστημονικῆς φαντασίας καὶ τῆς μυθιστορηματικῆς ἀνάπλασης τοῦ πραγματικοῦ, ὥστε νὰ ἐλκύσει τὸ ἐνδια-φέρον καὶ νὰ γονιμοποιήσῃ τὴ φαντασία τῶν ἀναγνωστῶν, ἀλλὰ καὶ διαφο-ρετικὴ βαρύτητα καὶ ἐπίδραση ἔχουν τὰ αὐτοχαρακτηριζόμενα ἱστορικά καὶ ἐρευνητικά βιβλία, στὰ ὁποῖα οἱ κάθε λογῆς εἰκασίες καὶ τὰ πάσης φύσεως ἀστήρικτα συμπεράσματα κάθε συγγραφέα παρουσιάζονται ὡς δῆθεν ἡ τε-λευταία λέξη τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρευνας πάνω σὲ ζητήματα πού ἀφοροῦν τῆ ζωῇ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τίς ἀπαρχές τοῦ χριστιανισμοῦ.

Τὰ λογοτεχνικά ἔργα αὐτοῦ τοῦ εἴδους εἶναι πολλά, ἀναφύονται δὲ συν-εχῶς μετὰ τὴν ἐκδοτικὴ ἐπιτυχία τοῦ μυθιστορήματος *Κώδικας Ντὰ Βίντσι*, τοῦ Ἀμερικανοῦ συγγραφέα Ντὰν Μπράουν. Μὲ αὐτὰ δὲν θὰ ἀσχοληθοῦμε ἐδῶ, ἄλλωστε ὑποδειγματικὴ εἶναι ἡ ἀπάντηση πού δόθηκε ἀπὸ τὴν Ἐκκλη-σία τῆς Ἑλλάδος, σὲ εἰδικὸ πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτὸ φυλλάδιο, πού διανεμήθη-κε στοὺς πιστούς, καὶ στοῦ ὁποῖο ἔγινε συστηματικὴ ἀνασκευὴ τοῦ λογοτε-χνικοῦ μύθου τοῦ εὐφάνταστου συγγραφέα. Ἐδῶ, πιλοτικά, θὰ ἀσχολη-θοῦμε μὲ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Michael Baigent, τὸ ὁποῖο ἐκδόθηκε τὸ 2006 στοῦ Σὰν Φρανσίσκο, ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸ οἶκο Harper Element, ὑπὸ τὸν τίτλο *The Jesus Papers*, καὶ πρόσφατα, τὸ 2008, ἐκδόθηκε καὶ στὰ ἑλληνικά, ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸ οἶκο «Ἐκδόσεις Πατάκη», σὲ μιὰ ἰδιαίτερος προσεγμένη καὶ ἐπι-μελημένη ἔκδοση, μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν κ. Γιώργο Καλαμαντή, ὑπὸ τὸν τί-τλο *Φάκελος Ἰησοῦς. Ἀποκαλύπτοντας τὴ μεγαλύτερη συγκάλυψη τῆς ἱστο-ρίας* (σελ. 484).

Ὅπως καὶ προηγουμένως σημείωσα, ἡ ἑλληνικὴ ἔκδοση τοῦ ἔργου εἶναι ἰδιαίτερος φροντισμένη καὶ καλαισθητὴ, μὲ φωτογραφικὸ ὕλικό καὶ εὐρε-τήρια στοῦ τέλος, ἐνῶ ἡ μετάφραση εἶναι διατυπωμένη σὲ ἄσπογη ἑλληνικὴ γλῶσσα. Σπεύδω δὲ νὰ πῶ ὅτι ἡ ἔκδοση παρομοίων ἔργων εἶναι ἐνέργεια μᾶλλον ἐπιβαλλόμενη, καθὼς δίνει τὴ δυνατότητα τῆς μελέτης, ἀλλὰ καὶ τῆς κριτικῆς τους ἀντιμετώπισης, ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ ἀναγνωστικό κοινό. Ἐσ ση-μειωθεῖ μάλιστα ἐδῶ ὅτι ὁ ἴδιος συγγραφέας ἔχει δημοσιεύσει ἀρκετὰ πο-νήματα πάνω στὴν ἱστορία καὶ τίς ἀπαρχές τοῦ χριστιανισμοῦ, συμπεριλαμ-

Τοῦ

Μ. Γ. Βαρθούνη,

Ἀναπληρωτοῦ Καθηγητοῦ Λαο-γραφίας στοῦ Τμήμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

βανομένου και του βιβλίου *Holy Blood, Holy Grail* (Νέα Ύορκη 1982), το οποίο μάλιστα συνέγραψε σε συνεργασία με τους Richard Leigh και Henry Lincoln, που επίσης έχει μεταφραστεί στα ελληνικά¹, και για το οποίο υποστηρίχθηκε – όχι άβασιμα – ότι αποτελεί τη βάση ιδεών για τον λογοτεχνικό μύθο του Ντάν Μπράουν, στο βιβλίο του που προαναφέρθηκε (βλ. σ. 437-438 – οι αναφορές σε σελίδες, εδώ και στη συνέχεια, παραπέμπουν στην ελληνική έκδοση του βιβλίου *The Jesus Papers*, τα βιβλιογραφικά στοιχεία της οποίας δόθηκαν παραπάνω).

Σε όσα θα ακολουθήσουν δεν θα επιχειρήσω συστηματική αναθεώρηση των γραφομένων, αφού κάτι τέτοιο απαιτεί έκταση σελίδων, αλλά και ειδικές γνώσεις εκτός του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου μου, αφήνοντας το έργο αυτό, εφόσον κριθεί αναγκαίο, σε έρευνητές της ιστορίας και της έρμηνείας της *Καινής Διαθήκης*, αλλά και της ιστορίας των χρόνων της *Καινής Διαθήκης* και της *Εκκλησιαστικής Ιστορίας*. Θα σταθώ όμως σε όρισμένα σημεία και σε μερικά γνωρίσματα του έργου του κ. Michael Baigent, τα οποία θεωρώ κρίσιμα και ουσιώδη για την εκτίμηση και αξιολόγηση του συνόλου, όπως αυτό παρουσιάζεται στο εν λόγω βιβλίο.

A. Το πρώτο που μπορεί κανείς να παρατηρήσει, είναι η επιλεκτική και μερική χρήση τόσο των πηγών, όσο και της σχετικής βιβλιογραφίας. Η ουσία των συμπερασμάτων του συγγραφέα είναι ότι ο Ίησους Χριστός, όπως τον γνωρίζουμε σήμερα αποτελεί κατασκευή της *Εκκλησίας*, ενώ ο πραγματικός Ίησους ήταν ένας μυημένος στα αρχαία μυστήρια *Εβραϊός* ζηλωτής, που διαχώρησε τη θέση του από τους άρχαιους ζηλωτές της εποχής του, και γι' αυτό εκτελέστηκε εικονικά, επέζησε της σταυρώσεως και κατόπιν κήρυξε και εκτός Παλαιστίνης, διδάσκοντας τη γνώση του «κόσμου των θεών» μέσω των «άποκαλύψεων» των αρχαίων μυστηρίων. Δεν είναι βεβαίως η πρώτη φορά που παρόμοιες απόψεις υποστηρίζονται και εμφανίζονται, το βιβλίο ωστόσο μπορεί να είναι πειστικό, λόγω του τρόπου που παρουσιάζει τα πράγματα, ιδίως για τους φιλόστοργους εκείνους που δεν γνωρίζουν πλήρως τη σχετική βιβλιογραφία.

Έννοώ με αυτό ότι ο κ. Michael Baigent σχολιάζει μόνο τις πηγές εκείνες, αλλά και τα συγκεκριμένα κομμάτια των πηγών, που μπορούν να υποστηρίξουν το θεωρητικό οικοδόμημά του. Αυτό είναι ιδιαίτερος έμφανής στίς αναφορές του στον επί του σταυρού θάνατο και στην αποκαθήλωση του Ίησους Χριστού (σ. 205-212), όταν αναφέρεται στο αίμα που έτρεξε από την πλευρά του Ίησους, παραλείποντας την ευαγγελική προσθήκη «και ύδωρ», ως δήθεν απόδειξη για το ότι ήταν ζωντανός όταν αποκαθηλώθηκε, αλλά και στην αναφορά στις μυροφόρες και στον «μυρισμό» του σώματος του Ίησους (Λουκάς 23, 56-24, 1. Μάρκος 16, 1. Ιωάννης 19, 39) με την παράλειψη ότι αυτό ήταν μέρος της ταφικής πρακτικής των *Εβραίων* της εποχής. Ισχυρίζεται δε ότι ο ίδιος ο Ίησους Χριστός ποτέ δεν μίλησε για την θεότητά του στα *Ευαγγέλια*, ενώ είναι γνωστές περιπτώσεις όπως αυτή κατά την οποία έρωτησε τους μαθητές του για τη γνώμη των ανθρώπων γύρω από το πρόσωπό του, για να καταλήξει στην ακόλουθη αποκαλυπτική στιχομυθία με τον απόστολο Πέτρο: «ὕμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε. Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ. Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνά, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀποκάλυψε σοί, ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθαῖος 16, 15-17). Το χωρίο αυτό, από τον συγγραφέα μας θεωρείται πλαστό και μεταγενέστερο. Και βεβαίως, ο κ. Michael Baigent σε κανένα σημείο της μελέτης του δεν εξηγεί με ποιά κριτήρια άλλα μὲν χωρία τῶν *Ευαγγελίων* θεωρεῖ ὡς πλαστά και ἄλλα, κατὰ κύριο λόγο ὅσα θεωρεῖ ὅτι στηρίζουν τὴν θεωρία πού διατυπώνει, γνήσια.

Ἄν κανείς μελετήσει τὴ βιβλιογραφία πού χρησιμοποιεῖ ὁ κ. Michael Baigent, θὰ δεῖ ὅτι περιλαμβάνονται μόνον μελετήματα πού, κατὰ κάποιον τρόπο, θὰ μπορούσαν νὰ στηρίξουν τὶς ἀπόψεις του, ἐνῶ παραλείπονται, και μᾶλλον χλευάζονται συλλήβδην, ἐπιστημονικά ἱστορικά ἔργα πού ἀναφέρονται στὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ και στὶς ἀπαρχές τοῦ χριστιανισμοῦ. Καλὸ θὰ εἶναι ὁ ἀναγνώστης νὰ ἀναφέρεται ταυτοχρόνως και σὲ θεμελιώδη σχετικά μελετήματα συγγραφέων ὅπως οἱ καθηγητὲς Γεώργιος Πατρῶνος²,

1. Χ. Λίνκολ-Ρ. Λί-Μ. Μπέιτζεντ, *Τὸ ἅγιο αἷμα και τὸ Ἅγιο Γκράαλ*. Ἀθήνα 2007, ἔκδ. Ἐξάντας.

2. Γ. Πατρῶνος, *Ἱστορία και ἐσχολογία στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ*. Ἀθήνα 2002.

Σάββας Άγουρίδης³ και ό πρωτ. Ίωάννης Άθ. Άντωνόπουλος⁴, για να περιοριστώ σε όρισμένα μόνο συγγράμματα της έλληνικής βιβλιογραφίας, που μποροϋν ωστόσο να αποδειχθοϋν σημαντικότερα για τη σφαιρική και αντικειμενική σχετική μελέτη του Έλληνα άναγνώστη. Το ίδιο συμβαίνει και με την θρησκευολογική βιβλιογραφία που αναφέρεται στα άρχαϊα προχριστιανικά μυστήρια, ένω παρόμοια είναι και ή αντιμετώπιση τών χριστιανικών πηγών.

Στό τελευταίο μάλιστα αυτό ζήτημα θα είχα να παρατηρήσω ότι άν ό κ. Michael Baigent είχε μελετήσει τους ήσυχαστές πατέρες της Έκκλησίας και είχε συμβουλευθεί την *Φιλοκαλία*, που ύπάρχει πλέον μεταφρασμένη και δημοσιευμένη και σε ευρωπαϊκές γλώσσες, πιθανότατα θα είχε ανακαλύψει μία άλλη όπτική στην έρμηνευτική προσέγγιση που επιχειρεί σχετικά με τό περιεχόμενο του όρου «Βασιλεία τών Ουρανών». Ένωώ με αυτό ότι οί ένοράσεις που εκείνος συνδέει άρρηκτα με τη νεκρομαντεία και τα μυστήρια της άρχαιότητας, και τις όποιες αποκαλεί «θεικό φώς» (σ. 213, 347) ουσιαστικά μπορεϊ να αποτελοϋν, ως θρησκευτικές έμπειρίες χριστιανών άσκητών και άγιών, μορφές θέασης του άκτίστου φωτός, για τό όποιο ή όρθόδοξη θεολογική γραμματεία μας είναι πλούσια αλλά και συγκεκριμένη. Όστόσο, ό κ. Michael Baigent δέν συζητᾶ καμία άλλη έκδοχή. Ένω κατηγορεϊ την Έκκλησία για άκαμπτο δογματισμό, ό ίδιος δέν θέλησε να δεϊ, να γνωρίσει και να μελετήσει —πλήν όρισμένων αποσπασματικών περιπτώσεων κάποιων συγγραφέων— την όρθόδοξη παράδοση για παρόμοιες έμπειρίες, άκριβώς επειδή φαίνεται, τουλάχιστον κατά την έκτίμηση του γράφοντος, ότι είχε έξαρχής σκοπό με τό βιβλίο του αυτό όχι να άναζητήσει την αλήθεια, αλλά να προβάλλει και να στηρίξει την άποψη του για την άμεση σχέση της διδασκαλίας του Ίησοϋ Χριστοϋ με τα άρχαϊα μυστήρια, και μάλιστα με τα μυστήρια της Άρχαϊας Αιγύπτου. Άν όμως ό κ. Michael Baigent είχε μελετήσει άπροκαταλήπτως τό έργο Πατέρων όπως ό άγιος Συ-

μεών ό Νέος Θεολόγος, ό άγιος Γρηγόριος ό Παλαμᾶς, ό άγιος Νικόδημος ό Άγιορείτης, αλλά και νεωτέρων έκκλησιαστικών συγγραφέων, όπως ό άγιος Σιλουανός ό Άθωνίτης και ό Γέροντας Σωφρόνιος Σαχάρωφ του Ήσσεξ, πιθανότατα θα είχε βρει άπαντήσεις στα βασανιστικά έρωτήματα που δέν προσδιορίζουν μόνο τό έργο του, αλλά πιθανότατα άπασχολοϋν έντονα και την προσωπική του μεταφυσική. Σε κάθε δε περίπτωση, ή παρουσίαση του Ίησοϋ Χριστοϋ ως νεκρομάντη και μνημένου στα άρχαϊα μυστήρια έχει ήδη άπασχολήσει την έρευνα - θυμίζω πρόχειρα την μελέτη του C. H. Kraeling⁵ - και έχει μάλλον άπορριφθεί από την πλέον σοβαρή και πολυάριθμη μερίδα τών σχετικών έρευνητών, παγκοσμίως.

Β. Τό δεύτερο σημείο άφορᾶ τόν τρόπο με τόν όποιο ό κ. Michael Baigent έρμηνεύει τά ιστορικά γεγονότα και τις μαρτυρίες τους, δηλαδή τά κείμενα που τά παραδίδουν. Για παράδειγμα, πάγια θέση του άποτελεϊ ό ισχυρισμός ότι τά κείμενα τών Εϋαγγελίων έχουν ύποστει έπεξεργασία, ώστε να αφαιρεθοϋν από την Έκκλησία τά κομμάτια εκείνα που δέν συμφωνοϋσαν με την έκκλησιαστικά προβαλλόμενη εικόνα του Ίησοϋ (σ. 125-126, 130-131). Μάλιστα, ό ίδιος πιστεύει ότι κατορθώνει να άποκαλύπτει κάθε φορά την «αλήθεια» πίσω από ξεχασμένες λέξεις και έκφράσεις, που ξεφυγαν από την έπεξεργασία αυτή τών άρχικών κειμένων. Δέν μᾶς έξηγηϊ όμως με ποιο τρόπο πιστεύει ότι οί «πανοϋργοι» και «μηχανορράφοι» διαμορφωτές τών γραφών, που ζοϋσαν μάλιστα σχετικά κοντά στα γεγονότα και ήξεραν τη σημασία λέξεων και διατυπώσεων ως καθημερινή έμπειρία του πολυθρησκευτικοϋ περιβάλλοντός τους, ήταν τόσο άφελεις ή άπρόσεκτοι, ώστε να αφήσουν τά πιθανολογούμενα αυτά «ίχνη», μέσω τών όποιων ό κ. Michael Baigent μπορεϊ τώρα άνετα να προχωρήσει στην άποκάλυψη της «αλήθειας».

Σε κάθε περίπτωση, δέν ξεκαθαρίζει τό κριτήριο με τό όποιο άλλο χωρίο τών Εϋαγγελίων θεωρεϊται πλαστό και άναξιόπιστο, και άλλο έκλαμβάνεται ως τό

3. Σ. Άγουρίδης, *Εϊσαγωγή εις την Καινήν Διαθήκην*. Άθήνα 1971, έκδ. Γρηγόρη, όπου και ή παλαιότερη βιβλιογραφία (σ. 21).

4. Πρωτ. Ίωάννου Άθ. Άντωνοϋλου, *Ιστορική ύπαρξη και θεότητα του Ίησοϋ Χριστοϋ*. Άθήνα 2001.

5. C.H. Kraeling, «Was Jesus accused of Necromancy?», *Journal of Biblical Literature* 59 (1940), σ. 147-157. Βλ. επίσης H.C. Kee, «Magic and Messiah», στόν τόμο J. Neusner κ. άλλ. (έκδ.), *Religion, Science and Magic in Concert and Conflict*. New York-Oxford 1989, σ. 136-140.

ἀπόλυτο ἀποδεικτικό στοιχείο. Ἡ κριτική μάλιστα μελέτη τοῦ βιβλίου του ὀδηγεῖ στο πρόφανές συμπέρασμα ὅτι τὸ κριτήριο αὐτὸ συνδέεται μᾶλλον μὲ τὸ κατὰ πόσον τὰ διάφορα χωρία ἐξυπηρετοῦν τὴν τεκμηρίωση τῶν ὄσων ὁ συγγραφέας ἔχει κατὰ νοῦν, παρὰ μὲ τὴν πραγματικὴ κριτικὴ τῶν πηγῶν ποὺ κάθε ἱστορικός εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάνει, καὶ μάλιστα στὴν ἀρχὴ τῆς ἔρευνάς του.

Παρόμοια εἶναι καὶ ἡ στάση του ἀπέναντι στὶς ἐπιστολὲς τοῦ ἀποστόλου Παύλου (σ. 179-180). Θεωρώντας τις ἐξ ὀλοκλήρου πλαστὲς καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων ὑποβολιμαῖες, καθὼς ὁ συγγραφέας τους δὲν γνωρίζε τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ πρὶν τὸ Πάθος καὶ τὴν Ἀνάστασή του, δὲν μᾶς ἐξηγεῖ γιατί τόσο οἱ ὑπόλοιποι ἀποστολοὶ, ὅσο καὶ ὀλόκληρη ἡ χριστιανικὴ παράδοση τις δέχτηκε καὶ τις σεβάστηκε. Δὲν μᾶς ἐξηγεῖ ἐπίσης γιατί δὲν ὑπάρχει οὔτε μία διαμαρτυρία, οὔτε ἕνα ἀντιρρητικὸ κείμενο, ἤδη ἀπὸ τις ἀπαρχὲς τοῦ χριστιανισμοῦ, ποὺ νὰ καταγγέλλει τὸν Παῦλο καὶ τὴν διαστρέβλωση ποὺ ἐκεῖνος ὑποτίθεται –κατὰ τὸν συγγραφέα πάντοτε– ὅτι κατασκεύασε. Ἡ πραγματικότητα αὐτὴ ὀφείλεται σὲ μία πραγματικότητα τὴν ὁποία ὁ κ. Michael Baigent δὲν γνωρίζει ἢ δὲν ὑποψιάζεται: ὅτι πρόκειται γιὰ ἱερὰ κείμενα πίστεως, καὶ ὄχι γιὰ δημοσιογραφικὰ χρονικά, πράγμα τὸ ὁποῖο σημαίνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία, τὴν ὁποία τόσο εὐκολὰ κατηγορεῖ, ἔχει πρωτίστως ἐσχατολογικὴ καὶ σωτηριολογικὴ διάσταση, ἐνῶ ὁ ἴδιος προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐρμηνεύσει μὲ τὰ περιοριστικὰ πλαίσια ἐνὸς ἀπλοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος.

Ἄλλὰ καὶ τὴν ἴδια τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τὴ γνωρίζει μεμονωμένα, γι' αὐτὸ καὶ συχνὰ τὴν παρερμηνεύει. Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ παράδειγμα τῆς σύγχυσης ἀνάμεσα στὴν Κοπτικὴ Ἐκκλησία καὶ στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στὴν Αἴγυπτο (σ. 223-224), ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπόψεις του γιὰ τις διῆθεν ἐχθρικές σχέσεις ἀνάμεσα στὶς Ἐκκλησίες διαφόρων περιοχῶν (σ. 250, 357, 434) καὶ τὴν τελικὴ ἐνοποίηση τῶν πάντων μὲ τὴ διῆθεν ἐπικράτηση τῆς Ρώμης. Τὴν ὑπαρξὴ διαφόρων τοπικῶν λειτουργικῶν παραδόσεων, ποὺ ὠστόσο δὲν ἦταν σὲ ρῆξη ἢ μία μὲ τὴν ἄλλη, ὁ κ. Michael Baigent ἐκλαμβάνει ὡς ἀγεφύρωτη ρῆξη στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀκριβῶς διότι δὲν τὴν ἀντιλαμβάνεται ὡς «σῶμα Χριστοῦ», ἀλλὰ ὡς κοσμικὸ συλλογικὸ κατασκεύασμα.

Γ. Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει καὶ ἡ μέθοδος, ἐρευνητικὴ καὶ συγγραφικὴ, τὴν ὁποία ἔχει ἀναπτύξει στὸ βιβλίο του ὁ κ. Michael Baigent. Ἀρχίζοντας κάθε κεφάλαιό του μὲ μία μᾶλλον ἐντυπωσιακὴ εἰσαγωγὴ γύρω ἀπὸ κρυμμένους ἀρχαιολογικοὺς θησαυροὺς καὶ περιπετειώδεις ἀνακαλύψεις χειρογράφων καὶ εὑρημάτων, καταλήγει σὲ μία σειρὰ εἰκασιῶν, ποὺ ἀδρομερῶς ἢ ἀκροθιγῶς στηρίζονται σὲ ἀποδείξεις, γιὰ νὰ τις θεωρήσει κατόπιν ὡς ἀδιάσειστες ἀποδείξεις, καὶ ἐπ' αὐτῶν νὰ θεμελιώσῃ τὴν περὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ θεωρία του.

Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ παράδειγμα τῶν ἐπιστολῶν ποὺ, κατὰ τὴ δῆλωσή του, ἀνακαλύφθηκαν σὲ ἰδιωτικὲς λαθρονασκαφὲς στὰ Ἱεροσόλυμα (σ. 413-416). Χωρὶς νὰ ἀναφέρει τὸ ὄνομα τοῦ συλλογέα, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι αὐτὸς τοῦ εἶπε πὼς κατέχει ἐπιστολὲς γραμμένες στὰ ἀραμαϊκά, ποὺ πρέπει νὰ ἀνήκουν στὸν Ἰησοῦ, καθὼς ἀποτελοῦν ἀπολογία πρὸς τὸ ἀνώτατο ἐβραϊκὸ συμβούλιο, τὸ Σανχεντρίν, κάποιου ποὺ εἶχε κατηγορηθεῖ ὅτι ἀποκαλοῦσε τὸν ἑαυτό του «υἱὸ τοῦ Θεοῦ». Ἀφιερώνει σχεδὸν δύο σελίδες γιὰ νὰ μᾶς περιγράψῃ τὰ «συγκλονιστικὰ» συναισθήματα ποὺ τὸν κατέλαβαν ὅταν ἔπιασε στὰ χέρια του τις ἐπιστολὲς, καὶ παρεμπιπτόντως σημειώνει ὅτι καθὼς δὲν γνωρίζει ἀραμαϊκά, δὲν μποροῦσε νὰ τις διαβάσει. Ὡστόσο, δὲν μᾶς ἐξηγεῖ ἀπὸ ποῦ ἀντλήσε τὴν βεβαιότητα ὅτι τὰ κείμενα αὐτὰ περιεῖχαν ἐκεῖνο ποὺ ὁ φίλος του ἰσχυρίστηκε, καὶ ὄχι κάποιον ἐντελῶς ἄσχετο ἀφήγημα.

Θὰ μπορούσαμε ἐπίσης ἐδῶ νὰ ἀναφέρουμε καὶ τὴ μέθοδο μὲ τὴν ὁποία ἐρμηνεύει τὰ ἔργα τέχνης, καὶ ἡ ὁποία εἶναι ἐνδεικτικὴ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο χειρίζεται τὰ ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα, στὰ ὁποία στηρίζει μεγάλο μέρος τῆς ἐπιχειρηματολογίας του. Ἀναφέρομαι στὴν ἐρμηνεία ποὺ προτείνει γιὰ τὴν τελευταία εἰκόνα τῆς εἰκονογραφικῆς σειρᾶς τῆς «Ὁδοῦ τοῦ Μαρτυρίου», στὸ ρωμαιοκαθολικὸ ναὸ τοῦ Ρέν-λέ-Σατό, στὴ νότια Γαλλία, ποὺ ἀποτελεῖ σχεδιασμὸ, ἴσως καὶ ἔργο, τοῦ διαβόητου ἱερέα τοῦ ναοῦ, τοῦ ἄββᾶ Μπερανζὲ Σονιέρ (σ. 451-452). Λόγω του ὅτι ἡ σκηνὴ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τοῦ Ἰησοῦ διεξάγεται τὴ νύχτα, ἀφοῦ τὸ φεγγάρι εἰκονίζεται νὰ ἔχει μόλις ἀνατείλει, συμπεραίνει ὅτι ἐδῶ ἀποτυπώνεται ἢ μεταφορᾶ τοῦ ζωντανοῦ ἀκόμη Ἰησοῦ ἀπὸ καὶ ὄχι πρὸς τὸν τάφο.

Πρόκειται για συμπέρασμα χωρίς καμία απολύτως τεκμηρίωση, αφού στην προηγούμενη εικόνα της ίδιας σειρᾶς ἡ ἀποκαθήλωση εἰκονίζεται νὰ λαμβάνει χώρα τὸ σούρουπο, μὲ τὸ φεγγάρι μόλις νὰ ἔχει ἐμφανιστεῖ, ἄρα ἡ νυκτερινὴ ἀπόδοση τοῦ ἑνταφιασμοῦ εἶναι κάτι φυσικῶς ἀναμενόμενο, γιὰ τὴν εἰκονογραφικὴ οἰκονομία τῆς παράστασης. Τὸ δὲ ἐπιχειρήματα ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ εἰκονίζεται ὁ ἑνταφιασμός, ἀφοῦ τὸ βράδυ τοῦ Πάσχα κανεὶς Ἑβραῖος δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ ἀγγίξει νεκρὸ γιὰ νὰ θεωρηθεῖ τελετουργικὰ ἀκάθαρτος (λεζάντα πρώτης εἰκόνας) θὰ ἦταν ἰσχυρὸ γιὰ τοὺς Ἰουδαίους τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ ἀνίσχυρο ἕως καὶ ἀνυπόστατο γιὰ τὴ νότια Γαλλία τοῦ 19ου καὶ τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ὅπου τὸ ἐπίπεδο γνώσης τῶν ἑβραϊκῶν ταφικῶν πρακτικῶν τοῦ 1ου αἰῶνα ἦταν μᾶλλον ἀνύπαρκτο.

Μὲ βάση τὸ βιβλίον τοῦ κ. Michael Baigent, δεκάδες τέτοια παραδείγματα θὰ μπορούσαν νὰ ἀναφερθοῦν, πού ἀπλῶς ἐδραιώνουν τὴν ἀντίληψη ὅτι ὁ συγγραφέας συνέθεσε ἓνα βιβλίον ἐντυπωσιακὸ μὲν, ἀλλὰ χωρὶς ἀποδεικτικὴ ἀξία, τοῦ ὁποῖου τὰ συμπεράσματα ἐλάχιστα θὰ μπορούσαν νὰ ἀντέξουν στὴν ἐπιστημονικὴ καὶ λογικὴ κριτικὴ βάση.

Δ. Ὅλα τὰ παραπάνω, μοιραίως ὀδηγοῦν στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ὁ κ. Michael Baigent χειρίζεται καὶ ἀντιμετωπίζει τὴν αἵρεση τοῦ Γνωστικισμοῦ, καὶ τὰ διασωθέντα σήμερον κείμενα τῶν Γνωστικῶν. Καὶ λέγω μοιραίως, διότι κατ' ἐμὲ ὡς κριτὴ ἐδῶ ἀκριβῶς βρίσκεται ἡ οὐσία καὶ ἡ βάση τῆς ὀπτικῆς γωνίας ὑπὸ τὴν ὁποία ὁ συγγραφέας προσπάθησε νὰ κατανοήσει καὶ νὰ ἐρμηνεύσει τόσο τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσο καὶ τὴ διδασκαλία Του.

Ὁ συγγραφέας γράφει ὑπὸ τὸ πρῶσιμα τοῦ Γνωστικισμοῦ. Εἶναι ἐνδεικτικὸς ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ἀντιμετωπίζει τὸ προσφάτως θορυβωδῶς ἐκδοθὲν *Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰούδα* (σ. 446, 448-450), ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη –ἢ πρωταρχικὴ θὰ ἔλεγα– βαρύτητα πού ἀποδίδει σὲ ὅσα περιλαμβάνονται στὰ γνωστικὰ κείμενα τοῦ Νάγκ Χαμμαντί (σ. 183). Ἡ διαφορὰ ὡστόσο ἀπὸ τὶς ὑπόλοιπες ἐπιστημονικὲς προσεγγίσεις, ὅπως αὐτὲς πού δημοσίευσαν, γιὰ παράδειγμα, ὁ Bentley Layton⁶

ἢ ὁ James Robinson⁷ βρίσκεται στὸ ὅτι ὁ κ. Michael Baigent δὲν γράφει περὶ τῶν Γνωστικῶν, γράφει ὡς Γνωστικός: ἐρμηνεύει ὑπὸ τὸ πρῶσιμα τοῦ Γνωστικισμοῦ τὸ μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ, παρεμβάλλοντας θεωρίες ἐσωτερισμοῦ, ἀποκρυφισμοῦ καὶ προσπαθώντας νὰ ἀποκρούσει τὸν μυστικισμό, μὲ τρόπο ὅμως πού ὀδηγεῖ σὲ μυστικιστικὲς θεωρήσεις τῆς γνώσης τοῦ θεοῦ.

Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη προσέγγιση τοῦ Εὐαγγελίου, θεμιτὴ ὑπὸ τὴν ἔννοια τῆς ἀναγκαίας πολυφωνίας, ἀλλὰ ὅπωςδήποτε μὴ ἀποδεκτὴ καὶ μὴ ἐπαρκῶς στηριγμένη, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποτελεῖ ἐγκυρο καὶ τεκμηριωμένο τρόπο προσεγγίσεως καὶ ἐρμηνείας τοῦ χριστιανισμοῦ. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ ὁ κ. Michael Baigent στηρίχθηκε μόνο στὴ θεώρηση μιᾶς αἵρεσης, καὶ παραθεώρησε ὀλόκληρη τὴ χριστιανικὴ ἐρμηνευτικὴ παράδοση Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, τὴν ὁποία ἐνέταξε, μὲ περισσὴ καχυποψία, στὰ πλαίσια μιᾶς θεωρίας συνωμοσίας, γοητευτικῆς ἴσως ὡς σύλληψη, ἀλλὰ πλήρως ἀνυπόστατης καὶ ἐξωπραγματικῆς.

Στὰ πλαίσια μάλιστα αὐτῆς τῆς προσέγγισης, ὁ συγγραφέας δὲν ἐξηγεῖ ἐπαρκῶς τοὺς λόγους πού τὸν κάνουν νὰ δέχεται ἀνεπιφύλακτα τὴ γνωστικὴ παράδοση, καὶ νὰ ἀποφεύγει ἢ νὰ ἀπορρίπτει τὴν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ διδασκαλία. Στὸ σημεῖο μάλιστα αὐτὸ πρέπει νὰ παρατηρήσουμε ὅτι ὁ κ. Michael Baigent ταυτίζει, σχεδὸν ἀπόλυτα, τὸν χριστιανισμό μὲ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, ἀναφερόμενος μάλιστα μὲ περισσὴ εἰρωνεία τόσο στὸ Βατικανό (σ. 32-39, 167-168, 400-402), ὅσο καὶ στὸν Πάπα Βενέδικτο ΙΣΤ' (σ. 166-167, 388). Στὶς ἐλάχιστες δὲ περιπτώσεις κατὰ τὶς ὁποῖες μνημονεύει τὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία (π.χ. σ. 353) οἱ διατυπώσεις του φανερόνουν ὅτι δὲν γνωρίζει ἐπαρκῶς καὶ δὲν ἔχει ξεκαθαρίσει πρόσωπα καὶ καταστάσεις, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴν μπορεῖ νὰ διακρίνει καὶ νὰ μὴν καταφέρνει νὰ τοποθετήσῃ τὶς σκέψεις του στὸ σχετικὸ ἐκκλησιαστικὸ καὶ θεολογικὸ πλαίσιο. Πρόκειται γιὰ ἓνα λάθος πού γίνεται ἀπὸ τὸ σύνολο σχεδὸν τῶν συγγραφέων τῶν ἔργων πού προαναφέρθηκαν, τόσο τῶν ἐπιστημονικοφανῶν

κλασικὸ ἔργο τοῦ Hans Jonas, *The Gnostic Religion*. Boston 1963 (β' ἔκδοση).

7. James Robinson (μτφρ.), *The Nag Hammadi Library in English*. Leiden 1977 (Institute for Antiquity and Christianity, Coptic Gnostic Library Project).

6. B. Layton (μτφρ.), *The Gnostic Scriptures*. London 1987. Ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ πολλὰ ἄλλα τμήματα τοῦ ἔργου του, στὰ περὶ τῶν Γνωστικῶν μεγάλη εἶναι ἡ ὀφειλὴ τοῦ συγγραφέα στὸ

όσο και τῶν λογοτεχνικῶν, γιὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ ἡ ὀρθόδοξη παράδοση εἶναι πεδία ἄγνωστα. Ἄν ὁ κ. Michael Baigent γνώριζε καὶ εἶχε μελετήσει καὶ τοὺς Πατέρες τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, θὰ εἶχε βρεῖ ἀπαντήσεις σὲ πολλὰ ἀπὸ τὰ προβλήματα πού τὸν ἀπασχόλησαν, καὶ τὰ ὁποῖα τελικὰ τὸν ὀδήγησαν στὴ λανθασμένη παραδοχὴ τῆς γνωστικῆς παράδοσης ὡς τῆς «ἀρχαιότερης» καὶ πλεον «ἀξιόπιστης» ἐκδοχῆς τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ δράσης.

Ὅπως καὶ στὴν ἀρχὴ σημείωσα, σκοπός μας ἐδῶ δὲν εἶναι ἡ συστηματικὴ καὶ λεπτομερὴς ἀναίρεση τῶν γραφομένων τοῦ κ. Michael Baigent. Τὸ κείμενο αὐτὸ γράφτηκε γιὰ νὰ παρουσιάσει ὀρισμένες πτυχές τῆς σκέψης, τῆς μεθόδου καὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο ὀργάνωσε καὶ ὀλοκλήρωσε τὸ βιβλίο του, τίς ὁποῖες πρέπει, νομίζω, νὰ ἔχει ὑπ' ὄψη τοῦ κάθε ἀναγνώστης πού θὰ θελήσει ἀντικειμενικὰ νὰ τὸ μελετήσει, ὥστε νὰ μὴ θεωρήσει ἐσφαλμένα ὅτι μπροστὰ στὰ μάτια του ἀποκαλύφθηκε ξαφνικὰ κάποια κρυμμένη, καὶ μάλιστα μὲ συνωμοτικὸ τρόπο, προαιώνια ἀλήθεια.

Τὸ κυριότερο πόρισμα τῆς κριτικῆς αὐτῆς θεώρησης εἶναι, νομίζω, ὅτι ὅπως καταδείχθηκε, ὁ συγγραφέας δὲν ἀκολουθεῖ τὴν αὐστηρὴ ἱστορικὴ μέθοδο πού ἐπανειλημμένως ἐπαγγέλλεται καὶ ἐκθειάζει στὸ βιβλίο του (σ. 431-435), τὸναντίον δὲ ἔχει παρουσιάσει ἓνα βιβλίο ἐξαρχῆς στρατευμένο στὴν προσπάθεια νὰ «ἀνατρέψει» τὴν πίστη στὴ θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ στὴ μοναδικότητα τοῦ Θεανδρικοῦ Προσώπου Του. Ἐνα βιβλίο πού ἀποσκοπεῖ νὰ προβάλει αὐτὸ πού ἡ Ἐκκλησία ἐρμηνεύει ὡς «σπερματικὸ λόγο», τὴν κεκαλυμμένη δηλαδὴ ἀποκάλυψη τῆς ὑπερβατικῆς ἀληθείας κατὰ περιπτώσεις καὶ σὲ ἀρχαίους λαούς, μὲ σκοπὸ τὴν προετοιμασία τῆς ἀνθρωπότητος γιὰ τὴν ὀλοκλήρωση τοῦ σχεδίου τῆς θείας οἰκονομίας, ὡς τίς δῆθεν προχριστιανικὲς πηγές, ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀντλήσε ἡ Ἐκκλησία γιὰ νὰ ὀργανώσει τὴ διδασκαλία της καὶ νὰ συγκροτηθεῖ σὲ σῶμα. Καὶ ἔτσι ἀπορρίπτει ἐκ προοιμίου τὸν ὑπερβατικὸ χαρακτήρα τῆς Ἐκκλησίας, κάνοντας τὸ λάθος στὸ ὁποῖο στηρίζονται ὅλες οἱ παρερμηνεῖες καὶ παραθεωρήσεις, στὶς ὁποῖες προβαίνει στὴ συνέχεια τοῦ ἔργου του.

Τόσο ὁ χριστιανισμὸς καὶ ἡ Ὁρθοδοξία, ὅσο καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχουν τίποτε νὰ φοβηθοῦν ἀπὸ τὴν

ἀναδίφηση τῶν ἀρχαίων πηγῶν, οὔτε ἀπὸ τὴ μονομερῆ προσέγγιση καὶ ἐρμηνεία τους. Τὸ σχῆμα πού μὲ πάθος ὑποστηρίζει ὁ κ. Michael Baigent, ὅτι δηλαδὴ ἡ Ἐκκλησία προσπαθεῖ παντὶ σθένει, καὶ μάλιστα μὲ πλάγιους καὶ σκοτεινοὺς τρόπους νὰ ἐμποδίσαι καὶ νὰ συσκοτίσει τὴ σχετικὴ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα, ἀποτελεῖ ἰδεοληψία πού δὲν ἰσχύει στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὅπου τὸ φῶς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ λάμψη τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου ἔχουν ὀριστικὰ διαλύσει τὰ σκοτάδια τῆς ἄγνοιας, τῆς μισαλλοδοξίας, τῆς ἀμάθειας καὶ τοῦ ψεύδους. Στὸ πλαίσιο αὐτό, θὰ ἦταν ἰδιαίτερος χρήσιμο νὰ διαβαστεῖ τὸ ἔργο αὐτὸ σὲ ἀντιπαράθεση μὲ καθιερωμένα συγγράμματα γιὰ τὴ ζωὴ, τὸ ἔργο, τὴ σταυρικὴ θυσία καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως τὰ σχετικὰ βιβλία τῶν καθηγητῶν Γρηγορίου Παπαμιχαήλ⁸ καὶ Γεωργίου Πατρῶνου⁹, εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς, ἢ τὸ προσφάτως μεταφρασθὲν καὶ στὴ γλῶσσα μας σχετικὸ βιβλίο τοῦ Πάπα Βενεδίκτου ΙΣΤ'¹⁰, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ τῆς Ἑσπερίας, ὥστε νὰ σχηματιστεῖ μία σφαιρικότερη γνώμη, μὲ ἀποφυγὴ τόσο τῆς μονομέρειας, ὅσο καὶ τοῦ ἐντυπωσιασμοῦ τῆς δῆθεν καινοφανοῦς ἀνακαλύψεως «κρυμμένων ἀληθειῶν».

Ὅσο οἱ συγγραφεῖς, ἀνεξαρτήτως ἐθνότητος ἢ ἰδεολογικῆς τοποθέτησης, ἐπιμένουν νὰ ἀγνοοῦν τὸν ὀρθόδοξο αὐτὸ πνευματικὸ πλοῦτο, ὅσο δὲν θὰ προσεγγίζουσι «ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων» καὶ θὰ ἐπιζητοῦν νὰ κατηγοροῦν καὶ νὰ ὑποσκάπτουν τὸν χριστιανισμὸ μὲ εἰκασίες καὶ –ἠθελήμενες ἢ ἀνεπίγνωστες– παρερμηνεῖες καὶ διαστρεβλώσεις, τόσο τὰ ἔργα τους θὰ εἶναι ἐπιδεικτικῶς ἀτελεῖ, καὶ δὲν θὰ ἀντέχουν ἀκόμη καὶ στὸν στοιχειωδέστερο ἔλεγχο.

8. Γρ. Παπαμιχαήλ, Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς ἱστορικὸν πρόσωπον. Ἐν Ἀθήναις 1937, ὅπου καὶ ἡ παλαιότερη σχετικὴ βιβλιογραφία.

9. Γεώργ. Πατρῶνος, Ἡ ἱστορικὴ πορεία τοῦ Ἰησοῦ. Ἀθήνα 1998, ἔκδ. Δόμος, ὅπου καὶ ἡ νεότερη διεθνὴς βιβλιογραφία γιὰ τὸ ζήτημα.

10. Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ', Ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ. Ἀθήνα 2007, ἔκδ. Ψυχογιός.

**Κανονισμὸς περὶ Συστά-
σεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ
Ἑορδαίας**

ΠΡΑΞΙΣ 3/2007

Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 31ῃ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, τοῦ ἔτους 2007, ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος Τετάρτη καὶ ὥρα 2.00μ.μ., συνήλθεν εἰς συνεδρίασιν τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ. Διαπιστωθείσης ἀπαρτίας, καθ' ὅσον παρέστησαν ἅπαντα τὰ μέλη, ἦτοι:

1. ὁ αἰδ. Χριστοφόρος Χριστοφόρου, Πρωτοπρεσβύτερος, Ἐφημέριος Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Νικολάου πόλεως Φλωρίνης,
2. ὁ αἰδ. Δημοσθένης Παπαδόπουλος, Πρωτοπρεσβύτερος, Ἐφημέριος Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Παρασκευῆς πόλεως Φλωρίνης, ἀναπληρωτῆς τοῦ κωλυομένου αἰδ. Σάββα Σουμελίδου,
3. ἡ κα Εὐθυμία Ριζίδου-Τσώτσου, Δικηγόρος,
4. ὁ κ. Κωνσταντῖνος Φουδούλης, Διευθυντῆς τῆς Δ.Ο.Υ. Φλωρίνης καὶ
5. ὁ κ. Νικηφόρος Μποσδελεκίδης, Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου πόλεως Φλωρίνης, ὡς μέλη, παρουσίᾳ καὶ τοῦ Γραμματέως Λαζάρου Μελίσσα, ἄρχεται ἡ συνεδρίασις καὶ κατόπιν συζητήσεως λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν κάτωθι θεμάτων:

ΘΕΜΑ 13ον: Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας

Τὸ Μ.Σ. λαβὸν ὑπ' ὄψιν:

- 1) Τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρ. 1243/28.4.2004 Ἐγκύκλιον Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις».
- 2) Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».
- 3) Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἑνοριῶν».
- 4) Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.
- 5) Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίους Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

Ὅριζι τὰ ὡς κάτωθι:

- 1) Ὡς ἀναθέτουσα Ἀρχὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας.
- 2) Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας.
- 3) Ὡς Διευθύνουσα ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας.

4) Ός Έπιβλήπουσα Ύπηρεσία, όρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ύπηρεσίας, τὰ όποία άσκούν καὶ καθήκοντα Έπιβλήποντος Μηχανικοῦ κατ' άνάθεσιν. Έπι πλῆον καθήκοντα Έπιβλήποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νά άνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ίδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νά προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ώρισμένου ἔργου ἢ ώρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν άναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν, αἱ όποιαὶ δὲν δύνανται νά καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ύπηρεσίας.

5) Ός Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, όρίζεται τὸ Τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς οἰκείας Νομαρχίας, τὸ όποῖο γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεισιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν άνακουψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6) Η ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημόσιων Ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεών του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7) Διαφωνία, αἵτινες τυχόν προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ άρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάση τὴν καθ' ἕλην καὶ τόπον άρμοδιότητα, ὅπως αὐτὴ όρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α., μετὰ τὴν ἐξάντησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὐτὴ προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, άποφαινομένου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως.

8) Η σύναξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεισιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ύπηρεσίας, ἡ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης άρχῆς.

9) Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ όποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ύπηρεσία άδυνατεῖ νά συντάξῃ καὶ νά ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νά άνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεισιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν άποφάσεως τῆς Προϊσταμένης άρχῆς, καὶ μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ μελέται, αἱ όποιαὶ συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ύπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχὴν.

Κατὰ ταῦτα, ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ύπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεισιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ίερὰν Μητρόπολιν Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἐορδαίας καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Η Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἐορδαίας.

2. Η Διευθύνουσα Ύπηρεσία εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ύπηρεσία τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως, ἡ όποία στελεχώνεται ἐκ δύο Μηχανικῶν ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, τοῦ πρώτου ὀριζομένου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ύπηρεσίας, ἡ όποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Έπιβλήπουσα Ύπηρεσία.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ἀρμοδιότητες Τεχνικῆς Ύπηρεσίας

Ἐκπονεῖ μελέτες τῶν τεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων, παρακολουθεῖ, ἐλέγχει καὶ ἐγκρίνει τὶς μελέτες ποὺ ἐκπονοῦν ἰδιώτες Μηχανικοὶ γιὰ τὰ ἔργα τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως, ἐπιβλέπει καὶ ἐλέγχει τὶς κατασκευές, ἐπισκευές καὶ συντηρήσεις τῶν ἔργων Αὐτῆς ποὺ ἐκτελοῦνται εἴτε μὲ Ἀνάδοχο εἴτε μὲ Αὐτεπιστασία, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ Καν. 55/1974 τῆς Ίερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὶς συμπληρωματικὲς τῶν ἀντιστοίχων Νόμων 716/1977 καὶ 1418/1984 μετὰ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ τῶν συμπληρωματικῶν καὶ τροποποιητικῶν αὐτῶν Νόμων ὅπως ἰσχύουν ἕως σήμερα.

Τμήματα Τεχνικῆς Ύπηρεσίας

Α1. Τμῆμα Σχεδιασμοῦ, Ἐκπόνησις, Παρακολούθησις Μελετῶν καὶ Προδιαγραφῶν.

Τὸ τμῆμα άσχολεῖται μὲ τὸν σχεδιασμό, ἐκπόνηση ἢ προκήρυξη, ἐπίβλεψη καὶ παραλαβὴ μελετῶν καθὼς καὶ τὴ σύνταξη προδιαγραφῶν γιὰ τὰ ἔργα (τεχνικὰ καὶ καλλιτεχνικά) ποὺ πρόκειται νά ἐκτελεσθοῦν ἀπὸ τὴν Ίερὰ Μητρόπολιν.

Συνοπτικὰ οἱ άρμοδιότητες τοῦ τμήματος περιγράφονται ὡς ἑξῆς:

- Ἐκπόνηση προτάσεων προγραμμάτων ἔργων καὶ μελετῶν.
- Ἐκπόνηση μελετῶν καὶ προδιαγραφῶν μελετῶν.
- Διαδικασίες πρόσκλησις ἐκδήλωσις ἐνδιαφέροντος γιὰ άνάθεση μελετῶν.
- Ἀξιολόγησις, ἐπιλογή μελετῶν.

– Έλεγχος, επίβλεψη, διασφάλιση τῆς ποιότητας τῶν συντασσόμενων μελετῶν καὶ τήρηση τοῦ συμβατικοῦ χρονοδιαγράμματος.

– Παραλαβὴ μελετῶν.

– Σύνταξη τεχνικῶν δεητίων ἔργων.

– Σύνταξη μηνιαίων δεητίων παρακολούθησης.

– Σύνταξη τριμηνιαίων δεητίων παρακολούθησης.

– Σύνταξη ἐκθέσεων παρακολούθησης καὶ ἀξιολόγησης ἔργων.

– Παρακολούθηση καὶ καταγραφὴ τῆς κατάστασης τῶν Ἀκινήτων.

A2. Τμήμα Δημοπρατίσεων, Συντηρήσεων καὶ Ἐπιβλέψεων Ἔργων.

Τὸ τμήμα ἀσχολεῖται μὲ τὴν Δημοπράτηση καὶ παρακολούθηση, τεχνικὴ ὑποστήριξη, ἐπίβλεψη καὶ ἔλεγχο τῶν ἔργων καὶ συντηρήσεων (τεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν) ποὺ ὑλοποιοῦνται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ἔργων δυνατόν νὰ γίνεταί εἴτε μὲ ἐπιλογὴ Ἀναδόχου (Δημοπράτηση) εἴτε μὲ Αὐτεπιστασία.

Συνοπτικὰ τὸ παραπάνω τμήμα ἔχει τὶς ἐξῆς ἀρμοδιότητες:

A. Ὀργάνωση Ἐργολαβίας – Δημοπρασίας – Ἐπιλογὴ Ἀναδόχου

– Ἐλεγχος ποσοτήτων προμετρήσεων ὑλικῶν καὶ ἐργασιῶν.

– Ἐλεγχος καὶ ἀναπροσαρμογὴ ἄρθρων τῶν ἀναλυτικῶν τιμολογίων.

– Ἐλεγχος καὶ ἀναπροσαρμογὴ τῶν προϋπολογισμῶν κατασκευῆς.

– Σύνταξη Τευχῶν Δημοπράτησης.

– Διαδικασία Δημοπράτησης Ἔργων.

– Ἀξιολόγηση Ἀναδόχου. Ἀξιολόγηση ὑφισταμένου ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Ἀξιολόγηση ἐπιμέρους Ὑπεργολάβων στὴν περίπτωση Αὐτεπιστασίας.

– Σύνταξη Συμβάσεων - Συμφωνητικῶν.

– Παραλαβὴ καὶ ἔλεγχος ἐγγυητικῶν ἐπιστολῶν.

– Προετοιμασία Ἐργοταξίου (χάραξη, ὀριοθέτηση, δειγματοληπτικές τομές κ.λπ.).

– Ἐγκατάσταση καὶ ἐνημέρωση Ἀναδόχου ἢ Ὑπεργολάβων (Αὐτεπιστασία).

– Ἐρευνα καὶ πρόσληψη ἐπὶ πλέον ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.

– Ἀξιολόγηση ὑφισταμένου μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ – Ἐρευνα ἀγορᾶς καὶ προμήθεια τοῦ ἐπὶ πλέον ἐξοπλισμοῦ.

– Ἐξασφάλιση ἀναγκαίων πιστώσεων (Αὐτεπιστασία).

B. Ἐγκατάσταση καὶ προετοιμασία ἐργοταξίου

– Ἐλεγχος Ἀναδόχου γιὰ ἐξασφάλιση τῶν ἀπαραίτητων ἀδειῶν, ἐγκρίσεων, ἀναγγελιῶν ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες.

– Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Χρονοδιαγράμματος - Ὀργανογράμματος Ἀναδόχου.

– Μελέτη καὶ σύνταξη Χρονοδιαγράμματος - Ὀργανογράμματος στὰ ἔργα ποὺ ἐκτελοῦνται μὲ Αὐτεπιστασία.

– Ἐλεγχος ποιότητας καὶ πιστότητας ὑλικῶν, ἐργαστηριακοὶ ἔλεγχοι.

– Ἐλεγχος πηγῶν λήψεως ὑλικῶν.

– Ἐλεγχος στελέχωσης καὶ τεχνικῆς κατάρτισης συνεργείων κατασκευῆς.

– Ἐλεγχος μέτρων ἀσφαλείας καὶ φύλαξης ἐργοταξίου.

– Καθορισμὸς διακίνησης καὶ ἀποθήκευσης ὑλικῶν καὶ μηχανημάτων.

– Μελέτη καὶ καθορισμὸς ὑφισταμένων πηγῶν ἐνεργείας γιὰ ἐργοταξιακὴ χρῆση.

– Ἐγκριση μελέτης Ἀναδόχου γιὰ τὴν ἐγκατάσταση εἰδικοῦ μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ.

Στὴν περίπτωση ἐκτέλεσης ἔργου μὲ Αὐτεπιστασία.

– Ἐξασφάλιση τῶν ἀπαραίτητων ἀδειῶν, ἐγκρίσεων, ἀναγγελιῶν ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες.

– Ἀναλυτικὴ παρουσίαση καὶ ἐπεξήγηση τῆς διαδικασίας παραγωγῆς τοῦ ἔργου στοὺς ἐμπλεκόμενους.

– Καθορισμὸς τοῦ μηχανισμοῦ παραγγελίας, διακίνησης καὶ ἀποθήκευσης ὑλικῶν καὶ μέσων κατασκευῆς.

– Θέσπιση μέτρων ἀσφαλείας καὶ φύλαξης ἐργοταξίου.

– Μελέτη καὶ καθορισμὸς ὑφισταμένων πηγῶν ἐνεργείας γιὰ ἐργοταξιακὴ χρῆση.

– Ἐπιμέρους μελέτες γιὰ τὴν ἐγκατάσταση εἰδικοῦ μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ.

– Ἐπιμερισμὸς ἐργασιῶν καὶ στελέχωση μὲ τὰ ἀντίστοιχα συνεργεῖα κατασκευῆς.

– Ἐξασφάλιση καὶ τακτοποίηση τῶν καταλυμάτων τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.

– Καθορισμός ημερησίου προγράμματος διαβίωσης εργατών.

Γ' Ανάπτυξη εργασιών κατασκευής.

– Γνωμοδότηση έπιμερισμού εργασιών και στελέχωσης τών αντίστοιχων συνεργείων κατασκευής.

– Επίβλεψη τών έκτελούμενων εργασιών (καθημερινή).

– Επimέτρηση τών έκτελούμενων εργασιών (καθημερινή).

– Σύνταξη καθημερινοῦ αναλυτικοῦ ημερολογίου παρακολούθησης εργασιών.

– Σύνταξη καθημερινοῦ αναλυτικοῦ ημερολογίου παρακολούθησης εργασιών.

– Σύνταξη εβδομαδιαίου φύλλου αναφοράς προόδου εργασιών.

– Ηλεκτρονική παρακολούθηση και έπεξεργασία τής προόδου εργασιών και κοστολογίων (Project management).

– Οργάνωση βασικών πληροφοριών έργου.

– Έπεξεργασία βασικών πληροφοριών έργου.

– Ανάπτυξη εργασιών έργου.

– Οργάνωση διάρκειας και συσχετίσεων εργασιών.

– Προσθήκες εργασίας στα διαγράμματα Gant (πληροφορίες χρόνου) και Pert (πληροφορίες συσχέτισης εργασιών).

– Έξέταση έπιπέδων λεπτομέρειας.

– Οργάνωση βασικών ημερολογίων έργου από άποψη πόρων.

– Έξέταση κόστους.

– Διευθέτηση περιορισμών χρόνου.

– Διευθέτηση ανταγωνισμών πόρων.

– Προγραμματισμός και κόστος.

– Έπεξεργασία παρακολούθησης εργασιών με τὰ διαγράμματα Gant και Pert.

– Έλεγχος προόδου εργασιών.

– Έπισκόπηση τής διαδικασίας έλέγχου.

– Άλλαγή τής διάρκειας εργασιών, άπαλοιφή καθυστερήσεων.

– Εύρεση και άλλαγή τών περιορισμών εργασίας.

– Αναπρογραμματισμός εργασιών που έχουν καθυστερήσει.

– Σύγκριση τρέχοντος χρονοδιαγράμματος με τὸ πλῆνο αναφοράς και έμφάνιση ενδιάμεσου πλάνου.

– Έξειδίκευση τής αναφοράς εργασίας - Γραφήματα.

– Σχεδιαστική ύποστήριξη έπεξήγησης κατασκευαστικών λεπτομερειών.

– Άντιμετώπιση παρεκκλίσεων από τὴν μελέτη σε συνεργασία με τὸς έπιβλέποντες μελετητές.

– Έρευνα αγοράς για τὴν βελτιστοποίηση ὑλικών και τεχνικών κατασκευής.

– Καθορισμός νέων Έργασιών και Νέων Τιμών Μονάδος.

– Έλεγχος και έγκριση Άναλυτικών Έπιμετρήσεων Άναδόχου.

– Έλεγχος και έγκριση Π.Π.Α.Ε. Άναδόχου.

– Έλεγχος και έγκριση Άνακεφαλαιωτικών Πινάκων Άναδόχου.

– Έλεγχος και έγκριση Πιστοποιήσεων Άναδόχου.

– Άναπροσαρμογή χρονοδιαγράμματος και οργανογράμματος.

– Μελέτη, σύνταξη, και έγκριση Συμπληρωματικών Συμβάσεων με τὸν Άνάδοχο.

– Τμηματική παραλαβή ολοκληρωμένων φάσεων τοῦ έργου.

– Προσωρινή παραλαβή έργου.

– Οριστική παραλαβή έργου.

Η Διεύθυνση τής Τεχνικής ὑπηρεσίας άσκειται από στέλεχος με τυπικά και ουσιαστικά προσόντα τὰ άπαιτούμενα από τις κείμενες διατάξεις περι Διημοσίων και Έκκλησιαστικών ὑπαλλήλων και έπιπλέον έχοντα: Δίπλωμα Μηχανικοῦ Α.Ε.Ι. με 10ετή άποδεδειγμένη έμπειρία σε μελέτες και έπιβλέψεις τεχνικών έργων, άρτια γνώση μιᾶς ξένης γλώσσας, κατὰ προτίμηση τής Άγγλικῆς, και άρτια γνώση χρήσης και προγραμμάτων ηλεκτρονικοῦ ὑπολογιστή.

Η παρούσα πράξη να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Ὁ Μητροπολίτης.

Ὡς Πρόεδρος τοῦ Μ.Σ.

† Ὁ Φλωρίνης, Πρεσβών και Έορδαίας
ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Τὰ μέλη.

1. Αιδ. Χριστοφόρος Χριστοφόρου.
2. Αιδ. Δημοσθένης Παπαδόπουλος.
3. Εὐθυμία Ριζίδου - Τσώτσκου.
4. Κωνσταντίνος Φουδούλης.
5. Νικηφόρος Μποσδελεκίδης.

Ὁ Γραμματεὺς

Λάζαρος Μερίσσης

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὶς Διατάξεις τῶν ἄρθρων: 29 παρ. 2, καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Ν.590/1977: «Περὶ τοῦ Κατασταστικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὶς Διατάξεις τῆς ἀπὸ 28.8.2002 Ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: **ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ Μ.Κ.** (Φ.Ε.Κ. 1084/τ.Β'/30.10.2002).

3. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 12/23.5.2008 Πρακτικὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ἰδρύματος.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 67/30.8.2008 Πράξη καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. Φ.73/671/4.9.2008 Πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου.

5. Τὴν ἀπὸ 22.10.2008 Απόφαση Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν τροποποίηση τοῦ ἀπὸ 28.2.2002 Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: **ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ Μ.Κ.**, πού δημοσιεύθηκε στὸ Φ.Ε.Κ. 1084/τ.Β'/30.10.2002, ὡς κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Τὸ ἄρθρο 3 ὑπὸ τὸν τίτλο Διοίκηση - Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ τροποποιεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

« Ἄρθρον 3

Διοίκηση – Διοικητικὸ Συμβούλιο

Τὸ Ἰδρυμα διοικεῖται ἀπὸ πενταμελὲς (5/μελές) Διοικητικὸ Συμβούλιο (ἐφεξῆς Δ.Σ.) πού ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὸν ἐκάστοτε Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως ὡς Πρόεδρο, μὲ νόμιμο ἀναπληρωτὴ αὐτοῦ σὲ περίπτωσι ἀπουσίας ἢ κωλύματός του, τὸν ἐκάστοτε Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ τέσσερα (4) πρόσωπα ἄνδρες ἢ γυναῖκες πού κατοικοῦν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως ἢ κατὰγονται ἀπὸ αὐτὴν, διακρινόμενα γιὰ τὴν εὐσέβεια, τὸ ἦθος, τὴν πνευματικὴ κατάρτιση καὶ ὠριμότητα καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

Τὰ ὡς ἄνω τέσσερα (4) μέλη μαζὶ μὲ δύο (2) ἀναπληρωματικὰ διορίζονται ἀπὸ τὸ Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως γιὰ μία τριετία.»

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης Ἀποφάσεως ἀρχίζει ἀπὸ τὴν δημοσίευσή της στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στὸ Ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἄρθρον 3

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τῆς παρούσης Ἀποφάσεως προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν μπορεῖ νὰ προσδιορισθεῖ.

Ἀθήνα, 22 Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ ΑΘΗΝΩΝ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

Κανονισμὸς περὶ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: **ΙΩΑΚΕΙΜΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ**

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς Διατάξεις τῶν ἄρθρων: 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Ν.590/1977: «Περὶ τοῦ Κατασταστικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὰς διατάξεις τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΥΠΟΪΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ Ἰδρύματος, τοῦ συσταθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 896/3.8.1972 Πράξεως καὶ τοῦ ἀπὸ 30.10.1971 Κανονισμοῦ λειτουργίας ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κυροῦ Κωνσταντίου (Φ.Ε.Κ. 715/τ.Β'/14.9.1972).

3. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 2/17.1.2008 Πρακτικὸν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 66/29.8.2008 Πράξιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. Φ.36/670/4.9.2008 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου.

6. Τὴν ἀπὸ 22.10.2008 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν τροποποίησιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ συσταθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 896/ 3.8.1972 Πράξεως καὶ τοῦ ἀπὸ 30.10.1971 Κανονισμοῦ λειτουργίας ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κυροῦ Κωνσταντίου (Φ.Ε.Κ. 715/τ.Β'/14.9.1972), Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΥΠΟΪΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ, ὡς κάτωθι.

ἄρθρον 1

Τὸ ἄρθρο 2 τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος, ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

« ἄρθρον 2

Σκοπὸς τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Εὐποΐας

Σκοποὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Εὐποΐας εἶναι:

α) Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση καὶ ἡ περίθαλψη ἐνδεῶν καὶ ἀπόρων οἰκογενειῶν καὶ προσώπων μὲ ἀπευθείας πληρωμὴ τῶν βιοτικῶν ἀναγκῶν τους.

β) Ἡ ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη ἀπόρων ἀσθενῶν παρεχόμενῃ γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ τὸ ἐσωτερικὸ.

γ) Ἡ ἐνίσχυση τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ εὐαγῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, ὅπως: Τὸ Σταυρίδειο Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα περιθάλψεως Χρονίως Πασχόντων: «Ὁ Ἅγιος Κυπριανός», Τὸ Ἰωακείμιο Ἐκκλησιαστικὸ Γηροκομεῖο Ἀλεξανδρουπόλεως, Ὁ Σταυρίδειος Ξενώνας Φοιτητῶν «Ὁ Ἅγιος Στέφανος», Ὁ Βρεφονηπιακὸς Σταθμὸς «Ὁ Ἅγιος Στυλιανός». Ἡ ἐνίσχυση αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἐπεκταθεῖ καὶ σὲ Ἰδρύματα ποὺ πρόκειται νὰ συσταθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν στὸ μέλλον.

δ) Ἡ προσφορὰ μερίδων φαγητοῦ ἡμερησίως σὲ ἄπορους ἀδελφοὺς τῶν Ἑνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Κανονισμὸς περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως Κανονισμοῦ λειτουργίας Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΥΠΟΪΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

ε) Ἡ ἐνίσχυση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσείου, τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου καὶ τῆς Κατασκηνώσεως, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

στ) Ἡ ἐνίσχυση Συλλόγων ἀτόμων, τὰ ὁποῖα πάσχουν ἢ χρῆζουν ἀνάγκη ἀνθρωπιστικῆς συνδρομῆς.

ζ) Ἡ μισθοδοσία, ἀμοιβὴ τῶν ἀπαραιτήτων συνεργατῶν, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται γιὰ τὴν ὑλοποίηση τῶν σκοπῶν καὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

η) Ἡ πνευματικὴ καὶ οἰκονομικὴ στήριξη Ἱεραποστολῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὸ ἐξωτερικόν.

θ) Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση ὀρφανῶν ἢ ἀπόρων μαθητῶν σπουδαστῶν, καὶ τέκνων πολυτέκνων οἰκογενειῶν.

ι) Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση σὲ πηλπτόμενους ἀπὸ θεομηνία ἢ σοβαρὴ ἀσθένεια ἀδερφοῦς μας.

ια) Ἡ ἀποφυλᾶκιση ἀτόμων εὐρισκόμενων στὴν φυλᾶκὴ μὲ τὴν καταβολὴ ἐξόδων καὶ ἡ προστασία τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

ιβ) Ἡ κάλυψη τῶν δαπανῶν ἐκδόσεως ἐφημερίδος, περιοδικῶν, βιβλίων, φυλλοαδίων καὶ ἄλλων ἐντύπων ὑπὸ τὴν μέριμνα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, πρὸς πληροφόρηση καὶ οἰκοδομὴ τοῦ Χριστεπώνυμου πληρώματος Αὐτῆς, καθὼς ἐπίσης: Ὁ ἐμπλουτισμὸς Βιβλιοθηκῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων, Πνευματικῶν Κέντρων, Αἰθουσῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, καὶ γιὰ τὴν λειτουργία Βιβλιοπωλείου καὶ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ.

ιγ) Ἡ κάλυψη δαπανῶν διοργανώσεως ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη ἐορταστικῶν καὶ ἄλλων κοινωφελῶν ἐκδηλώσεων (ἐορτῶν, δεξιῶσεων, ποιμαντικῶν ἐπισκέψεων, συνεδρίων, σεμιναρίων) μὲ σκοπὸ τὴν παρουσία τῆς Ἐκκλησίας στὴν κοινωνία, καθὼς καὶ γιὰ τὴν συμμετοχὴ ἀντιπροσώπων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως σὲ σεμινάρια καὶ συνέδρια.

ιδ) Ἡ προσφορὰ βιβλίων, φυλλοαδίων, εἰκόνων, ἀναμνηστικῶν δώρων ἐνθυμίων καὶ εὐλογιῶν σὲ μαθητές, φοιτητές, στρατιῶτες, φιλοξενούμενους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, κληρικούς καὶ λαϊκοὺς, καὶ γενικὰ στοὺς ἐπισκέπτες αὐτῆς.

ιε) Ἡ φιλοξενία ὑψηλῶν προσώπων καὶ πνευματικῶν ἀνθρώπων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ποὺ ἐπισκέπτονται τὴν Ἱερά Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως γιὰ Ἐκκλησιαστικούς, Ἱεραποστολικούς καὶ ἄλλους λόγους.

ιστ) Ἡ κάλυψη γενικὰ πάσης φύσεως δαπάνης ποὺ σχετίζεται ἔμμεσα ἢ ἀμεσα μὲ τὶς διοικητικὲς ἢ ποιμαν-

τικὲς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Μητροπολιτικῆς του περιφέρειας.

ιζ) Ἡ διάθεση περιουσιακῶν στοιχείων γιὰ τὴν ἴδρυση, ἐνίσχυση ἢ κάλυψη ἐκτάκτων ἐξόδων συστάσεως νέων Ἱερῶν Μονῶν καὶ ὁποιοῦδήποτε ἱατρευτικοῦ χώρου (Ναῶν, Προσκυνημάτων κ.λπ.)»

ἄρθρον 2

Τὸ ἄρθρο 3 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ τροποποιεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

« ἄρθρον 3 Διοίκησις

1. Τὸ Ἴδρυμα διοικεῖται ἀπὸ Πενταμελὲς (5/μελές) Διοικητικὸ Συμβούλιο (ἐφεξῆς Δ.Σ.) ἀποτελούμενο ἐκ τοῦ Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως ὡς Πρόεδρου, τριῶν (3) Ἐφημερίων τῶν Φιλοπτώχων Ταμείων τῶν Ἐνοριῶν τῆς πόλεως, καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα διορίζονται ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη. Τὰ μέλη ὀρίζονται γιὰ τριετὴ θητεία καὶ μποροῦν νὰ ἐπαναδιορίζονται.

2. Τὸ Δ.Σ. κατὰ τὴν πρώτη συνεδρία αὐτοῦ ὀρίζει ἀπὸ τὰ μέλη του τὸν Ταμία καὶ τὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου.

3. Κατόπιν προτάσεως τοῦ Μητροπολίτη τὰ μέλη μπορεῖ νὰ ἀντικατασταθοῦν καὶ πρὶν τὴν λήξη τῆς θητείας τους, ὅταν δὲν ἀνταποκρίνονται στὰ καθήκοντά τους ἢ δημιουργοῦν προβλήματα στὴν ὁμαλὴ διοίκησιν τοῦ Ἰδρύματος.

4. Ὁ Πρόεδρος δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ δεχθεῖ ἔλεγχον ἀπὸ ἐλεγκτικὰ ὄργανα ποὺ δὲν ἀναγνωρίζει.»

ἄρθρον 3

Τὸ ἄρθρο 5 τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ τροποποιεῖται καὶ συμπληρώνεται ὡς κάτωθι:

« ἄρθρον 5

Καθήκοντα Διοικητικοῦ Συμβουλίου (Δ.Σ.)

Ὁ οἰκείος Μητροπολίτης ἔχει τὴν ἀνώτατη κανονικὴ καὶ διοικητικὴ ἐποπτεία τοῦ Ἰδρύματος καὶ εἶναι ἀρμόδιος νὰ ἀποφασίζει γιὰ κάθε ὑπόθεση ποὺ ἀφορᾷ στὴν ὀργάνωση καὶ λειτουργία αὐτοῦ πλὴν τῶν περιπτώσεων ποὺ ὀρίζει ἄλλῶς ὁ νόμος ἢ ὁ παρῶν κανονισμός. Ὁ Μητροπολίτης, ὡς Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ., ἔχει

την έποπτεία όργάνωσης, διοίκησης, λειτουργίας, διαχείρισης και αξιοποίησης εν γένει τών περιουσιακών στοιχείων και διάθεσης τών πόρων του Ίδρύματος και συντονίζει τὰ μέλη του Δ.Σ. για τὴν υλοποίηση τών σκοπών του. Έκπροσωπεί τὸ Ίδρυμα ένώπιον κάθε διοικητικῆς, ἐκκλησιαστικῆς, δικαστικῆς και ὁποιασδήποτε ἄλλης Ἀρχῆς και σὲ ὅλες τὶς σχέσεις με ἄλλα ἱδρύματα, ὀργανισμούς, νομικά και φυσικά πρόσωπα. Λαμβάνει γνώση ὄλων τών εισερχομένων και ἐξερχομένων ἐγγράφων του Ίδρύματος και ὑπογράφει ὄλη τὴν ἀλληλογραφία, τὰ οικονομικῆς φύσεως ἔγγραφα, τὰ συμβόλαια και τὶς συνεδριάσεις αὐτοῦ. Καταρτίζει δὲ τὴν Ἡμερησία Διάταξη αὐτῶν και διευθύνει τὶς συζητήσεις.

Τὸν Πρόεδρο ἀπόντα ἢ κωλυόμενο ἀναπληροῖ ὁ ἔχων τὰ πρεσβεία ἐκ τών Ἐφημερίων μελῶν, νόμιμος ἀναπληρωτῆς του μόνον κατὰ τὰ μὴ ἔχοντας οικονομικὸ ἢ συναλλακτικὸ χαρακτήρα πράξεις. Σὲ περίπτωση ποὺ και ὁ ἀναπληρωτῆς κωλύεται ἢ ἀπουσιάζει, τὸν Πρόεδρο ἀναπληροῖ μόνον κατὰ τὰς μὴ ἔχοντας οικονομικὸ ἢ συναλλακτικὸ χαρακτήρα πράξεις μέλος του Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὀριζομένου δι' Ἀποφάσεως αὐτοῦ. Για τὴν διενέργεια πράξεων οικονομικοῦ ἢ συναλλακτικοῦ χαρακτήρα ἐκ μέρους του νομίμου ἀναπληρωτῆ του Προέδρου ἢ μέλους του Δ.Σ. ἀπαιτεῖται ἐιδικὴ ἀπόφαση του Δ.Σ. ἢ ἐιδικὸ Συμβολαιογραφικὸ Πληρεξούσιο του Προέδρου.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ἀποφασίζει για κάθε θέμα ποὺ ἀφορᾷ τὴν ὀργάνωση, διοίκηση, λειτουργία, διαχείριση και αξιοποίηση τών εν γένει περιουσιακών στοιχείων και διάθεση πόρων του Ίδρύματος, καθὼς και κάθε ἐνέργεια ποὺ σχετίζεται με τὴν ἐκπλήρωση τών σκοπών αὐτοῦ. Συνεργάζεται με πολιτιστικούς, ἐπιστημονικούς, φιλανθρωπικούς κ.ἄ συλλόγους ποὺ δραστηριοποιοῦνται στὴν Ἑλλάδα και στὸ ἐξωτερικὸ, καθὼς και με τὴν Νομαρχιακὴ ἢ τὴν Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση, με τοπικοὺς φορεῖς και εν γένει με τὶς ἀρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες για τὴν προαγωγή και ἐπίτευξη τών σκοπών του Ίδρύματος. Καταρτίζει τὸν ἐτήσιο προϋπολογισμό και ἀπολογισμό του Ίδρύματος. Καθορίζει τὸ ὕψος τῆς ἐπιχορήγησης ἀρωγῆς, σύμφωνα με τὶς ἀνάγκες τῆς κάθε περιστάσεως και κατὰ τὴν ἀπόλυτη κρίση του. Ἐπιλαμβάνεται δὲ για κάθε ἄλλο ζήτημα ἔστω και ἂν δὲν προβλέπεται ρητὰ στὸν παρόντα Κανονισμό. Τὸ Δ.Σ. συνέρχεται σύμφωνα με τὴν κρί-

ση του Προέδρου, ὅταν ὑπάρχει ἀνάγκη και συντρέχουν οἱ ἀπαιτούμενοι λόγοι.

Ὁ Γραμματέας τηρεῖ τὸ Βιβλίο πρωτοκόλλου του Ίδρύματος και συντάσσει ὄλα τὰ ἔγγραφα και τὴν ἀλληλογραφία αὐτοῦ, για τὴν ὁποία ἐνημερώνει τὸν Πρόεδρο και τὴν ὁποία συνυπογράφει με αὐτόν. Ἐπίσης τηρεῖ τὸ Βιβλίο πρακτικῶν συνεδριάσεων του Δ.Σ. του Ίδρύματος. Συνυπογράφει με τὸν Πρόεδρο τὰ εν λόγω πρακτικά, τὰ ὁποία και συντάσσει. Φυλάσσει τέλος τὴν σφραγίδα του Ίδρύματος σὲ ἀσφαλῆς μέρος.

Ὁ Ταμίας τηρεῖ: (α) Τὸ Βιβλίο Ταμείου, στὸ ὁποῖο καταχωροῦνται με χρονολογικὴ σειρά και λογιστικὴ τάξη ὄλα τὰ ἔσοδα και ἔξοδα του Ίδρύματος, καθὼς και τὰ ἀριθμημένα κατ' αὔξοντα ἀριθμὸ τριπλότυπα γραμμάτια εἰσπράξεων και ἐνταλήματων πληρωμῶν. (β) Τὸ Βιβλίο Κτηματολογίου στὸ ὁποῖο καταγράφεται ἅπαντα ἢ ἀκίνητη περιουσία του Ίδρύματος, καθὼς και τὰ εἰσπραττόμενα κάθε φορὰ μισθώματα. (γ) Τὸ Βιβλίο Μητρώου χορήγησης οικονομικῶν ἐνισχύσεων. (δ) Διενεργεῖ τὶς καταβολῆς τών οικονομικῶν ἐνισχύσεων. (ε) Εὐθύνεται για τὴν ἀσφαλῆ φύλαξη τών χρημάτων του Ίδρύματος. (ζ) Διενεργεῖ καταθέσεις και ἀναλήψεις χρημάτων πάντα με τὴν ἔγγραφη ἐντολὴ του Προέδρου. (η) Συντάσσει και ὑποβάλλει στὸ τέλος κάθε οικονομικοῦ ἔτους, τὸ ὁποῖο ἀρχίζει τὴν 1η Ἰανουαρίου και λήγει τὴν 31η Δεκεμβρίου, λεπτομερῆ Ἐκθεση κατάστασεως ἐσόδων και ἐξόδων στὸ Δ.Σ. Πρὸς ἔλεγχο και ἔγκριση ἐκδίδει ἀποδείξεις για κάθε εἰσφορά.

Ὁ καταρτισθεὶς και ἔγκριθεὶς προϋπολογισμὸς και ἀπολογισμὸς του Ίδρύματος ὑποβάλλεται πρὸς ἔγκριση μέχρι τὴν 31η Ἰανουαρίου του ἐπομένου ἔτους στὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

6. Τὸ Ίδρυμα τηρεῖ με μέριμνα του Γραμματέα τὰ γενικά βιβλία και στοιχεῖα θεωρημένα για κάθε νόμιμη χρήση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως, ἦτοι:

α) Βιβλίο Πρακτικῶν τών Συνεδριάσεων του Δ.Σ.

β) Βιβλίο Ταμείου, στὸ ὁποῖο καταχωροῦνται με χρονολογικὴ σειρά και λογιστικὴ τάξη ὄλα τὰ ἔσοδα και ἔξοδα του Ίδρύματος, καθὼς και τὰ ἀριθμημένα κατ' αὔξοντα ἀριθμὸ τριπλότυπα γραμμάτια εἰσπράξεων και ἐνταλήματων πληρωμῶν.

γ) Βιβλίο Μητρώου χορήγησης οικονομικῶν ἐνισχύσεων.»

Άρθρον 4

Τὸ ἄρθρο 6 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ τροποποιεῖται καὶ συμπληρώνεται ὡς κάτωθι:

« Άρθρον 6

Πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ταμεῖου Εὐποιῆς

Οἱ πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ταμεῖου Εὐποιῆς προέρχονται ἀπό:

α) Ἐπιχορηγήσεις διαφόρων φορέων, Ἰδρυμάτων, Ἱερῶν Ναῶν καὶ Μονῶν, προγραμμάτων τῆς Ε.Ε. ἀλλῆλὰ καὶ ἀπὸ πάσης φύσεως Ἑταιριῶν, καὶ Μὴ Κυβερνητικῶν Ὁργανώσεων.

β) Τὰ αὐτοπροαίρετα προσφερόμενα ἀπὸ τὶς ἱεροπραξίες τῶν Ἱερῶν Ναῶν.

γ) Προσφορές - δωρεές ἰδιωτῶν, Νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, κληρονομίες, κληροδοσίες, καὶ μερίσματα ἀπὸ τόκους καταθέσεων.

δ) Δισκοφορίες ποὺ διενεργοῦνται στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς σὲ περιπτώσεις ἐκτάκτων ἀναγκῶν ἢ περιστατικῶν καὶ γιὰ ἐκπλήρωση συγκεκριμένου σκοποῦ φιλάνθρωπίας.

ε) Τὰ ἔσοδα τοῦ ἐτησίου προαιρετικοῦ «Ἐράνου Ἀγάπης» τῆς περιφέρειας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

στ) Κάθε ἄλλο ἔσοδο προερχόμενο ἀπὸ νόμιμη καὶ χρηστὴ πηγὴ.»

Άρθρον 5

Τὸ ἄρθρο 7 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ τροποποιεῖται καὶ συμπληρώνεται ὡς κάτωθι:

« Άρθρον 7

Γιὰ κάθε εἰσφορά ἐκδίδεται τριπλότυπη ἀπόδειξη εἰσπραξίας ποὺ ὑπογράφεται ἀπὸ τὸν Πρόεδρο καὶ τὸν Ταμία καὶ καταχωρεῖται στὸ βιβλίον Ταμεῖου.

Γιὰ κάθε δαπάνη ἐκδίδεται Ἔνταλμα πληρωμῆς ποὺ ὑπογράφεται ὡς ἀνωτέρω.

Άρθρον 6

Τὸ ἄρθρο 8 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

« Άρθρον 8

Διάθεση τῶν πόρων

Οἱ πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ταμεῖου Εὐποιῆς διατίθεν-

ται γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος, ὅπως περιγράφονται καὶ ἀναφέρονται στὸ ἄρθρο 2 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ».

Άρθρον 7

Τὸ ἄρθρο 9 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ τροποποιεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

« Άρθρον 9

1. Τὸ παρὸν Ἰδρυμα καταργεῖται μὲ Ἀπόφαση τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατόπιν αἰτιολογημέννης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ (γιὰ τὴν λήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψήφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ὡς Προέδρου), ὅταν δὲν ἐκπληρώνει τὶς προϋποθέσεις καὶ τὴν ἀποστολὴν του, ἢ ὅταν παρεκκλίνει ἀπὸ τὸν σκοπὸν του ἢ ὅταν καταστεῖ ἀνέφικτος ὁ σκοπὸς αὐτοῦ καὶ ἡ λειτουργία του. Σὲ περίπτωσι κατάρτησης τοῦ Ἰδρύματος κάθε ἀκίνητο περιουσιακὸ στοιχεῖο αὐτοῦ καθὼς καὶ κάθε δικαίωμα καὶ ἀξίωση αὐτοῦ ἀνήκει στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

2. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς δύναται νὰ τροποποιηθεῖ ἀπὸ τὴν Διαρκῆ Ἱερὰ Σύνοδο κατόπιν αἰτιολογημέννης ἀπόφασης τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος γιὰ τὴν λήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψήφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ὡς Προέδρου.

3. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς καθὼς καὶ κάθε Ἀπόφαση τροποποιήσεως ἢ καταργήσεως τοῦ Ἰδρύματος (Κεντρικὸ Ταμεῖον Εὐποιῆς) τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ στὸ ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Άρθρον 8

Κάλυψη Δαπάνης

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθεῖ.

Ἀθήνα, 22 Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψη:

1. Τὶς Διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παρ.2 καὶ 59 παρ.2 τοῦ Ν.590/1977: «Περὶ Κατασταστικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὶς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμενούσης Ἐκκλησίας ποὺ ἀπορρέουν ἐκ τῶν Εὐαγγελικῶν Ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα, καὶ δὴ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου: ἄφετε τὰ παιδιά ... ἐλθεῖν πρὸς με.

3. Τὶς ὑφιστάμενες Κοινωνικὲς καὶ Πνευματικὲς ἀνάγκες τῶν ἐργαζομένων γονέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2816/6.6.2005 Ἐγκύκλιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, περὶ Ἰδρύσεως Βρεφονηπιακῶν Σταθμῶν ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

5. Τὴν ἀπὸ 14.4.2008 Ἀπόφαση καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 237/98/14.4.2008 Πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐσταθίου.

6. Τὴν ἀπὸ 23.10.2008 Ἀπόφαση Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΖΙΖΕΙ

Συνιστᾷ στὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ "Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ" ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ», τὸ ὁποῖο θὰ λειτουργεῖ ὡς ἐξαρτημένη Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα, ὑπὸ τὸν ἔλεγχο καὶ τὴν ἐποπτεία αὐτῆς.

Τὸ ὡς ἀνωτέρω Ἰδρυμα θὰ ἔχει τὴν Ἔδρα του στὴν πόλιν τῆς Σπάρτης. Ἡ ὀργάνωση, διοίκηση, διαχείριση καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ θὰ διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ ἀκολουθίου Κανονισμοῦ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ «Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ» ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟ-
ΛΕΩΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ & ΣΠΑΡΤΗΣ»

Ἄρθρον 1

Σύσταση - Ἐπωνυμία - Ἔδρα - Σφραγίδα

1. Στὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης συνίσταται Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα μὲ τὴν ἐπωνυμία: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ», ὡς Ὑπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως, μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα καὶ θὰ τελεῖ ὑπὸ

Κανονισμὸς περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: «Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα Βρεφῶν καὶ Νηπίων "Ὁ Ἅγιος Βασίλειος" τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης»

τήν πνευματική και διοικητική έποπτεία αὐτῆς, θὰ διέπεται δὲ ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. Θὰ στεγάζεται σὲ κτήριο, τὸ ὁποῖο ἀνήγειρε ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, σὲ οἰκόπεδο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

2. Τὸ Ἴδρυμα τοῦτο θὰ ἔχει ἔδρα τὴν Σπάρτη καὶ δική του κυκλικὴ σφραγίδα, ποὺ θὰ ἀναγράφει γύρω τὸν ἀνωτέρω τίτλο καὶ στὴ μέση θὰ ἀναπαριστᾷ τὸν Ἅγιο Βασίλειο.

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ Ἰδρύματος

Ἡ παροχὴ ἐιδικῶν συμβουλῶν καὶ πνευματικῆς ὑποστηρίξεως σὲ κυοφοροῦσες ἄγαμες μπτέρες ἢ ἐγκυαταληλειμμένες.

Σύσταση Μονάδας φροντίδας προσχολικῆς ἀγωγῆς καὶ διαπαιδαγώγησος (γιὰ βρέφη ἀπὸ 2 μηνῶν μέχρι 2,5 ἐτῶν, καθὼς καὶ νηπίων ἀπὸ 2,5 ἕως 5 ἐτῶν) μὲ ἢ χωρὶς παροχὴ φαγητοῦ, ἢ ὁποῖα καὶ θὰ περιλαμβάνει:

α) Σύσταση Κέντρου δημιουργικῆς ἀπασχόλησος παιδιῶν (για βρέφη ἀπὸ 2 μηνῶν μέχρι 2,5 ἐτῶν, καθὼς καὶ νηπίων ἀπὸ 2,5 ἕως 5 ἐτῶν) μὲ ἢ χωρὶς παροχὴ φαγητοῦ. Ἡ λειτουργία αὐτὴ εἶναι γνωστὴ ὡς «Baby Parking», ὅπου γονεῖς θὰ ἐναποθέτουν πρόσκαιρα τὰ τέκνα τους γιὰ προστασία καὶ διαφύλαξη προκειμένου νὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρία τελέσεως κάποιου κοινωνικοῦ χρέους ἢ γιὰ τὴν μεταξὺ τους ἐπικοινωνία ἢ τὴ διεκπεραίωση προσωπικῆς ὑποθέσεως τους, ἀπερίσπαστοι ἀπὸ τὴ φροντίδα τοῦ νηπίου τέκνου τους.

β) Σύσταση μονάδας ἀπασχόλησος βρεφῶν ἢ καὶ παίδων (γιὰ βρέφη ἀπὸ 2 μηνῶν μέχρι 2,5 ἐτῶν, καθὼς καὶ νηπίων ἀπὸ 2,5 ἕως 5 ἐτῶν) γιὰ λίγες ὥρες μὲ ἢ χωρὶς παροχὴ φαγητοῦ.

γ) Βρεφονηπιακὸς Παιδικὸς Σταθμὸς (γιὰ βρέφη ἀπὸ 2 μηνῶν μέχρι 2,5 ἐτῶν καθὼς καὶ νηπίων ἀπὸ 2,5 ἕως 5 ἐτῶν) μὲ παροχὴ φαγητοῦ.

Ἡ λειτουργία Σχολῆς Γονέων καὶ ὑποψηφίων Γονέων.

Ἡ ὀργάνωση διαλέξεων, ἐορτῶν καὶ ἀλλων παρεμφερῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν προστασία τῆς μπτέρας τοῦ ἀγεννήτου παιδιοῦ γενικῶς.

Λειτουργία γραφείου προστασίας τῆς μητρότητας, διὰ τῆς παροχῆς ἐιδικῶν συμβουλῶν σὲ κυοφοροῦσες γυναῖκες, νέες μπτέρες ἢ ἄγαμες καὶ ἐγκυαταληλειμμένες μπτέρες.

Ἄρθρον 3

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) Οἱ ἐπιχορηγήσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μομεμβασίας καὶ Σπάρτης.

β) Οἱ εἰσφορὲς τῶν Ἱερῶν Μονῶν, τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων καὶ τῶν ἀλλων Ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

γ) Κληρονομίες, κληροδοσίες, δωρεές καὶ ἀφιερῶματα φιλιανθρώπων ἰδιωτῶν, καθὼς καὶ τὰ ἔσοδα ποὺ τυχὸν προέρχονται ἀπὸ αὐτά.

δ) Κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις Ν.Π.Δ.Δ. καὶ Ν.Π.Ι.Δ., ἐπιχορηγήσεις ἀπὸ κονδύλια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, εἰσφορὲς Δήμων καὶ ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, καὶ πρόσοδοι ἀπὸ δισκοφορίες στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς.

ε) Πρόσοδοι ἐκ τῶν διδάκτρων τῶν τροφίμων τοῦ Βρεφονηπιακοῦ Παιδιοῦ Σταθμοῦ καὶ τῶν ἀλλων μονάδων ὀριζόμενα κατὰ περίπτωση ἀπὸ τὸ Δ.Σ.

στ) Δωρεές ἀπὸ γονεῖς τῶν βρεφῶν καὶ νηπίων.

στ) Κάθε ἀλλο ἔσοδο προερχόμενο ἀπὸ νόμιμη καὶ χρηστὴ πηγή.

2. Οἱ πόροι τοῦ Ἰδρύματος διατίθενται γιὰ τοὺς ἀναγραφόμενους στὸ ἄρθρο 2 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ σκοποὺς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 4

Διοίκηση τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ Ἴδρυμα διοικεῖται ἀπὸ πενταμελὲς (5/μελὲς) Διοικητικὸ Συμβούλιο (ἐφεξῆς Δ.Σ.) ἀποτελούμενο ἀπὸ:

α) Τὸν ἐκάστοτε Μητροπολίτη Μομεμβασίας καὶ Σπάρτης, ἀναπληρούμενο ἀπὸ τὸν νόμιμο ἀναπληρωτὴ αὐτοῦ.

β) Τέσσερα (4) εὐυπόληπτα λαϊκὰ μέλη τῆς τοπικῆς κοινωνίας τῆς Σπάρτης διοριζόμενα ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη. Ἡ θτεία τῶν μελῶν αὐτῶν εἶναι τριετής, παρακοιουθεῖ δὲ τὴν θτεία τῶν μελῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου. Δύναται νὰ ἀνανεωθεῖ, τὸ δὲ ἀξίωμα τους εἶναι τιμητικὸ καὶ ἄμισθο. Τὴν εὐθύνη τῆς συγκροτήσεως τοῦ Δ.Σ., τῆς προσκλήσεως τῶν μελῶν σὲ συνεδρία καὶ τὴν κατάρτιση τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως κ.λπ. ἔχει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν πρώτη Συνεδρία κάθε περιόδου εἰσγεῖται γιὰ τὴν ἐκλογή τοῦ Γραμματέως καὶ τοῦ Ταμία τοῦ Δ.Σ.

Άρθρον 5

Συνεδριάσεις - Άπαρτία του Δ.Σ.

α) Τò Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά μὲν κάθε μῆνα, ἐκτάκτως δέ, ὅταν τὸ ζητήσουν τρία (3) τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέλη του, μὲ αἴτηση πρὸς τὸν Πρόεδρο, στὴν ὁποία ἀναφέρονται τὰ πρὸς συζήτηση θέματα μὲ ἐπαρκῆ αἰτιολόγηση τῆς ἀνάγκης, ἡ ὁποία καθιστᾷ ἐπιτακτικὴ τὴν ἔκτακτη συνεδρία.

Ἡ πρόσκληση γιὰ τακτικὴ συνεδρία πρέπει νὰ ἀναγράφει τὰ θέματα Ἡμερησίας Διατάξεως.

β) Τò Δ.Σ. εὐρίσκεται σὲ ἀπαρτία, ὅταν εἶναι παρόντα τρία (3) τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέλη του. Οἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφία, σὲ περίπτωσι δὲ ἰσοψηφίας προσμετράται διπλὴ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

γ) Μέλος τοῦ Δ.Σ. , τὸ ὁποῖο ἀπουσιάζει ἀδικαιολόγητα κατὰ τὴν κρίση τοῦ Δ.Σ. ἀπὸ πέντε (5) συνεχεῖς συνεδριάσεις θεωρεῖται αὐτοδικαίως ὅτι ἔχει παραιτηθεῖ. Περὶ τούτου ὁμως ἀποφαίνεται τελικῶς τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

δ) Ὁ Πρόεδρος φροντίζει ἐγκαίρως γιὰ τὴν ἀναπλήρωση τῆς κενωθείσης θέσεως.

ε) Γιὰ τὶς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. τηροῦνται Πρακτικά, στὰ ὁποῖα καταχωροῦνται ὅλες οἱ ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ., καθὼς καὶ ἡ γνώμη τῶν μειοψηφισάντων μελῶν. Τὰ πρακτικὰ ἀναγιγνώσκονται κατὰ τὴν ἐπομένη συνεδρία τοῦ σώματος καὶ ὑπογράφονται ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη ὑποχρεωτικῶς, ἀνεξάρτητα ἂν συμφώνησαν ἢ διεφώνησαν μὲ τὶς ληφθεῖσες ἀποφάσεις.

Άρθρον 6

Καθήκοντα - Ἀρμοδιότητες τοῦ Δ.Σ.

Τò Διοικητικό Συμβούλιο διοικεῖ τὸ Ἰδρυμα καὶ φροντίζει γιὰ τὴν ὁμαλὴ λειτουργία αὐτοῦ καὶ τὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν του.

Εἶναι ἀρμόδιο γιὰ τὴν ἐν γένει διαχείριση τῶν ὑποθέσεων τοῦ Ἰδρύματος, δηλαδή:

α) Καθορίζει τὶς ἐπιμέρους ὑπηρεσίες καὶ λειτουργίες τοῦ Ἰδρύματος, ἀνάλογα μὲ τὶς ἐκάστοτε ἀνάγκες καὶ τοὺς ἐπιλεγόμενους στόχους.

β) Ψηφίζει τὸν Προϋπολογισμό καὶ τὸν Ἀπολογισμό ἐσόδων καὶ ἐξόδων, τοὺς ὁποῖους ὑποβάλλει γιὰ ἔγκριση στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο. Ἐγκρίνει δὲ κάθε δαπάνη ποὺ ὑπερβαίνει τὸ ποσό, τὸ ὁποῖο δια-

χειρίζεται ὁ Διευθυντὴς καὶ τὸ ὁποῖο καθορίζεται κάθε φορὰ ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος

γ) Ἀποδέχεται ἢ ἀπορρίπτει κληρονομίες, κληροδοσίες, δωρεές ἢ ἄλλες εἰσφορές.

δ) Προσλαμβάνει καὶ ἀπολύει βάσει τῆς κειμένης νομοθεσίας τὸ προσωπικὸ τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἀσκεῖ πειθαρχικὴ ἐξουσία στοὺς ὑπαλλήλους.

ε) Προσλαμβάνει συμβούλους ἐπὶ παιδαγωγικῶν, ἰατρικῶν, νομικῶν, οικονομικῶν καὶ ἄλλων θεμάτων.

στ) Ἀποφασίζει ἐπὶ παντὸς θέματος, μὴ προβλεπόμενου ἀπὸ τὸν παρόντα Κανονισμό.

ζ) Τò Δ.Σ. ἐξουσιοδοτεῖ τὸν Πρόεδρο ἢ τὸν/τὴν Διευθυντή/τρια ἢ ἄλλο ἄτομο γιὰ τὴν ἐκπροσώπηση τοῦ Ἰδρύματος ἐνώπιον πᾶσης διοικητικῆς, δικαστικῆς, ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐνώπιον παντὸς ἄλλου ὀργανισμοῦ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ.

Άρθρον 7

Καθήκοντα τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ.

Ὁ Πρόεδρος ἐκτὸς ἀπὸ τὶς προαναφερθεῖσες ἀρμοδιότητές του, ἐνεργεῖ καὶ τὰ κατωτέρω ὀριζόμενα:

α) Ἀντιπροσωπεύει τὸ Ἰδρυμα ἐνώπιον ὄλων τῶν ἀρχῶν (διοικητικῆς, δικαστικῆς, ἐκκλησιαστικῆς κ.ἄ.) ἢ ἐκχωρεῖ κατὰ περίπτωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο σὲ ἕτερο μέλος τοῦ Δ.Σ., ἢ σὲ ἄλλο ἄτομο, κατόπιν ἀποφάσεως ἢ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

β) Προσκαλεῖ τὸ Δ.Σ. καὶ διευθύνει τὶς συνεδριάσεις του.

γ) Ὑπογράφει ὅλα τὰ ἐξερχόμενα ἔγγραφα.

δ) Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ.

Άρθρον 8

Καθήκοντα Γραμματέως

Ὁ Γραμματέας συντάσσει τὰ Πρακτικά τοῦ Δ.Σ., φυλάσσει τὸ βιβλίον τῶν Πρακτικῶν, τηρεῖ τὸ βιβλίον πρωτοκόλλου ἀλληλογραφίας, τὸ βιβλίον Μητρώου τῶν Νηπιῶν - Βρεφῶν, τὸ ἀρχεῖο τοῦ Ἰδρύματος καὶ φυλάσσει τὴν σφραγίδα αὐτοῦ. Συντάσσει τὴν ἐτήσια Ἐκθεση Πεπραγμένων τοῦ Ἰδρύματος, μετὰ δὲ τὴν ἔγκρισή της ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὴν προωθεῖ γιὰ δημοσίευση.

Τὸν Γραμματέα κωλυόμενο ἢ ἀπουσιάζοντα ἀναπληρώνει ἕτερος Σύμβουλος ὀριζόμενος ἀπὸ τὸν Πρόεδρο.

Άρθρον 9

Καθήκοντα Ταμία

Ο Ταμίας εισπράττει τὰ ἔσοδα τοῦ Ἰδρύματος καὶ υπογράφει τὶς ἀποδείξεις εισπράξεων. Ἐπίσης, ἐνεργεῖ τὶς πληρωμές, ἀφοῦ ἐκδοθεῖ τὸ ἀνάλογο χρηματικὸ ἔνταλμα πληρωμῆς, τὸ ὁποῖο ὑπογράφεται προηγουμένως εἴτε ἀπὸ τὸν Πρόεδρο εἴτε ἀπὸ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένο Σύμβουλο εἴτε ἀπὸ τὸν/τὴν Διευθυντή/ντρια τοῦ Ἰδρύματος. Τηρεῖ τὰ διαχειριστικὰ βιβλία τοῦ Ἰδρύματος, φυλάσσει τὰ παραστατικὰ Εἰσπράξεων καὶ Πληρωμῶν, συντάσσει τὸν Προϋπολογισμό καὶ Ἀπολογισμό, τοὺς ὁποίους ὑποβάλλει ἔγκαιρα πρὸς ψήφισιν στὸ Δ.Σ.. Κρατεῖ τὸ βιβλίον Ταμείου, ὅπου καταχωρίζονται μὲ χρονολογικὴ σειρὰ καὶ μὲ τὴν ἀναγκαίαν λογιστικὴν τάξιν τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα πραγματοποιοῦνται κατὰ τὴ χρονικὴ διάρκειαν κάθε οικονομικῆς χρήσεως. Τηρεῖ τὸ στέλεχος διπλότυπων Γραμματίων Εἰσπράξεων καὶ διπλότυπων Ἐνταλμάτων Πληρωμῶν, ἀριθμημένα καὶ θεωρημένα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης. Παρακολουθεῖ καὶ ἐλέγχει τὸ ἔργο τῶν ὑπευθύνων διαχειρίσεως καὶ ἀποθήκης.

Τὸν Ταμία κωλυόμενο ἢ ἀπουσιάζοντα ἀναπληρῶνει ἕτερος Σύμβουλος, ὀριζόμενος ἀπὸ τὸν Πρόεδρο.

Άρθρον 10

Προσωπικὸ τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ προσωπικὸ τοῦ Ἰδρύματος πρέπει νὰ εἶναι ἐξειδικευμένο καὶ ἐπιλεγμένο μὲ κριτήριον καὶ γνώμονα τὴν ἀγάπην γιὰ τὸ παιδί καὶ τὸν πλησίον, διακρίνεται δὲ σὲ τακτικὸ καὶ ἔκτακτο, ἀμειβόμενο καὶ ἐθελοθικόν.

Τὸ προσωπικὸ ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὸν Διευθυντή, τὸ παιδαγωγικὸ προσωπικόν, τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ, τὸ προσωπικὸ καθαρῶν, τοὺς μάγειρες/ισσες, τὸν ὁδηγὸ τοῦ ὀχήματος, τὸν συμβαλλόμενον παιδίατρο, τὸν συμβαλλόμενον κοινωνικὸ λειτουργὸ καὶ τὸν συμβαλλόμενον ψυχολόγο. Τὸ προσωπικὸ εὐθύνεται γιὰ τὴν ἄρτια ὀργάνωσιν καὶ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος καὶ ὑποχρεοῦται νὰ συμμορφώνεται μὲ τὶς κάθε φορὰ παρεχόμενες ὁδηγίαι ἀπὸ τὴν ἐποπεύουσα ἀρχή.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀργανικῶν θέσεων καθορίζεται κάθε χρόνον μὲ ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ., μετὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν ἐγγραφῶν τῶν νηπίων καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς

λειτουργίας τῶν περιοδικῶν τμημάτων τοῦ Σταθμοῦ, ὥστε νὰ καλύπτονται πλήρως οἱ ἀνάγκες τοῦ Ἰδρύματος. Τροποποιεῖται δὲ ὅποτεδήποτε ἐὰν τὸ ἐπιβάλλουν οἱ ἀνάγκες καὶ πάντοτε σύμφωνα μὲ τὶς ὑπὸ τοῦ ὀριζόμενου Κανονισμοῦ προβλεπόμενες θέσεις. Στὸ προσωπικὸ δὲν γίνονται δεκτὰ ἄτομα ποὺ πάσχουν ἀπὸ ὁποιασδήποτε μορφῆς ψυχικὸ νόσημα ἢ ἀπὸ ἀσθένεια μοιησιατικῆ. Γιὰ τὸν ὀρισμὸν ἀπαιτεῖται ἰατρικὴ γνωμάτευσις γιὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν ἀνωτέρω ἀπὸ Δημόσιον Νοσοκομεῖον.

Συνίσταται μὲ τὸν παρόντα Κανονισμό μίαν (1) θέσιν Διευθυντοῦ, στὸν ὁποῖο ὑπάγονται ὅλῃς οἱ Ὑπηρεσίαι καὶ τὸ ἐν γένει προσωπικὸ τοῦ Ἰδρύματος. Στῆ θέσιν αὐτὴ ὀρίζεται πρόσωπον, τὸ ὁποῖο διαθέτει τὰ ἀπαραίτητα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα καὶ μὲ σκοπὸ τὴν εὐρυθμίαν, ὁμαλίαν, ἀπόρροκτον, σύννομον καὶ ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος. Ὁ Διευθυντὴς μεταξὺ ἄλλων ἔχει τὴν εὐθύνην γιὰ τὴν λειτουργίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντονίζει τὸ προσωπικὸ αὐτοῦ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ τὶς ἐντολὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῶν φιλοξενουμένων καὶ ἐξυπηρετουμένων νηπίων καὶ παιδιῶν, γιὰ τὴν καλὴν διατροφήν καὶ γιὰ τὴν διαπαιδαγώγησιν τους. Ἐποπεύει τὴν καθαρῶτητα τοῦ Ἰδρύματος. Ἀπασχολεῖ τὰ νήπια καὶ τὰ παιδιὰ κατὰ τὸ παιδαγωγικὸ πρόγραμμά τὶς ὥρας ποὺ δὲν ἀσκεῖ διοικητικὰ καθήκοντα καὶ παρέχει συμβουλευτικὴν ἐνημέρωσιν καὶ ὑποστήριξιν στοὺς γονεῖς τῶν φιλοξενουμένων καὶ ἐξυπηρετουμένων νηπίων καὶ παιδιῶν. Τηρεῖ δὲ τὸ βιβλίον παρουσίας τῶν νηπίων καὶ παιδιῶν, τὸ βιβλίον παρουσίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος καὶ τὸ βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων. Ἐπίσης εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ γνωστοποιεῖ ἐγγράφως στὸ Δ.Σ. τὶς παρουσιάζόμενες κάθε φορὰ ἐλλείψεις καὶ νὰ ὑποδεικνύει τὴν συμπλήρωσίν τους.

Τὸν/τὴν Διευθυντὴν/ντρια σὲ περίπτωσιν ἀπουσίας ἢ κωλυμῶν, ἀναπληρῶνει μίαν ἀπὸ τὶς νηπιαγωγούς ἢ βρεφολόγους, ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ τὸν ἴδιον/α, ἢ ἀπὸ τὸ Δ.Σ.

Άρθρον 11

Καθήκοντα προσωπικοῦ

Τὰ καθήκοντα τοῦ προσωπικοῦ καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

Παιδαγωγικό Προσωπικό:

α) Φροντίζει για την όρθη Χριστιανική διαπαιδαγώγηση, ως και την σωστή ψυχοσωματική υγεία και ψυχοκινητική εξέλιξη των παιδιών, με εξατομίκευση του ήμερησιου προγράμματος ανάλογα με την ηλικία και τις ανάγκες τους. Άπασχολεῖ τὰ παιδιὰ σύμφωνα με τὸ ήμερήσιο πρόγραμμα άπασχολήσεως.

β) Εἰσηγείται τις ανάγκες έφοδιασμοῦ τῶν αίθουσῶν για τὴν έφαρμογή τοῦ προγράμματος με εἶδη (παιχνίδια, εἶδη καθαριότητας κ.λπ.).

γ) Βοηθᾷ τὰ φιλοξενούμενα παιδιὰ για τὴν ικανοποίηση τῶν άτομικῶν τους άναγκῶν, ένθαρρύνοντας τὴν αὐτοεξυπηρέτηση τους. Ἐπιβλέπει τὴ σωματικὴ καθαριότητα τῶν νηπίων και τῶν βρεφῶν. Παρακολουθεῖ τὴν παρασκευὴ και χορηγήση τοῦ γάλακτος και τῆς λοιπῆς τροφῆς τῶν βρεφῶν και τῶν νηπίων σύμφωνα με τις όδηγίες τοῦ παιδίατροῦ.

δ) Ἐπιβλέπει τις υπαλληλήλους καθαριότητας - βοηθητικῶν έργασιῶν για τὴν τήρηση τῶν κανόνων καθαριότητας στις αίθουσες άπασχόλησης και φαγητοῦ τῶν νηπίων και βρεφῶν.

ε) Ἐνημερώνει τοὺς άρμοδίους και τὸν παιδίατρο για κάθε ὑποπο σχετικὰ με τὴν υγεία τους περιστατικό. Τηρεῖ βιβλίο παρουσίας και ένημερώνει άρμοδίως για τις καθυστερήσεις τῶν παιδιῶν στὴν προσέλευσή τους, εἴτε στις άπουσίες τους.

στ) Λόγω τῆς άμέσης έπαφῆς με τὰ παιδιὰ, προσφέρει σὲ αὐτὰ με ὑπομονή και στοργή όλες τις δυνατότητες, για νὰ άναπτύξουν τὴν προσωπικότητα τους, έπιδιώκοντας συνεχῶς νὰ δημιουργήσουν σὲ αὐτὰ ικανότητες συγκέντρωσης, αὐτεέργειας, έμπιστοσύνης στὸν έαυτὸ τους και στις προσωπικές τους δυνατότητες. Ἐπαγορεύεται αὐστηρῶς για όποιοδήποτε λόγο και σὲ καμιά περίπτωση ἡ κακὴ μεταχείριση τῶν παιδιῶν (έκφοβισμός, σωματικὴ ποινὴ κ.λπ.).

ζ) Ἐνημερώνει μία φορά τὸν μήνα τοὺς γονεῖς για τὴν καθόλου εξέλιξη τοῦ παιδιοῦ τους και διατηρεῖ άρμονικὴ σχέση με αὐτοὺς.

2. Βοηθὸς παιδαγωγοῦ:

α) Βοηθᾷ τὸ προσωπικὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου σὲ όλα τὰ καθήκοντά του σύμφωνα με τις όδηγίες που παίρνει από αὐτό. Στὴν περίπτωση άπουσίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς προηγουμένης παραγράφου, άντικαθιστᾷ αὐτό, άπευθυνόμενος/η στὸν ὑπεύθυνο τοῦ Ἰδρύματος για βοήθεια και ὑποστήριξη.

β) Συνοδεύει τὰ παιδιὰ κατὰ τὴν μεταφορά τους από και πρὸς τὸ Ἴδρυμα και έπιμελεῖται τῆς παράδοσης αὐτῶν στὴν οἰκία τους.

3. Μάγειρας/ισσα:

α) Εἶναι ὑπεύθυνος/η για τὸ χώρο τοῦ μαγειρείου και για τὴν έπιμελημένη και έγκαιρη παρασκευὴ τοῦ φαγητοῦ, σύμφωνα με τὸ διαιτολόγιο. Ἐπιμελεῖται ιδιαίτέρως για τὴν τήρηση όλων τῶν κανόνων υγιεινῆς στοὺς χώρους παρασκευῆς τοῦ φαγητοῦ, εἰσηγούμενος/η κάθε σχετικὸ μέτρο βελτιώσεως.

β) Παραλαμβάνει καθημερινά, βάσει ὑπηρεσιακοῦ σημειώματος, τὴν άναγκαῖα ποσότητα ὑλικῶν για τὸ ήμερήσιο φαγητό, σύμφωνα με τὸ διαιτολόγιο και ὑπογράφει τὸ σχετικὸ δελητίο παραλαβῆς.

γ) Τακτοποιεῖ τὰ μαγειρικὰ σκεῦη και εἶδη έστίασεως και φροντίζει για τὴν καλὴ καταστάση τους, εὐθυνόμενος/η για κάθε άπώλεια ἢ άδικαιολόγητη καταστροφή.

δ) Προτείνει τὴ λήψη κάθε μέτρου, που θεωρεῖ άπαραίτητο για τὴν καλὴ και όμαλὴ λειτουργία τοῦ μαγειρείου.

4. Τὸ Προσωπικὸ καθαριότητας-βοηθητικῶν έργασιῶν:

Ἐκτελεῖ τις έργασίες καθαριότητας τῶν έσωτερικῶν και έξωτερικῶν χώρων, καθὼς και κάθε ἄλλη βοηθητικὴ έργασία που τοῦ άνατίθεται από τὸν Διευθυντή/τρια τοῦ Ἰδρύματος. Χρησιμοποιεῖ ὑλικά καθαριότητας που παραλαμβάνει από τὸν διαχειριστὴ τοῦ Ἰδρύματος με ὑπηρεσιακὸ σημείωμα.

5. Ὁ Παιδίατρος.

Συμβάλλεται με τὸ Ἴδρυμα με συμβάση έργου και ἔχει τις άκόλουθες ὑποχρεώσεις:

α) Ἐξετάζει κατὰ διαστήματα και κατ' έλάχιστο ὄριο μία φορά τὴν έβδομάδα όλα τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰδρύματος και παρακολουθεῖ τὴν άνάπτυξη τους, σημειώνοντας τις παρατηρήσεις του στὴν άτομικὴ καρτέλλα κάθε παιδιοῦ.

β) Παρακολουθεῖ, συνεργαζόμενος με Κοινωνικὴ Λειτουργό ἢ Ψυχολόγο, τὴν ψυχοσωματικὴ υγεία και άνάπτυξη τῶν παιδιῶν, όταν συντρέχουν ἢ παρατηρηθοῦν ιδιαίτερες περιπτώσεις προβληματικῆς συμπεριφορᾶς.

γ) Εἰσηγείται τὴ δυνατότητα έπιστροφῆς στὸ Ἴδρυμα παιδιοῦ που άπουσίαζε, εξαιτίας σοβαρῆς ασθένειας,

μέ βάση τὸ ἰατρικὸ πιστοποιητικὸ ποὺ προσκομίζεται ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ τὴν προσωπικὴ του ἐξέταση.

δ) Ὑποδεικνύει μέτρα ποὺ πρέπει νὰ ληφθοῦν γιὰ τὴν ὑγιεινὴ τῶν παιδιῶν καὶ γιὰ τὴν ὑγειονομικὴ κατάσταση τοῦ Ἰδρύματος. Διατηρεῖ πρόχειρο φαρμακεῖο καὶ γιὰ ὁποιοδήποτε ἔκτακτο περιστατικὸ πρέπει νὰ σπεύδει γιὰ τὴν παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του.

ε) Τηρεῖ καὶ ἐνημερώνει τὴν ἀτομικὴ κάρτα ὑγείας βρεφῶν, νηπίων καὶ παιδιῶν.

στ) Εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ τὴν κατάρτιση διαιτολόγου.

ἄρθρον 12

Εἰδικὸι κανόνες γιὰ τὸ προσωπικὸ

α) Ὁ τρόπος προσλήψεως καὶ οἱ ὥρες προσελεύσεως καὶ ἀποχωρήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος καθορίζονται μὲ ἀπόφαση τοῦ Μητροπολίτου καὶ εἶναι ἀνάλογοι μὲ τὸ ὥραριο ἐργασίας καὶ τὶς ὥρες λειτουργίας τῶν μονάδων τοῦ Ἰδρύματος.

β) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπομάκρυνση τοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τὸ Ἰδρυμα κατὰ τὶς ἐργασίμες ἡμέρες καὶ ὥρες. Ἐφ' ὅσον συντρέχουν ἰδιαίτερα σοβαροὶ προσωπικοὶ ἢ ὑπηρεσιακοὶ λόγοι, ἐπιτρέπεται ὀλιγόωρη ἀπομάκρυνση τοῦ ὑπαλλήλου, μετὰ ἀπὸ εἰδικὴ ἄδεια τοῦ/τῆς Διευθυντοῦ/τριας.

γ) Τὸ προσωπικὸ δικαιούται διατροφῆς ἀπὸ τὸ ἴδιο φαγητὸ ποὺ παρασκευάζεται γιὰ τὰ φιλοξενούμενα παιδιά. Ἡ διατροφή αὐτὴ δὲν θεωρεῖται ἔμμεση μισθολογικὴ παροχὴ τοῦ προσωπικοῦ, ἀλλὰ ἀποβλέπει στὴν ἐξυπηρέτηση τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος καὶ κατὰ συνέπεια δὲν ἐπιτρέπεται ἡ χορήγηση στοῦ προσωπικοῦ φαγητοῦ σὲ χρῆμα ἢ σὲ εἶδος ἢ χωριστὴ παρασκευὴ φαγητοῦ γι' αὐτό.

δ) Ὁ μάγειρας/ισσα καὶ τὸ προσωπικὸ καθαριότητας βοηθητικῶν ἐργασιῶν φέρουν στολῆς ἐργασίας καὶ σκουῖφο.

ε) Τὸ ὥραριο ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἐκεῖνο ποὺ καθορίζεται κάθε φορὰ ἀπὸ τὶς ἰσχύουσες συλλογικὲς συμβάσεις τοῦ Ὑπουργείου Ἀπασχόλησης καὶ Κοινωνικῆς Προστασίας.

στ) Οἱ ἀποδοχὲς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος καθορίζονται ἐλευθέρως μὲ συμφωνία μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδότη, δὲν μποροῦν ὅμως νὰ εἶναι κατώτερες τοῦ ἐλαχίστου ἡμερομισθίου ποὺ προβλέπεται ἀπὸ τὶς ἰσχύουσες κάθε φορὰ συμβάσεις τοῦ Ὑπουργείου Ἀπασχόλησης. Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει

κλαδικὴ συλλογικὴ σύμβαση ποὺ νὰ ρυθμίζει εἰδικὰ τὶς ἀποδοχὲς τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ἀκολουθεῖται ἡ συλλογικὴ σύμβαση ἐργασίας.

ζ) Λαμβανομένης ὑπ' ὄψη τῆς ἰδιαιτερότητας τοῦ Ἰδρύματος, ὡς πρὸς τὸ χαρακτῆρα του (ἐκκλησιαστικὸ), ἐλέγχεται ἡ λειτουργία τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἶναι κοσμία, εὐπρεπὴς καὶ μὲ ἰδιαίτερα περισσεύματα ἀγάπης, ἐπιεικειᾶς καὶ ὑπομονῆς. Γιὰ τὸν ἔλεγχο αὐτό, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἀκριβῆ τήρηση τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλέπεται καὶ ἡ ἐπιβολὴ ποινῶν, ἐὰν διαπιστωθοῦν πειθαρχικὰ παραπτώματα σὲ σχέση μὲ τὶς διατάξεις του, ἀλλὰ καὶ ἐὰν διαπιστωθοῦν παραπτώματα ἠθικοῦ κυρίως χαρακτῆρα καὶ μὴ ἐνδεδειγμένων σὲ χριστιανό (ἄσεμνη συμπεριφορὰ, ἄσεμνη περιβολὴ κ.λπ.). Οἱ ποινὲς ποὺ προβλέπονται εἶναι: α) ἐπίπληξη, β) χρηματικὸ πρόστιμο, γ) διαθεσιμότητα καὶ δ) ἀπόλυση. Τὶς ποινὲς ἐπιβάλλει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος μετὰ ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. καὶ ἀνάλογα μὲ τὴν βαρύτητα τοῦ περιστατικοῦ. Σὲ βαριὰ παραπτώματα (χειροδικία, βιαιοπραγία, προσβολὴς γενετησίας ἀξιοπρέπειας κ.λπ.) προβλέπεται ἡ ποινὴ τῆς ἀπόλυσης, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν προσφυγὴ στὴν Δικαιοσύνη.

ἄρθρον 13

Γιὰ τὴν ἀπρόσκοπτη λειτουργία ὄλων τῶν μονάδων τοῦ Ἰδρύματος, τὸ Δ.Σ. καταρτίζει ἐσωτερικὸ Κανονισμό, στὸν ὁποῖο θὰ περιλαμβάνονται λεπτομερειακὰ οἱ ὅροι λειτουργίας καὶ διατηρήσεως τῶν χώρων αὐτοῦ.

ἄρθρον 14

Δικαίωμα ἐγγραφῆς καὶ ἐγγραφὴ παιδιῶν

α) Δικαίωμα ἐγγραφῆς στὶς μονάδες τοῦ Ἰδρύματος ἔχουν ὅλα τὰ παιδιά, σύμφωνα μὲ τὶς σχετικὲς προβλέψεις, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῆς ἐγγραφῆς παιδιῶν, ἐφ' ὅσον καὶ γιὰ ὅσο διάστημα πάσχουν ἀπὸ μεταδοτικὰ νοσήματα. Παιδιὰ ποὺ πάσχουν ἀπὸ σωματικὲς ἢ πνευματικὲς παθήσεις ἐγγράφονται στὸ Ἰδρυμα, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει πιστοποίηση εἰδικοῦ (ἀρμοδίου) ἱατροῦ Κρατικοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἰδρύματος ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ὄργανισμοῦ, ὅτι τοῦτο εἶναι ὠφέλιμο γιὰ τὸ παιδί, ὅτι δὲν ὑπάρχει πρόβλημα φιλοξενίας τοῦ παιδίου στὸ Ἰδρυμα καὶ ἐφ' ὅσον αὐτὸ

διαθέτει την αναγκαία ύποδομή. Στις μονάδες του Ίδρύματος δὲν γίνονται δεκτὰ παιδιά που πάσχουν ἀπὸ ψυχικὰ νοσήματα ἢ μοηλισματικὲς ἀσθένειες. Εἰδικώτερα, στὸ Ίδρυμα - Σταθμὸ γίνονται δεκτά:

1. ΒΡΕΦΙΚΟ ΤΜΗΜΑ:

Προνήπια ἀπὸ ἡλικίας 2 μηνῶν ἕως καὶ 2,5 ἐτῶν.

2. ΠΡΟΝΗΠΙΑΚΟ - ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ:

Νήπια ἀπὸ ἡλικίας 2,5 ἕως 5 ἐτῶν.

3. Προνήπια ἢ νήπια που προέρχονται ἀπὸ ἄγαμες ἢ ἐγκαταληλειμμένες μπτέρες.

Ἄριθμὸς Παιδιῶν: 10 βρέφη - 40 νήπια.

β) Κατὰ τὴν ἐγγραφή ἐπιλέγονται τὰ παιδιά ἐργαζομένων γονέων καὶ τὰ παιδιά τῶν οικονομικὰ ἀδυνάτων οἰκογενειῶν, προτιμωμένων ἐκείνων που ἔχουν ἀνάγκη φροντίδας ἀπὸ διάφορα κοινωνικὰ αἴτια (ὅπως π.χ. παιδιά ὀρφανὰ ἀπὸ τοὺς δύο γονεῖς ἢ τὸν ἕνα γονέα, παιδιά ἀγάμων μπτέρων, διαζευγμένων ἢ σὲ διάσταση γονέων, παιδιά που προέρχονται ἀπὸ γονεῖς μὲ σωματικὴ ἢ πνευματικὴ ἀναπηρία, πολυτέκνων οἰκογενειῶν κ.λπ.).

γ) γιὰ τὴν ἐγγραφή τῶν παιδιῶν στὶς μονάδες τοῦ Ίδρύματος ἀπαιτοῦνται τὰ ἑξῆς δικαιολογητικά:

Αἴτηση τῆς μπτέρας ἢ τοῦ πατέρα ἢ τοῦ κηδεμόνα τοῦ παιδιοῦ.

Ληξιαρχικὴ πράξη γεννήσεως τοῦ παιδιοῦ.

Βεβαίωση Ἰατροῦ γιὰ τὴν καλὴν σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ὑγεία τοῦ παιδιοῦ, καθὼς καὶ φωτοτυπία τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας του, μὲ τὰ ἐμβόλια που προβλέπονται κάθε φορά, ἀνάλογα μὲ τὴν ἡλικία τοῦ παιδιοῦ. Ἐπίσης, πρόσφατα ἀποτελέσματα φυματιοαντίδρασης.

Ἀντίγραφο τῆς δήλωσης φορολογίας εἰσοδήματος τοῦ τρέχοντος οικονομικοῦ ἔτους καὶ ἀντίγραφο ἐκκαθαριστικοῦ σημειώματος.

Ἐπεύθυνη δήλωση γιὰ τὴν οἰκογενειακὴ κατάσταση τῶν γονέων ἢ τοῦ κηδεμόνος τοῦ παιδιοῦ.

Κάθε ἄλλο δικαιολογητικὸ που θεωρεῖται ἀπαραίτητο (βεβαίωση πολυτεχνικῆς ιδιότητος κ.λπ.).

δ) γιὰ τὴν ἐγγραφή παιδιῶν ἀλλοδαπῶν γονέων στὸ Ίδρυμα, ἐκτὸς τῶν προηγουμένων δικαιολογητικῶν, ἀπαραίτητη προϋπόθεση εἶναι ἡ ἄδεια νόμιμης παραμονῆς στὴ χώρα μας, ὅπως αὐτὴ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὶς ἰσχύουσες κάθε φορά διατάξεις τοῦ Κράτους.

Οἱ αἰτήσεις ἐγγραφῆς ὑποβάλλονται στὸ Ίδρυμα ἀπὸ 20 Μαΐου μέχρι 15 Ἰουνίου κάθε ἡμερολογιακοῦ

ἔτους, καὶ καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ χρόνου, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν κενὲς θέσεις.

ε) Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσαγομένων νηπίων ὀρίζεται μὲ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. σύμφωνα μὲ τὴν ὑφισταμένη δυνατότητα τῶν ἐγκαταστάσεων, ἀλλὰ καὶ μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῶν σχετικῶν Νόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. ἐπίσης καθορίζεται ἡ μηνιαία (ἢ ἡ ἀνὰ ὥρα προκειμένου γιὰ τὸ Σταθμὸ Baby Parking) συνεισφορά τῶν γονέων, κλιμακούμενη ἀνάλογα μὲ τὴν κατηγορία, στὴν ὁποία κατατάσσονται οἱ γονεῖς: κληρικοί, πολύτεκνοι, διαζευγμένοι, μονογονεϊκὲς οἰκογένειες, χαμηλοῦ οἰκογενειακοῦ εἰσοδήματος κ.λπ.

στ) Ἡ καταβολὴ μηνιαίας συνεισφορᾶς ἐκ μέρους τῆς οἰκογενείας ἔχει τὴν ἔννοια τῆς συμμετοχῆς στὰ ἔξοδα λειτουργίας τοῦ Ίδρύματος καὶ βεβαίως συμβολικὸ χαρακτήρα καὶ ὄχι κερδοσκοπικό. Πρὸς πιστοποίηση τῆς οικονομικῆς καταστάσεως τῆς ἐνδιαφερομένης οἰκογενείας θεωρεῖται ἀπαραίτητη ἡ προσκόμιση καὶ κατάθεση στὴ Γραμματεία τοῦ Ίδρύματος τοῦ ἐκκαθαριστικοῦ σημειώματος τῆς τελευταίας οικονομικῆς χρήσεως γιὰ ἀμφοτέρους τοὺς γονεῖς, τὸ ὁποῖο ἐκδίδει ἢ ἐκάστοτε Οἰκονομικὴ Ἐφορία (Δ.Ο.Υ) κατὰ τὸν προσδιορισμὸ τοῦ φόρου εἰσοδήματος.

ζ) Τὰ τέκνα τῶν ἀγάμων ἢ ἐγκαταληλειμμένων μπτέρων δὲν θὰ ἔχουν οικονομικὴ συνδρομὴ, ἐκτὸς ἂν τὸ Δ.Σ. ἄλλως ἀποφασίζει κατὰ περίπτωσιν, ἡ δὲ παραμονὴ των στὸ Ίδρυμα δὲν θὰ μπορεῖ νὰ ὑπερβαίνει τὸ ἑξάμηνον.

Ἄρθρον 15

Διακοπὴ φιλοξενίας παιδιῶν

Ἡ φιλοξενία τῶν παιδιῶν στὶς μονάδες τοῦ Ίδρύματος διακόπτεται, ἐφ' ὅσον συντρέχουν οἱ παρακάτω περιπτώσεις:

α) Ὅταν τὸ ζήτησουν μὲ αἴτησή τους οἱ γονεῖς ἢ οἱ κηδεμόνες τῶν παιδιῶν.

β) Ὅταν ἐμφανιστοῦν σοβαρὰ προβλήματα στὴ συμπεριφορὰ ἢ τὴν ὑγεία τῶν παιδιῶν, που δὲν μποροῦν νὰ ἀντιμετωπιστοῦν ἀπὸ τὸ Ίδρυμα, ἔπειτα ἀπὸ προηγουμένη ἐπικοινωνία μὲ τοὺς γονεῖς καὶ τὸν εἰδικὸ Ἰατρό.

γ) Ὅταν δὲν καταβάλλεται ἀπὸ τοὺς γονεῖς ἡ οικονομικὴ τους συμμετοχὴ γιὰ χρονικὸ διάστημα πέραν τῶν δύο μηνῶν, χωρὶς νὰ ὑπάρχει σοβαρὸς πρὸς

τούτο λόγος και άφοϋ προηγουμένως ειδοποιηθοϋν να καταβάλουν τὸ ὀφειλόμενο ποσὸ τῶν τροφείων.

δ) Ὃταν κατ' ἐξακοιούθηση καὶ παρὰ τὶς σχετικὲς ειδοποιήσεις πρὸς τοὺς γονεῖς, αὐτοὶ δὲν συμμορφώνονται μὲ τὸ πρόγραμμα καὶ τοὺς ὅρους λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος.

ε) Ὃταν κατ' ἐξακοιούθηση καὶ πέραν τοῦ ἑνός (1) μηνός (συνεχόμενα) τὰ παιδιὰ ἀπουσιάζουν ἀδικαιο-λόγητα ἀπὸ τὸ Ἴδρυμα.

ἄρθρον 16 Μεταφορὰ παιδιῶν

Τὰ φιλοξενούμενα παιδιὰ μεταφέρονται ἀπὸ καὶ πρὸς τὶς οἰκίαι τους μὲ τὴν φροντίδα καὶ εὐθύνη τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων τους.

ἄρθρον 17 Λειτουργία τοῦ Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ

α) Ἡ λειτουργία τῶν μονάδων τοῦ Ἰδρύματος (Βρεφονηπιακὸς Σταθμὸς κ.λπ.) ἀρχίζει τὴν 1η Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τὴν 31η Ἰουλίου τοῦ ἐπομένου ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ἐπὶ πέντε μέρες, δηλαδὴ ἀπὸ Δευτέρα ἕως Παρασκευή.

β) Ὁ Βρεφονηπιακὸς Σταθμὸς μπορεῖ νὰ λειτουργεῖ καὶ κατὰ τὸν μῆνα Αὐγούστο καὶ νὰ διακόπτει τὴν λειτουργία του συνοδικὰ ἕνα μῆνα κατὰ τὴν διάρκεια τῶν μηνῶν Ἰουνίου - Ἰουλίου, ἐφ' ὅσον αὐτὸ κριθεῖ ἀπαραίτητο γιὰ τὴν διευκόλυνση τῶν ἐργαζομένων γονέων.

γ) Τὸ Ἴδρυμα δὲν λειτουργεῖ ἀπὸ τὴν 24η Δεκεμβρίου μέχρι καὶ τὴν 6η Ἰανουαρίου, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν Μεγάλη Πέμπτη μέχρι καὶ τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ ἐκᾶστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους.

δ) Ἐπίσης διακόπτει τὴν λειτουργία του κατὰ τὶς ἐπίσημες ἀργίες τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, καθὼς καὶ τοῦ Πολιοῦχου τῆς πόλεως Ὀσίου Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε.

ε) Ἡ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος ἀρχίζει τὴν 07.00 πρωῖνὴν ὥρα καὶ λήγει τὴν 16.00 μετὰ μεσημβριάν.

ἄρθρον 18 Ἰατρικὴ παρακολούθησις

α) Ἡ παρακολούθησις τῆς ὑγείας τῶν παιδιῶν ὄλων τῶν μονάδων τοῦ Ἰδρύματος ἀποτελεῖ παράλληλη

ὑποχρέωσή μας πρὸς τὴν ἀντίστοιχη οἰκογενειακὴ καὶ ἐνεργεῖται ἀπὸ παιδίατρο τοῦ Ἐθνικοῦ Συστήματος Ὑγείας ἢ ἀπὸ παιδίατρο - συνεργάτη μας, ὁ ὁποῖος ἐπισκέπτεται τακτικῶς μὲν μία φορὰ τὴν ἐβδομάδα τὸν Βρεφονηπιακὸ Σταθμὸ, ἐκτάκτως δὲ ὅποτε κληθεῖ.

β) γιὰ κάθε παιδί τηρεῖται Φάκελλος Ὑγείας, ποὺ ἐνημερώνεται ἀπὸ τὸν Ἴατρό.

γ) Μία (1) φορὰ τὸν μῆνα καλοῦνται οἱ γονεῖς σὲ ἐνημερωτικὲς συγκεντρώσεις σχετικὰ μὲ θέματα ὑγείας καὶ πορείας τῶν παιδιῶν.

δ) Ἡ περιφρούρησις τῆς ὑγείας τοῦ παιδιοῦ ἀποτελεῖ ἐπίσης ὑποχρέωσις καὶ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος, τὸ ὁποῖο ἐφαρμόζει πιστὰ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα μέτρα ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας καὶ εὐθύνεται γιὰ κάθε ἀμέλεια ἢ παράλειψη, ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχει ἐπίπτωσις στὴν ὑγεία τῶν παιδιῶν.

ε) Τὸ προσωπικὸ τοῦ Σταθμοῦ ὑποβάλλεται κάθε τρεῖς (3) μῆνες σὲ προληπτικὸ ἱατρικὸ ἔλεγχο, ἐφοδιάζεται δὲ μὲ εἰδικὸ βιβλιᾶριο ὑγείας, τὸ ὁποῖο θεωρεῖται ἀπὸ τὴν ἀρμόδια Ὑγειονομικὴ Ὑπηρεσία.

ἄρθρον 19 Ἡμερήσια ἀπασχόλησις τῶν παιδιῶν

1. Στις μονάδες τοῦ Ἰδρύματος ἐφαρμόζεται ἡμερήσιο πρόγραμμα δημιουργικῆς ἀπασχόλησις, ποὺ ἐξασφαλίζει τὴν ἀρμονικὴ ψυχοσωματικὴ ἀνάπτυξη.

Στα πλῆθια τοῦ προγράμματος αὐτοῦ, τὰ παιδιὰ προσεγγίζονται μὲ μέσο τὴν στοργή, τὸν διάλογο, τὴν ἐπεξήγησις καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη. Ρητὰ ἀπαγορεύεται στὸ προσωπικὸ τοῦ Ἰδρύματος ἡ καταναγκαστικὴ ἐπιβολὴ ἀπόψεων ἢ ἡ ἐπιβολὴ σωματικῆς τιμωρίας, παραβίασις δὲ τῆς ἀπαγόρευσις αὐτῆς ἀποτελεῖ σοβαρότατο πειθαρχικὸ παράπτωμα. Βάσις τοῦ ἡμερησίου προγράμματος ἀπασχολήσεως εἶναι ἡ Χριστιανικὴ διαπαιδαγώγησις, ἡ κοινωνικοποίησις καὶ ἡ ὁμαλὴ συναναστροφὴ τῶν παιδιῶν μεταξὺ τους, ἡ ἐνίσχυσις τῆς ἐξελικτικῆς τους πορείας καὶ ἡ ἐμπέδωσις κλίματος ἐλευθερίας καὶ ἀσφαλείας.

2. Τὸ ἡμερήσιο πρόγραμμα εἶναι εὐέλκτο, τηροῦνται ὅμως βασικὰ χρονικὰ σημεῖα αὐτοῦ, ὅπως ἡ προσέλευσις, ἡ ἀναχώρησις τῶν παιδιῶν, οἱ ὥρες φαγητοῦ, διαλείμματος καὶ ἀνάπαυσις. Ἐνδεικτικὰ τὸ πρόγραμμα ἀπασχολήσεως τῶν παιδιῶν εἶναι:

8.00-9.00 π.μ. Ὑποδοχὴ τῶν παιδιῶν. Ὁ παιδαγωγὸς προτρέπει καὶ ἐνθαρρύνει τὰ παιδιὰ νὰ ἐνσωματω-

θοῦν σὲ ὁμάδες παιχνιδιοῦ ἢ ἀπασχόλησης στὶς «παιδαγωγικὲς γωνιές» δραστηριοτήτων συμβολικοῦ χαρακτῆρα, στὶς γωνιές γνώσεων (βιβλίου κ.λπ.) ἢ τοὺς προτείνει ἀπασχόληση μὲ τὸ οἰκοδομικὸ κατασκευαστικὸ ὑλικὸ ἢ ἄλλο παιδαγωγικὸ ὑλικό.

9.00-9.30 π.μ. Προετοιμασία τῶν παιδιῶν γιὰ πρωινὸ (ὁμάδες στὴν τουαλέτα γιὰ ἀτομικὴ ὑγιεινὴ, ἐτοιμασία τραπεζαρίας κ.λπ.). Συνεχίζεται ἡ ὑποδοχὴ καὶ γίνεται συζήτηση, συναισθηματικὲς ἀνταλλαγὲς μεταξὺ τῶν παιδιῶν καὶ τοῦ παιδαγωγοῦ.

9.30-11.30 π.μ. Ὁ παιδαγωγὸς προγραμματίζει καὶ συζητᾷ μὲ τὰ παιδιὰ τὶς δραστηριότητες τῆς ἡμέρας. Μουσικοκινητικὲς ρυθμικὲς δραστηριότητες, ἀσκήσεις χώρου. Παράλληλα ἢ μεμονωμένα ἐργαστήρια ζωγραφικῆς, κοληθητικῆς, κουκλιοθεάτρου, θεατρικοῦ παιχνιδιοῦ, νεροῦ, πηλοῦ, κηπουρικῆς, μαγειρικῆς, οἰκολογικοῦ πειραματισμοῦ κ.λπ., ἢ παιδαγωγικὲς δραστηριότητες τοῦ ἰδίου χαρακτῆρα.

11.30-12.00 π.μ. Διάλειμμα τῶν παιδιῶν ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓνα ἢ δύο τμήματα, διάρκειας περίπου 30 λεπτῶν. Προετοιμασία γιὰ τὸ μεσημεριανὸ γεῦμα (ἀτομικὴ ὑγιεινὴ). Ἐλεύθερη ἀπασχόληση στὶς «γωνιές» ἢ ὁμαδικὰ παιχνίδια στὴν τάξη, στὸν κήπο καὶ στὴν παιδικὴ χαρὰ, ψυχοκινητικὲς δραστηριότητες κ.ἄ. Προανάγνωση - Προγραφή - Προαριθμηση γιὰ τὰ παιδιὰ τοῦ Νηπιαγωγείου.

12.00-13.00 μ.μ. Μεσημεριανὸ γεῦμα. Τὰ παιδιὰ μὲ ὁμάδες ἐργασίας συμμετέχουν στὸ σερβίρισμα καὶ τὴν τακτοποίηση τῆς τραπεζαρίας. Ἀτομικὴ ὑγιεινὴ μετὰ τὸ φαγητό.

13.00-14.00 μ.μ. Σταδιακὴ ἀναχώρηση τῶν παιδιῶν ποὺ φεύγουν νωρίς. ἤσυχες δραστηριότητες (ἄκουσμα μουσικῆς, ἀφήγηση παραμυθιοῦ, μυθολογία, τραγούδι, ἀνάγνωση βιβλίου κ.λπ.). Δραστηριότητες στὶς «γωνιές» γνώσεων - πληροφοροφύσης. Παιχνίδια μὲ τὸν λόγον. Προαναγνωστικὲς ἀσκήσεις. Παιχνίδια γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς ἀντιληπτικῆς ικανότητος τῶν παιδιῶν. Παντομίμα. Αὐτοσχεδιασμοί, φαντασία κ.ἄ.

14.00-14.45 μ.μ. Ἐλεύθερη ἀπασχόληση ἢ ἀνάπαυση. Τακτοποίηση τῶν τάξεων. Ἀναχώρηση.

3. Τὸ παραπάνω πρόγραμμα προσαρμόζεται στὶς ἰδιαιτερότητες κάθε ἐπιμέρους ἡλικίας καὶ σύμφωνα μὲ τὴ γνώμη καὶ κρίση τῶν παιδαγωγῶν.

ἄρθρον 20

Διατροφή τῶν παιδιῶν

1. Τὸ διαιτολόγιον τῶν παιδιῶν καθορίζεται σύμφωνα μὲ τὶς σύγχρονες παιδιατρικὲς ἀπόψεις γιὰ τὴν ὑγιεινὴ διατροφή τῶν παιδιῶν. Ὡς βάση γιὰ τὸ ποσοστὸλόγιον τροφίμων καὶ διαιτολογίου λαμβάνεται τὸ κατ' ἀρχὰς διαλαμβανόμενον στὴν ὑπ' ἀριθμ. Γ2α/Οἰκ.-4108/1988 Ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγείας, Πρόνοιας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Φ.Ε.Κ 546/τ. Β'2.8.1988).

2. Τὸ πρόγραμμα διατροφῆς ἀναρτᾶται σὲ ἐμφανὲς σημεῖο τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἐνημερώνονται σχετικὰ οἱ γονεῖς. Ἰδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται γιὰ τὴν χορήγηση στὰ παιδιὰ νωπῶν φρούτων καὶ λαχανικῶν, νωποῦ κρέατος καὶ ψαριῶν, γαλακτοκομικῶν προϊόντων κ.λπ., σὲ ἐπαρκεῖς γιὰ τὶς ἀνάγκες τοὺς ποσότητες, ὡς ἐπίσης καὶ γιὰ τὴ μὴ χορήγηση εἰδῶν διατροφῆς ποὺ ἐμπεριέχουν συντηρητικὲς, χρωστικὲς, τεχνητὲς γλυκαντικὲς οὐσίες κ.λπ.

3. Ἡ παρεχομένη τροφή στὰ σιτιζόμενα βρέφη, νήπια καὶ παιδιὰ πρέπει νὰ εἶναι ποιοτικὰ καὶ ποσοτικὰ ἀντίστοιχη ἢ ἀνώτερη μὲ τὸ διαιτολόγιον ποὺ ἀκολουθεῖται στοὺς Κρατικοὺς Παιδικοὺς καὶ Βρεφονηπιακοὺς Σταθμοὺς καὶ καθορίζεται σὲ ἡμερήσια βάση ἀπὸ τὸν Ἰατρὸ καὶ τὸν Διευθυντὴ/τρια τοῦ Ἰδρύματος.

ἄρθρον 21

1. Τὸ Ἰδρυμα τοῦ Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ ἔχει αὐτοτελῆ διαχείριση, τηρεῖ δέ, μὲ τὴν μέριμνα τοῦ Διευθυντῆ/τριας καὶ τοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, τὰ ἐξῆς διαχειριστικὰ βιβλία θεωρημένα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης:

Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων.

Βιβλίον Συμβάντων.

Ἀτομικὲς καρτέλλες ὑγείας βρεφῶν, νηπίων καὶ παιδιῶν.

Ἀτομικὲς κάρτες ὑγείας Προσωπικοῦ.

Βιβλίον παρουσίας βρεφῶν, νηπίων καὶ παιδιῶν.

Βιβλίον παρουσίας Προσωπικοῦ.

Μητρώον βρεφῶν, νηπίων καὶ παιδιῶν.

Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Βιβλίο Ταμείου, διπλότυπα Γραμμάτια Εισπράξεως και Έντάλματα Πληρωμών, εκτελεστέα ἐφ' ὅσον φέρουν τὴν ὑπογραφή τοῦ Προέδρου τοῦ Ἰδρύματος καὶ τοῦ Ταμίου τοῦ Δ.Σ.

Βιβλίο Κτηματολογίου, στὸ ὁποῖο καταγράφονται ἅπαντα τὰ ἀκίνητα περιουσιακὰ στοιχεῖα, ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος.

Βιβλίο Ὑλικοῦ, στὸ ὁποῖο καταγράφονται ἅπαντα τὰ κινητὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα, ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρήση τοῦ Ἰδρύματος.

Βιβλία ἐγγραφῆς καὶ παρακολουθήσεως τροφίμων τοῦ Ἰδρύματος.

2. Τὸ Ἴδρυμα τηρεῖ ἐπίσης καὶ ἄλλα γενικὰ διαχειριστικὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα κρίνονται ἀπὸ τὸ Δ.Σ. αὐτοῦ, ὡς ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ὁμαλὴ λειτουργία τοῦ.

ἄρθρον 22 Ἑορτὴ Ἰδρύματος

Στὸν κατάλληλα διαμορφωμένο (παρακείμενο στὸ Ἴδρυμα) Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου θὰ προσέρχονται τὰ νήπια τοῦ Ἰδρύματος - Σταθμοῦ, ὅπου θὰ ἐκκλησιάζονται καὶ θὰ μεταλαμβάνουν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ἡ συμμετοχὴ αὐτὴ θεωρεῖται ἀπαραίτητη καὶ ὑποχρεωτικὴ καὶ ἔχει οὐσιαστικὸ καὶ παιδαγωγικὸ χαρακτῆρα.

ἄρθρον 23 Κατάργηση τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ Ἴδρυμα καταργεῖται μὲ Ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν αἰτιολογημένης Ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, ἡ ὁποία ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη ὅταν δὲν ἐκπληρώ-

νει τὶς ἐκκλησιολογικὲς προϋποθέσεις καὶ τὴν ἀποστολὴ αὐτοῦ, ὅταν παρεκκλίνει τοῦ σκοποῦ τοῦ ἢ ὅταν καταστεῖ ἀνέφικτη ἡ λειτουργία του.

Σὲ περίπτωσι καταργήσεως τοῦ Ἰδρύματος, κάθε κινητὸ καὶ ἀκίνητο περιουσιακὸ στοιχεῖο αὐτοῦ, περιέρχεται αὐτοδικαίως στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

ἄρθρον 24 Τροποποίηση Κανονισμοῦ

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς τροποποιεῖται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὕστερα ἀπὸ ὁμόφωνη Ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, καὶ ἔγκριση τοῦ Μητροπολίτου.

ἄρθρον 25

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν δημοσίευσή του στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στὸ Ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

ἄρθρον 26

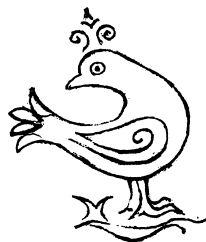
Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιοριστεῖ.

Ἀθῆναι, 23 Ὀκτωβρίου 2008

Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΕΓΑΡΩΝ ΚΑΙ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ

Ἄριθμ. Πρωτ. 1232 Ἐν Μεγάροις τῆ 5ῃ Νοεμβρίου 2008

**Πράξις Καθιέρωσης τῆς
Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου
Ἡλίου Ἐρυθρῶν Δυτ. Ἀτ-
τικῆς**

Τῆ προτάσει ἡμῶν, σεπτῆ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐγκρίσει, ἐπινεύσει δὲ τῆς Πολιτείας, ιδρύθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 63 Προεδρικοῦ Διατάγματος τῆς 8ης Μαΐου 2008, δημοσιευθέντος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, τεύχει πρώτῳ, ἀριθμῷ φύλλου 91 τῆς 21ης Μαΐου 2008, ἡ Ἀνδρῶνα Κοινοβιακὴ Ἱερὰ Μονή, Προφήτου Ἡλίου Ἐρυθρῶν Δυτικῆς Ἀττικῆς.

Ἡ κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, τὰς Ἱερὰς Παραδόσεις καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Τυπικὸν καθιέρωσις τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς καὶ τοῦ Ἱεροῦ αὐτῆς Ναοῦ, ἐγένετο ὑφ' ἡμῶν τῆ 4ῃ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, τοῦ σωτηρίου ἔτους 2008.

Ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονὴ ἔσεται ἀκατάργητος ἐκκλησιαστικῶς καὶ ἀναπαλιθω-
τρίωτος.

Ἡ παροῦσα ἡμῶν Πράξις ἐκδίδεται συνωδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 39/1972 Κανονισμοῦ, «Περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξων Ἱερῶν Μονῶν καὶ τῶν Ἦσυχαστηρίων», εἰς τέσσαρα ὅμοια ἀντίτυπα, δημοσιευθή-
σεται δὲ εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος Βαρθολομαῖος

**ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ -
ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ**

Προκηρύξεις

Ἱερῶν Μητροπόλεων:

Κορίνθου

**Κίτρους
καὶ Κατερίνης**

Ἄρτας

**Λαρίσης
καὶ Τυρνάβου**

**Νεαπόλεως
καὶ Σταυρουπόλεως**

Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἄργολίδος

**Σερβίων
καὶ Κοζάνης**

**Μονεμβασίας
καὶ Σπάρτης**

Ἐλασσώνος

Ἐκκλησία Κρήτης

**Κυδωνίας
καὶ Ἀποκορώνου**

Κλητήρια Ἐπικρίματα

**Μεσογαίας
καὶ Λαυρεωτικῆς**

**Γυθείου
καὶ Οἰτύλλου**

**Σισανίου
καὶ Σιατίστης**

Ἱερὰ Μητρόπολις Κορίνθου

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Κιάτου,

Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Λουτρακίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 13ῃ Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ Κορίνθου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κορίνθου

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων", προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Βασιλείου Ἀγ. Βασιλείου,

Ἁγίου Δημητρίου Ἀγγελοκάστρου,

Ἁγίου Νικολάου Ἄνω Τρικιάλων,

Ἁγίου Δημητρίου Βελίνας,

Ἁγίου Κωνσταντίνου Δενδροῦ,

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Εὐαγγελιστρίας,

Ἁγίου Νικολάου Ζευγολατείου,

Ἁγίου Χαραλάμπους Καλλιθέας,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Καστανιάς,

Ἁγίου Γεωργίου Κλημεντίου,

Ἁγίου Γεωργίου Κουτσομαδίου,

Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Κρηνῶν,

Ἁγίας Τριάδος Κρυονερίου,

Ἁγίας Τριάδος Λαγκαδεϊκῶν,

Ἁγίου Νικολάου Λυκοποριᾶς,

Ἁγίου Παντελεήμονος Μαύρων Λιθαρίων,

Ἁγίου Ἰωάννου Μαψοῦ,

Ἁγίου Γεωργίου Νέων Βρυσουλῶν,

Ἁγίου Σπυρίδωνος Πελλήνης,

Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Πιτσαδεϊκῶν,

Ἁγίου Νικολάου Ρίζας,

Ἑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Ροζενῶν,

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Σαρανταπήχου,

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Σουλίου,

Ἁγίου Γεωργίου Σοφιανῶν,
Ἁγίου Ἰωάννου Στομίου,
Ἁγίου Ἀθανασίου Στυλίων,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Συκέας,
Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κάτω Ταρσοῦ,
Ἁγίου Σπυρίδωνος Φενεοῦ,
Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Χελιδορόου,
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ψαρίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλευομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 13ῃ Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ Κορίνθου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κίτρους καὶ Κατερίνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 817/1978 (ΦΕΚ 170, Α', 8.10.1978) «Περὶ ρυθμίσεως ἐνίων ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων», ὡς καὶ τὸ Προεδρικὸν Διάταγμα 582/1980 (ΦΕΚ, 158, Α' 11.7.1980) «Περὶ κατανομῆς θέσεων Ἱεροκλήρικων εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἀποφασίζομεν ὅπως προκηρύξωμεν διὰ τῆς παρούσης τὴν πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως Ἱεροκλήρικος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καὶ καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ὑποβάλλησιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ διακαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὰς περαιτέρω ὑπηρεσιακὰς ἐνεργείας πρὸς τοποθέτησίν των.

Ἐν Κατερίνῃ τῇ 20ῇ Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πηλαταμῶνος
ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κίτρους καὶ Κατερίνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς

Ἁγίας Παρασκευῆς Κατερίνης,

Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Κίτρους Πιερίας,
καλοῦμεν τοὺς βουλευομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνο-

ριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κατερίνῃ τῇ 6ῃ Νοεμβρίου 2008

† Ὁ Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πηλαταμῶνος
ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἄρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς

Ἁγίου Νικολάου Ἄρτης,
Παντοκράτορος Ἄρτης,

καλοῦμεν τοὺς βουλευομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἄρτῃ τῇ 23ῃ Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ Ἄρτης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἄρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 “Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος” καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων”, προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Γεωργίου Πέτα,

Ἁγίου Μηνᾶ Καλλιθῶνης,

Τιμίου Προδρόμου Πέρα Καθεντίνης,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Κουκουλιῶν,

Γενεσίου Θεοτόκου Ραφταναίων,

Γενεσίου Θεοτόκου Μουχουστίου,

Ἁγίου Γεωργίου Σγάρας,

Ἁγίας Παρασκευῆς Καψάλων,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Καταρράκτου,

καλοῦμεν τοὺς βουλευομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανο-

νικά και νόμιμα προσόντα, όπως εντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἄρτη τῆ 23ῆ Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ Ἄρτης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Λαρίσης καὶ Τυρνάβου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 817/1978 (ΦΕΚ 170, Α', 8.10.1978) «Περὶ ρυθμίσεως ἐνίων ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων», ὡς καὶ τὸ Προεδρικὸν Διάταγμα 582/1980 (ΦΕΚ, 158, Α' 11.7.1980) «Περὶ κατανομῆς θέσεων ἱεροκηρύκων εἰς τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἀποφασίζομεν ὅπως προκηρύξωμεν διὰ τῆς παρούσης τὴν πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως ἱεροκήρυκος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καὶ καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως υποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὰς περαιτέρω ὑπηρεσιακὰς ἐνεργείας πρὸς τοποθέτησίν των.

Ἐν Λαρίσῃ τῆ 29ῆ Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ Λαρίσης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἁγίων Πάντων Θεσσαλονίκης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσιν τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νεαπόλει τῆ 30ῆ Σεπτεμβρίου 2008

† Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΒΑΡΝΑΒΑΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ

ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου Εὐόσμου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Νεαπόλει τῆ 30ῆ Σεπτεμβρίου 2008

† Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΒΑΡΝΑΒΑΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 1476/84 καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ. 10/345/3418 π.ἔ 12.8.2008 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς πλήρωσιν μιᾶς κενῆς θέσεως Ὑπαλλήλου ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλει Κιλιάδου ΠΕ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ἀπαραίτητα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα ὅπως ἐντός 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα «ΧΩΡΑ» υποβάλλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῆ 31ῆ Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΑΝΘΙΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἀργοιίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Νικολαίου Πυργέλλης,

Ἁγίας Μαρίνης Νέου Ροῖνου,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀργοιικοῦ,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ναυπηλίῳ τῆ 3ῆ Νοεμβρίου 2008

† Ὁ Ἀργοιίδος ΙΑΚΩΒΟΣ

**Ἱερὰ Μητρόπολις
Σερβίων καὶ Κοζάνης**

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων", προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Γεωργίου Κήπου,

Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Λευκάρων,

Μεταμορφώσεως Σωτήρος Οἰνόνης,

Ἁγίου Νικολαίου Πύργου,

Τιμίου Προδρόμου Πύργου,

Τιμίου Προδρόμου Πτελιέας,

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Σπάρτου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κοζάνη τῇ 5ῃ Νοεμβρίου 2008

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΠΑΥΛΟΣ

**Ἱερὰ Μητρόπολις
Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης**

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων", προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίας Εἰρήνης τῆς ὁμωνύμου Ἑνορίας (Βαρσόβης),

Ἁγίας Βαρβάρας Καστρίου,

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καλλιθέας,

Ἁγίας Τριάδος Ταλιάντων,

Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Καστανέας Βοιῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Σπάρτη τῇ 3ῃ Νοεμβρίου 2008

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐλασσῶνος

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων", προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Νικολαίου Λουτροῦ Ἐλασσῶνος,

Ἁγίου Νικολαίου Καρυᾶς Ἐλασσῶνος,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἐλασσῶνι τῇ 10ῃ Νοεμβρίου 2008

† Ὁ Ἐλασσῶνος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 38/9.10.2008 Πράξεως ἡμῶν προκηρύσσομεν τὴν διακοινικὴν θέσιν τῆς Ἑνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἁγίου Γεωργίου» Κουρνᾶ Ἀποκορώνου, προσκαλοῦμε δὲ τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐνεργήσουν τὰ δέοντα διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Χανίοις, τῇ 9ῃ Ὀκτωβρίου 2008

† Ὁ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Πρὸς

Τὸν Ἱερολογιώτατον

π. Γεώργιον Φραγκιάδην

Ἱεροδιάκονον Ἰ. Ν. Κοιμ. Θεοτόκου Παλλήνης

(καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς)

Ἱερολογιώτατε,

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς τῇ 9ῃ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 2009, ἡμέρα Παρασκευῆ καὶ ὥρα

ένδεκάτη πρωϊνῆ, ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὁδὸς Βυζαντίου καὶ Θουκυδίδου 6, εἰς Σπάτα Ἀττικῆς ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ἐγκαταλείψει θέσεως καὶ αὐτογνώμονι ἀποσηματισμῶ· καὶ συγκεκριμένως ὅτι α) ἐγκατέλειπες τὴν ἐφημεριακὴν σου θέσιν πέραν τοῦ ἐνὸς μηνὸς αὐτοβούλῳ καὶ ἄνευ νομίμου ἀδείας τῆς προϊσταμένης σου Ἀρχῆς, β) νομίμως ἐκλήθης νὰ ἀπολογηθῆς ἐντὸς πενθημέρου διὰ τὴν ἀπουσίαν σου ταύτην καὶ ἡ ἕτεροχρονισμένη ἀπολογία σου ἦτο ἀνεπαρκῆς καὶ οὐκ ἠτιολογημένη, γ) δὲν προσεκόμισες ἰατρικὰ ἢ ἄλλα νόμιμα παραστατικὰ αἰτιολογοῦντα τὴν ἐν λόγῳ ἀπουσίαν, δ) εἰς τὴν ἀπὸ 23 Αὐγούστου 2006 ἔγγραφον ἀπάντησιν-ἀπολογίαν σου ἀναφέρεις ρητῶς ὅτι: «εἶναι εἰλημμένη ἀπόφασί μου καὶ προτίθεμαι ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ νὰ ὑποβάλω καὶ ἐπισήμως τὴν παραίτησή μου ἀπὸ τὸ διακονικὸ μου ἀξίωμα.», καὶ ε) ἐνεφανίσθης μὴ ἱεροπρεπῶς καὶ μὲ ἡσυχίαν περιβολὴν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ εἰς Ἱερὸν Ναὸν, ὅπου ἱεουργούσαμε, πράξεις δι' ὧν στοιχειοθετοῦνται τὰ ἀνωτέρω κανονικὰ ἀδικήματα, ἅτινα καὶ σαφῶς προβλέπονται καὶ ρητῶς τιμωροῦνται ὑπὸ τῶν ΕΒ' καὶ ΝΗ' θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τοῦ Ζ' Ἱεροῦ Κανόνος τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν Γραφικῶν λογίων.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὥσ' ἄνω τε ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην

Ἐν Σπάτοις τῆ 26ῆ Σεπτεμβρίου 2008

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου
Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς Νικόλαος

Ὁ Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος
Πρωτοπρ. Ἀνάργυρος Φακίνος

Ἱερὰ Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

Πρὸς τὸν

Πρεσβύτερον κ. Ἀργύριον Μπαλίταν

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γυθείου καὶ Οἰτύλου, δυνάμει τῶν ἄρθρων 55 καὶ 110 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας», ὡς οὗτος ἰσχύει κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», τὴν 20ὴν Νοεμβρίου 2008 ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν

09:00 π.μ., ἐν Γυθείῳ καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γυθείου καὶ Οἰτύλου ὁδὸς Τζανήμπε Γρηγοράκη, ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τῶν ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν: α) ἐγκαταλείπει τῆς ἐφημεριακῆς σου θέσεως καί β) προσχωρήσει εἰς παραсуναγωγὴν τῶν Παλαισημερολογιτῶν, καὶ συγκεκριμένως ὅτι ἀπὸ τὴν 13ην τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 2008 ἔχεις ἐγκαταλείπει τὴν ἐφημεριακὴν σου θέσιν καὶ κατὰ τὴν γραπτὴν ὁμολογίαν εἰς ἐπιστολῆς σου προσχώρησες εἰς παραсуναγωγὴν Παλαισημερολογιτῶν, πράξεις δι' ὧν στοιχειοθετοῦνται τὰ ἀνωτέρω κανονικὰ ἀδικήματα, ἅτινα καὶ σαφῶς προβλέπονται καὶ ρητῶς τιμωροῦνται, ὑπὸ τῶν ΛΑ' καὶ ΛΘ' Ἀποστολικῶν Κανόνων, Η' καὶ ΙΗ' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ΛΔ' τῆς ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τοῦ Γ' Ἱεροῦ Κανόνος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὥσ' ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν Γυθείῳ τῆ 20ῆ Ὀκτωβρίου 2008

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος

Ὁ Γραμματεὺς

Πρωτοπρ. Σταῦρος Βλαστέλλης

Ἱερὰ Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Πρὸς τὸν

Πρεσβύτερον κ. Ἰωάννην Παπουτσῆν

τ. Ἐφημέριον

Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου Τραπεζίτσας

Νῦν Ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης τὴν 13ην Ἰανουαρίου 2009 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10 π.μ. ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐν Σιατίστη ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ἀδικήμασι τιμωρουμένοις ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, ἅτινα κρίνεται σκόπιμον ὅπως μὴ ἀναγραφῶσιν εἰς τὸ παρὸν κλητήριον ἐπίκριμα, συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 110 παρ. 3 τοῦ Ν. 5383/1932

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἐὰν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὥσ' ἄνω ἡμέρα καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Παῦλιος

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Διονύσιος Ἀθανασίου

Ἱερά Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Πρὸς τὸν
 Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην
 Ἀθανάσιον Βακράκον
 τ. Ἐφημέριον
 Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Παρασκευῆς Γαλιατινῆς
 Νῦν Ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης τὴν 13ην Ἰανουαρίου 2009 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥρα 10 π.μ. ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐν Σιατίστη ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ἀδικήμασι τιμωρουμένοις ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, ἅτινα κρίνεται σκόπιμον ὅπως μὴ ἀναγραφῶσιν εἰς τὸ παρὸν κλητήριον ἐπίκριμα, συνωδᾷ τῷ ἄρθρῳ 110 παρ. 3 τοῦ Ν. 5383/1932

Προσεπιδηλοῦμεν σοι, ὅτι, ἐὰν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου
 Ὁ Μητροπολίτης
 † Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Παῦλος
 Ὁ Γραμματεὺς
 Ἀρχιμ. Διονύσιος Ἀθανασίου

Ἱερά Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Πρὸς
 τὸν Αἰδεσιμώτατον Πρεσβύτερον
 Χρῆστον-Ραφαήλ Ἐκκισίδην
 τ. Ἐφημέριον
 Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου
 Ἀγίου Κοσμᾶ
 Νῦν Ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης τὴν 13ην Ἰανουαρίου 2009 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥρα 10 π.μ. ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐν Σιατίστη ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ἀδικήμασι τιμωρουμένοις ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, ἅτινα κρίνεται σκόπιμον ὅπως μὴ ἀναγραφῶσιν εἰς τὸ παρὸν κλητήριον ἐπίκριμα, συνωδᾷ τῷ ἄρθρῳ 110 παρ. 3 τοῦ Ν. 5383/1932

Προσεπιδηλοῦμεν σοι, ὅτι, ἐὰν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου
 Ὁ Μητροπολίτης
 † Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Παῦλος
 Ὁ Γραμματεὺς
 Ἀρχιμ. Διονύσιος Ἀθανασίου

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Οι έργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 21.10.2008

Συνήλθε τὴν Τρίτη, 21 Ὀκτωβρίου 2008, στὴν πρώτη τακτικὴ Συνεδρία ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴ Συνεδρία αὐτή:

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἐνημέρωσε τὸ Σῶμα σχετικὰ μὲ τὴ συμμετοχὴ του στὴ Σύναξη τῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ Βιβλικοῦ Συμποσίου γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῶν 2000 ἐτῶν ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Μεγάλου Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου. Ἡ Σύναξη τῶν Προκαθημένων πραγματοποιήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη, ἀπὸ 9 ἕως 11 Ὀκτωβρίου 2008 μὲ ἐπιστέγασμα τὸ Συλλεϊτουργο τῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στὸν Ἱερὸ Πατριαρχικὸ Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου στὸ Φανάρι, καὶ τὴν ἔκδοση κοινοῦ ἀνακοινωθέντος.

Τὸ Βιβλικὸ Συμπόσιο περιελάμβανε ἐκτὸς τῶν ἐιδικῶν Εἰσηγήσεων καὶ ἐπισκέψεις σὲ πόλεις καὶ τοποθεσίες τὶς ὁποῖες ἐπισκέφθηκε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, μὲ τελευταῖο προορισμὸ τὴν Κρήτη. Κατὰ τὸ ἀποχαιρετιστήριο δεῖπνο ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, μὲ σχετικὴ του ὁμιλία ἀναφέρθηκε στὴν ἐπιτυχία τόσο τῆς Συνάξεως τῶν Προκαθημένων ὅσο καὶ τοῦ Βιβλικοῦ Συμποσίου μὲ ἀναφορὰ στὸν Ἀπόστολο Παῦλο, χαρακτηρίζοντας ὡς μοναδικὰ καὶ ἱστορικὰ γεγονότα, ὅσα πραγματοποιήθηκαν τὶς προηγούμενες ἡμέρες.

Ὁ Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε καὶ στὴν ἀναγόρευση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου, ὡς ἐπιτίμου Διδάκτορος τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Κατὰ τὴν ἀναφορὰ του ἐξῆρε τὴ θεολογικὴ συνεισφορὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Ἱεροθέου, διὰ τῆς συγγραφῆς καὶ ἐκδόσεως πλείστων ὄσων θεολογικῶν συγγραμμάτων, τονίζοντας στὸ τέλος τῆς ὁμιλίας του ὅτι ἡ γενομένη τιμὴ στὸ πρόσωπο ἐνὸς Μητροπολίτου περιποιεῖ τιμὴ σὲ ὅλη τὴν Ἑλληδικὴ Ἐκκλησία.

Στὴ συνέχεια ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος προχώρησε στὴν ὑλοποίηση τῶν Ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἡ ὁποία ἔγινε ἀπὸ 1ης ἕως 4ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ.

– Ἀνέθεσε στὴν ὀρισθεῖσα ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τριμελῆ Ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιο, Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὑφους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Νικόδημο καὶ Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο, νὰ ἐξετάσουν σὲ συνεργασία μετὰ τῶν ἀρμοδίων παραγόντων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, τὴ δυνατότητα περαιτέρω βελτιώσεως τοῦ Νόμου 3432/2006 «Δομὴ καὶ λειτουργία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης», ὕστερα ἀπὸ τὴν πρώτη φάση ἐφαρμογῆς του.

– Ἀνέθεσε στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ζακύνθου κ. Χρυσόστομο νὰ εισηγηθεῖ τὸ θέμα τῆς ἄρσεως τοῦ ἐπιτίμου τῆς ἀκοινωνησίας ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη κ. Νικόδημο Γκατζρούλη, στὴν ἐπόμενη σύγκληση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

– Ἀνέθεσε στὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων τὴν μελέτη καὶ τὴν ὑποβολὴ εἰσηγήσεως σχετικὰ μὲ τὶς θέσεις τῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων τοῦ Νόμου 1951/1991.

**Ἱερά Σύνοδος τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος**

Ἱεραὶ Μητροπόλεις

Γλυφάδας

Γρεβενῶν

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΙΑ:

**Οἰκουμενικὸν
Πατριαρχεῖον**

**Πατριαρχεῖον
Ἱεροσολύμων**

Ἐκκλησία Κύπρου

– Γιὰ τὸ θέμα τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῶν Ἐρησκειτικῶν στὴ Δευτεροβάθμια Ἐκπαίδευση καὶ μετὰ ἀπὸ τὰ αἰσθήματα ἀνησυχίας καὶ ἀγωνίας τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων γιὰ τὴ διατήρηση τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος αὐτοῦ στὴ μαθητιῶσα νεολαία, τῶν ὁποίων δέκτης γίνεται καθημερινῶς ἡ Ἐκκλησία, θὰ ἀποσταλεῖ ἐπιστολὴ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὸν Ἐξοχώτατο Ὑπουργὸ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐρησκειμάτων κ. Εὐριπίδην Στυλιανίδην, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἐκφράζεται ἡ ἀπόλυτη ἀνάγκη ἐπιλύσεως τοῦ θέματος, σύμφωνα καὶ μὲ τὴν ἄποψη τῆς πλειονοψηφίας τῶν γονέων, τῶν θεολόγων καθηγητῶν καὶ ὄλης τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ἡ παράκληση νὰ διευκρινισθεῖ στοὺς ἐκπαιδευτικοὺς ἡ δεοντολογία περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῶν Ἐρησκειτικῶν.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐπίσης ἀπεφάσισε:

– Στὸ προσεχὲς 28ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γαστρεντερολογίας, τὸ ὁποῖο διοργανώνεται ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Γαστρεντερολογικὴ Ἑταιρεία καὶ θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴν Ἀθήνα ἀπὸ 13 ἕως 16 Νοεμβρίου, νὰ ἐκπροσωπήσει τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Ἀδαμάντιος Αὐγουστίδης, Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐπίσης ἀπεφασίσθη νὰ ἐπιχορηγηθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἡ ἔρευνα σχετικὰ μὲ τὴν πάθηση τοῦ καρκίνου τοῦ παχέος ἐντέρου, εἰς μὴν μὴν τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδοῦλου.

– Νὰ συμμετάσχει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στὴν Ἡμερίδα ποὺ θὰ πραγματοποιηθεῖ ἀπὸ τὴν Πανελλήνιαν Ἑνωσὴ Θεολόγων καὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, τὴν 22α Νοεμβρίου ἐ.ἔ. στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε:

– Τὴν εἰσήγηση τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Θείας Λατρείας καὶ τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου γιὰ τὴν διοργάνωση Ἡμερίδος μὲ κεντρικὸ θέμα προβληματισμοῦ «Τίνα μὲ πλέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; Αὐτοσυνειδησία τῆς ἱερατικῆς διακονίας στὸν σύγχρονο κόσμος».

– Τὴν πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου γιὰ τὴν ἐπίσημη καθιέρωση τοπικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἑορτῆς τῆς Συνάξεως τῶν Ἀγίων Ἁγίων ἡ ὁποία θὰ ἑορτάζεται τὴν τελευταία Κυριακὴ τοῦ Νοεμβρίου στὴν περιοχὴ τῆς Ἁγίας Λαρίσης.

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 22.10.2008

Συνῆλθε τὴν Τετάρτη, 22 Ὀκτωβρίου 2008, στὴν δευτέρη τακτικὴ Συνεδρία ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκ-

κλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴ Συνεδρία αὐτή:

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφάσισε:

– Νὰ διαβιβάσει πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀργοῦδος κ. Ἰακώβου πρὸς τὸν Παναγιώτατο Οἰκουμενικὸ Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖο, προκειμένου νὰ προστῆ τῶν λατρευτικῶν συνάξεων ποὺ θὰ πραγματοποιηθοῦν τὴν 24η καὶ 25η Ἰανουαρίου 2009, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Πέτρου Ἐπισκόπου Ἄργους.

– Νὰ διαβιβάσει πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Νικολάου πρὸς τὸν Παναγιώτατο Οἰκουμενικὸ Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖο, προκειμένου νὰ τελέσει τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Γηροκομείου «Ἴδρυμα Α. Πετρῆ - Στέγη Γερόντων» Στυλίδας.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε:

– Τὴν μεταφορὰ, ἐκ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ξάνθης, κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον, τοῦ τμήματος τοῦ Τιμίου Ξύλου, τὸ ὁποῖον φυλάσσεται στὸ Σκευοφυλάκιο τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως τῶν Ἱεροσολύμων.

– Τὴν μεταφορὰ τοῦ τμήματος τοῦ Τιμίου Ξύλου, τὸ ὁποῖον φυλάσσεται στὴν Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Σουμελᾶ, κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου ἕως 1 Νοεμβρίου, στὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Νικολάου Φληρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

– Τὴν τροποποίηση τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ «Κεντρικοῦ Ταμείου Εὐποΐας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως».

– Τὴν τροποποίηση τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ «Ἰωακείμιο Ἐκκλησιαστικοῦ Γηροκομείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως - Μονάδα Φροντίδας Ἡλικιωμένων Μ.Κ.».

Ἐπίσης ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπὸ τὴν Χιακὴ Ὀμοσπονδία Ἀμερικῆς, γιὰ τὴν ἀπόφασί της νὰ ἀποδοθῆ στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος τὸ 30ὸ «Ὀμήρειο Βραβεῖο» καὶ ἀπεδέχθη τὴν γενομένην τιμὴν.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισε ἐπίσης νὰ ἀρχίσει ἡ κατασκευὴ τῶν κατωτέρω ἱδρυμάτων:

1. Κέντρο Φροντίδος Παίδων μὲ νοσηρικὴ ὑστέρηση. Γιὰ τὴν κατασκευὴν του θὰ διατεθεῖ ποσὸ 1.500.000 €.

2. Κέντρο Φροντίδος Αὐτιστικῶν Παιδιῶν. Γιὰ τὴν κατασκευὴν του θὰ διατεθεῖ ποσὸ 1.500.000 €.

3. Κέντρο Φροντίδος Ἐπανεπτάξεως Νέων ἀπὸ τὰ ναρκωτικά. Γιὰ τὴν κατασκευὴν του θὰ διατεθεῖ ποσὸ 1.500.000 €.

4. Κέντρο Φροντίδος Κατακοίτων καὶ Ἐγκαταλελειμμένων Συνανθρώπων μας. Γιὰ τὴν κατασκευὴν του θὰ διατεθεῖ ποσὸ 3.500.000 €.

Τὰ χρήματα ποὺ διατίθενται γιὰ τὴν ἔναρξη τῆς κατασκευῆς τῶν Ἱδρυμάτων αὐτῶν προέρχονται ἐκ τῶν 2.700.000.000 δραχμῶν, δηλαδὴ περίπου 8.000.000 €, τὰ ὁποῖα εἶχε διαθέσει πρὸ ἐτῶν ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία γιὰ ἔργα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ σήμερα εὐρίσκονται στὶς Τράπεζες.

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 23.10.2008

Συνήλθε τὴν Πέμπτη, 23 Ὀκτωβρίου 2008, στὴν τρίτη τακτικὴ Συνεδρία ἡ Διάρκῃς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴ σημερινὴ Συνεδρία ἡ Διάρκῃς Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας καὶ συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

Ἐπίσκεψη ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὰ θεσμικὰ ὄργανα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως στὶς Βρυξέλλες, 2008

Κατόπιν προσκλήσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς πραγματοποιήθηκε ἡμερωτικὴ ἐπίσκεψη Σεβασμιωτῶν Μητροπολιτῶν, Ἀνωτέρων Κληρικῶν, Συνεργατῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ διακεκριμένων Νομικῶν καὶ Δικαστικῶν, στὰ θεσμικὰ ὄργανα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως στὶς Βρυξέλλες, ἀπὸ 14 ἕως 16 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ.

Στὴν ἐπίσκεψη αὐτὴ συμμετείχαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Γεώργιος καὶ Παροναξίας κ. Καλλίνικος, οἱ Πανοσιοὶ Ἀρχιμανδρίτες Παρασκευάκος Νεκτάριος, Γραμματέας τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων καὶ Συντονιστὴς Ὑποθέσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ ὁποῖος καὶ συντόνισε τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπίσκεψης, Ἀβραμιώτης Ἀντώνιος, Δ/ντης Διοικήσεως τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Παπαθανασίου Χρυσόστομος, Ἱεροκῆρυκας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Νικοδόπουλος Ἱερώνυμος, Γραμματέας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Καραμούζης Ἰωάννης, Συνεργάτης τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων καὶ Ἱεροκῆρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος Κυριακὸς Τσουρός, Γραμματέας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων καὶ Μέλος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, καὶ οἱ κ.κ. Ἀντώνιος Ζαμπέλης, Γεν. Δ/ντῆς τῆς

Ε.Κ.Υ.Ο. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Διονύσιος Γιαννακόπουλος, Ἀρεοπαγίτης, Χριστινάκη Εἰρήνη, Τακτικὴ Καθηγήτρια τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Νομικὴ Σύμβουλος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ Δικηγόρος παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, Μποτῆς Γεώργιος, Δικηγόρος, Νομικὸς Σύμβουλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Καλλιούρης Νικόλαος, Δικηγόρος, Καλλιούρη Δέσποινα, Δικηγόρος, Κατσέλης Ἰωάννης, Δικηγόρος, Κατσέλης Στυλιανός, Δικηγόρος, Παπαϊωάννου Λουκάς, Δικηγόρος, Σκιαδᾶ Θεόδωρα, Δικηγόρος, καὶ Δρ. Νικόλαος Πετρόπουλος, Μεταφραστὴς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Οἱ ἐπισκέπτες συναντήθηκαν μὲ τὸν Σεβασμ. Μητροπολίτη Βελγίου κ. Παντελεήμονα καὶ τοὺς Βοηθοὺς Ἐπισκόπους Εὐμενείας κ. Μάξιμο καὶ Σινώπης κ. Ἀθηναγόρα, μὲ τοὺς Εὐρωβουλευτὲς κ. Ἰωάννη Βαρβιτσιώτη, κα Εὐαγγέλια Τζαμπάζη καὶ κ. Δημήτριο Παπαδημούλη, μὲ τὸν Ἑλληνα Ἐπίτροπο γιὰ τὸ Περιβάλλον κ. Σταῦρο Δήμα καὶ τὸν Σλοβάκο Ἐπίτροπο γιὰ τὸν Πολιτισμὸ καὶ τὴν Ἐκπαίδευση κ. Jan Figel, μὲ τὸν Ἑξοχ. Πρέσβη τῆς Ἑλλάδος στο Βέλγιο κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο, τὸν Μόνιμο Ἀντιπρόσωπο τῆς Ἑλλάδος στὴν Ε.Ε., Ἑξοχ. Πρέσβη κ. Βασίλειο Κασκαρέλλη, τὸν Σύμβουλο τοῦ Προέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς, ἀρμόδιο γιὰ θέματα Ἐκκλησιῶν κ. Jorge Cesar Das Neves, τὸν κ. Χρῆστο Καθάριο, Διευθυντὴ Μονάδας στὴ Γεν. Διεύθυνση Διεύρυνσης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ε.Ε., τὸν κ. Γεώργιο-Σταῦρο Κρεμλῆ, Διευθυντὴ Μονάδας τῆς Γεν. Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, τὸν κ. Axel Wallden, Διευθυντὴ Μονάδας στὴ Γεν. Διεύθυνση Διεύρυνσης τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς, τὸν κ. Θεόδωρο Καλλιῆνο, τῆς Γεν. Διεύθυνσης Μετάφρασης, τὴν κ. Βάρβαρα Κάζιρα, τῆς Γεν. Διεύθυνσης Ἐκπαίδευσης καὶ Πολιτισμοῦ, καὶ τὴν κ. Δάφνη Γώγου τῆς Γεν. Διεύθυνσης Εἰρήνης, Ἀσφαλείας καὶ Δικαιοσύνης.

Οἱ συζητήσεις ἐπικεντρώθηκαν στο μέλλον τῆς Εὐρώπης καὶ στὴ συνθήκη τῆς Λισσαβώνας, στὸ διάλογο τῆς Ε.Ε. μὲ τὴν Ἐκκλησίαν, στὴ σπουδαιότητα τῆς περιβαλλοντικῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ε., στὴν ἀνάγκη γιὰ προστασία τῆς πολιτιστικῆς κληρονομίας, στὰ θεμελιώδη καὶ ἀνθρώπινα δικαιώματα, στὴν μετανάστευση καὶ στὴ διεύρυνση τῆς Ε.Ε.

Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν διακεκριμένων ἐπισκεπτῶν ἀπὸ τὴς Βρυξέλλες, ὁ Σύμβουλος τοῦ Προέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς, ἀρμόδιος γιὰ θέματα Ἐκκλησιῶν κ. Jorge Cesar Das Neves, παρέθεσε ἐπίσημο γεῦμα, ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς κ. Jose Manuel Barroso, στὸ κτίριο BERLAYMONT, ὅπου καὶ ἡ ἔδρα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς.

Οἱ Ἑλληνοὶ ἐπισκέπτες ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην τους καὶ τὴν εὐχαριστίαν τους πρὸς τοὺς διοργανωτὲς

αυτῆς τῆς ἐπίσκεψης καὶ ἰδιαίτερα πρὸς τὸν κ. Ἱερόθεο Παπαδόπουλο, Διευθυντὴ τοῦ Γραφείου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς στὴν Ἀθήνα.

Ἐπίσκεψη μελῶν τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων στὸ Στρασβούργο

Στὸ πλαίσιο τῆς ἄριστης συνεργασίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὰ Εὐρωπαϊκὰ ὄργανα καὶ τοὺς θεσμοὺς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου τῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στὴν Ἑλλάδα κ. Γεωργίου Κασιμάτη, ὁ Πρόεδρος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου κ. Hans-Gert Pöttering ἀπνύθη ἐπίσκεψιν πρὸς τὸν Γραμματέα καὶ τὰ Μέλη τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ) γιὰ τὴ μετάβασί τους στὸ Στρασβούργο ἀπὸ τὴ Δευτέρα 20 Ὀκτωβρίου ἕως καὶ τὴν Πέμπτη 23 Ὀκτωβρίου 2008.

Τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς παρνηκοῦθησαν τὴ Δευτέρα 20 Ὀκτωβρίου τὸ ἀπόγευμα τὴν ἔναρξη τῶν Ἐργασιῶν τῆς Ὀλομέλειας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου καὶ στὴ συνέχεια συναντήθηκαν μετὰ τοὺς ἐπικεφαλῆς τῶν πολιτικῶν ὁμάδων ποὺ ἐκπροσωποῦν τὴν Ἑλλάδα κ.κ. Ἰ. Βαρβιτσιώτη, Στ. Λαμπρινίδη, Δ. Παπαδημούλη, Γ. Γεωργίου καὶ ἄλλους Ἑλληνας καὶ Κύπριους εὐρωβουλευτές. Τὶς ἐπόμενες ἡμέρες εἶχαν τὴν ἰδιαίτερη τιμὴ νὰ συναντηθοῦν καὶ μετὰ τὸν ἴδιο τὸν Πρόεδρο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου κ. Hans-Gert Pöttering, καθὼς ἐπίσης καὶ ἄλλους ἐπίσημους ἀξιωματοῦχος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, μετὰ τοὺς ὁποίους συζήτησαν καὶ ἀντήλλαξαν ἀπόψεις τόσο ἐπὶ ζητημάτων γενικότερου εὐρωπαϊκοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅσο καὶ εἰδικὰ ἐπὶ θεμάτων προσκυνηματικῶν περιηγήσεων (θρησκευτικοῦ τουρισμοῦ).

Μήνυμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου στὸ Ἰ Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Συμπόσιο

«Ἀσθενεῖ τις ἐν ἡμῖν, προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτῶν (ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας)». (Ἰακ. 5, 14-16)

Ἡ πρώτη καὶ εἰλικρινὴς ἐπίγνωση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ συνείδηση ποὺ ἀποκτᾷ ὅτι στὴ ζωὴ αὐτὴ συχνὰ οἱ ἐναλλαγῆς ὀριακὰ καθορίζονται ἀπὸ πόνους καὶ θλίψεις, ἀπὸ ἄλγος καὶ ὀδύνη. Τοῦτο δὲν ἐγγίζει μόνο τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴ καὶ τὸν ὁδηγεῖ ἀναγκαστικὰ στὴν ἀντιμέτωπιση βασικῶν ὑπαρξιακῶν ἐρωτημάτων. Τὸν ὁδηγεῖ νὰ κινεῖται ἀνάμεσα στὴν ἀπελπισία καὶ τὴν ἐλπίδα, στὴν ἀνυπομονησία τῆς λύτρωσης καὶ τὴν αἰσιοδοξία τῆς ὑπομονετικῆς προσδοκίας.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ προκαλεῖ τὶς περισσότερες φορὲς ἔκφραση ἀγωνίας εἶναι τότε ποὺ παρουσιάζονται ἔντονες καὶ ποικίλες ἐπώδυνες καταστάσεις στὴ ζωὴ, ποὺ τὸν κάνουν νὰ διερωτᾶται καὶ νὰ στοχάζεται μετὰ ἀπορία, ὅπως καὶ ὁ ποιητὴς, «ἂν εἶναι ἀνθρώπινος ὁ πόνος, οἱ ἀνθρώποι δὲν ἔγιναν μόνο γιὰ νὰ πονοῦν».

Ἰδιαίτερη ὁμως σημασία ἔχει καὶ ὁ τρόπος μετὰ τὸν ὁποῖο ἀντιδρᾷ ὁ ἀνθρώπος σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς προκλήσεις, γιὰ εἴτε διολισθαίνει σὲ παράλογες συμπεριφορὲς καὶ ἀπονενομημένα διαβήματα εἴτε βρίσκει κά-ταφυγὴ στὴν ὑπέροληγο τοῦ Θεοῦ παρουσία καὶ ἐνέργεια.

Προσδοκᾷ, ἐλπίζει καὶ ἀναμένει τὴ σωτηρία ἀπὸ τὸν «μόνον δυνάμενον σώζειν» καὶ παίρνει αἰσιοδοξία ἀπὸ τὸν ἀναστημένο Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, τὴ μόννη ἐλπίδα τοῦ κόσμου.

Εἶναι φυσικὸ τότε, καθὼς θεολογεῖ, νὰ κατανοεῖ ὅτι ἡ ἀσθένεια, ἡ ἀρρώστια καὶ τὸ ἀδύναμο τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει μόνο συμπτωματικὸ χαρακτήρα. Δὲν παρουσιάζει δηλαδὴ ἀπλᾶ αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο τὸ κλινικὸ σύμπτωμα ἀρρώστιας, ἀλλὰ εἶναι σὲ γενικὲς γραμμὲς ὁ ἀνθρώπος ἀσθενὴς καὶ ἀνίσχυρος στὴ ζωὴ, καὶ τοῦτο, γιὰ διέκοψε τὴν ὄντολογικὴ σχέση του μετὰ τὸ σθένος τῆς ὑπαρκτικῆς του δυνατότητας, μετὰ τὴ δύναμη ὅχι τῆς βιολογικῆς ἐπιβιώσεώς του ἀλλὰ μετὰ τὴν πηγὴ τῆς ζωηφόρου θεϊκῆς παρεμβολῆς. Τὸ κακό, κατὰ συνέπεια, δὲν εἶναι κάποιο ἰδίωμα οὐσίας, δὲν ὑπάρχει κατὰ φύσιν, δὲν εἶναι ἐνυπόστατο. Εἶναι ποιότητα, «συμβεβηκός, ἦτοι ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἐκούσιος προτροπή, ὅπερ ἐστὶν ἁμαρτία», κατὰ τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Δαμασκνὸ (PG 94, 1196). «Θάνατος ἐστὶ κυρίως ὁ τοῦ Θεοῦ χωρισμός, κέντρον δὲ θανάτου ἡ ἁμαρτία», κατὰ τὸν ἅγιο Μάξιμο τὸν Ὁμολογητὴ (Φιλοκαλία, τόμ. Β', σελ. 27).

Ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀνθρωπολογικὴ ἀλήθεια ξεκινοῦν ὅλα τοῦ κόσμου τὰ δεινὰ, ἀπ' αὐτὴ τὴν αἰτία ἀναφύονται καὶ προέρχονται τὰ ἁμαρτωλὰ κάκιστα τοῦ κόσμου καὶ ἐκεῖ βρίσκεται τῶν ἀσθενικῶν μας καταστάσεων τὸ αἷτιο.

Εἶναι παρήγορο ὅμως καὶ εὐτυχὲς τὸ γεγονὸς τῆς ἀποκατάστασης τῶν σχέσεων ἐπικοινωνίας καὶ ὄντολογικῆς κοινωνίας μετὰ τὸν ζωοδότη Θεάνθρωπο Χριστό, ἔτσι ὅπως ἐκεῖνος ὄρισε καὶ χαρισματικὰ δώρισε ὡς δυνατότητα στὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας Του. Μέσα στὴν Ἐκκλησία μπορεῖ ὁ ἀνθρώπος νὰ καταθέσει στὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ τὴν ἁμαρτωλότητά του μετὰ ταπείνωση καὶ ἐπίγνωση καὶ νὰ ἀναγνωρίσει τὴν εὐθύνη τῶν σφαλμάτων του καὶ τὴν αἰτία γιὰ ὅσα τραγικὰ τοῦ συμβαίνουν στὴ ζωὴ του. Ἐπιπλέον, μέσα στὴν Ἐκκλησία ὑπάρχουν οἱ προϋποθέσεις γιὰ ἐνδυνάμωσή του καὶ ἐπανένταξή του στὸ ἀφθαρτίζον σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ὅπου ὁ κάθε πιστὸς εἶναι καὶ γίνεται μέλος ἡγιασμένον.

Αὐτὴ ἡ διάθεση τοῦ ἀνθρώπου νὰ μὴ στηρίζεται στὶς δικές του δυνάμεις ἀλλὰ ἀποκαμωμένος ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ

τὰ θλιβερά συμβάντα της νὰ καταφεύγει στοῦ ἔλλειος τοῦ Θεοῦ, ἀποτελεῖ τὴν πρώτη καὶ λυτρωτικὴ δυνατότητα τροπῆς τῶν ἀρνητικῶν καταστάσεων. Ἡ ἀμαρτία ὡς σφάλμα τῆς πνευματικῆς του ὑπάρξεως διορθώνεται καὶ ἐξαλειφεται μὲ τὴ χάρη καὶ τὸ ἔλλειος τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐπίγνωση τῆς ἐν Χριστῷ ἀληθείας. Πιστεύουμε ὅτι, ὅπως ὁ Χριστὸς χάρισε τότε τὴ ζωὴ σὲ αὐτοὺς ποὺ βρισκόνταν στὰ μνήματα καὶ εἶχε νικήσει τὴν ἀρρώστια καὶ τὸν θάνατο, τὸ ἴδιο θὰ πράξει καὶ πάλι φιλιανθρώπως στὸν μετανουοῦντα καὶ ἐκείνον ποὺ ἐπιθυμεῖ καὶ πάλιν τὸν «ἐκκλήσιασμόν», δηλαδὴ τὴν ἐπιστροφή του ἀπὸ τὸν κῶρο τῆς ἀσωτίας στοῦ σπίτι τῆς σωτήριας ἀγάπης καὶ τῆς πατρικῆς θαληρωρῆς. «Ὅταν γὰρ μισήση μὲν ἡ ψυχὴ τὸ ἀμαρτάνειν», λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης, «οἰκειώση δὲ αὐτὴν κατὰ δύναμιν τῆς ἀρετῆς ποητεία, καὶ δέξεται μεταποιηθεῖσα τῷ βίῳ τὴν τοῦ Πνεύματος εἰς ἑαυτὴν χάριν, καινὴ γέγονε ὄλη καὶ ἀνεκτίσθη» (PG 46,296).

Εἶναι γιὰ τὸν πιστὸ βεβαιωμένη ἡ θεϊκὴ ὑπόσχεση καὶ ρῆση ὅτι «ἐν τῷ ὀνοματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· ...κἀν θανάσιμον τί πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ· ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι καὶ καλῶς ἔξουσιν» (Μάρκ. 16,28). Μὲ τὴ δύναμη τῆς ἐπίκλησης τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ ποὺ πιστεύεται καὶ ἀναγνωρίζεται ὡς λόγος ζῶν καὶ «τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον» (Ἐβρ. 4,12) καὶ τὴ βεβαιότητα τῆς ἐκ νεκρῶν ἐγέρσεως Του ἀνιστάμεθα καὶ ἐμεῖς καὶ πορευόμεσθε ἐν καινότητι ζωῆς καὶ Ἐκεῖνος παραμένει μαζί μας πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μας.

Ὁ πιστὸς ἀποδέχεται τὴν ὑπαρξη τοῦ Χριστοῦ στὰ μονοπάτια τῆς χάριτός Του, ποὺ εἶναι τὰ ἀγιαστικὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἀπολαμβάνει τις μεγάλες δωρεές, ποὺ πηγάζουν ἀπὸ αὐτά. Ὅλοι μας γνωρίζουμε καὶ ἔχουμε ἐμπειρία γιὰ τις ἀποκαλυπτικὲς ἀλήθειες καὶ μεγάλες δωρεές τοῦ Θεοῦ, μιᾶς καὶ ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ σαρκώθηκε γιὰ μᾶς καὶ δὲν εἶναι πλεόν ἄυλος, δηλαδὴ ἐξαυλωμένος ὁ Θεὸς τῆς πίστεώς μας, ἀλλῆ «ἠγάπησε τὸν κόσμον» (Ἰωάν. 3,16) καὶ ἐξαγίασε τὴν ὕλη. Μὲ τρόπο ἀκατάληπτο χρησιμοποιεῖ τὰ στοιχεῖα τῆς ὕλης γιὰ νὰ μᾶς μεταγγίσει τὸ αἷμα Του, νὰ μᾶς μεταδώσει τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νὰ διοχετεύσει τις ἱαματικὲς Του δυνάμεις καὶ μὲ κάθε πρόσφορο τρόπο μέσα ἀπὸ τὴ μυστηριακὴ καὶ λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ κάνει σὲ ἑμᾶς αἰσθητὴ τὴν παρουσία Του, ὅσο ἡ πρόνοια καὶ ἡ ἀγάπη Του μᾶς ἀφήνει νὰ ζήσουμε πάνω στὴ γῆ. Χαρακτηριστικὴ ἀπόδειξη εἶναι τὸ μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου. Τὸ λάδι, μαζί μὲ τις δυνάμεις ποὺ ἔχει ἐναποθέσει μέσα Του ὁ δημιουργός, αὐτὸ τὸ λάδι μὲ τις προσευχὲς καὶ τῶν πιστῶν καὶ τῶν ἱερῶν, ποὺ γίνονται μὲ πίστη, ἀγιάζεται, «ὥστε γενέσθαι τοῖς χριστομένοις ἐξ αὐτοῦ εἰς θεραπείαν καὶ ἀπαληγὴν παντὸς πάθους, νό-

σου σωματικῆς, μοηισμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ παντὸς κακοῦ» (Μικρὸν Εὐχολόγιον, «Εὐχὴ τοῦ Ἑλλαίου», Ἄποστολικὴ Διακονία, Ε΄ ἐκδ, 1972, σελ. 154).

Τὸν παρακαλοῦμε ἐν τέλει ἐμεῖς ποὺ εἴμαστε συντρίμια τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων νὰ στείλει τὴν ἱατρικὴ Του χάρη καὶ νὰ μᾶς προσφέρει ὑγεία ψυχῆς τὲ καὶ σώματος.

Ἄδελφοί μου σύνοεδροι,

Ἡ ἐπανάκτηση τῆς ὑγείας δὲν εἶναι μόνο ἀτομικὴ ὑπόθεση τοῦ καθενός. Ἡ ἀποκατάσταση τῆς ὑγείας γίνεται γιὰ νὰ ἐπανέλθουμε ὑγιεῖς στὴν Ἁγία Καθολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ προκόψουμε «ἐν ἔργοις καλοῖς καὶ λόγοις ἀγαθοῖς» (βλ. Β΄ Θεσ. 2,17), γιὰ νὰ δοξάζεται τὸ ἅγιο ὄνομά Του, χάρη στὴν ἐπίκληση τοῦ ὀποῖου «πᾶν δῶρημα τέλειον» καταπέμπεται «ἀνωθεν ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων» (Ἰακ. 1,16).

Εὐχομαι ὀλόψυχα ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλιανθρώπος Κύριος νὰ εὐλογήσει καὶ αὐτὸ τὸ Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Σύμπόσιο, νὰ φανερώσει σὲ ὄλους μας χαρίσματα ἱαμάτων καὶ νὰ μᾶς δωρήσει «τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν» εἰρήνην (Φιλ. 4,7) καὶ χαρὰ σὲ κάθε βῆμα τῆς ζωῆς μας, ὥστε νὰ συμβαίνει σὲ ὄλους μας τὸ τοῦ ἁγίου Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου: «Τίς δὲ Χριστιανῶν ἀληθῆς κατάπαυσις ἔτερα, ἢ τῶν τῆς ἀμαρτίας παθῶν ἢ ἀποληύτρωσις καὶ ἡ πληρεστάτη καὶ ἐνεργῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῇ καρτῆ καρδίᾳ ἐνοίκησις;» (Φιλοκαλία, τόμ. Γ΄, σελ. 182).

Λήξη τῆς Κ΄ Πανορθόδοξης Συνδιάσκεψης

Ἡ Κ΄ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλημένων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα αἰρέσεων καὶ παραθρησκείας πραγματοποιήθηκε, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, στοῦ Ἱερὸ Προσκύνημα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου στοῦ Προκόπι Εὐβοίας, ἀπὸ 3 ἕως 6.11.2008, μὲ τὴν φιλόξενη φροντίδα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσόστομου καὶ ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελετίου, μὲ θέμα: «Προβλήματα γύρω ἀπὸ τὴ δράση τῶν αἰρετικῶν (Ἐλευθερία καὶ χρέος αὐτοπεριφρουρήσεως)».

Ἡ Συνδιάσκεψη, μὲ σεβασμὸ πρὸς τὴν θρησκευτικὴ ἐλευθερία καὶ ἀφοῦ μελέτησε τὰ προβλήματα ποὺ δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴ δραστηριότητα τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων ὑπογραμμίζει ὅτι: Ἡ διδασκαλία τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι «στῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Α΄ Τιμ. 3, 15). Αὐτὴ εἶναι ἡ μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, δηλαδὴ ἡ Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία. Ἡ ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας αὐτοπεριφρουρεῖται μὲ τὴν ἀδιάσπαστη ἀποστολικὴ διαδοχὴ τῆς ἱερωσύνης καὶ τῆς πίστεως.

Ἡ αἵρεση ἀποτελεῖ ἔκπτωση ἀπὸ τὴν Ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ καὶ εἶναι καρπὸς ἀνθρωποκεντρικῆς καὶ λογοκρατικῆς ἐρμηνείας τῆς θείας διδασκαλίας. Ἔτσι φτιάχνει μία νέα θρησκευτικὴ ὁμάδα, ἡ ὁποία δὲν ἀκολουθεῖ τὴν ἅπαξ παραδοθεῖσα πίστη.

Ὁ προσηλυτισμὸς, ποὺ ἐπιδιώκεται μὲ μεθόδους πλύσης ἐγκεφάλου καὶ ἄλλες ἐπικίνδυνες μεθοδεύσεις ἀπὸ τὶς ποικιλώνυμες αἵρέσεις προκαλεῖ σειρὰ σοβαρῶν προβλημάτων σὲ ἐπίπεδο προσωπικὸ, οικογενειακὸ καὶ κοινωνικὸ.

Ἡ Ἐκκλησία μας βλέπει τὴν αἵρεση σὰν σοβαρὸ πνευματικὸ νόσημα, ποὺ γιὰ θεραπεία του ἀπαιτεῖ μία εἰδική «ιατρική» παρέμβαση καὶ ἀγωγή. Στὴν προσπάθειά της αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία κάνει διαχωρισμὸ ἀνάμεσα στὴν αἵρεση σὰν σύστημα ψευδοδιδασκαλιῶν, καὶ στὸν αἵρετικὸ σὰν ἄτομο ποὺ νοσεῖ πνευματικά, σὰν πρόβατο ἀπολλωλὸς, ποὺ ἡ Ἐκκλησία τὸ ἀναζητεῖ μὲ ἀγάπη καὶ σεβασμὸ στὴν ἐλευθερία του.

Ἡ περιφρούρηση τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως ἀποτελεῖ ἀναφαίρετο δικαίωμα καὶ ἐπιτακτικὸ καθῆκον τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας. Ἀποτελεῖ ἐκδήλωση ἀγάπης καὶ ὄχι θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ. Τὸ χρέος τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς αἵρετικούς ἀποκλεῖει καὶ καταδικάζει κάθε πολεμικὴ ἀντιπαράθεση.

Ἰδανικὸ θεραπευτήριό τῶν θυμάτων τῆς πλάνης ἀποτελεῖ ἡ ζωντανὴ ἐνορία, ἐπειδὴ μέσα στὸν ζεστὸ καὶ φιλόξενο χώρο της μπορεῖ, μὲ τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ ἐν ἀγάπῃ καὶ ἐλευθερίᾳ σχέση τους μὲ τὸν Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

Στὸ πλαίσιο τῆς θεραπευτικῆς φροντίδας τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν προστασία τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος ἀπὸ τὴν πλάνη καὶ τὴν αἵρεση ἐντάσσονται καὶ οἱ Πανορθόδοξες Συνδιασκέψεις γιὰ θέματα Αἱρέσεων καὶ Παραθρησκείας, ποὺ συμπληρώνουν ἐφέτος εἴκοσι ἔτη. Τὸ γεγονός αὐτὸ ἀποτέλεσε ἀφορμὴ δοξολογίας τοῦ Κυρίου μας καὶ εὐγνώμονος μνημοσύνου τοῦ πρωτεργάτου καὶ ἐμπνευστοῦ αὐτοῦ τοῦ θεσμοῦ, ἀειμνήστου π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου.

Ὁλοκληρώθηκε μὲ ἐπιτυχία ἡ Ἡμερίδα γιὰ ἐνημέρωση σὲ θέματα Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως

Ὁλοκληρώθηκε μὲ ἐπιτυχία τὴν Πέμπτη 6 Νοεμβρίου 2008, ἡ Ἡμερίδα γιὰ ἐνημέρωση σὲ θέματα Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως γιὰ τοὺς κληρικούς καὶ συνεργάτες τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων Ἀττικῆς καὶ νησιῶν Αἰγαίου Πελάγους, σὲ συνεργασία μὲ τὰ Γραφεῖα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Οἱ ἐργασίες τῆς Ἡμερίδας ἄρχισαν στὶς 9 π.μ. μὲ μῆνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου ὁ ὁποῖος μεταξύ ἄλλων

εὐχήθηκε ἡ Ἡμερίδα αὐτὴ ὅπως καὶ τόσες ἄλλες ποὺ θὰ διοργανώσει ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Παρακολούθησῶς Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων νὰ σταθοῦν ἀφορμὴ ἔντονου ποιμαντικοῦ προβληματισμοῦ καὶ νὰ γίνουν εὐκαιρίες ἀληθινῆς κατανοήσεως τῶν προβληματισμῶν καὶ προβλημάτων τῶν ἁλλῶν καὶ εἰλικρινοῦς καὶ γνήσιας ἐπικοινωνίας μεταξύ τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν συνείδηση, ὅτι ὅλοι εἴμαστε παιδιὰ ἀγαπημένα καὶ εὐλογημένα τῆς πρόνοιας τοῦ Θεοῦ.

Ἀκολούθησε ἡ προσφώνηση τοῦ Προέδρου τῆς ὡς ἄνω Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στοὺς σκοποὺς καὶ τὴν ἐξέλιξη τῆς Ε.Ε. καὶ ὑπογράμμισε ὅτι πρέπει νὰ γνωρίζουμε τὴ σχέση τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὴν Ε.Ε. καὶ τὸ ρόλο τῆς Ἐκκλησίας στὴ διαμόρφωση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ γίγνεσθαι.

Κατόπιν, χαιρετισμὸ ἀπηύθυναν οἱ Διευθυντὲς τῶν Γραφείων τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου γιὰ τὴν Ἑλλάδα οἱ κ.κ. Ἱερόθεος Παπαδόπουλος καὶ Γεώργιος Κασιμάτης.

Στὴ συνέχεια ἀκολούθησαν οἱ εἰσηγήσεις:

1. Τοῦ Ἐντιμότητος κ. Ἰωάννη Λιάκου, Διευθύνοντος Συμβούλου τῆς Ἀναπτυξιακῆς Ἐταιρείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ θέμα: Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μπροστὰ στὴν πρόκληση τοῦ ΕΣΠΑ (Δ' ΚΠΣ).

Ὁ ὁμιλητὴς μεταξύ ἄλλων μίλησε γιὰ τὶς κρίσιμες παραμέτρους ἐπιτυχίας τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας μας στὸ ΕΣΠΑ καὶ ἐπιγραμματικῶς τόνισε τὰ ἑξῆς:

α) Κατάρτιση τοῦ "Ἐπιχειρησιακοῦ Σχεδίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" γιὰ τὴν περίοδο τῆς ὑλοποίησης τοῦ ΕΣΠΑ

β) Διασφάλιση ἐνὸς ἱκανοῦ ἀριθμοῦ πιστοποιημένων Δικαιούχων

γ) Δημιουργία ἐνδιάμεσου φορέα Διαχείρισης γιὰ τὴν ὑλοποίηση ἐπιλεγμένων δράσεων τῆς Ἐκκλησίας

δ) Ἄμεση ὠρίμανση καὶ προώθηση ἔργων καὶ

ε) Συστηματικὴ συνεργασία μὲ τὰ ὄργανα τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ε.Ε.

2. Τοῦ Ἐντιμότητος κ. Μαργαρίτη Σχοινᾶ, Εὐρωβουλευτῆ, μὲ θέμα: «Χρηματοοικονομικὴ καὶ ἀπολογισμὸς τῆς Ε.Ε.».

Ὁ ὁμιλητὴς σχολίασε τὸ πῶς ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση καὶ γιὰ ποιοὺς λόγους χρηματοδοτεῖ ἔργα. Τόνισε ὅτι αὐτὸ γίνεται μὲ σκοπὸ τὴν ἀνάπτυξη τῆς περιφέρειας ἀλλὰ καὶ τὴν προώθηση τοῦ Διαπολιτισμικοῦ διαλόγου.

3. Τοῦ Ἐντιμότητος κ. Κων/νου Μποτόπουλου, Εὐρωβουλευτῆ, μὲ θέμα: «Τὰ θεσμικὰ ὄργανα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ τὸ Εὐρωπαϊκὸ Σύνταγμα». Ἀναφέρθηκε στὴν πορεία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως στὴν ἔνταξη τῶν νέων μελῶν - κρατῶν στὴν Ε.Ε.. Ἐπίσης στὴν ἱστο-

ρική εξέλιξη του προοιμίου της Συνταγματικής Συνθήκης και μίλησε για τους στόχους της Συνθήκης οι οποίοι είναι η ειρήνη και η ανάπτυξη των Κρατών - Μελών της Ε.Ε.

4. Του Έλληλογιωτάτου κ. Κων/νου Ζορμπά, Καθηγητή Θεολόγου - Κοινωνιολόγου με θέμα: «Η διαφορετικότητα των Κρατών - Μελών της Ε.Ε. και η προσφορά της Έκκλησίας». Τόνισε μεταξύ άλλων ότι η σχέση της Ορθόδοξης Έκκλησίας της Ελλάδος –και γενικότερά του Χριστιανισμού– με την Ευρώπη έχει αποτελέσει αντικείμενο άρκετων μέχρι σήμερα μελετών.

Μετά τις εισηγήσεις ακολούθησε συζήτηση και ερωτήσεις από τους εκπροσώπους των Ίερών Μητροπόλεων.

Δήλωση του Μακαριωτάτου για τα γεγονότα στον Ίερό Ναό της Αναστάσεως

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ίερώνυμος απέστειλε στις 12.11.2008 στον Μακαριώτατο Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ. Θεόφιλο το ακόλουθο τηλεγράφημα:

«Παρακοιλουθούμε με ιδιαίτερη θλίψη όσα λιπηρά συνέβησαν πρόσφατα στον Ίερό Ναό της Αναστάσεως. Συμπαράσταμα με όλες μας τις δυνάμεις στην ύμετέρα Μακαριότητα και στο παλαιό Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, το οποίο έχει την ευθύνη της διατήσεως του status quo, που έχει διαμορφωθεί από αιώνες στα Παναγία Προσκυήματα.

«Η πιστή τήρησή του είναι απαραίτητη για την ειρηνική συνύπαρξη όλων».

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Δραστηριότητες του Σεβ. Μητροπολίτου Γλυφάδας κ. Παύλου

Α. Την Κυριακή 19.10.08, ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης κ. Παύλος προέστη της Θείας Λειτουργίας εις τον Ίερόν Ναόν Κοιμήσεως Θεοτόκου Βαρκίζης, εις τὸ τέλος της οποίας ἐτέλεσε τὸ Μνημόσυον τοῦ μακαριστοῦ Ἐφημερίου καὶ ἐμπνευστοῦ της ἀνεγέρσεως τοῦ ὡς ἄνω Ἱ. Ναοῦ, 1963-1977, π. Βασιλείου Μιχαλοπούλου. Μετὰ τὸ πέρας της Θείας Λατρείας ἀπεκάλυψε τὴν τοποθετηθεῖσαν εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ προτομὴν αὐτοῦ, τελώντας ὁ Μητροπολίτης Τρισάγιον πρὸ της Προτομῆς, δείχνοντας, μετὰ τὸν τρόπο αὐτό, τὴν ἀπέραντον ἀγάπην, τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὸν σεβασμὸν εἰς τὸν πολλὰ ποιήσαντα γιὰ τὴν Ἑνορία μακαριστὸν Ἐφημέριον αὐτῆς.

Β. Τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου ἡμέρα Δεύτερα, παραμονὴ της ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ, ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε τὸν Ἑσπερινὸν εἰς τὸ Καθολικὸν της Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Τερψιθέας Γλυφάδας, της καὶ μοναδικῆς της Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καὶ

κατὰ τὴν διάρκειά αὐτοῦ ἐχειροθέτησε εἰς Μοναχὸν τὸν δόκιμον Κωνσταντῖνον Σαμαρᾶν, μετονομάσας αὐτὸν εἰς Χριστοδούλον, εἰς μνήμην τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου, ἀποδίδοντας εἰς Αὐτὸν ἀπειρον σεβασμὸν, βαθεῖαν ἐκτίμησιν καὶ εὐγνωμοσύνην, ἀφοῦ ὁ Μακαριστός, ἐχειροθέτησε τὸν Καθηγούμενον της Ἱερᾶς Μονῆς π. Κηλαύδιον εἰς Ἀρχιμανδρίτην, τὴν περίοδον της Τοποτηρητείας, ὡσαύτως τῆ εἰσηγήσει καὶ μόχθῳ Αὐτοῦ ἰδρύθη ἡ νέα Μητρόπολις Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βουλῆς, Βουλιαγμένης καὶ Βάρης καὶ ἐπίσης ἐχειροτόνησεν τὸν Πρῶτον Ἐπίσκοπον καὶ Μητροπολίτην της νεοσυσταθείσης Ἱ. Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Παῦλον Τσαοῦσογλου, Ἠγούμενον της Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκην.

Γ. Τὴν Τρίτη 21.10.08, ἐτελέσθη Ὁρθρος καὶ Θεία Λειτουργία καὶ ἐν συνεχείᾳ Μνημόσυον στὸ Καθολικὸν της Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νεκταρίου Τερψιθέας Γλυφάδας, διὰ τὴν ἀνάπαυσιν της ψυχῆς τοῦ Ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κυροῦ Χριστοδούλου ἐπὶ τῆ ἑορτῇ Αὐτοῦ.

(Ἐκ της Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερά Μητρόπολις Γρεβενῶν

Πρόγραμμα ἐκδηλώσεως γιὰ τὴν παρουσίασιν τοῦ ΣΤ΄ Τόμου τῶν «Ἱστορικῶν Ἀρχείων»

«Ἐδῶ Μακεδονία, Ἑλλάδα ἐδῶ» (τραγουδί ἀπὸ τὴ Χορωδία).

«Στὸν Ἐθνομάρτυρα Αἰμιλιανό» (ἀπαγγελία ἀπὸ τὴ φοιτήτρια Εὐθυμία Ζιώγα).

«Κι ἄλλη σφαγὴ σ' αἱμάτων γῆ» (Γ. Σουρῆ). Μελοποίηση Ἀθανασίου Γάγαλη, τραγουδᾷ ἡ μαθήτρια Μαρία Ζοπουνίδου, στὸ ἀκροντεὸν ἡ μαθήτρια Βασιλικὴ Νούτσου.

«Αἰμιλιανός, ὁ Ἐθνομάρτυς Μητροπολίτης Γρεβενῶν (1877-1911)». Παρουσίαση τοῦ ΣΤ΄ Τόμου τῶν «Ἱστορικῶν Ἀρχείων». Ὁμιλήτης ὁ κ. Εὐάγγελος Λέκκος, θεολόγος - νομικός, τ. Διευθυντῆς της Ἀποστολικῆς Διακονίας της Ἑκκλησίας της Ἑλλάδος.

Προσφώνηση τοῦ Μητροπολίτου Γρεβενῶν κ. Σεργίου. Ἀπονομὴ παρασήμου καὶ ἐπίδοση τιμητικῆς πλάκῆς στὸ Νομάρχη Γρεβενῶν κ. Δημοσθένη Κουπτσίδη, γιὰ τὴ συμβολὴ του στὴν ἐκδοσὴ τῶν «Ἱστορικῶν Ἀρχείων». Ἀντιφώνηση τοῦ κ. Νομάρχου.

ΑΡΧΕΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ
συμβολὴ στὴν Ἱστορία της Ἱ. Μητροπόλεως
καὶ της περιοχῆς Γρεβενῶν

1. Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ τοῦ Μητροπολίτου Γρεβενῶν Κυρίλλου (1874-1888). ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (1882-1887), Γρεβενὰ 2004.

2. Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ τοῦ Μητροπολίτου Γρεβενῶν Κλήμεντος (1888-1896), ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΘΗΚΩΝ (1893-1896) ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΚΚΛ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (1889-1896), Γρεβενά 2004.

3. ΔΙΑΘΗΚΕΣ ΙΔΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΚΚΛ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑΣ ἐπὶ Μητροπολιτῶν Γρεβενῶν Δωροθέου (1896-1901) καὶ Ἀγαθαγγέλου (1901-1910), Γρεβενά 2005.

4. ΜΙΑ ΑΓΝΩΣΤΗ ΠΤΥΧΗ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΖΑΒΟΡΔΑΣ - Η ΛΗΣΤΕΙΑ ΤΟΥ 1923. Γρεβενά 2006.

5. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΦΟΡΟΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΘΗΚΕΣ ΙΔΙΩΤΩΝ (1898-1914) ἐπὶ Μητροπολιτῶν Γρεβενῶν Δωροθέου (1896-1901), Ἀγαθαγγέλου (1901-1910), Αἰμιλιανοῦ (1910-1911), Αἰμιλιανοῦ Β' (1911-1920, 1922-24) καὶ ἡ ἀλληλογραφία αὐτοῦ (1917-20).

6. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ, ὁ ἐθνομάρτυς Μητροπολίτης ΓΡΕΒΕΝΩΝ (1877-1911). Γρεβενά 2008.

**Ἡ ἀναγόρευση τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ
Στυλ. Παπαδοπούλου
ὡς Ἐπιτίμου Διδάκτορος
τοῦ Πανεπιστημίου Pressov Σλοβακίας**

Στις 7 Ὀκτωβρίου 2008, ὁ Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Πατρολογίας στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Στυλιανὸς Παπαδόπουλος ἀναγορεύθηκε μετὰ ἀπὸ πρόταση τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Pressov Σλοβακίας Ἐπιτίμος Διδάκτωρ τοῦ ἐν λόγῳ Πανεπιστημίου. Στὴν πραγματοποιηθεῖσα τελετὴ ἀναγορεύσεως, ἡ ὁποία ἔλαβε χώρα στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ ὡς ἄνω Πανεπιστημίου, παρόντων μάλιστα 19 Πρυτάνεων, Ἀντιπρυτάνεων καὶ Κοσμητόρων Πανεπιστημίων τῆς Σλοβακίας καὶ τῆς Τσεχίας, ὁ Καθηγητὴς ὁμίλησε μὲ θέμα: «Ἡ γλῶσσα στὴ Θεολογία καὶ Φιλολογία», ἐνώπιον εὐρέως ἐπιστημονικοῦ ἀκροατηρίου. Τὴν ἴδια ὁμιλία, ἐπίσης ἐνώπιον εὐρέως ἐπιστημονικοῦ ἀκροατηρίου, ἐξεφώνησε καὶ στὸ Θεολογικὸ Τμῆμα τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πράγας (Τσεχία), στὶς 9 Ὀκτωβρίου 2008.

Τὴν προηγούμενη ἡμέρα, 6 Ὀκτωβρίου 2008, ὁ Καθηγητὴς Στυλιανὸς Παπαδόπουλος συμμετέσχε μὲ εἰσήγηση στὸ Συνέδριο μὲ θέμα «Ἱεραποστολὴ καὶ Χριστολογία», ποὺ πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὶς 5 ἕως καὶ τὶς 6 Ὀκτωβρίου 2008 στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Pressov. Θέμα τῆς εἰσηγήσεώς του ἦταν «Τὰ κύρια στάδια τῆς Χριστολογίας ἕως τὸ 451 (Χαλκηδόνα)».

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΙΑ:

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἀνακινωθὲν Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

Συνήλθεν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Παναγιόττος, ἡ Ἁγία Ἱερὰ Σύνοδος εἰς τὰς τακτικὰς αὐτῆς συνεδρίας ἀπὸ τῆς Τρίτης, 21ης, μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς 24ης τ.μ. Ὀκτωβρίου 2008.

Ἐν ἀρχῇ τῆς πρώτης συνεδρίας ἀντηληγάθησαν μεταξύ τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου καὶ τὸ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνας κ. Ἀθανασίου αἱ εἰθισμέναι προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις, ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου Ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους καὶ τῆς νέας Συνοδικῆς περιόδου. Κατ' αὐτὴν, προτάσει τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιόττος ἐγένετο αἱ ἐξῆς κανονικαὶ πράξεις.

α) ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ταλλίν καὶ πάσης Ἑσθονίας κ. Στεφάνου περὶ πληρώσεως τῶν δύο Ἐπισκοπῶν Tartu καὶ Pernu - Sarema τῆς κατ' αὐτὸν Ἐκκλησίας, εἰς ἃ ἐξελέγησαν παμψηφεῖ οἱ Πανοσιοὶ. Ἀρχιμανδρίται Ἠλίας Ojaperv καὶ Ἀλέξανδρος Horjorski, ἀντιστοίχως.

β) ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Winnipeg κ. Ἰωάννου, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ὁρθοδόξου ὑπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας ἐν Καναδῷ, περὶ πληρώσεως τῆς Ἐπισκοπῆς Edmonton, καὶ ἐξελέγη παμψηφεῖ ὡς ποιμενάρχης αὐτῆς ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Τελημσοῦ κ. Ἰλαρίων, μέχρι τοῦδε Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλίας.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἱεροσόλυμα 9.11.2008

Τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων διαμαρτύρεται ἐντόμως διὰ τὴν ἀπαράδεκτον συμπεριφορὰν τῶν Ἀρμενίων κληρικῶν τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τὴν καταγγέλλει διεθνῶς.

Πέρα τῶν ἄλλων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησαν οἱ Ἀρμένιοι εἰς τὴν Ἀκοιλουθίαν τοῦ Ἁγίου Φωτὸς καὶ τὸ ἐτήσιον σάρωμα τῆς Βασιλικῆς τῆς Βηθλεέμ, σήμερον διὰ τετάρτην φορὰν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους, ἐξήγαγον βιαίως τὸν Ἑλληνορθόδοξον φύλακα τοῦ Κουβουκλίου τοῦ Παναγίου Τάφου.

Ἡ παρουσία τοῦ φύλακος τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ἐντὸς τοῦ Κουβουκλίου, διαρκούσης τῆς λιτανείας τῶν Ἀρμενίων πέριξ τοῦ Ἁγίου Τάφου κατὰ τὴν εορτὴν αὐτῶν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τὴν Ἀ΄ Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν, τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων καὶ τὸ Μέγα Σάββατον, εἶναι ἀναφαίρετον δικαίωμα τῶν Ὁρθοδόξων, μαρτυρουμένον ἀπὸ γραπτὰς πηγὰς τοῦ πα-

ρηθόντος και έπιβεβαιούμενον από έμπείρους Άγιοταφίτας διακονητάς του παρόντος και από μέλη των άλλων χριστιανικών δογμάτων της Άγίας Γης.

Παρά τας περι τούτου συζητήσεις εις την Έπιτροπήν του Προσκυνηματικού Καθεστώτος έξ Όρθοδόξων, Φραγκισκανών και Άρμενίων, παρά την διεξαχθείσαν άλληλογραφίαν, παρά την ύπαρξιν φωτογραφίας ήμετέρου κληρικού έντός του Κουβουκλίου κατά την έορτήν αυτών του τιμίου Σταυρού του 1991 και παρά τά έπιχειρήματα ήμών ένωπιον του Παναγίου Τάφου σήμερα οι Άρμένιοι δέν έπέισθησαν να έπιτρέψουν την είσοδον του φύλακος ήμών έντός του Κουβουκλίου. Ούτως ή μόνη λύσις δι' ήμάς πρὸς ύποστήριξιν του δικαιώματος ήμών ήτο να έμποδίσωμεν με ειρηνικήν διαμαρτυρίαν την όλοκλήρωσιν της λιτανείας αυτών.

Εις τὸ σημεῖον τουτο οι Άρμένιοι μη σεβόμενοι την ιερότητα του χώρου, έκτύπησαν και έπιλήγωσαν Άγιοταφίτας μοναχούς και έξετράπησαν εις έγκληματικήν βία έναντίον της Ίσραηλινής Αστυνομίας. Αι βιντεοσκοπημένα σκηναι όμιλούν άφ' έαυτών και ως έκ τούτου περιτεύει ό σχολιασμός αυτών.

Τὸ Πατριαρχεῖον Ίεροσολύμων παραμένει άνυποχώρητον εις την ύποστήριξιν των άπαραγράπτων δικαιωμάτων του εις τὰ Πανάγια Προσκυνήματα, πιστὸν εις τὰς αρχὰς του σεβασμού του Προσκυνηματικού Καθεστώτος (Status Quo) και της έπιλύσεως των προσκυνηματικών διαφορών με τὸν διάλογον λιυάται δια τὸν σκανδαλισμὸν των συνειδήσεων έκ του έπεισοδίου τουτου, τὸ όποῖον άληθῶς πάση θυσία προσεπάθησε να άποτρέψη.

Έκ της Άρχιγραμματείας
του Πατριαρχείου Ίεροσολύμων

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Έπίδοση βραβείων σε Κυπρίους μαθητές

Τὸ Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2008 πραγματοποιήθηκε σε κεντρικὸ ξενοδοχεῖο της Λευκωσίας ή Τελετὴ Έπίδοσης των τιμητικών έπαίνων στους Κυπρίους μαθητές και μαθήτριες που διακρίθηκαν στὸν Πανερωπαϊκὸ Μαθητικὸ Διαγωνισμό της Έκκλησίας της Ελλάδος: «Άπόστολος Παῦλος, Άπόστολος της Ελλάδος, Άπόστολος της Κύπρου, Άπόστολος της Εὐρώπης». Ο διαγωνισμός αυτός τελούσε υπό την αιγίδα των Υπουργείων Έξωτερικών, Παιδείας και Τουρισμοῦ της Ελλάδος και της Κύπρου, των Γραφείων του Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στις δύο χώρες και του Κυπριακοῦ Όργανισμοῦ Τουρισμοῦ. Η όλη αυτή δράση της Έκκλησίας της Ελλάδος συντονί-

στηκε και διεκπεραιώθηκε από πεντηκονταμελή έπιστημονική έπιτροπή στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Συνοδικοῦ Γραφείου Άνάπτυξης των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων (Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ), και άποτελεῖ φυσική συνέχεια και έξέλιξη του πρὸ δύο έτων προκηρυχθέντος Πανελληνίου Μαθητικοῦ Διαγωνισμοῦ για τὴ μεγάλη μορφή του Άποστόλου των Έθνῶν Παύλου (2006).

Στὸν Πανερωπαϊκὸ αυτό Διαγωνισμό συμμετείχαν 1700 περίπου ελληνικής καταγωγής μαθητές από όλην την Εὐρώπη, έκ των οποίων οι περίπου 1000 από την Κύπρο. Στὴν τελετὴ παρέστησαν, πλὴν βεβαίως των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των γονέων τους, ό Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, άρχιερείς από την Έκκλησία της Κύπρου, Πρέσβεις, Βουλευτές, Εὐρωβουλευτές, Έκπρόσωποι των Υπουργείων της Κύπρου και της Ελλάδος, κληρικοί και εκπρόσωποι των τοπικών αρχών της Λευκωσίας.

Μετὰ τὴ λήξη της Τελετῆς Έπίδοσεως των Τιμητικών Έπαίνων και των άναμνηστικών δώρων, ό Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος συνοδεύομενος από τους άξιότιμους κ.κ. Πάνο Έγγλέζο, Πρόεδρο του Κυπριακοῦ Όργανισμοῦ Τουρισμοῦ, και Γεώργιο Κασιμάτη, Διευθυντὴ της Άντιπροσωπείας του Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου της Ελλάδας, έγκαινίασαν τὸν ειδικὰ διαμορφωμένο χώρο, στὸν όποῖο έξετίθεντο μεγάλοι αριθμοὶ από τὰ βραβευμένα πονήματα των Κυπρίων μαθητών, ένῶ άκολούθησε δεξίωση πρὸς τιμὴν όλων των παρευρισκομένων και Έπίσημο Γεῦμα στὴν Άρχιεπισκοπὴ για τὰ Μέλη της Άντιπροσωπείας της Έκκλησίας της Ελλάδος.

Τὴν Έκκλησία της Ελλάδος έξεπροσώπησε 8μελής άντιπροσωπεία, που άπετελεῖτο από τὸν Θεοφιλέστατο Έπίσκοπο Θερμοπυλῶν κ. Ίωάννη, τὸν Γραμματέα του Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων (Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ) Άρχιμ. π. Σπυρίδωνα Κατραμάδο, τὸν Διευθυντὴ της Άντιπροσωπείας του Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στὴν Ελλάδα κ. Γεώργιο Κασιμάτη, τὸν Πρόεδρο του Έλεγκτικοῦ Συνεδρίου κ. Γεώργιο Κούρτη, τὸν Όμότιμο Καθηγητὴ της Θεολογικής Σχολῆς Ἀθηνῶν κ. Ἀλέξανδρο Σταυρόπουλο και τὴν Διευθύντρια Έκπαίδευσης κ. Έλένη Μαναίου, μέλη της Έπιτροπῆς Ἀξιολόγησης των ύποβληθέντων κατά τὸν ως άνω διαγωνισμό έργων, καθώς επίσης και από τὰ μέλη του Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων κ.κ. Βασίλειο Τζέρπο, Δρ.Θ. και Ἀνδρέα Καρίβαλη, καθηγητὴ θεολόγο.

**‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης
Ναυπάκτου κ. Γερόθεος
‘Επίτιμος Διδάκτωρ τοῦ
Τμήματος Κοινωνικῆς
Θεολογίας τοῦ Παν/μίου
‘Αθηνῶν**

**‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης
Μεσογαίας καὶ Λαυρεω-
τικῆς κ. Νικόλαος ἀνηγο-
ρεύθη ‘Επίτιμος Διδάκτωρ
τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς
Θεολογίας τοῦ Παν/μίου
‘Αθηνῶν**

**‘Ημερίδα τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς ‘Αθηνῶν γιὰ τὰ
Θρησκευτικὰ**

**«‘Αλλο ἢ ‘Εκκλησία καὶ
ἄλλο τὰ Πρόσωπα»**

**‘Η Κυβέρνηση τῆς Τσε-
χίας ἐπιστρέφει τὴν ‘Εκ-
κλησιαστικὴ Περיוύσία**

**‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Γερόθεος ‘Επίτιμος Διδάκτωρ τοῦ Τμή-
ματος Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Παν/μίου ‘Αθηνῶν**

Στις 25 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. ἔλαβε χώρα ἡ ἐπίσημη τελετὴ γιὰ τὴν ἀναγόρευση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ ‘Αγίου Βλασίου κ. Γεροθέου σὲ ‘Επίτιμο Διδάκτορα τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου ‘Αθηνῶν. Στὴν τελετὴ παρέστησαν ὁ Μακαριώτατος ‘Αρχιεπίσκοπος ‘Αθηνῶν καὶ πάσης ‘Ελλάδος κ. Γερῶνυμος καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ν. Ίωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Κωνσταντῖνος, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου. ‘Επίσης παρέστησαν πολλοὶ Ἱεράρχες, Πανεπιστημιακοὶ Καθηγητές, ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν ‘Αρχῶν τῆς Ναυπακτίας καὶ πολλοὶ ἐπιστήμονες καὶ φοιτητές. Κατὰ τὴν τελετὴ ὠμίλησαν ὁ ‘Αντιπρόεδρος τοῦ Πανεπιστημίου ‘Αθηνῶν κ. Ἰωάννης Καρακώστας, ὁ καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας κ. Παναγιώτης Χριστινάκης καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεοφ. ‘Επισκοπος ‘Αβύδου κ. Κύριλλος Κατερέλος. Τέλος ὁ Σεβασμιώτατος κ. Γερόθεος ἐξεφώνησε θεολογικὴ ὁμιλία μὲ θέμα: «Τὰ ἑκατὸν πενήντα κεφάλια τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ», ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθεῖ σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ περιοδικὰ τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος. ‘Απὸ τὴν ὁμιλία τοῦ Καθηγητοῦ κ. Π. Χριστινάκη παραθέτουμε μίαν χαρακτηριστικὴν παράγραφο: «‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης Γερόθεος ἔχει νὰ ἐπιδείξει καὶ ἔργο ἀκαδημαϊκοῦ δασκάλου στὸ χῶρο τῆς Θεολογικῆς ‘Επιστήμης. Μετὰ ἀπὸ ἔγκριση τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος δίδαξε τὰ μαθήματα α) Χριστιανικὴ Ἠθικὴ, β) Βιοηθικὴ, καὶ γ) ‘Ελληνικὴ Γλῶσσα στὴν Μπελεμέντειο Θεολογικὴ Σχολὴ «‘Αγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός» τοῦ Πατριαρχείου ‘Αντιοχείας στὸν Βόρειο Λίβανο κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πολέμου. ... Ἡ σειρά τῶν βιβλίων γιὰ τὴν ‘Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία εἴλκυσε τὴν προσοχὴ πολλῶν θεολόγων καὶ ψυχοθεραπευτῶν, ‘Ελλήνων καὶ ξένων γιατί συνδέει τὴν ὀρθόδοξη νηπτικὴ παράδοση μὲ τὶς σύγχρονες ἀνθρωποκεντρικὲς ἀναζητήσεις γιὰ τὴν θεραπεία τῶν ἐσωτερικῶν καταστάσεων τῆς ψυχῆς. Μάλιστα, ὁ τίτλος ποὺ χρησιμοποιήθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο, ἐπικράτησε καὶ στὸν ἐπιστημονικὸ κόσμον τῆς ‘Αμερικῆς».

**‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης Μεσογαίας καὶ
Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαος ἀνηγορεύθη ‘Επίτιμος Διδάκτωρ τοῦ Τμήματος
Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Παν/μίου ‘Αθηνῶν**

Στις 3 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. ἔγινε ἡ ἐπίσημη ἀναγόρευση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου σὲ ‘Επίτιμο Διδάκτορα τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου ‘Αθηνῶν. ‘Ο Σεβασμιώτατος ὠμίλησε μὲ θέμα: «‘Επιστήμη - Θεολογία: ‘Απὸ τὸ ἀκατανόητον τοῦ κτιστοῦ στὸ μεθεκτὸν τοῦ ἀκτίστου», ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθεῖ σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ περιοδικὰ τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος. ‘Ο Σεβασμιώτατος κ. Νικόλαος εἶναι Διδάκτωρ τῆς Φυσικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Μ.Ι.Τ. τῶν Η.Π.Α. καὶ ἐπίσης Διδάκτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ‘Αθηνῶν. Εἶναι Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς ‘Επιτροπῆς Βιοηθικῆς τῆς ‘Εκκλησίας τῆς ‘Ελλάδος. Κατὰ τὴν ὁμιλία του εἶπε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Σὲ μίαν χρονικὴ συγκυρία παγκοσμίου ἐκφυλισμοῦ τῶν πολιτικῶν ἰδεολογιῶν, γενικευμένης κατάρρευσης τοῦ χρηματοοικονομικοῦ μας εἰδώλου, ἀπροσδόκητου κλονισμοῦ τῆς τεχνολογικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς μας ἑπαρσης στὴ Γενεὴν, ἀνεπίστροφης καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ μας περιβάλλοντος σὲ κάθε γωνία τῆς γῆς καὶ ἀλόγιστης ἐκδαπάνησης τοῦ φυσικοῦ μας πλοῦτου, σὲ μίαν περίοδο ποὺ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα ἐπιστρατεύονται γιὰ νὰ καταργήσουν τὰ

αίωνα «δικαιώματα» τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀμφισβητήσουν τὶς παγκόσμιες ἠθικές, κοινωνικές καὶ λογικές σταθερές, σὲ μιὰ ἐποχὴ πλήρους ἀνατροπῆς τοῦ διαχρονικοῦ συστήματος τῶν ἀξιών, νοσηρῆς προβολῆς τῶν ἀνθρώπινων ἐπιτευγμάτων καὶ ταυτόχρονης περιπλοκῆς τῶν διαπολιτισμικῶν ἐπικοινωνιακῶν μηχανισμῶν, σὲ μιὰ στιγμή πού ἡ ἐννοια τῆς κοινωνίας ἀποτελεῖ ἀγνωστὴ ἐμπειρία καὶ ὁ περὶ Θεοῦ λόγος στερεῖται θεολογίας, τὸ Τμῆμα Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς ἱστορικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μοῦ κάνει τὴν τιμὴ νὰ μὲ ἀναγορεύσει διδάκτορά του».

Ἡμερίδα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν γιὰ τὰ Θρησκευτικὰ

Στὶς 5 Νοεμβρίου ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διοργάνωσε Ἡμερίδα σχετικὴ μὲ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν καὶ τὰ προβλήματα πού ἀνέκυψαν κατόπιν τῶν τριῶν προσφάτων ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἡμερίδος χαιρετισμὸ ἀπήντησε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, ὁ ὁποῖος μεταξὺ ἄλλων ἀνεφέρθη στὸ ζήτημα τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους. Ὁ Μακαριώτατος εἶπε χαρακτηριστικά: «Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀποφασίσει γι' αὐτὸ τὸ θέμα, ἀπὸ ἐνδιαφέρον δῆθεν γιὰ τὸ λαὸ χωρὶς τὸ λαό. Ἄν ἔλθει ἡ ὥρα, μετὰ ἀπὸ κατάλληλη ἐνημέρωση θὰ τὸ ἀποφασίσει ὁ λαὸς μὲ δημοψήφισμα. Εἴμαστε σίγουροι ὅτι ὁ καθένας θὰ πάρει τὸ μάθημα πού τοῦ χρειάζεται». Τὶς κύριες εἰσηγήσεις ὡς πρὸς τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν προοπτικὴ τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν στὰ σχολεῖα πραγματοποιήσαν οἱ καθηγητὲς Κωνσταντῖνος Δεληκωσταντῆς καὶ Ἐμμανουὴλ Περσελῆς. Στὴν συνέχεια διεξήχθη συζήτηση μὲ τὴ συμμετοχὴ πολλῶν καθηγητῶν, φοιτητῶν καὶ ἐκπροσώπων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ τῆς Πανελληνίου Ἐνώσεως Θεολόγων.

«Ἄλλο ἢ Ἐκκλησία καὶ ἄλλο τὰ Πρόσωπα»

Στὶς 22.10.2008 ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἀπήντησε σὲ ἐρωτήσεις δημοσιογράφων μετὰ τὸ τέλος τῆς συνεδρίασεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ Μακαριώτατος ἀνεκοίνωσε ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος θὰ διαθέσει χρήματα γιὰ τὴν κατασκευὴ τεσσάρων ἰδρυμάτων κοινωφελοῦς σκοποῦ. Πρόκειται γιὰ τὸ Κέντρο Φροντίδος Παιδῶν μὲ κινητικὴ στέρηση (1.500.000 ΕΥΡΩ), τὸ Κέντρο Φροντίδος Ἀυτιστικῶν Παιδιῶν (1.500.000 ΕΥΡΩ), τὸ Κέντρο Φροντίδος Ἐπανεντάξεως Νέων ἀπὸ τὰ ναρκωτικά (1.500.000 ΕΥΡΩ) καὶ Κέντρο Κατακοίτων καὶ Ἐγκαταλελειμ-

μένων Συνανθρώπων μας (3.500.000 ΕΥΡΩ). Ἔτσι θὰ ἀξιοποιηθεῖ καὶ τὸ ποσὸ τῶν 2.700.000 ΕΥΡΩ πού διέθεσε πρὸ ἐτῶν ἡ Πολιτεία γιὰ ἔργα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης ὁ Μακαριώτατος ἀπήντησε σὲ ἐρωτήσεις σχετικὲς μὲ τὴν ὑπόθεση τῆς Μονῆς Βατοπαιδίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ εἶπε μεταξὺ ἄλλων: «Μᾶς ἀπασχολεῖ τὸ θέμα αὐτό. Ἐνα ἐρωτηματικὸ εἶναι ἂν ὑπάρχουν ποινικὲς εὐθύνες. Δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε τώρα τίποτα, ὅταν δὲν ἔχει τελειώσει ἡ δικαιοσύνη γιὰ νὰ ξεκαθαρίσει τὰ πράγματα... Τὸ θέμα τοῦ Βατοπαιδίου εἶναι ἓνα θέμα γενικότερα ἐκκλησιαστικὸ πού θέλει νέες σκέψεις, ἀνακατατάξεις καὶ νέα ἀντιμετώπιση πολλῶν πραγμάτων καὶ κοσμοθεωρητικῶν, ἂν θέλετε, καὶ πνευματικῶν θεμάτων. Ὁ λαὸς ὅμως πρέπει νὰ ξεκαθαρίσει ὅτι ἄλλο πρᾶγμα εἶναι ἡ Ἐκκλησία καὶ ἄλλο τὰ πρόσωπα. Ἄλλιῶς σκεπτόμαστε τὸ τί εἶναι Ἐκκλησία καὶ ἄλλιῶς τὶς συμπεριφορὲς τῶν προσώπων. Τὸ θέμα δὲν εἶναι συνθημάτων καὶ μπαλονιῶν. Αὐτὴ ἡ περίοδος, δυστυχῶς, προσπαθεῖ μὲ συνθήματα νὰ καλύψει πολλὰ πράγματα». Ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ὁ Μακαριώτατος τόνισε: «Ἐμεῖς πάντως, δὲν θὰ θέσουμε ποτὲ θέμα χωρισμοῦ, γιὰτὶ ξέρουμε ὅτι θὰ εἶναι εἰς βάρος τοῦ Ἔθνους. Ἄν τὸ θέσει, ὅμως, ἡ Πολιτεία θὰ μποῦμε στὴ συζήτηση. Δὲν θὰ τὸ κάνουμε ἐμεῖς, ἀλλὰ ἂν ἡ Πολιτεία θελήσει, ὅποιαδήποτε Πολιτεία, δὲν ἔχουμε νὰ φοβηθοῦμε τίποτα».

Ἡ Κυβέρνηση τῆς Τσεχίας ἐπιστρέφει τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Περιουσία

Ἀπὸ τὸ περιοδικὸ IRENKON (τεῦχος 1ου τριμήνου 2008) τῆς μονῆς CHEVETOGNE τοῦ Βελγίου πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ Κυβέρνηση τῆς Τσεχίας ἐνέκρινε τὸ σχέδιο νόμου γιὰ τὴν ἐπιστροφή τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας. Τὸ σχέδιο αὐτὸ ἐξεπονήθη ἀπὸ μικτὴ ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία ἀπετελεῖτο ἀπὸ μέλη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν τῆς Τσεχίας καὶ ἀπὸ Ὑπουργούς. Συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιο νόμου τὸ Κράτος θὰ ἀποδώσει στὴ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία καὶ στίς ἄλλες Χριστιανικὲς κοινότητες τὸ ἐν τρίτον τῆς περιουσίας, τὴν ὁποία εἶχε κρατικοποιήσει τὸ κομμουνιστικὸ καθεστῶς. Γιὰ τὰ ὑπόλοιπα δύο τρίτα (κτήρια πού ἤδη πουλήθηκαν σὲ ἄλλους ἰδιοκτῆτες καὶ κτήρια πού χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὴ στέγαση δημοσίων ὑπηρεσιῶν) τὸ Κράτος θὰ καταβάλει ἀποζημίωση ὕψους 4,8 δισεκατομμυρίων ΕΥΡΩ τμηματικὰ καὶ ἐντὸς τῶν ἐπομένων 60 ἐτῶν. Ὁ Πρόεδρος τῆς Τσεχικῆς Δημοκρατίας κ. Βάτσλαβ Κλάους καὶ ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς Ἀρχιεπίσκοπος Μίροσλαβ Βλέκ δήλωσαν ὅτι αὐτὴ ἡ συμφωνία εἶναι ἰκανοποιητικὴ γιὰ ὅλες τὶς πλευρές.

(Ἐπιμέλεια στήλης: Κωνσταντῖνος Χολέβας)